JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 2015/03 • 106422 • YIL 20 • SAYI 79 • 10 TL

JAZZ

BOYUT

22. İstanbul Jazz Festivali

Tigran Hamasyan
Tord Gustavsen
Emin Fındıkoğlu
Elif Çağlar
Ercüment Orkut
Volkan Topakoğlu
Ornette Coleman
Billie Holiday

Chris Potter, Lionel Louke, Dave Holland, Eric Harland

Galeri İki

ışığın sanata yansıması!

GALERİ İKİ™

AYDINLATMA ÜRÜNLERİ SAN. TİC. A.Ş.

T 0216 363 11 70

www.galeriiki.com.tr

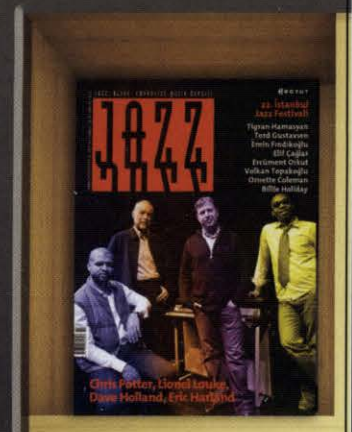

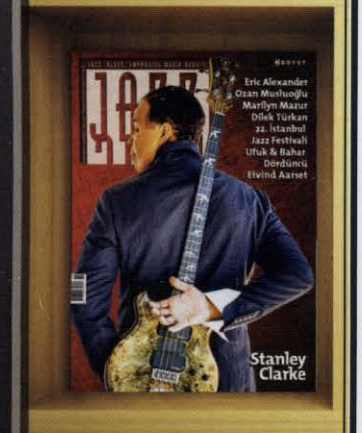

Jazz Dergisi iPad'te

Available on the App Store

NARDIS

JAZZ

Sayı: 79
Temmuz-Ağustos-Eylül 2015

Merhabalar,

Dergimiz 22. İstanbul Jazz Festivali'nin önde gelen müzisyenlerinin haberleri ve röportajlarıyla olduğu kadar, üretken müzisyenlerimizin yeni albüm kayıtları ve röportajlarıyla dopdolu.

22. İstanbul Jazz Festivali'nde yer alacak olan Dave Holland projesini kapağımıza taşıdık. Can Ergelmiş'in kaleminden okuyacağınız bu yazıdan başka ayrıca **Tord Gustavsen** ile yaptığı söyleşiyi de bu sayımızda okuyacaksınız. Daha festival başlamadan gazetelerin magazin sayfalarında gördüğümüz **Tigran Hamasyan** konseri de oldukça ilgi göreceğe benziyor. Konu iki ayrı yazarımızdan sanatçının vereceği iki konserini de ayrı ayrı bahse değer bulduklarından Sevin Okyay ve Can Karakuş'un kalemlerinden okuyacaksınız. Piyanist besteci ve aranjör **Emin Fındıkoğlu** bu yıl jazz dünyamıza kazandırdığı eserleri ve çalışmalarıyla "yaşam boyu onur ödülü" alacak. Yaprak Melike Uyar kendisi ile bir röportaj yaptı. Festivalin tam programını bir önceki sayımızda verdiğimizden bu sayımızda ilave olan konserleri öne çıkardık.

Yeni çalışmalar ve kayıtlarıyla gündemimizde olan müzisyenlerimizle röportajlarımız da bu sayımızda. Vokalist **Elif Çağlar**, piyanist **Ercüment Orkut**, gitarist **Sarp Maden**, vokalist **Sanem Kalfa**, bascı **Volkan Topakoğlu**, davulcu **Mehmet İkiz**, vokalist **Tuba Çavuşoğlu**, şef **Nail Yavuzoğlu**, davulcu **Saygun Arpalı** bu sayımızda CD'leri hakkında röportajları yer alan sanatçılarımız.

Dergimizde ayrıca **Ramazan'da Jazz, 25. Akbank Jazz Festivali, Pannonica** Jazz Kulüp ve **Nardis** Jazz Kulübünün de konser haberlerini okuyacaksınız.

18. Ankara Jazz Festivali'nde neler oldu, İstanbul'daki konserlerde olanlara ve o konserlerden çekilmiş fotoğraflara da bu sayımızda yer verdik.

Son dönem kaybettiğimiz çok kıymetli ve yerlerinin dolması mümkün olmayan sanatçılarımıza da veda yazıları var. **Bob Belden, Ornette Coleman, James Last,** ve **Marty Napoleon**, hayat öyküleri ve çalışmaları ile bu sayımızın sayfaları arasında yer alıyor.

Neşet Ruacan ile konuşan ve "İstanbul'un jazz mekanları" konularını araştıran Orhan Tekelioğlu oldukça ilginç bir yazıyı bu sayımızda kaleme aldı. Benzer bir araştırma konusu da, **Baroness Pannonica de Koenigswarter**'ın yaşamını ise Özlem Gülçiçek yazdı.

Pekçok konser ve konularla dolu olan sayımızı keyifle okuyacağınızı umuyor, iyi festivaller diliyoruz.

Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

YAYIN

Genel Yönetmen ve Sorumlu Müdür
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

Kapak Tasarım
İbrahim C.YILGAZ

Tasarım
Erdem AKSOY

Bilge Himam, Burak Sülünbaz, Can Ergelmiş, Can Karakuş, Dilek Himam, Dr. Hakan Tüfekçi, Elif Seven Ispartalı, Emre Adam, Emin Fındıkoğlu, Ferit Odman, Füsun Levet, Hacer Kalay, Kaan Çağlayangöl, Leyla D. Gücük, Niv Asa, Orhan Tekelioğlu, Oktay Ünalan, Özlem Gülçiçek, Özgen Özman, Serdar Sırtanadolu, Seda Özgüven, Sedal Antay, Ülkem Özsezen, Yasemin Öztemur.

YÖNETİM

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Genel Müdür Yardımcıları
Memduh ARSLAN - Üretim
Ejvet OKTAY - Satış
Meral ÇETİN - Finans

Reklam Grup Yönetmeni
Aslı BALIMTAŞ

Reklam Müdürü
Serap YALÇIN

Reklam iletişim
selim.mumcu@boyut.com.tr
ipek.ozokur@boyut.com.tr

Abonelik ve Dağıtım: Cansu ÇELİK
cansu.celik@boyut.com.tr

www.boyutstore.com

Yönetim
Boyut Yayın Grubu
Koza Plaza A26 Tekstilkent 34235
Esenler / İSTANBUL

Baskı
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde
No: 115 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: +90 212 413 33 33
info@boyut.com.tr

Available on the App Store

ISSN 1300-8846

Her türlü yayın hakkı, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince Boyut Yayın Gurubu'na aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

BOYUT

© 2015 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

Yaz Baltacıgil
İstanbul, Nardis Jazz Club 2015

Sedal Antay

içindekiler

1 NARDIS

6 RIFFS

- ECM, *Eray Aytimur*
- ESKİMEYEN ESKİLER, *Emre Adam*
- JAZZ KADINLAR, *Leyla D. Gücük*
- KİTAP; KARMAŞA, *Ferit Odman*
- İSMET SIRAL, *Emin Fındıkoğlu*
- ARA SICAKLAR, *Serdar Sırtanadolu*
- ÇOK SATANLAR, *Zuhal Focan*
- JAZZ VE MODA, *Dilek Himam Er*
- YENİ VINYLLER, *Niv Asa*

28 ŞU JAZZ DEDİKLERİ

- *Ali Sönmez*

30 NELER OLACAK

- 22. İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ, *Hüma Üster*
- DAVE HOLLAND, *Can Ergelmiş*
- TIGRAN HAMASYAN, *Sevin Okyay*
- TIGRAN HAMASYAN, *Can Karakuş*
- JOAN BAEZ, *Elif Seven*
- PANONNICA, *Arzu Göknar*
- NARDIS JAZZ CLUB, *Zuhal Focan*
- RAMAZANDA JAZZ, *Zuhal Focan*
- 25. AKBANK JAZZ FESTİVALİ, *Hacer Kalay*

47 RÖPS

- TORD GUSTAVSEN, *Can Ergelmiş*
- EMİN FINDIKOĞLU, *Yaprak Melike Uyar*
- ELİF ÇAĞLAR, *Eray Aytimur*
- ERCÜMENT ORKUT, *Eray Aytimur*
- SARP MADEN, *Eray Aytimur*
- SANEM KALFA, *Eray Aytimur*
- VOLKAN TOPAKOĞLU, *Eray Aytimur*
- MEHMET İKİZ, *Ferit Odman*
- TUBA ÇAVUŞOĞLU, *Kaan Çağlayangöl*
- NAİL YAVUZOĞLU, *Yaprak Melike Uyar*
- KARAHAN KADRMAN, *Bilge Himam*
- BARLAS KIZILÖZ, *Kaan Çağlayangöl*
- SAYGUN ARPALI, *Kaan Çağlayangöl*
- DENA DEROSE, *Dr. Hakan Tüfekçi*
- NILS PETTER MOLVEAR, *Yaprak Melike Uyar*
- JOSHUA REDMAN, *Yaprak Melike Uyar*

89 NELER OLDU

- AKSANAT JAZZ GÜNLERİ, *Hacer Kalay*
- KARIMA NAYT, *Yasemin Öztemur*
- İSTANBUL KONSERLERİNDEN, *Burak Sülünbaz*
- 18. ANKARA JAZZ FESTİVALİNDEN, *Oktay Ünalan*
- ÇAĞIL KAYA KONSERİ, *Emre Adam*
- PARIS'TEN, *Füsun Levet*
- GÜNÜMÜZDE JAZZ, *Hülya Tunçağ*
- ORNETTE COLEMAN, *Viktor Bensusan*
- JAMES LAST, *Viktor Bensusan*
- MARTY NAPOLEON, *Viktor Bensusan*
- BILLIE HOLIDAY, *Eray Aytimur*
- NEŞET RUACAN'LA, *Orhan Tekelioğlu*
- BARONESS PANNONICA, *Özlem Gülçiçek*

124 CD VİTRİNİ

Ercüment Orkut (Low Profile), Sarp Maden (Bilinmez), Volkan Topakoğlu (Birdenbire), Yavuz Akyazıcı Trio (Live At Pannonica), Güldiyar Tanrıdağlı (Rachmaninov Anatolian Project), Jean Loup Longnon (Just In Time), Terri Lyne Carrington (The ACT Years), Jazz at Berlin Philharmonic IV (Accordion Night), Ginger Baker (Why), Marc Cary Focus Trio (Four Directions), The Pedrito Martinez (Group), Jacques Schwarz-Bart (Jazz Racine Haiti), Kirk Whalum (A Gospel According to Jazz Chapter IV), Aaron Diehl (Space Time Continuum).

127 KLİNİK

TAL FARLOW, *Cem Tuncer*

129 KÖRLEME

JEF GIANSILY, *Ülkem Özsezen*

130 BULMACA

Ülkem Özsezen

130 CAZGIR

Özgen Özman

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

ECM'den yeni albümler

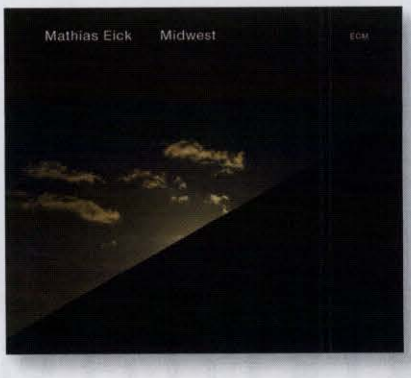

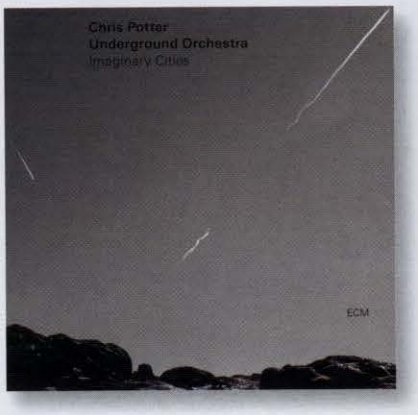

Chris Potter Underground Orchestra
Imaginary Cities
Saksofonist Chris Potter'ın yeni sayılabilecek ekibi Underground Orchestra ile yaptığı ilk kayıt "Imaginary Cities"... UO'nın çekirdeğinde Adam Rogers (g), Craig Taborn (p) ve Nate Smith (d) ile çalan Potter, normalde basçısı olmayan bu orkestraya bas gitarda Fima Ephron, kontrbasta Scott Colley'i altyapıya ekleyerek takımı güçlendirmiş. Bu ekibe bir yaylı dörtlüsü ve Dave Holland Beşlisi zamanlarından arkadaşı Steve Nelson'ı (marimba,vibrafon) da dahil eden Potter, hayali şehirlerle bezeli -bir nevi- ütopyasını kayda almış. Chris Potter'ın modern şehirlerin daha iyi nasıl olabileceğine dair manifestosu diyebiliriz alümün temasına. Potter burada, birbirini tamamlayan klasik müzik ve jazz klişesinden ziyade yaylılara fazlaca doğaçlayabilecekleri geniş bir alan açmış. Arap veya Hindu müziklerinin izlerini de taşıyan parçalarda kimi zaman da Bela Bartok etkilerine rastlayabilir, kimi zaman da özünde ciddiyetle funk yapan Underground Orchestra'nın bilinç akışından bir demet bulabilirsiniz.

Cymin Samawatie & Cyminology
Phoenix
İran asıllı Alman şarkıcı Cymin Samawatie ve Berlinli grubu Cyminology, Fars şiirinden esinlendikleri yumuşak melodi ve ritimlerle kendilerine özgü beste ve doğaçlamaları buluşturmaya devam ediyor. JazzTimes dergisinin "Kendi kendisini tanımlayan şiirsel mantık" ifadesiyle tarif ettiği Cyminology'nin kimyası bünyesindeki müzisyenlerin farklı kültürel altyapılardan gelmesinden ötürü bu kadar zengin. Çekirdeği oluşturan Cymin'in yanında piyanist Benedik Jahnel, basist Ralf Schwarz ve davulcu Ketan Bhatti'ye kemancı Martin Stegner de katılıyor. Cymin'in eşsiz vokaline adeta yankı oluşturan kemanla birlikte müzikteki kültürel diyalogun yansımasını hissediyorsunuz. İranlı bir anne-babanın kızı olarak Almanya'da dünyaya gelen Cymin Samawati, çift kültürlü bir şekilde yetiştirildikten sonra Hannover'de perküsyon ve piyanoya başlayıp Berlin'de jazz vokal ve kompozisyon ağırlıklı bir eğitim aldı. 2002'de kurduğu Cyminology ekibinin yanısıra 2010 yılından bu yana Berlin Filarmoni Orkestrası'ndan müzisyenlerle de bir arada sahne alıyor. Kişisel özgürlüklerin çığlığını yükselten, İranlı modernist şair ve yönetmen Forough Farrokhzaad'a (1935-1967) ithaf edilen "Phoenix" projesi, Cymin ve Cyminology'nin daima yeni ve güzel olana yönelik arayışının ve kalplerine en yakın olana dair seçimlerinin günümüzdeki uzantısı niteliğinde...

Mathias Eick
Midwest
Norveçli trompetçi Mathias Eick somut ve soyut anlamdaki yolculuklarının ve eve dönüşlerinin öyküsünü, yoğun biçimde melodik bestelerden oluşan "Midwest" albümünde dinleyicisiyle paylaşıyor. Bu albümün tematik altyapısını ABD ve Kanada turneleri esnasında oluşturduğunu belirten Eick, Batı kıyılarından başlayıp her gün yüzlerce kilometre yol katederken evine duyduğu özlemle kıvrandığı sırada Midwest kırsalı denilen bir bölgeye ulaştıklarında, kendisini -tuhaf biçimde- evinde hissederek bu albümün temelini atmış. "Midwest" tematik olarak çok kişisel olsa da Matthias Eick'ın bu projede, müziğini arkadaşlarına büyük bir güvenle teslim ettiğini duyabilirsiniz.

"Mutlak favorilerimden biri" diye tarif ettiği kemancı Gjermund Larsen'le uzun yıllardan beri çalmayı düşleyen Eick; piyanist dostu Jon Balke ve onun has perküsyoncularından Helge Norbakken'e geniş alanlar açtığı "Midwest"te günümüzün en yetkin basçılarından Mats Eilertsen'e de folk etkili jazz'ın mantıki çerçevesini çizdirmiş.
"Midwest"teki besteler ve vaat ettiğinden fazlasını gizleyen motifler, Matthias Eick'in, tarifi pek mümkün olmayan, ağlayan sololarıyla yer-yurt özlemine yepyeni bir karşılık getiriyor.

Vijay Iyer Trio
Break Stuff
2015'in tartışmasız en iyi albümü! (Bu subjektif bir cümle olsa da...) "Break Stuff", piyanist Vijay Iyer'in basçı Stephan Crump ve davulcu Marcus Gilmore'la yaklaşık 11 yıl önce kurduğu şahane üçlünün yeni kaydı. "Birbirimizden ve

22. İSTANBUL CAZ FESTİVALİ

27 HAZİRAN
15 TEMMUZ

#cazışığı

FESTİVAL SPONSORU

Garanti

caz yeşili

CAZ GARANTİ'YLE PARLIYOR!

İKSV CAZ

İSTANBUL CAZ FESTİVALİ 2015 SPONSORU GARANTİ BANKASI

Konserler cebinde!
KONSERVE
Available on the App Store
Google play

deneyimlerimizden öğrenmeye devam ediyoruz ve kendimize meydana okuyoruz ki, gelişmek bu denklemin parçası olabilsin" diyen Iyer'in üçlüsü geleneksel bir piyano üçlüsünden çok daha fazlasını veren bir müzik diline sahip. Öyle ki, bu üçlünün üzerinde Ahmad Jamal, Andrew Hill ve Duke Ellington'ın "Money Jungle" albümündeki trio estetiğinden tutun da James Brown, Miles Davis, Charlie Parker'ın ritim partilerine, 1970'lerin soul müziğinden günümüzün elektronik müziği ve hip-hop'una kadar geniş bir yelpazenin etkisi görülüyor.
Kendi grup formatları için uygun olmayanı alıp onu kendilerince evirip çevirmenin başlıca mentalite olduğunu söyleyen üçlü bu sayede yeniyi yakalayabildiklerini ve keşfetme merakının kendilerine belli bir enerji verdiğini belirtiyor.
Vijay Iyer, ECM etiketli üçüncü albümüne "Break Stuff" ismini seçerek bir takım kırılmalarla bir şeylerin yaşama geçmesi için doğru ânın geldiğine işaret ediyor. Iyer'ın daha önceki işlerinin sayısız kırılımını bu albümde duyabilirsiniz.

Tim Berne's Snakeoil
You've Been Watching Me
Jazz'ın son 30 yılına imza atanlardan biri olan; besteci ve saksofonist Tim Berne, Oscar Noriega (klarnet, basklarnet), Matt Mitchell (piyano ve elektronikler) ve Ches Smith'ten (davul, vibrofon, perküsyon, timpani) oluşan dinamik dörlüsü Snakeoil'in yanına gitarist Ryan Ferreira'yı da ekleyerek yeni deryalara dalıyor. JazzTimes'ın, giderek derinleşip yabanileştiğini söylediği, DownBeat'in ise düşünen, keşfeden, bozan, tanımlanabilir şekilde açıları olan bir müzik olarak tarif ettiği "You've Been Watching Me" içinde yer alan bestelere açtığı yeni alanlara olduğu gibi, doğaçlamalara getirdiği lirik odaklarla da daha dramatik ve sinematografik bir etki yaratıyor.

***

Bunları da kaçırmayın!

Jack DeJohnette
Made In Chicago
Henry Threadgill (alto saksofon, bas flüt); **Roscoe Mitchell** (sopranino, soprano ve alto saksofonlar, bas blokflüt, barok flüt); **Muhal Richard Abrams** (piyano); **Larry Gray** (kontrbas, viyolonsel); **Jack DeJohnette** (davul)

Elina Duni Quartet
Dallëndyshe
Elina Duni (vokal); **Colin Vallon** (piyano); **Patrice Moret** (kontrbas); **Norbert Pfammatter** (davul)

Giovanni Guidi Trio
This Is The Day
Giovanni Guidi (piyano); **Thomas Morgan** (kontrbas); **João Lobo** (davul).

Anouar Brahem
Souvenance
Anouar Brahem (ud); **François Couturier** (piyano); **Klaus Gesing** (basklarnet), **Björn Meyer** (bas), **Pietro Mianti** yönetiminde **Orchestra della Svizzera Italiana**

Andy Sheppard Quartet
Surrounded by Sea
Andy Sheppard (tenor and soprano saksofonlar); **Michel Benita** (bas); **Sebastian Rochford** (davul); **Eivid Aarset** (gitar, elektronikler).

444 Jeep
jeep.com.tr

GRAND CHEROKEE
DÜNYADA EN ÇOK ÖDÜL KAZANAN SUV

Jeep®, FCA US LLC'nin tescilli markasıdır.

JEEP® GRAND CHEROKEE. 3,0 L 250 HP V6 turbo dizel motoru, Quadra-Drive 4x4 çekiş sistemi, 8 ileri tam otomatik vites, Bi-Xenon ön farlar, LED gündüz farları, Türkçe 3D Navigasyon, Selec-Terrain® Sistemi, 8,4" dokunmatik ekran, panoramik sunroof, 60'tan fazla güvenlik sistemi, Parkview™ geri görüş kamerası, Harman Kardon müzik sistemiyle Jeep® showroom'larında.*

Jeep® Grand Cherokee'nin ortalama yakıt tüketimi 7,5 lt/100 km, CO_2 emisyon değeri ise 198 g/km'dir.

*Yukarıda belirtilen özellikler versiyonlara göre farklılık gösterebilir.

Koç

4X4=Jeep®

Jeep®

Emre Adam
emre_adam@yahoo.com

Eskimeyen Eskiler

Oliver Nelson - The Blues and the Abstract Truth

Oliver Nelson

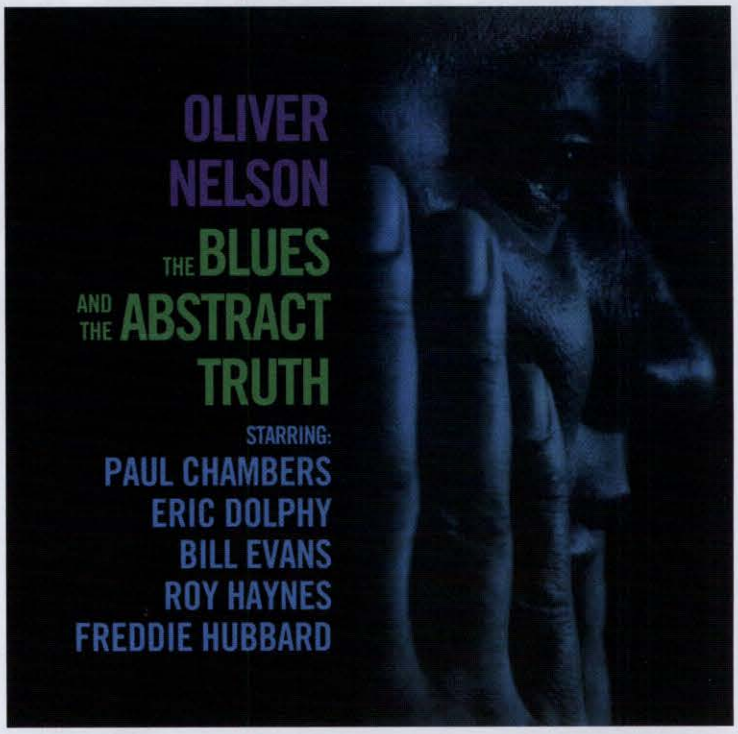

Paul Chambers

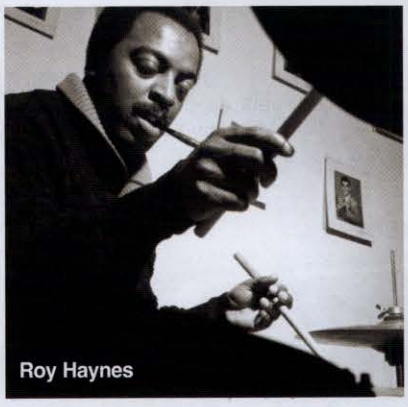
Roy Haynes

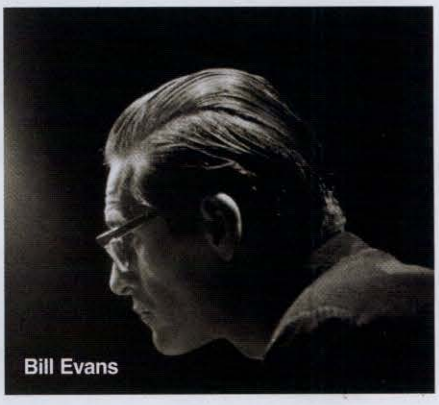
Bill Evans

"Volkan Hürsever"...

Sanıyorum 2006 yılı idi, tam hatırlayamıyorum.

İstanbul dışında haftanın tüm yorgunluğunu atmaya çalıştığımız Kocaeli - Maşukiye'deki evimizde radyoda duyduğumu anımsar gibiyim. Ses kalitesi pek de güzel olmayan radyom nedense tam da o anda cızırtısız, tertemiz şekilde beni o ana kadar sesini hiç duymadığım bir enstrüman ile tanıştırmış, ileride bazı duyguların insan hayatından hiçbir zaman çıkmayacağı ve sonsuza kadar aklımın bir köşesinde tutacağını hatırlatırcasına yağ gibi akan Volkan Hürsever kontrbası'nın o unutulmaz ilk notalarını altın tepside önüme sunmaya başlamıştı.

O zaman akıllı telefonlarımızda şarkıyı kimin icra ettiğini bize gösteren programlar olmadığı için *(hoş, o zaman akıllı telefon da yoktu sanırım)* şarkının sonuna kadar nefesim kesilmiş şekilde, heyecanla beklemiş ve parçanın 2005'te RecJazz'dan çıkan Kerem Görsev albümü "Orange Juice"ün son parçası "*Unagi*" olduğunu anons eden yapımcı, kontrbasta Volkan Hürsever, davulda Cengiz Baysal ile Kerem Görsev'in albümünü bu şekilde tanıtmıştı.

Jazz müziğine olan derin tutkumu başlatan an, Volkan Hürsever'in bana yaşattığı ve hayatım boyunca hiçbir zaman unutamayacağım bu özel saniyeleri idi.

Daha sonraki günlerde jazz'ın en verimli yılı olan 1959'da Miles Davis'in Columbia'dan çıkan ve hala dünyanın en çok satan jazz albümü kabul gören albümü olarak kabul gören "*Kind of Blue*" bir şekilde elime geçmişti. İlk parça, unutulmaz girişi ile leziz Miles klasiği "So What", ilk dakikanın sonuna doğru Tony Williams'ın zile o ana kadar hiçbir müzisyenin yapmaya cesaret edemediği korkusuzlukta vurarak Miles'ın solosuna kapıyı açması ve ilk Miles atağı sonrası gelen saksofon solosu beni albüme bağlamış ve "bu ikinci atağı yapan, saksofonu çalan bu müzisyen kim acaba?" diye kendi kendime sorgulatarak albüm kartonetine bir kere daha baktırmıştı. Bu solo John Coltrane'e aitti ve o albümden sonra dinleyeceğim jazz müzisyeninin kim olduğunu artık biliyordum.

Bir sonraki sefer aldığım albüm,

George Barrow

Coltrane'in Impulse!'a yaptığı ve Johnny Hartman ortaklığında, Jazz Dergisi'ndeki yaklaşık bir sene önceki ilk yazımda da detaylı olarak anlatmaya çalıştığım "*John Coltrane and Johnny Hartman*" albümü idi. Coltrane'in bu albümü sonrası kendimi Kind of Blue albümünde çalan müzisyenlerin diskografilerinde gözüm kamaşmış şekilde dolanırken bulmuştum: Wynton Kelly - "*Kelly at Midnight*", Paul Chambers - "*Bass on Top*", "Cannonball Addderley - "*Jump for Joy*" ve Jimmy Cobb'un Miles'la yaptığı tüm albümler... Sırası önemli değildi aslında, ama nedense Bill Evans'ı sona bırakmıştım. Dinlediğim ilk Bill Evans albümü "Moonbeams" beni derinden etkilemiş, Evans'taki ilk izlenimim, müzisyenin "biraz esrarengiz" olması olmuştu. Moonbeams her ne kadar Scott LaFaro'suz bir albüm olsa da, albümün kıymetini anlamama yardımcı olacak bir Chuck Israels adeta saygı ile selamlamıştı beni. Tabii bu arada Kerem Görsev'in çıkarmış olduğu diğer albümleri de dinlemeye başlamıştım: "Relaxing", "For Murat", "I Love May", "Warm Autumn"...

Sırrını 31 Ekim 2014 tarihinde katılımcıları dergimizin kıymetli yazarları Ali Sönmez, Can Ergelmiş, Eray Aytimur ve möderatörü dergimizin editörü Zuhal Focan ile ilgili jazz sever izleyicilerin oluşturduğu 24. Akbank Jazz Festivali - "Jazz Hakkında Yazmak" panelindeki sorumda açıkladığım bu minik teknik, içinde Bill Evans'ın olduğu diğer albümleri araştırdığımdan dolayı 1961'de Impulse!'dan çıkan, kanaatimce plak şirketinden çıkan en iyi 3-5 albümden biri olan ve Oliver Nelson'u hiçbir zaman unutulmayacak jazz müzisyenleri arasına sokan, bu sayımızda sizlere tanıtacağım "***The Blues and the Abstract Truth***" ile yollarımızı birleştirdi.

4 Haziran 1932 tarihinde Amerika St. Louis'de doğan Oliver Nelson, müzik ile dopdolu bir ailenin yeni bir üyesi olarak hayata gözlerini açmıştır. 40'lı yıllarda Benny Goodman'ın orkestrasında çalıp birkaç ay sonra kendi big band'ini kurarak yüksek tempolu blues akımının bir simgesi olan jump blues sahnesine kendisine yer edinmeye çalışacak olan Cootie Williams'ın grubunda çalan bir ağabeyi ve şarkıcı-piyanist bir kız kardeşi olan Oliver'ın müzik ile ilk buluşması küçük yaşlarda piyano ile olur, fakat ileriki yıllarda vereceği iyi bir kararla saksofona geçer. 40'lı yılların ortalarını ve sonlarını George Hudson Big Band ve bunun gibi St. Louis bazlı gruplarda çalarak geçirir ve 1950'nin ilk ayları New York'un en sıcak ve hareketli zamanlarını kendisine sunmaya hazırlanırken askere alınır. Deniz kuvvetlerindeki görevini tamamladıktan sonra St. Louis'deki Washington Üniversitesi'nde aldığı eğitim onu geleceğe çok iyi ve sağlam adımlar atacak şekilde hazırlar, 1957 yılında üniversiteden yüksek derece ile mezun olur, bir sene sonra da Missouri'de müzik teorileri üzerinde master çalışmaları ile kendisinden söz ettirir.

Master derecesini aldığı yıl, jazz tarihinin iyi albümlerinin müzikseverler ile buluştuğu yıl olmuştur (John Coltrane - "Blue Train" / Blue Note, Sonny Clark - "Cool Struttin' / Blue Note, Miles Davis - "Milestones" / Columbia, Thelonious Monk - "Misterioso" / Riverside) ama Nelson'ın arzuladığı çıkışı yapması için birkaç yıl daha geçmesi gerekecektir.

Olgunlaşma çağında, 30'lu yılların sonunda besteleyip jazz standartları arasına soktuğu bestesi '**Tuxedo Junction**' ile hatırlanacak olan ünlü trompetçi **Erskine Hawkins** ile çalışmalarını sürdürür ve bu sırada trompette Kenny Dorham, piyanoda Ray Bryant, kontrbasta Wendell Marshall ve davulda Art Taylor'u alarak Prestige-New Jazz şirketi için hard-bop ve post-bop'un güzel örneklerinden birini, ilk albümü "*Meet Oliver Nelson*" ı kayıt eder. Bu sırada Quincy Jones'un grubunda da çalmaya devam eden ve birkaç kere de Duke Ellington Orkestrası'nda çalan Oliver için 1960 yılı yaratıcı bir yıl olacaktır, çünkü Prestige-New Jazz şirketine tam 4 albüm ("*Taking Care of Business*", "*Screamin' the Blues*", "*Nocturne*", "*Soul Battle*") daha yapacaktır. Bu albüm kayıtları sırasında edindiği dostluklar ve tecrübeler bu uzun yolda nasıl yürümesi gerektiğine dair kendisine adeta ışık tutmuştur.

Impulse! şirketi için yapacağı ilk albümde beraber çalacağı müzisyenlerin seçimini de adeta geleceği görerek kelimenin tam anlamı ile "All-Star" kadro kurarak yapan Oliver, 23 Şubat 1961 tarihinde kayıtlarda **Rudy Van Gelder** gözetiminde, birkaç ay öncesinde Brezilya'dan Amerika sınırlarına bossa nova müziğini getirerek onu kitlelere ulaşmasını sağlayan **Creed Taylor** prodüktörlüğünde, flüt/ alto saksofonda **Eric Dolphy**, bariton saksofonda **George Barrow**, trompette **Freddie Hubbard**, kontrbasta **Paul Chambers**, davulda **Roy Haynes** ve piyanoda efsane **Bill Evans** ile birlikte sadece birkaç saat içerisinde Impulse! için yaptığı ilk, plak şirketinin de beşinci albümü olan The Blues and the Abstract Truth'u yıllar sonra dahi tüm müzikseverlerin ağızlarını açık bıraktıracak bir kalitede kayıt ederler.

Albümün ilk parçası "***Stolen Moments***" daha ilk saniyelerindeki güçlü üç üflemeli girişi ve sağ arka kanaldan sessizce ilerleyen Roy Haynes ile nefeslerimizi keserek hakkında daha fazla yorum yapmanın da pek de gerekli olmadığı konusunda müzikseverleri hemfikir konumda tutsa da, ilk ölçülerinde Freddie Hubbard'ın başını çektiği parçayı Cannonball Adderley'in Blue Note için yaptığı Somethin' Else 'teki ilk parçası ve ilk notalarını Miles Davis çaldığı Autumn Leaves'in birçok müziksever tarafından bir Miles Davis parçası sayılması gibi ilk dinleyişte kişiselleştirerek bir Freddie Hubbard parçası gibi zannetmek çok kolay olacaktır. Eric Dolphy'nin tertemiz yan flüt atakları ve beşinci dakika sonlarındaki uysal Bill Evans solosu, blues do minör temelli 16 ölçülük ve dinlenilesi

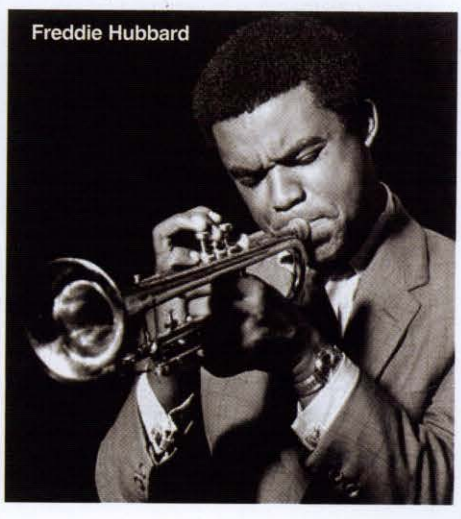
Freddie Hubbard

uyarlamaları 1970'de Impulse!'dan çıkardığı The Awakening'deki yorumu ile Ahmad Jamal'in ve GRP için yaptığı Stolen Moments albümündeki yorumu ile Lee Ritenour'un olan bu kusursuz parçayı üst seviyelere çıkarıyor.

Albümün en renkli sayılabilecek parçası "***Hoe Down***" Eric Dolphy, Freddie Hubbard ve Oliver Nelson arasında geçen bir hikayeyi müzikseverlere heyecanlı şekilde anlatır gibi başlıyor. Freddie Hubbard kafasındakileri hararetli şekilde anlatırken, Oliver Nelson'un karakteristik bir emprovize solosu ve alto saksofonda Eric Dolphy ile çekişmesi de gözden kaçmıyor, diğer yanda da Paul Chambers kontrbasında davullarda göz önünden kaybolmama arzusundaki Roy Haynes ile birlikte etkin ve kuvvetli tarafı oynuyor.

İtiraf etmem gerekiyor, "***Cascades***"i ilk dinlediğimde Oliver Nelson'dan ziyade tam bir Dexter Gordon parçası dinlediğimi düşünmüştüm (halen dinlediğim zaman aynı hislere kapılırım!) ancak 'Sezar'ın hakkı' misali, Cascades'in hakkını burada parçanın ortasında çaldığı solo ile blues solosu çalamadığı için yeri geldiğinde eleştirilen fakat şarkıyı kendisini daha da tanıtıp sevdiren bir yöne çeken Bill Evans'a, ve albümün kaliteli bir müzik sisteminde dinlenilmesi ile parçadaki katkısı daha da iyi anlaşılabilecek olan Roy Haynes'e teslim etmek istiyorum.

Albümün renkli ve hareketli devam eden havası, ***Yearnin'*** ile yerini bir anda sakinliğe, dinginliğe ve Oliver Nelson'un ağzımızı açıkta bırakacak ustalıktaki aranjörlük yeteneğine bırakıyor. Bill Evans'ın kaliteli bir takım elbise kumaşı tazeliğindeki girişi ve Eric Dolphy'nin alto güzellikleri ile başlayan parça, Freddie Hubbard'in dinleyiciyi kendine yoğunlaştıran solosu ile devam ediyor. Albümün kişisel olarak Stolen Moments'tan sonra en çok dinlediğimi düşündüğüm parçası, Bill Evans'ın parça başındaki girizgahına yakın bir atağı ve ardından üflemelilerin hep birlikte, adeta el ele vererek ayağa kalkması ile tamamlanıyor.

Albüm, Freddie Hubbard'ın neden jazz müziğinin en iyi trompetçilerinden biri olduğunu bir kere daha gözler önüne seren, Oliver'ın büyük kız kardeşi ile kocasına ithaf ettiği "***Butch and Butch***" ve sonrasında hareketli ve yavaş parçalardan oluşan bu zengin seçkiyi albümün adına uygun şekilde "Blue" ve "Abstract", yani "*Hüzünlü*" ve "*Soyut*" şekline dönüştüren "***Teenie's Blues***" ile tamamlanıyor.
The Blues and the Abstract Truth'un müzikseverler ile buluşması sonrası yakaladığı başarı, Oliver Nelson'u post-bop tarzının en önemli müzisyenlerinden biri haline getirir. Albümde yeri geldiğinde aranjör şapkasını da takan Oliver, gelecek yıllarda çıkardığı albümlerde de bu görevinden vazgeçmez, hatta üç sene sonra çıkaracağı albümün devamı niteliğindeki More Blues and the Abstract Truth'da sadece prodüksiyonda imzası vardır, hiçbir parçada çalmaz. Bu kimliğini birçok başka başarılı albümde de (Cannonball Adderley'in 1965'te Capitol plak şirketine yaptığı "*Domination*" ve Shirley Scott'un 1963'te Impulse!' plak şirketine yaptığı "*For Members Only*" albümlerindeki gibi) dinleyicilerle buluşturan Oliver, Hollywood'dan gelen teklifleri de geri çevirmez ve 1967'de Los Angeles'a taşınarak ülkemizde de gösterilen "Columbo", "Altı Milyon Dolarlık Adam" gibi diziler için fon müziği, "Death of a Gunfighter" ve "Zig Zag" filmlerine de müzikleri yapar. Bu esnada aranjör şapkasını elinden düşürmeyen Oliver, Sonny Rollins'in başrolünde Michael Caine'in olduğu 1966 yapımı **Alfie** adlı film için hazırladığı film müziklerinde de Rollins'le başbaşa çalışmıştır.

Kind of Blue 'nun, beni bir yolcu gemisinin misafirlerini dünyanın güzel limanlarından başka özel limanlarına götürmesi misali, albümlerden albümlere taşıması sonrası tanıştığım ve başucu albümlerinden biri olan ***The Blues and the Abstract Truth'***un sadece jazz severlerin değil, tüm müzikseverlerini arşivlerinde olması gereken bir albüm olduğunu düşünüyorum.

YAPI KREDİ YAYINLARI'NDAN
İZ BIRAKAN
EFSANE KİTAPLAR

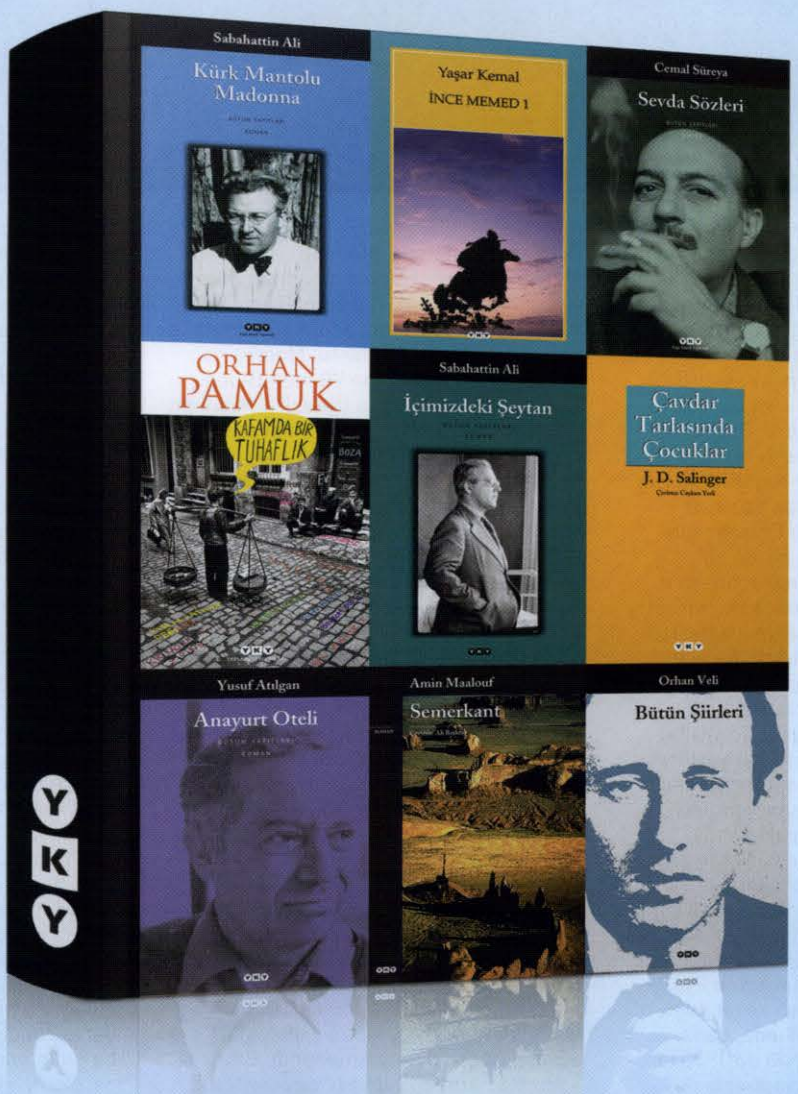

Yaşar Kemal'den Sabahattin Ali'ye, Cemal Süreya'dan J. D. Salinger'a, Orhan Pamuk'tan Amin Maalouf'a kadar birçok değerli yazarın sevilen eserlerini edebiyat tutkunlarıyla buluşturmaktan gurur duyuyoruz.

4.500'e yakın kitap, 200'e yakın e-kitapla "Türkiye'nin en büyük yayınevi" unvanına layık olmaya çalışıyoruz!

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

YapıKredi
Hizmette sınır yoktur.

Leyla D. Gücük
jazzcaffee@gmail.com

Jazz Tarihindeki Kadınlar

Alice Moore (07/07/1861-07/05/1917)

St. Louis, İkinci Dünya Savaşından önce yükselen bir Blues şehriydi. St. Louis'in, blues dünyasının oluşmaya başladığı ilk yıllarındaki önemli ismi Henry Townsend şöyle söylemiştir: "Çok eğlenceliydi. Şehirde hiç ölü bir mekan yoktu. Bazen bir grup olarak bir araya gelip jam ederdik. Bu jam session'lar bazen 4 ya da 5 saat sürerdi. Henry Brown gelirdi, Peetie Wheatstraw, Robert Johnson bir süre oradaydı ve tabi ki Robert Nighthawk, Big Joe Williams ve benim esas adamım Sonny Boy! St. Louis, tıpkı Chicago gibi blues için o günlerde çok gözde bir şehirdi". 1925 yılında Lonnie Johnson'in keşfedilmesiyle birlikte plak şirketleri St. Louis sanatçılarına odaklanmaya başladı ve sonuç olarak1930'lu yıllar itibariyle birçok sanatçı ilk plaklarını çıkarmaya başladılar. Lonnie Johnson, Peetie Wheatstraw, Roosevelt Sykes ve Walter Davis gibi sanatçılar verimli kariyerlerinin keyfini sürdülerse de, bu sanatçılardan çoğu bugün çok az hatırlanır, isimleri sadece tozlu plakların kapaklarında kalmıştır. St. Louis ise, Bessie Mae Smith, Mary Johnson, Edith North Johnson ve şehrin en iyilerinden olan Alice Moore gibi muhteşem kadın vokalistler de ortaya çıkarmıştır. **Küçük Alice** (bu isimle bilinirdi) ilk kaydı olan "Black and Evil Blues" ile önemli bir başarı kazanmıştı. Bu plağın ilk kaydı 1929 yılında, daha sonra kaydolan üç versiyonu da 1930'larda çıkmıştı. Toplam 36 kayıt yapmıştı: İki session 1929 yılında Paramount için ve dokuz session (son kayıt yayınlanmadı) 1934-1937 yılları arasında Decca için. Kayıtlar arasındaki boşluk herhalde o yıllardaki ekonomik krizden dolayıydı. Moore'un, insanın içine işleyen kısık ve nasal (burundan) bir ses tonu vardı ve bazı kelimeleri uzatarak okumaya eğilimi vardı. Bu, çoğu zaman cenaze ağırlığında okuduğu şarkılarının karanlık duygusal yoğunluğunu artırıyordu. Mike Stewart ve Don Kent, onun stilini şöyle tanımlıyordu: "Onun şarkı söyleme stili, belli vurgularıyla, çırpıntılı, haykıran cümleleriyle, çok da olağan dışı değildi. Ama hiç kimse, bunu bir üsluba dönüştürmemişti". Şehrin en iyi müzisyenleri ile, örneğin Henry Brown, Peetie Wheatstraw, Jimmy Gordon ve bir ihtimal Roosevelt Sykes gibi piyanistlerle ve Lonnie Johnson, Kokomo Arnold gibi gitaristlerle, ve tromboncu Ike Rodgers'la kayıt yapma şansı olmuştu. Moore, plaklarında "Lonesome Women Blues", "S.O.S. Blues (Distress Blues)", "Midnight Creepers", "Too Many Men" gibi, işe yaramaz, tehlikeli adamların ağır hikayeleri ve çaresiz aşkların kasvetli şarkılarını söylüyordu. Hapishane ve fahişelik, "Prison Blues", "Cold Iron Walls", "Serving Time Blues" "Broadway St. Woman Blues" gibi şarkılarda, sürekli tekrarlanan temalardandı. Moore, plaklarında bazen yırtıcı ve umarsız erkeklerle, zalim bir dünyanın merhametine kalmış çaresiz ve iyi bir kadın, bazen de sert görünümlü, iyi yaşayan ama bitkin bir kadın personası yaratıyordu. Şarkılarını inançla, bazen kadın izleyicilerine keskin nasihatlerde bulunarak, çoğu zaman da şarkı aralarında müzisyenleriyle konuşarak söylüyordu. Moore'un geçmişi hakkında pek çok şey bilinmiyor. Bilinenler, tutuklanma dosyalarından bilinenlerden ve çağdaşlarının hatırladıklarındandır. Decca, 1934 yılının kataloğunda "Alice Moore, St. Louis'li Küçük Alice" manşetiyle çıkan bir fotoğrafı daha yeni yayınlandı. Bill Greensmith'e göre, "1925 yılının Mart ayında, Alice iki defa tutuklandı. Birincisi, 7 Martta, 'kumar şüphesi' nedeniyleydi. Adresini 2016 Walnut Street, yaşını yirmi bir, doğum yerini ise Tennessee olarak vermişti. 27 Mart'ta tekrar tutuklanmıştı, fakat bu sefer mahkemeye sevk edilmek yerine 'Sağlık Şubesi'ne gönderilmişti. Alice, 19 Eylül 1926'da 'huzuru bozmak' suçuyla tutuklanıp mahkemeye sevk edildiği zaman 2118 Randolph Sokağı'nda oturuyordu. 1960 yılında Henry Townsend Paul Oliver'a şöyle demişti: "O gerçekten iyi bir kızdı. Blues söylemeye kendini gerçekten adamıştı. Benim fikrime göre, toplumla iyi bağdaşan ve oldukça da akıllı bir kızdı. Ona Küçük Alice derlerdi, evet o zamanlarda oldukça minyondu bu yüzden ona bu ismi taktılar, ama daha sonra oldukça kilo alarak bu ismi tüketti. 10-12 sene önce öldüğünde extra büyük bir bedeni vardı. Henry Brown, Alice Moore için çalmıştı, aslında onu şarkı söylemeye başlatan oydu ve kendini blues şarkıcılığına adamıştı. 1986'da Townsend, Bill Greeensmith'e şöyle dedi: "Alice Moore'u hatırlıyorum. Çok güzel, iyi kalpli bir insandı. Güzel bir siyah kadındı. Güzel kız böyle olur diyebileceğiniz bir kızdı. Kadife gibi siyah bir teni vardı. Bence bu, aynı zamanda büyük ölçüde ölümüne de katkıda bulundu. Bu size delice bir düşünce gibi gelebilir, fakat bazen, nasıl başa çıkacağını bilemeyenler için birçok şey, onların aleyhine işleyebilir. Bence bu, onun biraz fazla hızlı yaşamasına katkıda bulundu. Alice Moore, Ike Rogers ve Henry Brown bir trio'ydu. Onlarla hiç çalışmadım ama, çoğu zaman onlarla birlikteydim... Alice, benden biraz büyüktü, ama aramızdaki yaş farkı o kadar da büyük değildi. Ama olgunluk açısından, o benden biraz daha olgun gözüküyordu. İlk parçası 'Black and Evil' derhal bir hit oldu. Evet o güzel siyah bir kadındı bunda hiç bir şüphe yok; ama o kötü değildi, zannetmiyorum. Ama ben hiç bir zaman onun erkeği olmadım, onu bilmenin tek yolu budur. Belki kötüydü ama bunu dış görünüşte hiç belli etmiyordu; her zaman nazikti ve herkes onu severdi. Alice'ın neden ve nasıl öldüğünü bilmiyorum. Duymuş olmam gerekirdi diye düşünüyorum, ya da birisinin bana bir şey söylemiş olması gerekirdi, çünkü birçok insan onu ve beni tanıyordu. Şuna inanmak istiyorum: ne zaman öldüyse, ben herhalde o zaman orada değildim. Alice'in kayıtlarının çoğunda Henry Brown onunla çaldı, fakat session'larının birinde Jimmy Gordon çalmıştı. 1960 yılında Henry Brown o günleri şöyle anımsadı: "Henry Townsend gitar çalıyordu ve Küçük Alice söylüyordu. Franklin'de, Delmar'da, Easton'da... East St. Louis'deki mekanlarda, mesela Blue Flame Club'da çalıyorduk". Moore'un ilk kayıtları, Henry Brown ve tromboncu Ike Rodgers'ı ön plana çıkarıyordu. Rodgers, çeşitli teneke kutular, içki şişeleri ve kendi geliştirdiği sürdinlerle, sert tonlu "gutbucket" trombonu çalıyordu. Moore 1934'de Decca'ya geçmeden önce, 1929

yılının Ağustos ve muhtemelen Kasım aylarında, Paramount'da iki session'da on şarkı kaydetti. "Rodgers'ın hüzünlü trombonundan çıkan karanlık şarkı "Black and Evil Blues" bu session'dan hit çıktı ve daha sonra gelen bir çok şarkının ruhunu da belirlemiş oldu. 1936 yılında Lil Johnson ve 1937 yılında Leroy Elvin da bu şarkının cover'ını yaptı. Paul Oliver bu kayıt için şunları söyledi: "Zaman zaman, Afrikalı'ların renk ve etnik özelliklerinin blues üzerinde talihsiz bir etkisi vardır, ki bu da, dolaylı olarak bunun sosyal problemlerle ilintili olduğuna işaret ediyor olabilir. Yani, 'hüzünlü' olma hali, yabancılaşma ile ilişkilendirilir ve "kötü bir kafa", ya da şiddete eğilimle bağlantılıdır. İkisi de, kaçınılmaz olarak zenci olma hali ile birleşir... İzleyicilerinin bu temayı onunla tanımlaması, 'blues'un bu kadar popüler olmasına neden oldu ve Moore, bu parçanın tam dört değişik versiyonunu çıkardı." Guido Van Rijn şöyle not almış: "17 Kasım 1930'da Alice, büyük ihtimalle Victor için, Alice Melvin mahlasıyla kayıt yaptı. Bu dört şarkı yayınlanmamış olsa bile, parçalardan ikisi 'Lonesome Woman Blues' ve 'Trouble Blues', 24 Ağustos 1934'de Alice Moore tarafından kaydedildi. Moore, 1934 yılındaki ilk Decca Session'larında altı gün arayla ikişer şarkı kaydetti. Plaklar "Little Alice from St. Louis" adıyla çıktı. Popüler şarkısı "Black and Evil Blues"u burada yeniden kaydetti. "Riverside Blues" harika imajlar içeriyordu ve daha önce kaydettiklerine hiç benzemeyen bir şiirsellikteydi. Bu şarkıda hiç trombon yoktu, onun yerine 1920'lerin ve 30'ların St. Louisli kemancısı Artie Mosby'yi ön plana çıkarıyordu. Guido Van Rijn, Mosby'nin klasik ekolden gelmiş olabileceğini söylüyor. Moore'un şarkı söyleme tarzı da burada daha farklı: daha az (nasal) burnundan söylüyor ve daha cesurca söylüyor.
Kaynak:
http://sundayblues.org/archives/196

Hattie McDaniel - "Mammy" (10 Haziran 1895 – 26 Ekim 1952)

ABD'li şarkıcı, besteci, söz yazarı komedyen oyuncu ve televizyon yıldızı. Akademi ödülü kazanan ilk siyahi oyuncudur. 1939 yılında Rüzgâr Gibi Geçti filminde canlandırdığı **Mammy** karakteri ile En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Akademi Ödülünü almıştır.

13 kardeşin en küçüğü olan Hattie, köle bir ailenin çocuğudur. Babası Amerikan İç Savaşı'nda (veya diğer adıyla Eyaletler Arası Savaş, Amerika Birleşik Devletleri'nin Washington'daki yönetimi ile bu ülkeden ayrılmak isteyen 11 Güney Eyaleti arasında çıkmış geniş kapsamlı bir iç savaş) yer almıştır. Annesi dini müzikler söyleyen bir şarkıcıydı. Aile 1900'lu yıllarda Colorado'ya göç etmiştir. Denver'de Denver East High School'u bitirdikten sonra ağabeyi ile bir şovda çalışmış ve para kazanmaya başlamıştır. Ancak ağabeyinin ölümü üzerine yeterince para kazanamamaya başlayan Hattie, 1920–25, yılları arasında Professor George Morrison's **Melody Hounds** isimli grubuyla Chicago'da Okeh Records ve Paramount Records için turneye çıkmaya başlamışlardır.
1929 -1930 **Showboat** müzikali için McDaniel bir turne teklifi almış ve Irene Dunne ve Paul Robeson ile birlikte *Ah Still Suits Me* ballad'ını söylemiştir. Bu ballad **Showboat** müzikali için özel bestelenmiştir. Müzikal ile McDoniel, Hollywood'da önemli bir etki yaratmıştır o yıllarda. Daha sonra, 1931 yılında Hollywood'a oyuncu olmak üzere gittiğinde ona ilk verilen roller hizmetçi kız ya da aşçılık gibi yan rollerdi. Komedyenlik yeteneği onun daha iyi rollerde oynaması için önünü açmıştır.

Hizmetçilik rolleri dışında başka bir rol verilmiyordu o dönemlerde kendisine. Zenciler dururken beyazlara teklif edilemeyen bu rolü memnuniyetle kabul etmiş ve şunları söylemiştir *"Neden haftalığı 700 Dolar olan bir hizmetçi rolünü oynamayayım ki, gerçekten hizmetçi olsaydım haftalığım $7 olacaktı".*

McDaniel'in çok disiplinli ve yoğun çalışması ona, 1939 yılında Rüzgar Gibi Geçti filmindeki canlandırdığı **Mammy** karakteriyle En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülünü kazandırarak, ilk Afro-Amerikalı kadın olma özelliğini de getirmiştir. Filmin prömiyeri Atlanta'daki Büyük Tiyatro'da gösterime gireceği zaman, binlerce vatandaş filmin yıldızını taşıyan konvoyu izlemek için sokağa taşmış ve saatlerce beklemişlerdir. İlk siyahi olarak aldığı Oscar'dan sonra 1991 yılında yeniden bir siyahi oyuncu olan Woody Goldberg'e Ghoest filmiyle kendisine Oscar verildiğinde Hattie McDaniel'i unutmadığını ve onu hatırlayarak bu ödülü aldığını da belirtir.

Hayatı boyunca profesyonel bir şarkıcı, besteci, söz yazarı komedyen oyuncu ve televizyon yıldızı olan sanatçı, 1947 yılında **The Beulah Show** ile radyoda başlayıp 1951 yılında programını TV'ye taşımıştır. İlk üç bölümden sonra kanser olduğunu öğrenen sanatçı, çalışırken çok yorulduğu için devam edememiş ve 1952 yılında hastalığına yenik düşerek akciğer kanserinden vefat etmiştir.

Kaynak:
http://www.redhotjazz.com/hattiemcd.html
http://www.huffingtonpost.com/tom-gregory/oscar-time-for-hattie-mcd_b_60228.html

Emin Fındıkoğlu
emin.findikoglu@yahoo.com

İsmet Sıral Yeniden Aramızda...

Özdemir Erdoğan'ın son albümündeki (Türkiye'nin Jazz Tarihinde Işıksız Kalanlar), İsmet Sıral Altılısı'nın 1967 tarihli sahne kaydı iki parçadan sonra şimdi de ABD'de Creative Music Studio - Archive Selections, Vol.1 adı altında üç parçası yayınlandı. Üç CD'den oluşan albümün üçüncü CD'sinin ilk parçaları İsmet Sıral'ın adını taşıyor. Sıral bu parçalarda ney ve soprano saksofonun yanında bir yanlış anlaşılma neticesinde flügelhorn da çalıyor olarak gösteriliyor. INNOVA 805 numaralı albüm www.innova.mu adresinden ısmarlanabilir.

Ferit Odman
info@feritodman.com

Karmaşaya Evet

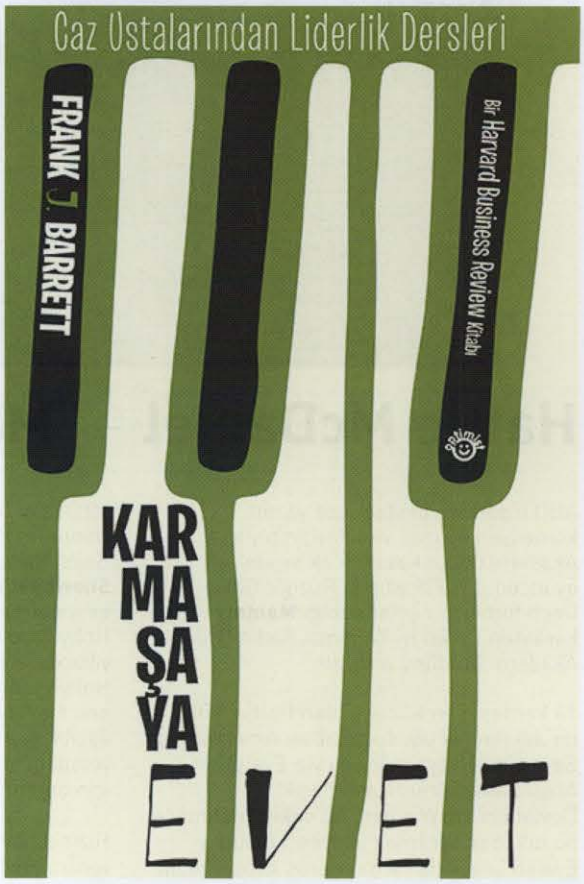

2012 - Frank J. Barrett
Orjinal adı ve yayıncısı: Yes to the Mess, Harvard Business Review Press.
Optimist Kitap

Bir gün bir kitap için arka kapak yazısı yazacağım hiç aklıma gelmezdi, hem de bir Harvard Business Review kitabı! Tabi ki konu "Jazz Ustalarından Liderlik Dersleri" olunca iş değişti ve Türkçe çevirisi ile bu güzel kaynak jazz severlere ulaşmış oldu.

Aslında bu kitapla olan ilişkim çeviriyi yapan Recep Özerin'den bana yaklaşık bir sene önce gelen bir e-mail ile başladı. Jazz ile ilgili bir kitabın çevirisini yapmaya başladığını söyleyen Özerin bazı jargonlar için bana danışıp danışamayacağını sordu, ben de sonuç olarak bu bir sene zarfında seve seve bu jargonların Türkçe adaptasyonları için elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım. Kitap çıkmadan önce de arka kapak yazısı için Optimist Kitap benimle irtibata geçti, bu ince hareket tabiki benim için çok mutluluk ve gurur verici bir olaya dönüştü.

Hem iş, hem de jazz dünyasını ilgilendiren bu kitabın arkasına ise şunları yazdım, bir fikriniz olsun;

"Bir jazz piyanisti olan yazar Barrett, iş dünyasında başarıya giden yol ile jazz'ın derinliklerini müthiş bir şekilde harmanlamış. Ben de bu karmaşaya evet diyerek, harika tercümesiyle bu kitabı herkese tavsiye ediyor ve hangi sektörden olursanız olun kitaptan çıkarabileceğiniz birçok ders olduğunu düşünüyorum".

Bahsi geçen aracın ortalama yakıt tüketimi 100 km'de 7.2L, CO_2 emisyon değeri ise 168 g/km'dir.

YENİ FORD **MONDEO**

> 1.5L EcoBoost 160PS Otomatik

Otomatik vites seçeneğiyle gelen 1.5L EcoBoost motoru tam 160PS güç üretiyor.
Yeni Mondeo üstün performansıyla diğerlerini gölgede bırakıyor.

ford.com.tr/mondeo

/FordTurkiye

Yeni Mondeo ile tanışmak için:

Ford

Go Further

Koç

Serdar Sırtanadolu
serdar1@me.com

Arasıcaklar

Müthiş Altılı ve "Diva" Yönetimi

illustrasyon Elif Seven

Bascı Eddie Tone yakın arkadaşlarıyla kurduğu yeni sekstetiyle düzenli bir kulüp işi alır. Grup, haftanın belirli günlerinde değişik vokallere eşlik ederek renkli bir program oluşturur. Her biri usta müzisyenlerden oluşan altılının elemanları:

Mel Davis - trompet
Buddy Morrow - trombon
Carl Janelli - saksofon
Ray Cohen – piyano
Eddie Tone - bas
Bobby Shankin - davul

Yine o günlerde bu kadın vokalistle prova için biraraya geleceklerdir. Yalnız provadan önce Eddie grubu toplayıp onlarla minik bir husus hakkında konuşmak ister:

– Eddie: "Beyler, sizleri provadan önce uyarmak istedim. Ben bu kadınla daha önce çalıştım. Biraz başımızı ağrıtabilir".

– Mel: "Ne olabilir ki? Sarhoş falan mı çıkıyor sahneye?
– Eddie: "...sorma, Mel. Daha fenası".

– Ray: "Seyircilerle ağız dalaşına mı giriyor yoksa!!?? Haha!!"

– Eddie: "...arkadaşlar, bu kadın arkasındaki eşlikçileri dinlemez! Kendisi en önde olmak ister hep!"

– Buddy: "...ne? İnanamıyorum. Bu da kendini diva zannedenlerden. Hahaha!"

Eddie, durumu arkadaşlarına detayları anlatır ve ispatlamak için de muzip bir oyun tezgahlar. Olay şöyle gelişir;

Kadın vokalist provaya gelir ve müzisyenler hazırlanır, ancak normal durumdan biraz uzak bir ortam vardır; ...nasıl mı? **Herkes enstrümanını değiştirmiştir!** Müzisyenler pek ehli olmadıkları bu enstrümanları alıp yerlerine geçerler ve bir şekilde çalmaya başlarlar. Bu karmaşıklıkta herşey çok kötü ses verir ortaya saçma bir şey çıkar ki, vokalist kadın bile bir anda ne olduğunu şaşırır. Ancak Eddie'nin söylediği gibi kadın o kadar kendine odaklanmıştır ki bir türlü anlayamaz ne olduğunu. Hemen otoritesini öne çıkarmak istercesine aklına ilk gelen şikayeti telaffuz eder, sesini yükselterek:

– "Hayır Beyler!!! Çok Yavaşsınız!!!"

Eddie buna zaten hazırdır. Yine aynı muziplikte hemen olaya el koyar:

– "Tamam hanımefendi. Bunu hemen düzeltiriz".

Müzisyenler bu kez Eddie'nin talimatıyla sakince yerlerini değiştirip kendi enstrümanlarına kavuşurlar. Kadın yine şaşkın bir şekilde izlemektedir, bir anlam veremez ama ses çıkarmaz bu olay karşısında. Müthiş altılı hemen başlar ve aynı parçayı bu kez mükemmel bir uyumla ve kusursuz açar. Fakat kadın yine otoriter bir tonla aniden müdahale eder:

– "Hayır! Yine Çok Yavaşsınız!!!"

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Çok satanlar

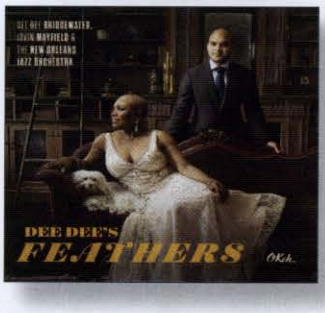

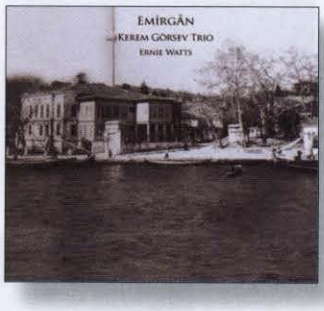

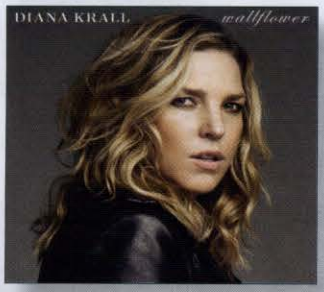

Shades Ankara

Tunalı Hilmi Cad. No:95 D:37 Kavaklıdere/Ankara
(0312) 426 5900
shadesrecordsankara@yahoo.com

Branford Marsalis – A Love Supreme
Harold Mabern – Afro Blue
Harry Allen/ Jan Lundgren – Quietly There
Kamasi Washington - The Epic
The Cookers – Believe
Marcus Miller - Afrodeezia
Cassandra Wilson – Coming Forth By Day
Dee Dee Bridgewater – Dee Dee's Feathers
Charles Lloyd – Wild Man Dance
Vijay Iyer Trio – Break Stuff

Yerli
Elif Çağlar - Misfit
Ozan Musluoğlu – My Best Friends Are Vocalists
Kerem Görsev Trio W/ Ernie Watts – Emirgan

Opus 3a

Pürtelaş Hasan Efendi Mh. Cihangir Caddesi No:3, 34433 İstanbul
(0212) 251 8405
www.opus3a.com

Anouar Brahem - Souvenance
Keith Jarrett, Charlie Haden - Last Dance
Kenny Barron & Dave Holland - The Art Of Conversation
Diana Krall - Wallflower
Norma Winstone Trıo - Dance Without Answer
Catherine Russell - Bring It Back
Vijay Iyer Trio - Break Stuff
Armen Donelian - Sayat Nova
Eliane Elias - Made In Brazil

Yerli
Bulut Gülen - Su
Çağıl Kaya - Bir Parça Ay Biraz Kuş
Ece Göksu, Neşet Ruacan - Slow Hot Wind
Ercüment Orkut - Low Profile
Sarp Maden - Bilinmez

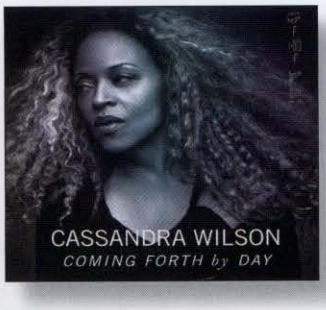

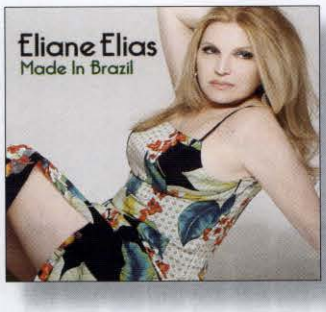

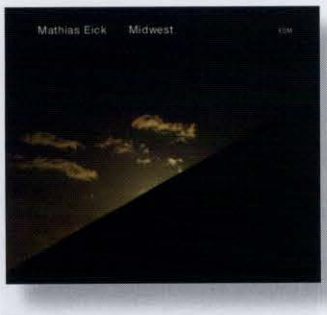

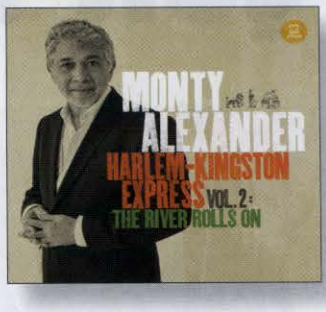

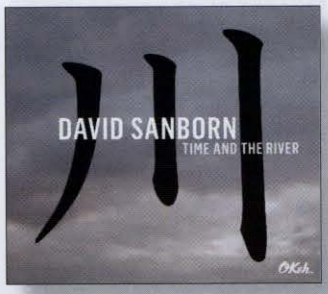

Zihni Müzik

Mühürdar Caddesi, Akmar Pasajı No:70 D:13
Koşuyolu/Istanbul - (0216) 349 2268
www.zihni.com

Mathias Eick - Midwest
Keith Jarret - Creation
Cassandra Wilson - Coming Forth by Day
Marcus Miller - Afrodeezia
Eliaane Elias – Made In Brazil
Jacky Terrasson – Take This
Charles Lloyd – Wild Man Dance (LP)
Kenny Burrell – Midnight Blue (LP)
Sonny Clark – Cool Struttin' (LP)
Lee Morgan – The Sidewinder (LP)

Yerli
Ediz Hafızoğlu – Nazdrave
Sarp Maden – Bilinmez
Barış Demirel – Barıştık mı?
Elif Çağlar – Misfit
Kerem Görsev Trio & Ernie Watts - Emirgan

Lale Plak

Galip Dede Caddesi No:1 Tünel, Beyoğlu 34430 Istanbul
(0212) 2937739
info@laleplak.com

Branford Marsalis Quartet-Coltrane's a Love Supreme Live in Amsterdam
Dee Dee Bridgewater-Dee Dee's Feathers
David Sanborn-Time & The River
Diana Krall-Wallflower (Amazon Deluxe Exclusive)
Monty Alexander-Harlem-Kingston Express 2: River Rolls on
Cassandra Wilson-Coming Forth By Day
Keith Jarrett-Creation
Anouar Brahem-Souvenance: Music for Oud, Quartet And String Orchestra (2 CD)
Chris Potter-Imaginary Cities
Marcus Miller-Afrodeezia

Yerli
Bulut Gülen-Su
Sarp Maden-Bilinmez
Elif Çağlar-Misfit
VolkanTopakoğlu-Birdenbire
Ercüment Orkut-Low Profile
Ozan Musluoğlu-My Best Friends Are Vocalists

Hayat Musikidir

Sibel Köse, Ediz Hafızoğlu, Ozan Musluoğlu, İmer Demirer, Uraz Kıvaner, Yahya Dai...
Cazın ustaları 3 yıldır her ayın son pazarı Kuşadası'nda bir araya geliyor.
Kuşadası caza doyuyor.
26 Temmuz 2015 Pazar Sealight Resort Hotel'de...

2015 PROGRAMI	
27 Eylül 2015 Pazar	Ediz Hafızoğlu "Nazdrave Projesi"
25 Ekim 2015 Pazar	Alp Ersönmez "Yazısız Proje"
29 Kasım 2015 Pazar	What Da Funk
27 Aralık 2015 Pazar	Sealight Ensemble

Ücretsiz rezervasyon için info@sealighthotel.com veya social@sealighthotel.com adreslerine mail gönderiniz

SEALIGHT RESORT
KUŞADASI TÜRKİYE

Our light, your vision...

sealightresorthotel Sealight_Resort Sealighthotel.com

nardis jazz club Katkılarından dolayı Nardis Jazz Club ve Engin Gençer'e teşekkür ederiz.

Yavansu Mahallesi Cennet Evleri No:46 Kuşadası 09400 Aydın Tel: +90 256 622 31 32 Fax: +90 256 622 24 54 info@sealighthotel.com reservation@sealighthotel.com

SEALIGHT RESORT HOTEL bir DENİZ IŞIĞI OTELCİLİK VE TURİZM LTD. ŞTİ. YATIRIMIDIR

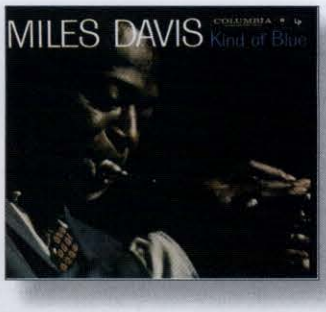

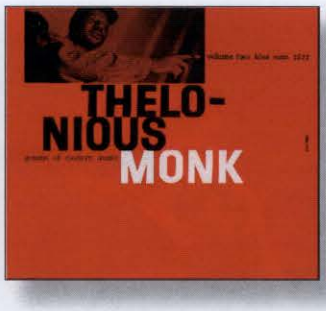

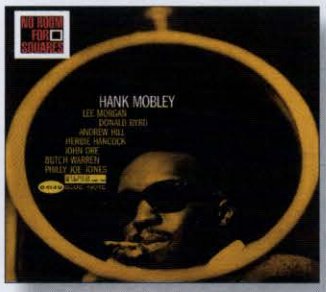

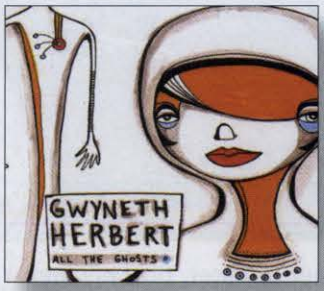

Hamdi Ünlü

Fil Elektronik Ltd. Şti
1391 Sokak No.6 Alsancak 35220 Izmir / Turkey
Tel: +90 (232) 464 9279 | Faks : +90 (232) 422 2796
hamdi@filelektronik.com
www.filelektronik.com

Miles Davis - Kind Of Blue
Duke Ellington - Such Sweet Thunder
Hank Mobley - No Room For Squares
Billie Holiday - Lady In Satin
Art Blakey & Jazz Messaengers - Free For All
Gene Ammons & Sonny Stitt - Boss Tenor
Oliver Nelson - Screamin' the Blues
Art Pepper+Eleven - Modern Jazz Classics
Thelonious Monk - Genius Of Modern Music Vol.1
Eddie Henderson - Comin' Through

Yerli
Volkan Hürsever - Hediye
Timuçin Şahin Quartet - Bafa
Tamer Temel - Bir Kedi Kara
Timuçin Şahin - Inherence
Çağıl Kaya - Bir Parça Ay Biraz Kuş

Audioavm.Com

Dr. Şevket Bey Sokak Tellioğlu Apartmanı
No7/7 Şişli İstanbul
Tel 0 212 360 1585 email info@audioavm.com,

Gregory Porter - Issues Of Life featues and Remixes 180Gr
Cassandra Wilson - Coming Forth By Day 180Gr.
Gerry Mulligan - Jeru 180Gr
Patricia Barber - Companion 180Gr. (2LP)
Harry Belafonte - Belanfonte At Carnegie Hall 180Gr.
Ornette Coleman - At The Golden Circle Stockholm Vol 1. 180Gr.
Miles Davis - Bitches Brew 180Gr. (2LP)
Gwyneth Herbert - All The Ghosts
Jacob Karlzon 3 - Shine 180Gr
Neil Cowley Trio - Radio Silence

Dilek Himam
dilek@genccazcilar.org

Jazz ve Moda

Jazz Tarihinin Stil İkonu: Ella Fitzgerald

"Nereden geldiğiniz değil, nereye gittiğiniz önemlidir".
Ella Fitzgerald

Jazz vokalisti **Ella Fitzgerald**, jazz tarihinin en önemli seslerinden biri olarak jazz tarihinin en sofistike tarzına sahip olan isimlerinden biri. 15 yaşında annesini kaybeden sanatçı, hemen ardından üvey babası tarafından yaşatılan işkence dolu zamanlardan sonra gençlik yıllarını bir yetimhanede geçiriyor. Zorlu geçen çocukluk ve gençlik yıllarının ardından yaşamı boyunca adından başarılarıyla söz ettirmiş bir isim. İlk defa 1934 yılında daha 17 yaşındayken katıldığı bir dans yarışmasında sahneye çıkmaya karar verince bir anda kendini sinirli ve tedirgin hisseden Fitzgerald, dans etmek yerine Hoagy Carmichael'ın "Judy" adlı parçasını söylemeye başlayınca tüm izleyicileri kendisine hayran bıraktırıyor. Bu olay onun jazz kariyerinin de bir anlamda başlangıcı oluyor.

Fitzgerald'ın yaşadığı dönemler olan 1930'lu yıllar ekonomik kriz sebebiyle moda endüstrisi açısından durgunluk içinde geçse de 1950'li yıllarda tekrar kadın giysilerinde kadınsı detaylarda artış olmuştur. 1930'lu yıllardan itibaren özellikle kadın giysilerinde filmlerden etkilenmeler vardır ve kadınların kendilerini Hollywood yıldızları ile özdeşleştirdikleri bir dönemdir. Hollywood filmlerinde görülen karakterlerin hareketleri, giysileri taklit edilmektedir. Dönemin moda ikonu kadınları **Gloria Swanson**, Joan Crawford, **Jean Harlow**, Marlene Dietrich, **Greta Garbo** gibi

isimlerdir. Ancak **Ella Fitzgerald** yaşadığı dönem boyunca moda endüstrisinin dayattığı güzellik ideallerinden öte bir tavır ve görünüm içinde sahnelerde ve gündelik yaşamında adından söz ettirmiştir.

1930'ları sonu ve 1940'ların başından itibaren de "**Ella Stili**" diyebileceğimiz ve dönemin en önemli moda elbiselerinden olan çiçekli baskılı pamuk elbiseleri nispeten iri ama bir o kadar biçimli bedeni için tercih etmiştir. Bu elbiseler dönemin en feminen elbiseleri olmakla kalmayıp 1950'li yıllara da damgasını vuran **Christian Dior**'un "yeni görünüm" olarak tanımladığı giysilerdir ve Ella'nın kendine has yorumları ile adeta bütünleşmişlerdir. Gündelik yaşamından sahne yaşamına kadar her an onu bu tek parça elbiselerle görebilmek mümkün olmuştu. Ella'nın muhteşem performanslarının yanında kilosu ile ilgili her zaman sıkıntıları olsa da bu durum onun elegan bir stil ikonu olması durumuna asla zarar vermedi. Özellikle sahnede sesi ile olduğu kadar görüntüsü ile de baş döndürücü olarak ifade ediliyordu.

Onun için olmazsa olmaz klasik stil elemanları arasında inci kolyeler, parlayan bir çift küpe ve kırmızı ruj oldukça başat bir rol alıyordu. Makyaj konusunda oldukça sade ve yalın olmayı seven **Ella**, oldukça doğal olarak da taze ve ışıldayan bir yüze sahipti, ancak dudaklar onun için her zaman çok önemliydi. 1950'li yılların ilk siyahi moda tasarımcısı **Zelda Wynn Valdes** da dönemin ünlü siyahi sanatçıları için tasarımlar yaparken 1948'de New York'ta açtığı moda evinin en önemli müşterilerinden biri de **Ella Fitzgerald** olmuştu. Ella Fitzgerald'ın stili dış görünüm ve ruh arasında bir bağlantı kurulması ile daha da anlam kazanıyordu. Jazz'ın Kraliçesi Ella Fitzgerald, pozitif enerjisini, kendisiyle duyduğu gurur edası ve başkalarına olan nezaketi ile bütünleştirdiğinde gerçek bir efsaneye dönüşüyordu. O yüzden de özgün giysileri içinde bir tanrıçaya dönüşmesi an meselesiydi. Kilosuyla hep sorunları olan Fitzgerald "ben alımlı ve çekici bir kadın değilim biliyorum ve benim için kalabalık önünde şarkı söylemek hiç de kolay değil. Bu beni çok düşündürüyor ama bir şekilde bu korkumu yendim, yeteneğimi kullanmam için tanrı bana bir şans vermiş ve ben de sahnede durup söylüyorum" derken bu mütevazi duruşu onu çok daha çekici ve unutulmaz kılıyordu.

1996 yılında 79 yaşında sağlık sebepleri nedeniyle yıldızlar arasına karışan sanatçı dönemin ince belli, abartılı feminen standart güzellik anlayış kalıplarından ayrılan Ella Fitzgerald, jazz tarihinde yeni bir güzellik anlayışı da tanımlamıştı.

İKSV CAZ

Festival Sponsoru

Garanti | caz yeşili

22. İSTANBUL CAZ FESTİVALİ
27 HAZİRAN / 15 TEMMUZ 2015

JOOLS HOLLAND &
HIS RHYTHM &
BLUES ORCHESTRA feat.
MARC ALMOND
// IMELDA MAY

7 TEMMUZ

BBC2'deki kült televizyon programıyla tanınan piyanist, en az programındaki kadar şahane orkestrasıyla ilk kez İstanbul'da.

JOAN BAEZ

1 TEMMUZ

30'dan fazla albümüyle yarım asrı geride bırakan efsanevi folk müzisyeni, unutulmaz baladlarıyla yeniden İstanbul'da.

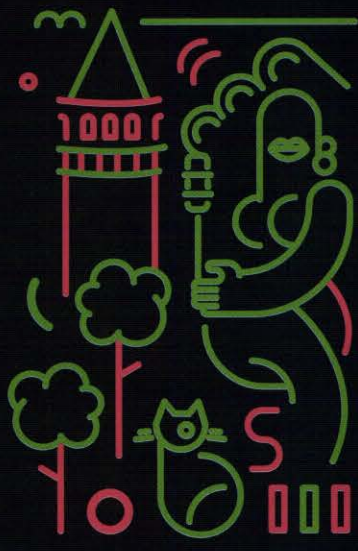

BU ŞEHİRDE CAZ IŞIĞI VAR!

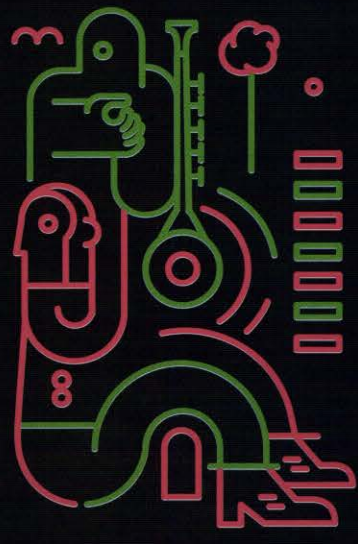

Program bilgileri ve daha fazlası
caz.iksv.org'da.

MARCUS MILLER
"AFRODEEZIA"

2 TEMMUZ

Grammy ödüllü bas dehası, müzikal mirasının kaynaklarına döndüğü yeni projesiyle Afrika'dan Amerika'ya eğlenceli bir yolculuk vaat ediyor.

SINATRA AND
LADY DAY FEAT.
OLETA ADAMS &
ALOE BLACC

14 TEMMUZ

Soul ve R&B vokalistleri, popüler müzik tarihinin devleri Frank Sinatra ile Billie Holiday'i festivalde prömiyerini yapacak bir projeyle anıyor.

caz.iksv.org istanbulcazfest istanbulcazfestivali istanbulcazfestivali #cazisigi

biletix
ticketmaster Türkiye

iksv öncü sponsor
Eczacıbaşı

iksv resmi sponsorlar

iletişim
vodafone

taşıyıcı
DHL

konaklama
MARTI İSTANBUL HOTEL

İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Niv Asa
nivasaniv@gmail.com

Music On Vinyl

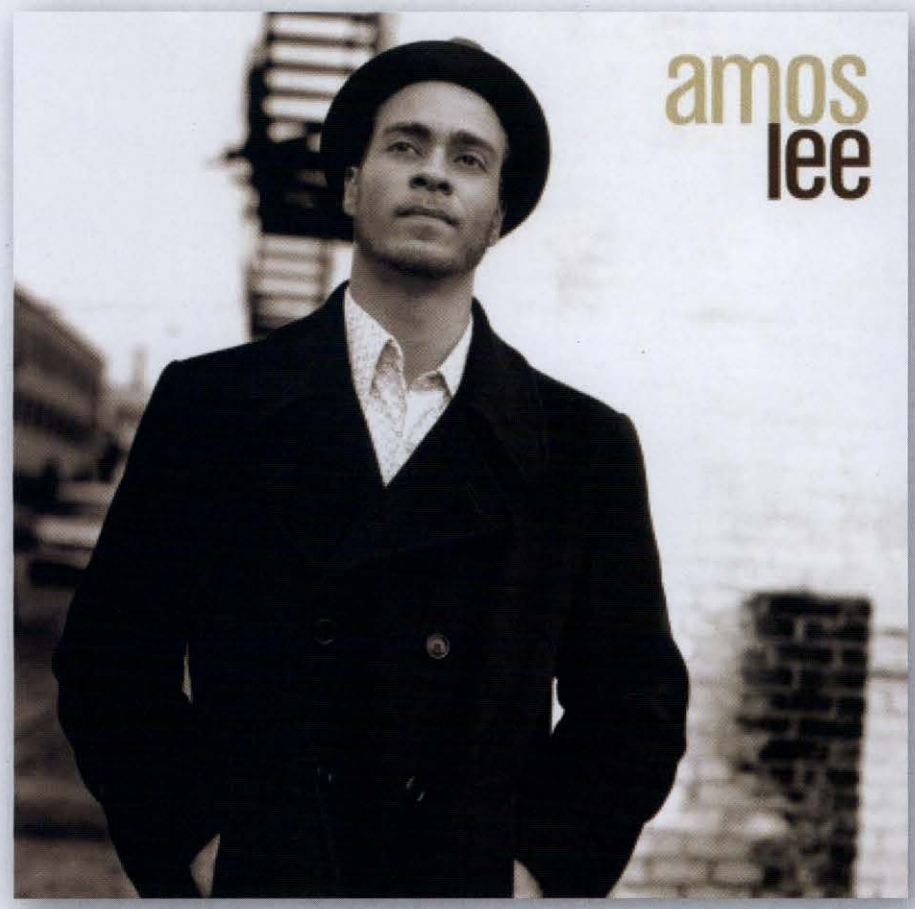

Amos Lee

Amos Lee

Amerikalı şarkıcı-söz yazarı Amos Lee'nin kendi adını taşıyan bu albümü 2005 yılında Blue Note tarafından yayınlanmıştır. Bu albümde bulunan parçalar folk, soul, gospel ve jazz öğelerini içinde barındırmakla beraber; müzisyenin esin kaynaklarından Bill Withers, Arthur Lee ve James Taylor'ın tarzlarının bir karışımı olma özelliğini de taşımaktadır. Amos Lee ayrıca bu yakınlarda Bob Dylan, Paul Simon, Elvis Costello, Van Morrison, Adele, Dave Matthews gibi sanatçılarla da turneye çıkmıştır.

SIDE A
1. KEEP IT LOOSE, KEEP IT TIGHT
2. SEEN IT ALL BEFORE
3. ARMS OF A WOMAN
4. GIVE IT UP
5. DREAMIN' SIDE B
1. SOUL SUCKERS
2. COLORS
3. BOTTOM OF THE BARREL
4. BLACK RIVER
5. LIES OF A LONELY FRIEND
6. ALL MY FRIENDS

Ester Phillips

From A Whisper To A Scream

Ester Phillips'in 70li yıllarda çıkarmış olduğu en güzel albümlerinden biri olan *From a Whisper to a Scream*, sanatçının CTI bünyesinden çıkan Kudu plak için kayıt etmiş olduğu yedi albümden birincisi olma özelliğini taşımaktadır. 1974 yılının Aralık ayında kayıt edilen bu albümün aranjörlüğünü ve şefliğini Pee Wee Ellis

üstlenmiş, ayrıca basta Gordon Edwards, davulda Bernard Purdie, vurmalı çalgılarda Airto, gitarda Cornell Dupree ve Eric Gale, piyanoda Richard Tee ve saksofonda Hank Crawford ve David Liebman gibi önemli sanatçılar yer almıştır. Phillips'in Kudu dönemine damgasını vuran bu albüm, sanatçının yeteneklerini gözler önüne koyan ballad'lar ve bir çok funky parça ile dinleyiciyi büyülemektedir. Bu albüm sanatçının daha önce çıkarmış olduğu Esther Phillips Sings ve And I Love Him albümlerinden farklı olarak Al Green ve Aretha Franklin'in tarzlarına yakınlaşmış olmasıyla öne çıkmaktadır. Albümün öne çıkan parçalarından "Home Is Where the Hatred Is," Gil Scott-Heron'ın madde bağımlılığı konusunda en derinlikli ve aynı zamanda rahatsız edici bestelerinden birini sanatçı adeta kendisi bestelemiş gibi yorumlamıştır (Ester Phillips'in kendi hayatından paralellikler taşıyan bu parça 1984 yılında aynı nedenden ölümü sebebiyle başka bir boyuta ulaşmıştır). Albümün daha enerjik parçalarında hiç bir eksik olmasa da, albümün en ilgi çeken kısmını ballad'lar oluşturmaktadır; örneğin bir Allen Toussaint bestesi olan "From a Whisper to a Scream" aynı zamanda kırılgan ve güçlü özellikler taşımaktadır. Kanımca sersemletici özellikler taşıyan bir Marvin and Anna Gordy bestesi olan "Baby, I'm for Real" bence albümün kapanış şarkısı olmalıydı.
Track listing:

1. Home Is Where The Hatred Is
2. From A Whisper To A Scream
3. To Lay Down Beside You
4. That's All Right With Me
5. 'Til My Back Ain't Got No Bone
6. Sweet Touch Of Love
7. Baby, I'm For Real
8. Your Love Is So Doggone Good
9. Scarred Knees

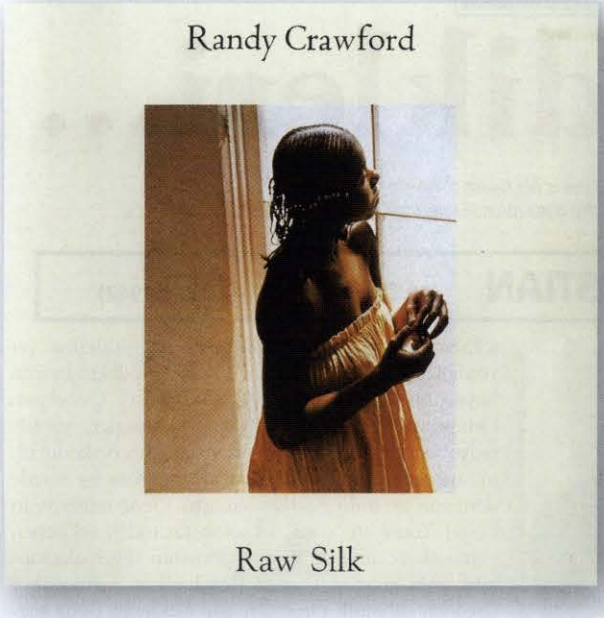

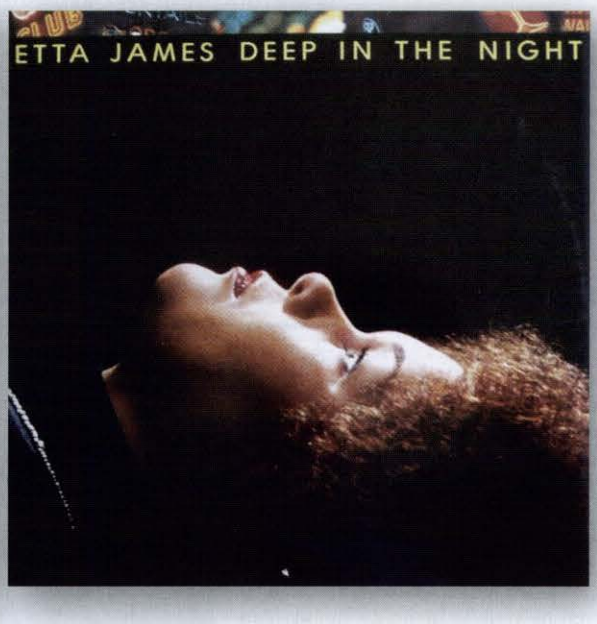

Randy Crawford
Raw Silk

2005 yılında, the Wounded Bird plak Randy Crawford'un daha önce kayıt edilmiş olan yedi albümünden altısını piyasaya çıkarmıştır. 1981 yılından *Secret Combination*, 1977 yılından *Miss Randy Crawford* ve 1979 yılından *Raw Silk* burada bir kombinasyon olarak karşımıza çıkmaktadır. Randy Crawford'un en güzel albümlerinden biri olan *Raw Silk*, Don Grusin ve Leon Pendarvis'in elektrik piyano sololarıyla oldukça çağdaş özellikler taşımaktadır. Yüksek tempolu parçalar sakın fırtınalar kadar etkili olmakla beraber R&B hayranlarının Randy Crawford'u ballad'larla özdeşleştiren görüşlerine yeni bir pencere açmaktadır.

Müzisyenler: Greg Poree, John Tropea, Ken Bell, Larry Byrom (gitar); Sheldon Kurland, Lennie Haight, Martin Katahn, Samuel Terranova, John Catchings, George Binkley III, Roy Christensen, Virginia Christensen, Wilfred Lehmann, Carl Gorodetzky, Marvin Chantry, Gary VanOsdale (yaylılar); Billy Peutt (flüt); Dennis Good, Harrison Calloway, Harvey Thompson, Ronnie Eades (üflemeliler); Don Grusin, Leon Pendarvis (piyano, elektrik piyano); Pat Henderson, Julia Tillman, Maxine Willard Waters (Fender Rhodes piyano); William D. "Smitty" Smith (Clavinet, org, Wurlitzer org); Randy McCormick (klavye); Rick Marotta, Roger Clark (davul, perküsyon); James Gadson (davit); Phyllis Saint James (perküsyon, arka vokal); Joe Porcaro (perküsyon).

Etta James
Deep In The Night

Prodüktörlüğünü Jerry Wexler'in üstlenmiş olduğu bu albüm aslen Warner Brothers tarafından çıkarılmış ve 1978 yılında sınırlı beğeni toplamıştır. Etta James'in hayranlık uyandırıcı sesini kendi yorumlarıyla birleştirmeyi başardığı bu albüm gereken ilgiyi günümüzde yakalamaktadır. Grubu oluşturan Cornell Dupree, Jeff Porcaro, Chuck Rainey, Plas Johnson ve Jim Horn 1970'li yılların en önemli Los Angeles merkezli müzisyenleri olarak bilinmektedir. Bu son derece duyulu, güncel R&B klasiğindeki en önemli parçaları "Only Women Bleed" ve "Take It to the Limit" oluşturmaktadır.

Track Listings
1. Laying Beside You
2. Piece Of My Heart
3. Only Women Bleed
4. Take It To The Limit
5. Deep In The Night
6. Lovesick Blues
7. Strange Man
8. Sugar On The Floor
9. Sweet Touch Of Love
10. Blind Girl

Eric Bibb
Natural Light

Prodüktörlüğünü Dave Bronze'un üstlenmiş olduğu bu albüm; jazz, blues, folk gibi birçok farklı esin kaynaklarından etkiler taşımaktadır. Eric Bibb'in müzik yazarlığının gelişimini gözler önüne sermekte olan albüm, sanatçının içsel dünyasına bir pencere açmış, kişisel bir mesaj ile Amerikan kültürüne ait öğelere değinmiştir. Eric Bibb'in yorumlamış olduğu bir Jackie Wilson parçası "Higher and Higher" eğlenceli deneyimleri anlatır, umutsuzluğun harmanlandığı kişisel yorumuyla "Circles" ve içten bir özür taşıyan kendi kaleme aldığı "So Sorry" albümün en önemli parçalarını oluşturmaktadır. Albüm ayrıca sanatçının daha çok bilinen yanlarına ışık tutan "Guru Man Blues" ve iyi bilinen bir ikileme değinen "Too Much Stuff" gözardı edilmemelidir.

Müzisyenler:
Eric Bibb (gitar, vokal)
Janne Petersson (piyano, org, akordeon)
Dave Bronze (bas)
Hubert Sumlin / Steve Donnelly (gitar)
Simon Clarke / Roddy Lorimer / Tim Sanders (üflemeliler)
Henry Spinetti (davul)
Martin Ditcham / Bjorn Gideonsson (davul, perküsyon)

Eric Bibb Natural Light Track Listing:

1. Too Much Stuff
2. Home Lovin' Man
3. So Sorry
4. Tell Riley
5. Guru Man Blues
6. Every Time It Rains
7. Champagne Habits
8. Water Works Fine
9. Circles
10. Right On Time
11. Gratefully Blue
12. Lucky Man Rag
13. Higher and Higher

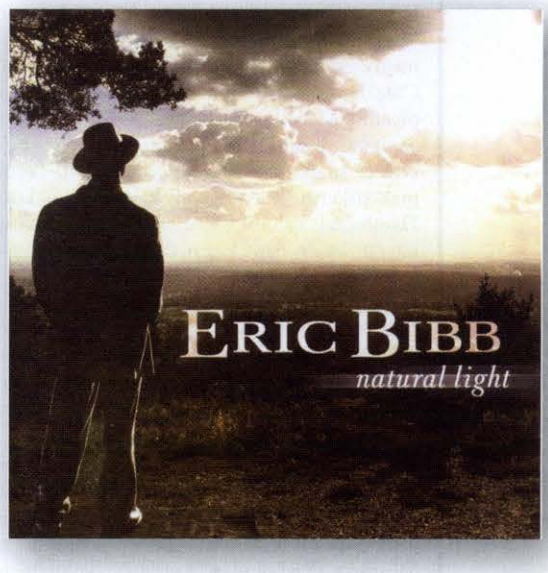

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez.2010@gmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"To me, free (jazz) is not a style. It's a personal ability. Playing free is not having to have a style.
Bana göre, "özgür (jazz)" bir stil değildir. Kişisel bir beceridir. Serbest çalmak bir stile sahip olma zorunda kalmamak demektir." - Ornette Coleman

Genç Koleksiyoncu: CHARLIE CHRISTIAN (29 Temmuz 1916 – 2 Mart 1942)

Jazz tarihinden rüzgâr gibi geçen, kısacık müzik yaşamlarında büyük başarılara imza atan birkaç önemli müzisyen varsa, aralarında en çok ses getiren ve meslektaşları üzerinde en fazla etkili olan isim hiç kuşkusuz gitarist Charlie Christian'dır. Jazz dünyasında yer aldığı üç-beş yıl içinde, Bebop akımının gelişmesine katkıda bulunmanın ötesinde, elektro gitarın melodik potansiyelini ilk kez ortaya koyarken solo gitara getirdiği ritmik ve armonik sofistikasyonla geleneksel Swing ile modern jazz arasında köprü kuran bu yetenekli müzisyen ne yazık ki henüz 25 yaşındayken yaşama veda etmiştir!.. Charles Henry Christian, müzisyen bir ailenin üçüncü oğlu olarak Dallas, Texas'ta gözlerini dünyaya açtığında, âmâ bir gitarist olan, arada trompet ve trombon da çalan babasıyla piyanist annesi, sessiz filmlere eşlik ederek geçimlerini sağlıyorlardı. Ailesi o daha bebekken Oklahoma City'ye göç eden Charlie bu kentin fakir zenci getosunda büyüdü ve Kansas City tarzı Jazz'ın riff'lere dayanan Blues'una merak sardı. Küçükken piyano ve kontrbas çalmayı öğrenen Charlie ilk gitarını bir puro kutusundan yapmış ve bu iptidai aletten çıkardığı sesle çevresindekileri şaşırtmıştı. 12 yaşındayken kaybettiği babasından aldığı gitar derslerini, Lonnie Johnson ve Eddie Lang'in plaklarından dinledikleriyle destekleyen Charlie, 14 yaşındayken abileriyle beraber "The Jolly Jugglers" adlı bir grup kurdu. O dönemde ilk kez Lester Young'ı dinledi ve etkisinde kaldı. 15 yaşından itibaren profesyonel müzik yaşamına atılan delikanlı, 1934'te piyanist Al Trent'in altılısında kontrbas çaldı. Daha sonra çeşitli gruplarda akustik gitar çaldı. 1937'de, Eddie Durham'ın elektro gitarını duyduğu ilk andan itibarense, artık enstrümanını seçmişti. Hemen Durham'la temasa geçti, ondan tavsiyeler ve kısa süreli ders aldı. O güne kadar genelde Blues şarkıcılarının yeğlediği akustik gitar, küçük Jazz gruplarında bir ritm enstrümanı olmaktan ileriye gidememiş, Swing orkestralarının güçlü nefesli sazlarının yanında sesini duyarabilecek konumda bulunamamıştı. Ama bir amplifikatör aracılığıyla sesi güçlendirilen elektro gitar Charlie Christian'ın ellerinde adeta yeni ufuklara doğru yol almaya başlamıştı. 1938'de Al Trent'in grubuna gitarist olarak döndü. Genç gitaristi bu grupla çalıştığı Bismark, North Dakota'da dinleyip sololarına hayran kalan meslektaşı Mary Osborne, "gitarından adeta bir tenor saksofon sesi ve etkisi elde etmeyi becermişti" demiştir. 1939 yazında, Christian'ı Oklahoma City'deki Ritz Cafe'de dinlediğinde müthiş etkilenen bir başka kadın müzisyen, ünlü piyanist Mary Lou Williams, dönemin kalburüstü emprezaryo ve plak yapımcısı John Hammond'ı arayarak bu genç ve yetenekli gitaristen söz etti. O sırada klarnetçi ve orkestra şefi Benny Goodman'ın Columbia plak şirketine yapacağı ilk kayıtlar için Los Angeles'a gitmekte olan Hammond, yolunu Oklahoma City'ye çevirip Christian'ı dinlediğinde hayran kaldı. Ama her nedense, böyle bir yeteneği solist olarak değerlendirmek yerine, Goodman'a tavsiye etti. 16 Ağustos gecesi, Los Angeles'taki Victor Hugo adlı lokantada sahne alan Benny Goodman ve Orkestrası'na katılan gitarist, "Rose Room" üzerine yaptığı 40 dakikalık doğaçlamayla Goodman'ı büyüledi ve o güne kadar gecede 2.5 dolara çalışırken, haftada 150 dolar kazanacağı bir sözleşme yaptı. Sonuçta Charlie Christian, iki yıl sonra hastalanmasına kadar, "King of Swing / Swing Kralı" lâkaplı Benny Goodman'ın o dönemde oluşturduğu, piyanist Fletcher Henderson ile vibrafoncu Lionel Hampton'ı da içeren altılısının değişmez elemanı ve büyük orkestrasının da arada sırada solocu gitaristi oldu. Goodman ve arkadaşlarıyla hayatında ilk kez New York'a gelen Christian, Bebop akımına beşik olacak Harlem'deki Minton's Playhouse adlı efsanevi kulübün müdavimleri arasına girdi. Burada ve Monroe's Uptown House'da, geceyarılarından sonra Dizzy Gillespie, Thelonious Monk ve Kenny Clarke gibi genç ve öncü müzisyenlerin geliştirmekte olduğu modern Jazz'a kolayca adapte oldu ve sofistike armoni anlayışıyla, akor değişimlerine yer verdiği uzun ve yaratıcı sololarıyla, meslektaşlarının hayranlığını kazandı. O arada Benny Goodman Orkestrası ve Altılısı'yla çıktığı konserler, yaptığı radyo yayınları ve plak kayıtları isminin hızla duyulmasını da sağlamış, Charlie Christian kısa bir sürede dönemin en ünlü gitaristi olmuştu. Genç müzisyenin Lester Young'ın "cool" saksofon tarzından etkilenen yumuşak ve lirik gitar stili, dönemin diğer okyanus aşırı ünlü gitaristi Django Reinhardt'ın virtüoziteye dayanan dinamik tarzından çok farklıydı. Buna rağmen, sabah 4'lere kadar süren Jam Session'larda öncü Bebop müzisyenleriyle beraberken daha serbest ve maceracı olabiliyordu. Christian, John Hammond'ın Carnegie Hall'da düzenlediği "From Spiritual to Swing" konserlerinin ikincisine Benny Goodman Altılısı'yla katıldı ve o gece idolü Lester Young'ı da içeren Count Basie Orkestrası'yla birlikte sahne aldı. 1941 Şubat'ında klarnetçi Edmond Hall'un Blue Note için yaptığı bir plak kaydında akustik gitar çalan, Mart başında Benny Goodman Orkestrası'nın ünlü "Solo Flight" performansını da içeren kayıtları gerçekleştiren Christian ne yazık ki bir süredir verem mikrobu taşıyordu ve Goodman'ın bel ağrıları için orkestra çalışmalarına ara vermesi üzerine, yaz aylarında New York'a dönerek bir süre tedavi gördü. Ancak hastaneden çıktıktan sonra, vücudunun zayıf düşmüş olmasına aldırmadan yoğun tempoda konser verip sabahlara kadar jam session'lara katılmayı sürdüren gitaristin hastalığı 1942 Şubat'ında nüksetti ve Jazz dünyasının en fazla ümit vaat eden müzisyeni, New York'un Staten Adası'ndaki Seaview Senatoryumu'nda, 2 Mart günü, henüz 25 yaşındayken yaşama veda etti... Down Beat'in 1939-41, Metronome'un 1941-42 anketlerinde "En İyi Jazz Gitaristi" seçilen Charlie Christian, Jazz dünyasında Louis Armstrong, Coleman Hawkins, Lester Young ve Charlie Parker gibi enstrümanında öncü ve yenilikçi büyük ustalar arasında sayılır. Başta Barney Kessel, Tal Farlow, Herb Ellis ve Kenny Burrell olmak üzere, kendisinden sonra gelen tüm Jazz gitaristlerini derinden etkilemiş olmasına karşın, kısacık meslek yaşamı boyunca kendi adı altında hiçbir kayıt yapmamış ve plak yayınlamamış olan Charlie Christian'ın yeteneklerini, başkalarıyla yaptığı plak çalışmalarından derlenmiş albümler, radyo kayıtları ve Minton's Playhouse ile Monroe's Uptown House'daki jam session'lar sırasında yapılmış bazı amatör kayıtlar aracılığıyla keşfedebilirsiniz. Christian'ın kayıtlarının tarihi, 50 yıllık telif döneminin gerisinde kaldığı için, aşağıda belirttiklerimin dışında onlarca başka derleme albüm bulabilirsiniz. Tabii bütçesi biraz daha uygun olanlara, Columbia'nın ilk kez 2002'de derlediği ve son olarak 2012'de piyasaya sürdüğü (ne yazık ki Türkiye'ye ithal edilmeyen) 4 CD'lik seti (98 parça; toplam süre: 5 saat 5 dakika) tek başına öneririm! Her zaman olduğu gibi, öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı bulduğum derleme albümleri birer okla vurguladım. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri ise birer ay-yıldızla işaretledim.

DERLEME ALBÜMLER

(Bu kez herhangi biri öncelikli tercihiniz olmalı!)

- ➲ Genius of Electric Guitar (1939-41) GIANTS OF JAZZ CD 53049 ☪
- ➲ The Genius of the Electric Guitar (1939-41) COLUMBIA JAZZ MASTERPIECES CK 40846 ☪
- ➲ His Best Recordings 1939-1941 BEST OF JAZZ 4032
- * Solo Flight (1939-1941) JAZZ CLASSICS JZCL 5005 (2 CD)
- ➲ Live (1939-41) JAZZ ARCHIVES 380123 (2 CD)
- * Jazz Immortal (Live at Minton's & Monroe's) (1941) EVEREST 5233
- * Live Sessions at Minton's Playhouse (1941) JAZZ ANTHOLOGY 550012

KOMPLE SETLER

(Tuzu kuru Christian hayranları için!)

- ➲ The Genius of the Electric Guitar (1939-41) COLUMBIA / SONY LEGACY 88697930352 (4 CD)
- * The Original Guitar Genius (1939-41) PROPER BOX 98 (4 CD)

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

ALL THE WAY

Müzik: Jimmy Van Heusen
Söz: Sammy Cahn

When somebody loves you
It's no good unless he loves you all the way
Happy to be near you
When you need someone to cheer you all the way

Taller than the tallest tree is
That's how it's got to feel
Deeper than the deep blue sea is
That's how deep it goes if it's real

When somebody needs you
It's no good unless she needs you all the way
Through the good or lean years
And for all the in between years come what may

Who knows where the road will lead us?
Only a fool would say
But if you'll let me love you
It's for sure I'm gonna love you all the way, all the way

CANT'T WE BE FRIENDS

Müzik: Kay Swift
Söz: Paul James (James Warburg)

I thought I'd found the man of my dreams
Now it seems, this is how the story ends
He's going to turn me down and say
"Can't we be friends?"

I thought for once it couldn't go wrong
Not for long, I can see the way this ends
He's going to turn me down and say
"Can't we be friends?"

Never again
Through with love through with men
They play their game
Without shame, and who's to blame?

I thought I'd found a man I could trust
What a bust, this is how the story ends
He's going to turn me down and say
"Can't we be friends?"

I thought I knew the wheat from the chaff
What a laugh, this is how our story ends
I'll let him turn me down and say
"Can't we be friends?"

I acted like a kid out of school
What a fool, now I see the way this ends
I'll let him turn me down and say
"Can't we be friends?"

What should I give
Though he gave me the air?
Why should I cry
He was sigh and wonder why?

I should heve seen the signal to stop
What a flop, this is how the story ends
I'll let him turn me down and say
"Can't we be friends?"

Can't we be? Can't we be?
Can't we be friends?

SHE'S FUNNY THAT WAY

Müzik: Neil Moret (Charles N. Daniels)
Söz: Richard A. Whiting

I'm not much to look at, nothing to see
Just glad I'm living and happy to be
I got a woman, crazy for me
She's funny that way

I can't save a dollar, ain't worth a cent
She'd never holler, she'd live in a tent
I got a woman, crazy for me
She's funny that way

Though she'd love to work and slave
For me every day
She'd be so much better off
If I went away

But why should I leave her, why should I go?
She'd be unhappy without me, I know
I got a woman, crazy for me
She's funny that way

When I hurt her feelings once in a while
Her only answer is one little smile
I got a woman, crazy for me
She's funny that way

BİR KİTAP / BİR VİDEO

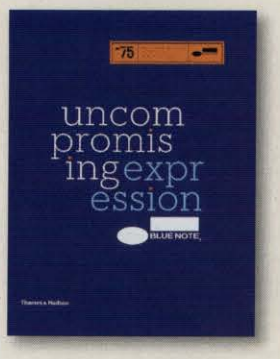

BLUE NOTE: UNCOMPROMISING EXPRESSION

Yazar: Richard Havens
Thames & Hudson Ltd.
İngiltere, 2014
ISBN: 978-0500517444
400 sayfa, Bez Ciltli
48 £

Özet: Jazz dünyasının en ünlü ve saygın plak şirketi kabul edilen Blue Note'un 75. kuruluş yıldönümü için hazırlanan bu görsel yönden zengin kitapta, şirketin kurucusu ve yöneticisi Alfred Lion, onun ortağı ve albüm kapaklarında kullanılan fotoğrafları çeken Francis Wolff, özenli albüm kapaklarının tasarımını üstlenen Reid Miles ve albümlerin kayıtlarını gerçekleştiren Rudy Van Gelder'in ortak ürünü sayılabilecek olan ve en azından 1966'da Liberty Records'a satılıncaya kadar, kitaba adını veren "taviz vermez söylem" taahütüne sadık kalan Blue Note'un "resmi" tarihçesi anlatılıyor ve farklı dönemlerde kaydedilmiş yüzlerce albüm arasından biraz özensiz ve dengesiz biçimde seçildiğini düşündüğüm 75 albüm fazla derine inmeden gözden geçiriliyor. İçerik olarak, Blue Note hakkında geçmiş yıllarda yayımlanmış ve çoğunu bu köşede tanıttığım kitaplara sahip olmayan veya bu ünlü şirketi pek yakından tanımayan müzikseverlere daha fazla hitap edebilecek, grafik bakımdansa muhteşem bir kitap.
Detay: Hakkında en fazla kitap yayımlanan Jazz plak şirketi hiç kuşkusuz Blue Note'tur. Sadece 2000'li yıllarda basılan; şirketin zengin diskografisine, ikonik plak kapaklarına ve kayıt seansları sırasında çekilmiş fotoğraflara ayrılmış bir çok kitap vardır. Bu kez de, Blue Note'un 75. yılı nedeniyle, şirketin yeni başkanı (bir zamanların Was (Not Was) projesinin öncüsü, ünlü pop ve rock yapımcısı) Don Was'ın, geçtiğimiz yıl Verve plak şirketi için benzer bir kitap (yine birkaç sayı önce tanıttığım "Verve: The Sound of America") hazırlayan Richard Havers'a "onun gibi ama daha iyisi olsun!" diyerek ısmarladığı, aynı formattaki kitap var elimde. Blue Note'un saygın geçmişini temsilen duayen saksofoncu Wayne Shorter, Blue Note'un son dönem müzisyenlerini temsilen Jazz, hip-hop, R&B ve Rock & Roll'u harmanlayan eklektik piyanist Robert Glasper ve şirketteki bu yeni eğilimin öncüsü Don Was'ın önsözleriyle açılan kitap, 1939'dan günümüze kadar, artık oldukça aşina olduğumuz Blue Note tarihçesini 7 bölümde anlatıyor ve her dönemden seçilen albümleri, plak kapağı, içerdiği parçalar, yer alan müzisyenler, albüm hakkında yüzeysel bir tanıtım yazısı ve albümün kayıtları sırasında çekilmiş fotoğraflar eşliğinde sunuyor. "The Crucible of Jazz" ve "New York – The Right Place for the Right Person" başlıklı ilk iki bölüm, Alman göçmenleri Lion ve Wolff'un 1930'ların ortasında ABD'ye gelip New York'un Jazz ve plakçılık ortamıyla tanışmalarını; "The Jazz Evangelist" Blue Note'un ilk yıllarını; "It's a Man's World" şirketin Bebop ve Hard Bop müzisyenlerine ağırlık verdiği 1950'li yılları; 140 sayfalık "A Lion in Winter" bir yandan kült albümlerin yaratıldığı, öte yandan "Free Jazz"a şans verilen 1959-1967 arasını; "The Vital Link" 1970'lerin ticari Soul-Jazz dönemini; son bölüm "Cometh the Hour, Cometh the Men… and Women" ise, 1980'lerde Michael Cuscuna'nın öncülüğünde hazırlanan CD'ler ve dijital kayıtlarla birlikte yeniden doğan Blue Note'un son 30 yılını anlatıyor. Yarısı renkli 800 görseliyle grafik tasarım bakımından çok başarılı bulduğum kitapta, Blue Note'la ilgili çeşitli efemera özellikle dikkat çekiyor. Gönül isterdi ki, kitabın içerdiği metinler de Blue Note'un bilmediğimiz yönlerine ve özellikle son dönemine daha fazla değinsin.

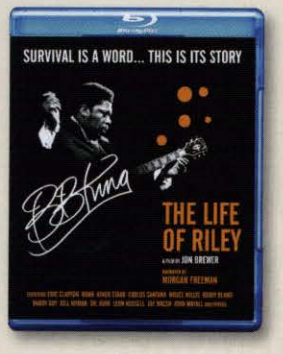

B.B. KING THE LIFE OF RILEY

Yönetmen: John Brewer
MVD Visual
ABD; 2014 (2012)
123 dakika / Renkli / 1.78:1
NTSC / DD 5.1S
Blu-Ray Region A/1
19.95 $

Özet: Pek çok müziksever için, 14 Mayıs günü, 89 yaşında yaşama veda eden B.B. King (asıl adı Riley B. King), sevgili gitarı Lucille eşliğinde, son 60 yılda Blues'u en iyi tanımlayan müzisyendi. Filmin ilk bölümlerinde Morgan Freeman tarafından anlatılan bu belgesel, Missisippi nehrinin deltasından gelen öksüz bir çocuğun tüm güçlüklere karşın nasıl olup da dünya çapında, efsanevi bir müzisyene dönüştüğünü gösteriyor. B.B. King hakkında çekilen ilk ve tek belgesel olma özelliğini taşıyan film, arşiv görüntülerinin yanısıra, hem "Blues'un Kralı" ile, hem de onu yakından tanıyan eski dostları, aile fertleri, ünlü hayranları ve birlikte çalıştığı ya da etkilediği müzisyenlerle yapılmış söyleşileri de içeriyor. B.B. King'in uzun ve zorlu hayatını kendi sesinden dinlemek isteyen tüm Blues ve Jazz tutkunları için tam zamanında çekilmiş bir belgesel!
Detay: Sağlık sorunlarının arttığı son yıllara kadar yılda 300 konser veren efsanevi Blues gitarist ve şarkıcısı B.B. King, genelde sadece kısıtlı bir dinleyiciye sahip olmuş cefakar Blues müzisyenleri arasından sıyrılarak dünya çapında şöhrete ve kazanca ulaşmış nadir isimlerden biridir. Bu güçlü ve etkileyici belgeselin çekimleri için King'le tam iki yıl çalışan yönetmen Brewer, filmin ilk yarısında, o dönemde 85 yaşında olan müzisyene hayat hikayesini anlattırıyor. Turne otobüsüyle doğduğu kasabayı ziyaret eden King, mısır tarlalarında geçen çocukluğundan başlayarak çektiği zorlukları, DJ'lik yıllarını, Tennessee eyaletinin iki önemli müzik kenti Nashville ve Memphis'te başlayan müzik kariyerinin farklı evrelerini, takma adı "B.B."nin anlamını, gitarına neden Lucille adını verdiğini, kendine has gitar "sound"unu nasıl geliştirdiğini, meslek yaşamında bir dönüm noktası oluşturan 1964 tarihli "Live at the Regal" albümünü, önce ABD, daha sonra İngiltere ve en sonunda dünya çapında şöhrete kavuşmasını, Rolling Stones ve U2 gibi gruplarla turneye çıkmasını, ama sürekli turnede olmasının iki evliliğinin de bitmesine yol açtığını, son derece samimi ve mütevazı bir ifadeyle dile getirirken; belgeselin ikinci bölümünde Ringo Starr, Leon Russell, Dr. John, Joe Walsh, Eric Clapton, John Mayall, Bonnie Raitt, Peter Green, Rufus Thomas, Johnny Winter, Slash, Carlos Santana, Bono, Aaron Neville, Mick Taylor, Buddy Guy, Bobby Bland, Bill Wyman ve George Benson gibi müzisyenler de B.B. King'in kendileri için ne ifade ettiğini açıklıyorlar. Missisippi'deki B.B. King Müzesi'nden gelen ve müzisyenin farklı dönemlerinden 250 saati aşkın arşiv görüntüsünden (konser, söyleşi, fotoğraf, vs) yararlanan belgeselde, Bill Cosby ve Bruce Willis gibi ünlü hayranları da söz alıyor. Görüntü ve ses kalitesi eldeki malzemenin tarihine göre değişiklik gösteren Blu-Ray'in bonusları arasında, 13 müzisyenle yapılmış ama filmin son kurgusunda kullanılmamış birkaç dakikalık söyleşiler ile B.B. King'in 2011 yılında Londra'da Royal Albert Hall'da verdiği ve tamamı ayrı bir Blu-Ray'de yer alan All-Star konserine ait "See That My Grave is Kept Clean" ve imza parçası "The Thrill Is Gone"un sekiz buçuk dakikalık görüntüleri de yer alıyor. Ölümüyle Blues'da bir çağı kapatan bu dev müzisyeni yakından tanımak isteyenlerin kaçırmaması gereken kapsamlı bir belgesel hiç kuşkusuz.

ŞU CAZ DEDİKLERİ Facebook'ta!

TRT Radyo 3'te, 1994 yılında başlayan yayın hayatı, 18 yıl sonra, 940. programın ardından, üç yıl önce sona eren ŞU CAZ DEDİKLERİ'nin Facebook sayfası, radyo programının amaç ve hedefleri doğrultusunda, her hafta yenilenerek Jazz kültürünün yayılmasına katkıda bulunmayı sürdürüyor.

http://www.facebook.com/SUCAZDEDIKLERI.ALISONMEZ

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

22.İstanbul Jazz Festivali Programına Eklenen Yeni Gruplarla Hızını Kesmeden Devam Ediyor

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından on sekiz yıldır Garanti Bankası'nın sponsorluğunda düzenlenen İstanbul Jazz Festivali bu yıl 27 Haziran–15 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Dünya çapında yıldızlar ile güncel müziğin ses getiren yerli ve yabancı isimlerini ağırlayacak olan 22. İstanbul Jazz Festivali, Aloe Blacc, Oleta Adams, Michael Kiwanuka, Theo Croker ve The Asteroids Galaxy Tour gibi programına eklenen yeni gruplarla hız kesmeden devam ediyor.

Sinatra & Lady Day: Terri Lyne Carrington'ın müzikal direktörlüğünde Aloe Blacc, Oleta Adams Frank Sinatra'yı 100. yılında anıyor

İstanbul Jazz Festivali, **Frank Sinatra'nın 100. doğum yılını** muhteşem bir konserle kutluyor; Sinatra ve kariyerinin ilk döneminde ilham perisi olan **Billie Holiday**'den şarkılar eşliğinde eşsiz bir müzik projesi festival takipçilerini bekliyor. **14 Temmuz Salı** günü **21.30**'da, **Almanya Sefareti Tarabya Yazlık Rezidansı**'nda gerçekleşecek konserin müzik direktörlüğünü 2 kez Grammy Müzik ödülüne layık görülen ünlü jazz davulcusu **Terri Lyne Carrington** yapacak. Konserde, pop ve R&B dünyasının sevilen müzisyenlerinden **Aloe Blacc ve Oleta**

Oleta Adams

Adams, Sinatra ile Holiday'in unutulmaz şarkılarını seslendirecekler. Gecede yer alacak diğer konuk vokalistler de yakında açıklanacak.

Sahnede olacak isimlerden Amerikalı şarkıcı, söz yazarı ve rapçi **Aloe Blacc**, *I Need a Dollar* ve *The Man* gibi listelerde bir numaraya oturan şarkılarıyla hafızalara kazındı. Üçüncü solo albümü ***Lift Your Spirit*** ile folk, soul ve pop türlerini başarılı bir şekilde harmanladı ve ünlü elektronik müzik prodüktörü Avicii ile beraber yaptıkları *Wake Me Up* isimli şarkısı ile de büyük başarı kazandı. Blacc, insanın günlük rutini, her gün yaşadığı zorluklar ile tükenmeyen umudunu ele alan şiirsel sözlerini güçlü besteleriyle birleştiriyor. 1990'ların başından bu yana soul ve R&B dünyasının en sevilen vokalistleri arasında yer alan **Oleta Adams**, bugüne kadar çıkardığı sekiz solo albüm ile İngiltere ve Amerika müzik listelerinde önemli başarılar kazandı. Bugüne kadar Tears for Fears, Phil Collins, Michael Bolton ve Luther Vandross gibi isimlerle gerçekleştirdiği dünya turlarının yanı sıra dört Grammy adaylığı elde etti.

Festival 15 Temmuz'daki kapanışını,

Aloe Blacc

Sly Dunbar / Robbie Shakespeare

Michael Kiwanuka, Hiatus Kaiyote ve Theo Croker yapacak

15 Temmuz Çarşamba akşamı **19.00'da**, **KüçükÇiftlik Park**'ta gerçekleştirilecek festivalin kapanış konserinde, soul ve folk müziğin Londralı yükselen genç yeteneklerinden şarkıcı-söz yazarı **Michael Kiwanuka** ilk kez İstanbullularla buluşacak. Konserden önce ise sahnede sırasıyla, ***AfroPhysicist*** ile geçtiğimiz yılın en iyi jazz albümleri arasında gösterilen **Theo Croker** ve son yılların yükselen Avustralyalı neo-soul grubu **Hiatus Kaiyote** müzikseverlerle hareketli bir kapanış akşamı yaşatacak.

Kuzey Londralı genç müzisyen **Michael Kiwanuka**, ilk albümü ***Home Again***'i 2012 yılında yayımladı. Aynı yıl Mercury Müzik Ödülülleri'nde aday olarak gösterilen albüm, oldukça etkili ve duygu yüklü sound'uyla müzik eleştirmenleri tarafından olumlu yorumlar aldı. BBC'nin Sound of 2012 ödülünü de kazanan Kiwanuka, ardından **Adele**, **Stevie Wonder** ve **Alabama Shakes** gibi başarılı isimlerle turnelere katıldı ve **Mumford&Sons**'la birlikte yaptıkları performanslarla adından söz ettirdi. Yine 2012 yılında ***I'm Getting Ready*** single'ındaki *Lasan* şarkısı için The Black Keys'in vokalisti **Dan Auerbach** ile yaptığı işbirliği ve 2013'de **Jack White**'ın Nashville'deki stüdyosuna daveti üzerine birlikte besteledikleri *You've Got Nothing To Lose* ile Town Van Zandt's'ın *Waiting Round To Die* şarkısının cover'ı ile de dikkatleri üzerine çekmeye devam etti. **Jimi Hendrix**, **Bill Withers**, **Otis Redding**, **Bob Dylan**, **Joni Mitchell** gibi başarılı müzisyenden etkilenen Michael Kiwanuka, hem harika bir ses, hem de harika bir söz yazarı olarak tanınıyor. 1987 doğumlu sanatçı, Bill Withers'ın yanı sıra Van Morrison ve The Temptations gibi isimlerle de karşılaştırılıyor.

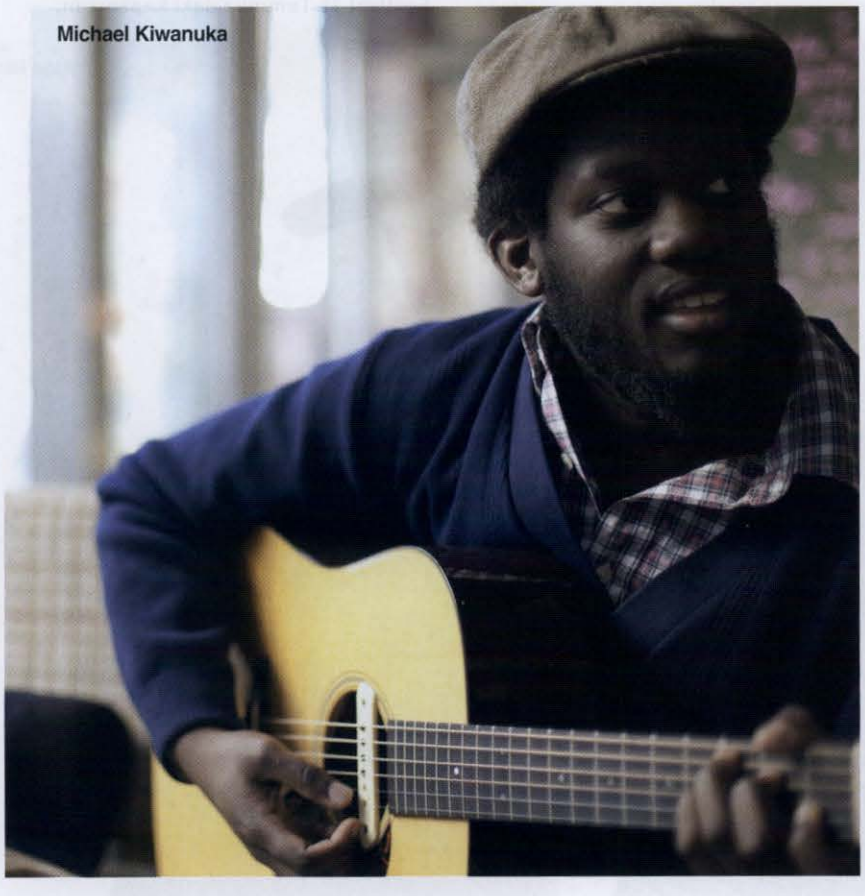
Michael Kiwanuka

Gecede sahne alacak **Nai Palm, Paul Bender**, **Perrin Moss** ve **Simon Mavin**'den oluşan **Hiatus Kaiyote** de 2013 yılında *Nakamarra* şarkısıyla Grammy'e aday oldu. İlk albümleri ***Tawk Tomahawk***'ı 2012 yılında yayımlayan grup, ikinci albümleri ***Choose Your Weapon***'ı 2015'in Mayıs ayında takipçileriyle buluşturacak. Florida doğumlu **Theo Croker** ise, jazz efsanelerinin mezun olduğu Oberlin Konservatuarı'nı tamamladı. Klasik jazzın yanı sıra çağdaş klasik müzik, hip-hop ve rap gibi farklı müzik türlerinden de etkilenen Croker, son olarak 2014'te Dee Dee Bridgewater'ın prodüktörlüğünde yayımlanan albümü ***AfroPhysicist*** ile dinleyicilerle buluştu. Roy Hargrove ve David Gilmore gibi konuk sanatçıların da bulunduğu albüm, 2014 yılının en iyi jazz albümlerinin arasında gösterildi.

Kuzey Işıkları etkinliğinin yeni grubu: The Asteroids Galaxy Tour'la müzikseverler dansa doyacak

11 Temmuz Cumartesi günü **19.00**'da, **KüçükÇiftlik Park**'ta düzenlenecek **Kuzey Işıkları** konserinin yeni grubu, dinleyenleri adeta hareketli bir galaksi turuna çıkaracak **The Asteroids Galaxy Tour** olarak belirlendi. İlk çıkışlarını 2007'de Kopenhag'da Amy Winehouse'un alt grubu olarak yapan grup, 2009 yazında Katy Perry'ye eşlik ettikleri konserlerle takipçi kitlesini genişletti. Müziğin farklı mecralarını keşfetmeyi görev edinen **The Asteroids Galaxy Tour**, Eylül 2014'te yayımlanan son albümleri ***Bring Us Together*** ile dinleyicilere "ayda parti" konseptli şarkılarını sunarak yine müzikal bir macera yaşattı. Grup, İstanbul'daki bu ilk konserinde de izleyicileri kendilerini durduramayacakları ritimlerle cezbedip, funk, disko ve trip-hop'la bezeli fütüristik bir dansa davet ediyor. **Mette Lindberg** (vokal), **Lars Iversen** (prodüktör), **Mikkel Balster Dorig** (gitar), **Simon Littauer** (MPC ve tuşlu çalgılar) ile **Rasmus Littauer**'den (davul) oluşan ise Danimarkalı saykodelik-pop grubu The Asteroids Galaxy Tour, Kuzey Işıkları konserinin sürpriz isimlerinden.

Gecenin finalini ise Norveç'in elektro jazz alanındaki en önemli isimlerinden **Nils Petter Molvær** (trompet), Jamaika'nın groove ustaları, Grammy ödüllü **Sly Dunbar** (davul) ve **Robbie Shakespeare**'dan (bas) oluşan **Sly & Robbie** ikilisi ile buluşacağı konserle yapacak. Bu usta müzisyenlere sahnede Norveç'in jazz müziğine yeni soluklar kazandıran ünlü gitaristlerinden **Eivind Aarset** ve elektronik müzik dehalarından **Vladislav Delay** de eşlik edecek. Sadece 2015 yazına özel olarak tasarlanan bu projede müzisyenler ilk defa aynı sahnede olacak ve jazzdan dub'a, elektronik müzikten dünya müziğine izleyenleri keyifli bir yolculuğa çıkaracak. Etkinliğin açılışını ve ev sahipliğini ise, alternatif jazz ile rock'ı buluşturan tarzları ile tanınan İstanbullu ekip **Korhan Futacı ve Kara Orkestra** yapacak.

Mette Lindberg

Avrupa Jazz Kulübü konserlerinde Ediz Hafızoğlu'nun konuğu Harald Lassen

3 Temmuz Cuma gecesi **22.30**'da **Avrupa Jazz Kulübü** konser serisi kapsamında dinleyicilerle buluşacak olan **Ediz Hafızoğlu *Nazdrave*** projesinin konuk sanatçısı **Harald Lassen** olarak belirlendi. Pixel, Mopti gibi grupların saksofoncusu, Norveç genç jazz sahnesinin önde gelen temsilcilerinden, üretken müzisyen Lassen, Hafızoğlu'na eşlik edeceği bu konserde festival dinleyicilerine alışılmadık bir konser deneyimi vaat ediyor.

Parklarda Jazz'da Sahne Alacak Bu Yılki "Genç Jazz" Grupları Belli Oldu

Tam **12 yıldır** devam eden "**Genç Jazz**" serisi, profesyonel müzik kariyerine adım atmamış, 30 yaş altı genç jazz müzisyenlerin bir topluluk kurarak İstanbul Jazz Festivali'ne katılımını teşvik etmeyi amaçlıyor. Şimdiye dek 60'a yakın genç topluluğu festivale katan "Genç Jazz"ın bu yılki değerlendirme konseri ise **10 Mayıs Pazar** günü **16.00**'dan itibaren **Salon İKSV**'de halka açık olarak gerçekleştirildi. Değerlendirme konserinin sonucunda **Can Koçlar Quartet**, **Eren Akgün Septet**, **The Cold Vibes**, **The Roots of Jazz** ve **Vocca Acapella** toplulukları İstanbul Jazz Festivali kapsamında, **4 Temmuz Cumartesi** akşamı **Parklarda Jazz**'da sahne almaya hak kazandı. **4 Temmuz Cumartesi** günü **17.00**'dan itibaren **Fenerbahçe Parkı** ve **Fenerbahçe Khalkedon**'a konuşlanmış sahnelerde **ücretsiz** olarak gerçekleştirilecek Parklarda Jazz konseri, **The Soul Rebels Brass Band** ve **Gettysburgh College Jazz Ensemble** gibi uluslararası arenada rüştünü kanıtlamış bando ve jazz orkestralarını, genç jazz'cılarla aynı etkinlikte buluşturarak İstanbullulara açık hava şenliği yaşatacak.

22. İstanbul Jazz Festivali Programı

Aralarında **Joan Baez**, **Jools Holland**, **Marcus Miller**, **Melody Gardot**, **Tigran Hamasyan**, **Roberto Fonseca**, **Fatumata Diawara**, **Tord Gustavsen**, **Masha Vahdat**, **The Bad Plus**, **Joshua Redman**, **Chris Potter**, **Dave Holland**, **Stanley Jordan** ile **Emin Fındıkoğlu** gibi isimlerin bulunduğu 250'den fazla yerli ve yabancı sanatçıyı takipçileriyle buluşturacak 22. İstanbul Jazz Festivali'nde 15'i aşkın farklı mekânda 35'in üzerinde konser yer alıyor.

22. İstanbul Jazz Festivali programına, festivalin resmî web sitesi jazz.iksv.org'un yanı sıra **İKSV Mobil** uygulamasından da ulaşabiliyor. İKSV Resmi İletişim Sponsoru **Vodafone'un katkılarıyla yenilenen** İKSV Mobil uygulamasının yeni sürümü **AppStore** ve **Google Play Store**'dan **ücretsiz** olarak indirilebilir. Ayrıca, **İKSV Kitaplık** üzerinden de İstanbul Jazz Festivali'nin broşürüne ve Haziran ayında yayımlanacak İstanbul Jazz Festivali Dergisi'ne kolaylıkla ulaşılabilecek. İKSV Kitaplık uygulaması **AppStore**'dan **ücretsiz** olarak indirilebilir.

İstanbul Jazz Festivali hakkında ayrıntılı bilgi için:
jazz.iksv.org

Theo Croker

Can Ergelmiş
can.ergelmis@gmail.com

Dave Holland Overtone 4tet 13 Temmuz'da CRR'de...

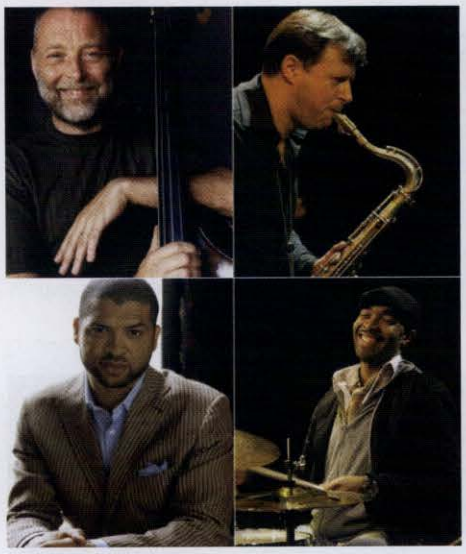

Dave Holland'ı ilk defa 2001 yılında canlı dinlemiştim. Dave Holland Octet konseriydi; Holland'a Robin Eubanks, Kenny Wheeler, Chris Potter, Antonio Hart, Gary Smulyan, Steve Nelson ve Billy Kilson eşlik ediyordu. Holland'ın liderliğine, dehasına, yaratıcılığına ve mütevazılığına ilk defa o zaman tanık oldum. Ardından yıllar içinde defalarca Türkiye'de konser verdi. 2010 yılında Overtone Quartet ile birlikte ülkemize gelmeden onunla telefonda bir söyleşi de gerçekleştirmiştim. Dave Holland'la konuştuktan sonraki izlenimim ile bugünkü görüşlerim arasında hiç fark yok. Şöyle yazmışım: "Holland, müzik yolculuğunun neresinde olduğunu ve nereye doğru gittiğini anlatırken, onun sadece bir besteci ya da yorumcu değil, müziği çok severek yapan, jazz geleneğine saygı duyarken, yepyeni boyutlar açmaktan korkmayan gerçek bir müzik insanı olduğunu da anladım". Holland, en son geçtiğimiz yıl, Kenny Barron'la kaydettikleri *The Art of Conversation* albümü kapsamında ülkemize gelmiş ve muhteşem bir konser vermişti. İstanbul Jazz Festivali kapsamında, bu kez de **13 Temmuz Pazartesi** akşamı, Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda, **Eric Harland**, **Lionel Loueke** ve **Chris Potter**'dan oluşan quartet'le birlikte sahne alacak.

Dave Holland'ın yaşamına, müzikal başarılarına, Miles Davis'le yaptığı çalışmalara bu sayfalarda uzun uzun yer verdim. Ancak, Potter, Loueke ve Harland'dan oluşan quartet'lerine biraz daha odaklanarak, konserde bizleri nelerin bekleyebileceğiyle ilgili tespitlerde bulunacağım.

Christ Potter, kendi jenerasyonunun en önemli müzisyenlerinden biri. **Herbie Hancock**, **John Scofield**, **Paul Motian**, **Ray Brown** gibi müzisyenlerle yaptıkları işlerin yanı sıra, kendi liderliğini yürütttüğü projeleriyle de çok ciddi başarı kazandı Potter. Ama onu ilk keşfeden müzisyenlerden birinin Holland olduğunu da atlamamak gerekli. Holland ve Potter müzik kariyerleri boyunca defalarca kez çalıştı ve her iki müzisyen de günümüzdeki jazz anlayışına çok önemli yenilikler kattı.

Lionel Loueke, Blue Note şirketinin en önemli müzisyenlerinden biri. Beninli müzisyen, daha önce Terence Blanchard, Charlie Haden, Cassandra Wilson, Herbie Hancock gibi müzisyenlerle çaldı. Modern bir jazz yorumunun yanı sıra, kökenlerini, Batı Afrika geleneklerini de müziğinde yansıtmaktan çekinmiyor.

Eric Harland'da bu all-star topluluğun başka bir yıldızı. Charles Lloyd ve Joshua Redman topluluklarının sadık elemanı, Dave Holland'ın da ritim seksiyonundaki önemli partneri. Harland, henüz 37 yaşında olmasına rağmen birçok Grammy ödül adaylığı var, Betty Carter, Ravi Coltrane, Wynton Marsalis, Terence Blanchard, Jason Moran gibi müzisyenlerle birlikte 200'ün üzerinde albüm kayıdı gerçekleştirdi.

Chris Potter, Eric Harland, Dave Holland ve Lionel Loueke topluluğunun ilk temelleri, 2007 yılında **Monterey Jazz**

Overtone Quartet

Festivali'nde atılmıştı. California'da gerçekleşen festivalde, Lionel Loueke yerine bir piyanist, Gonzalo Rubalcaba yer almıştı. Bir festival ekibi olarak lanse edilen bu ekip Monterey 4 adı altında birkaç konser verdi, ancak Rubalcaba'nın ayrılmasıyla bir süreliğine durdu.

Monterey 4, daha sonra **Gonzalo Rubalcaba**'nın yerine piyanoda **Jason Moran**'ın katılmasıyla birlikte **Overtone Quartet** haline geldi. Çok iyi bir interplay, çok üst seviye bir müzik ortaya çıktı. Holland, 2010 yılındaki röportajımızda Overtone Quartet ile ilgili şöyle demişti: "Aslında ekip olarak bu formatta daha önce birlikte çalmamıştık, ancak her birimiz daha önce farklı konseptler içinde birlikte çalma imkanı bulmuştuk. Örneğin **Chris Potter** ile yıllardır benim ekiplerimde çalışıyoruz. Hem altılı topluluğumda, hem de sekizli topluluğumda yer alıyor; son yıllar içinde birlikte birçok kayıt da yaptık. Bu açıdan birbirimizi iyi tanıyoruz, müzikte ne yapabileceğimizi biliyor, onun da ötesinde, ne istediğimizi anlayabiliyoruz. Hiç birimiz, 'ben öne çıkmalıyım' mantığı içinde olan müzisyenler değiliz. Zaten bugüne kadar da hepimiz, kendimizi bu şekilde yetiştirdik. Gerçekten iyi müzisyenlerle birlikte çalmanın değerini biliyoruz. Konserlerde çaldığımız repertuar bile bunu gösteriyor. **Overtone Quartet** olarak çalmaya başladığımız zaman içinde her birimiz, şimdiye kadar yazdığımız bazı parçaları getirdi ve birlikte bu parçaları yeniden yorumladık. Böylelikle repertuarımız da kolektif yapımız doğrultusunda gelişmiş oldu. Her müzisyenin olduğu gibi, hepimizin kendine göre bir üslubu var, hem beste yaparken, hem de çalarken farklı düşünceler içinde oluyoruz. Müziğe, ekibe asıl güzelliğini katan da bu zenginlik zaten".

O zamanlar Overtone Quartet'in bir albüm çıkarıp çıkarmayacağını sorduğumda ise, henüz bir planlarının olmadığını söylemişti Holland.
Moneterey 4'ten Overtone Quartet'e dönüşen, Overtone Quartet'ten de Jason Moran'ın ayrılıp, gitarda Lionel Loueke'nin katılmasıyla yeni bir yapıya evrilen bir müzikten bahsediyoruz. Henüz bir kayıtları yok; ya da uzun uzadıya bir turneye çıkmadılar. Henüz birkaç konser veren topluluk, İstanbul'dan önce Selanik'te, ardından da Amsterdam ve Vittoria'da sahne alacak.
Henüz quartet'lerine bir isim de vermiş değiller; şu anda bu all-star ekibin nereye gideceğini de kestirmemiz imkanlı görünmüyor. Ama jazz'in en güzel yanı da bu, değil mi? Sadece müzik üretim ya da yorum sürecinde değil, aynı zamanda farklı müzisyenlerin bir araya gelerek bir ekip olarak sonuçlar ortaya çıkarması açısından bir tahmin edilememezlik var.

Ekip üyelerinin her biri, kendi alanında jazz dünyasının en önemli müzisyenleri. Üstüne üstlük, şimdiye kadarki tarihçeleri, birlikte çalışarak ortaya muhteşem sonuçlar çıkabileceğini de gösterdi. İşte bu noktada, ben bu konserin özellikle jazz severler için İstanbul Jazz Festivali'ndeki en önemli, en heyecan verici performans olacağını düşünüyorum.

Dört gözle bekliyorum.

Sevin Okyay
sevino@gmail.com

Müziklerin genç efendisi

Tigran Hamasyan, festivale iki konserle katılıyor. Hamasyan farklı müzikleri içiçe ören, yeteneği tartışılmaz bir sanatçı.

Ben kendi payıma böylece, dokuz ya da on yıl önce ilk kez bir albümünü dinlediğim sanatçıyı sahnede ilk kez görmüş olacağım. İlk konser, 30 Haziran Salı akşamı Aya İrini Müzesi'nde, ikincisi ertesi akşam Cemal Reşit Rey sahnesinde.

Tigran Hamasyan, yirmi sekiz yaşında. İlk albümü "**World Passion**"ı çıktığı yıl önce dinledik. Hatta bir "Caz ve Ötesi" programında çaldım. Hamasyan çok heyecan uyandırmıştı, daha yirmi yaşında bile değildi. Müziğe ilgi duymaya iki- üç yaşında başlayan biri için şaşılacak bir şey değil ama, coşkulu övgüler aldığını hatırlıyorum. Genç piyanistin meşhur hayranları arasında **Chick Corea**, Brad Mehldau ve **Herbie Hancock** da vardı. Hatta Hancock, "Tigran, artık sen benim hocamsın!" demişti.

Ancak Tigran Hamasyan'ın tek özelliği çok iyi bir piyanist olması değil. Çok farklı müzikleri bir araya getirmesi. "Farklı türlerde müzikleri deniyorum ve kendimi içlerinde kaybediyorum" diyor. Büyük bir iştahı var denebilir. Ermenistan, İskandinavya ve Hindistan'dan geleneksel şarkıları, halk şarkılarını alıp kullanıyor. **Trilok Gurtu**, **Dhafer Youssef** gibi sanatçılarla çalışıyor. Yüksek derecede klasik müzik eğitimi var. Bir keresinde genç bir jazz piyanisti aslında bebop yerine Bach ya da Chopin çalsa kendisi için daha hayırlı olacağını söylemişti. Bu arada tabletinde J Dilla, **Flying Lotus**, Radiohead, **Sigur Rós**, Skrillex ve bol miktarda metal bulunduğu da bir gerçek.

Üç yaşındayken Ermenistan kırsalındaki evinde Black Sabbath'ın Paranoid'in dinleyip oyuncak bir gitarla ayak uydurmaya çalışırmış. Gitarist olmak istermiş. "Bugün bile," diyor, "birkaç yılda acayip bir gitarist olacağımı bilsem, piyanoyu bırakır, hemen öğrenmeye girişirim. Bir 'trash' metal grubunun lideri olmak isterdim". O sıralar Led Zeppelin, Deep Purple, Beatles ve Queen'in müziğini seviyormuş. Neyse ki Louis Armstrong da varmış bunların arasında, jazz'a açılacak olan yol...

Klasik müzik eğitimini eski Sovyetler Birliği'ne borçlu olduğunu söylüyor. "Çalsın çalmasın, herkesin evinde piyano vardı. Klasik müzik eğitimi görürdük". Dokuz yaşında ise jazz'la yakından ilgilenmeye başladı. Hatta yerel bir big band'da konuk sanatçı olarak şarkı söylermiş. Birkaç standart, arkadan da bir Beatles... Yeniyetme yaşında ise, Ermeni halk müziğiyle ilgilenmeye başladı. Niyeti bu melodileri jazz doğaçlamalarının içine örmekti. İlk çabaları korkunç sonuçlar vermiş. "Armonisi olmayan bir müzik için armoniler bulmaya çalışıyorsun çünkü. Bunu deneyen Ermeni müzisyenlerin sayısı az". Tigran'ın esin kaynağı da klasik besteciler **Avet Terterian** ve **Arno Babajanian** olmuş.

On altı yaşındayken eğitim görmek için California'ya gitti, o gün bugün orada yaşıyor. Hemen Los Angeles jazz dünyasında bağlantılar kurdu, ilk albümünü 18 yaşındayken yaptı. Ondan bu yana, her albümüyle karmaşıklık katmanlarını soyup çıkardığını söylüyor. Önemli olan hızlı ya da karmaşık bir melodi bestelemek değil, doğal bir şekilde akmasını sağlamak, ona göre. Bunun için de **Keith Jarrett** ya da **Glenn Gould**'un yolundan giderek solo yaparken şarkı da söylüyor. "Solo çaldığım zaman kendimi piyanist olarak kabul etmem pek. Kafamda ya keman çalıyorumdur ya da gitar".

Hayatında yeni bir evre açan olay ise 1998'deki (on bir yaşındaydı) Uluslararası Birinci **Erivan Festivali** oldu. Jazz dünyasının yeni bir keşfi olduğu söylendi, pek çok konser ve kayda davet olundu. 2000 yılındaki İkinci Erivan Jazz Festivali'nde ise **Chick Corea**, **Avishai Cohen**, **Jeff Ballard**, **Ari Roland** ile tanıştı. Bir de, onu Avrupa jazz âlemine takdim

Tigran Hamasyan

Mockroot

Can Karakuş
kuscan@gmail.com

Herbie Hancock'un "boynuz kulağı geçti, artık o benim hocam" dediği, jazz'ın son yıllardaki yükselen yıldızı, piyanonun dahi çocuğu Ermeni müzisyen **Tigran Hamasyan, son albümü Mockroot'tan parçalarıyla, İstanbul Jazz Festivali kapsamında 1 Temmuz akşamı Cemal Reşit Rey sahnesinde** bizlerle olacak.

Tigran'ın anne ve babasının ailesi aslen Kars'lıydı. Sonra Gümrü'ye yerleşmişlerdi. Tigran da 1987 senesinde Gümrü'de dünyaya geldi. Çok zor bir çocukluk geçirdi. 1988'de savaş başlamıştı. Deprem oldu. Sovyetler dağıldı. Çok zor yıllar onu ve ailesini bekliyordu. Işıkları, yakacakları yoktu. Babası sabah saat 5'te kalkıp ekmek kuyruğuna gitmek zorundaydı. Babası kuyumcu, annesi ise giysi tasarımcısıydı, ama bu zorlu yıllarda ikisi de işlerini sürdüremiyorlardı. O günler, eden **Stephane Kochoyan**'la. Ertesi yıl onun daveti üzerine Fransa'da birkaç festivalde çaldı. Gene usta jazz'cılarla tanıştı (Wayne Shorter, Herbie Hancock, John Mc Laughlin, Joe Zawinul, Danillo Perez, John Patitucci). Övgülere boğuldu. Konserler ve kayıtlar sürerken, 2005 Mart'ında 1. Uluslararası Moskova Jazz Piyano Yarışması'na girdi, üçüncü oldu. Haziran'da 8. Monako Jazz Solistleri Yarışması'nda birinciliği kazandı. Yeni bir CD çıkarmıştı. Nihayet, 17 Eylül, 2006'da Tigran, saygın **Thelonious Monk Jazz Yarışması**'nda birincilik ödülünü aldı.

Genç piyanist burada iki konser verecek. İlki 30 Haziran Salı akşamı Aya İrini Müzesi'ndeki "**Luys o Lusu**". Hamasyan bu konserde geleneksel Ermeni müziğini yorumlarken, **Harutyun Topikyan** yönetimindeki Erivan Devlet Oda Müziği Korosu da ona eşlik edecek. **Luys i Luso** projesini ECM'den çıkan bir albüm olarak Eylül'de dinleyebileceğiz. Beşinci yüzyıldan on dokuzuncu yüzyıla kadar Ermeni kutsal müziğinin, ses ve piyano için Hamasyan tarafından aranje edilmiş taze bir yorumu.

İkinci konser ise ertesi akşam Cemal Reşit Rey'de (Oradan çıkınca Joan Baez'e yetişmek mümkün). Basta **Sam Minaie** ve davulda **Arthur Hnatek**'in eşliğiyle, Nonesuch Records'dan çıkan ilk albümü "**Mockroot**"tan parçalar çalacak. Albümde yeni Tigran besteleri ile onun aranje ettiği geleneksel Ermeni şarkıları var. Zaten müzisyen olarak gücü de Ermeni folk müziğini rock, elektronika, şiir ve başka pek çok müzikle harman etmesinden geliyor. Bütün o müziklere hakim olmasından...

"Mockroot" konserindeki üçlüleri için, "Bana bildiğimiz jazz üçlüsünden çok elektro-akustik bir Ermeni rock üçlüsü gibi geliyor" demiş. "Bazen heavy metal grubu gibiyiz, bazen de dubsetp DJ'i gibi. On dokuzuncu yüzyıl Ermeni bestecilerini de andırdığımız oluyor. Ama hepsinin altında çok basit, melankolik ve romantik bir şey yatıyor". Kapağında bir arkadaşının çektiği direnen bir ağaç fotoğrafı var. İnsanlar araziyi sulamak için su düzeyini yükseltmiş. Ama bu ağaç, azimle direnmiş. "Fikir, doğanın insanlarla sürekli alay ediyor olması. Biz onu neye zorlarsak zorlayalım, doğa daima kazanacak. Teknoloji bizi çılgın alanlara taşıdı ama dünyaya anlam vermek için bir insanlık özü gerek".

hem Gümrü hem Yerevan'da geçen o zorlu yıllar, Tigran'ın hayatını da sanatını da derinden etkileyecekti.

Tigran üç farklı müzik okuluna gitti. 10 yıl klasik müzik eğitimi sonrası 16 yaşındayken ailesiyle birlikte Amerika'ya göç edip Los Angeles'a yerleşti. Babası rock, amcası ise jazz hayranıydı. Babasının Deep Purple, Queen, Led Zeppelin koleksiyonlarıyla büyürken bir yandan da jazz piyanosu eğitimi aldı. Çok çeşitli müzik türleriyle ilgilendi. Daha sonraki süreçte ise tek başınaydı, yazdı, besteledi, üretti.

Müziğe başlama ve piyano ile tanışma hikayesini Tigran şöyle anlatıyor: "Müzisyen olsun olmasın, Ermenistan'da herkesin evinde piyano vardır, her harekete müzik eşlik eder, herkes şarkı söyler. Ben büyükbabamın evinde büyüdüm. Üç yaşında notalara dokunmaya başladım, bir yıl sonra ise artık şarkı çalıyordum. 10 yaşındayken Yerevan'a taşındık. Orada çeşitli festivallere katıldım, konserler verdim. Birkaç grupta söylüyordum. Dokuz yaşındayken sahneye çıktım ve Beatles'tan bir şarkı söyledim. Sonra ailecek ABD'ye göç ettik. Babam

orada kendimi daha çok geliştirebileceğimi düşündü. Ermenistan'da jazz yaygın değildi. Zenginseniz çocuklarınızı müziğe yönlendirebilirsiniz, ama yoksul bir aile için bu gerçekten çok zor. Bu nedenle, bazı yetenekli müzisyenler, yan işler de yapıyor".

Politikanın sanatını kısıtladığını farkeden Tigran politikayı sanatına dahil etmekten hep uzak durdu. Kültürünü ve kimliğini, müziği ve müziğine ustalıkla yedirdiği Ermeni halk şarkılarıyla temsil etmeyi seçti. Tigran, "politika sanatı etkileyebilir ama ilham vermemeli, sanata ilham veren aşk ve yine sanatın kendisi olmalı" diyor.

Ermeni halk müziğini 13 yaşında keşfetti Tigran. Başlarda bu müziği yorumlamakta yetersiz ve yüzeysel kalsa da sonraları bu zengin kültürü daha iyi tanıdıkça, müziğini bambaşka yerlere götürecek kapıları da bir bir aralıyor olacaktı: "Binlerce yıllık bir kültürü taşıyan müziğin derinine inmek kolay değil. Halk müziğinin ne olduğunu anlamak için çok çabaladım ve keşfettiğimde çok sevdim, o kapıyı açıp içeri girdim. Dili öğrenir gibi müziği öğrendim. Dil kanımdaydı. Sadece duyguyu dürtmek, uyandırmak gerekiyordu".

Tigran, anadilinde müzik yapmayı seçen müzisyenlerden. Diline ve kültürüne çok bağlı ve onu yaşatmayı tercih ediyor: "Dil her şeyden önemli. Dil, kültür demek. İnsanların dilin korunmasını umursamadığını görmek üzücü. Yeni bir dil öğrenmek çok heyecan verici ama anadilini kaybedersen yazık olur. Bu köklerden geliyorsun. **Bedros Turyan**'ı anadilinde okumak kadar heyecan verici bir şey olabilir mi?"

2013 senesinde kaydettiği **Shadow Theater** (Gölge Tiyatrosu) albümü ile beklentileri çok yukarılara taşımıştı Tigran. Bu albüm tüm otoriteler tarafından büyük heyecanla karşılanmış ve bir ustalık eseri olarak değerlendirilmişti.

Tigran albümün adının albümdeki yaklaşımını çok iyi temsil ettiğine inanıyor: "İnsanların gölge tiyatrosunu, kendilerine ve hayata dair bir şey anlamak için izlerler. Sahnede sadece gölgeler var, renkler yok. Sahte bir şeyin içinden gerçeği anlama fikrini seviyorum. Gölgeler birçok gerçeği barındırıyor. Albümü dinleyenler, şarkıların ardındaki hikâyeleri kendileri keşfetsin istedim, bunu onların hayal gücüne bıraktım. Geleneksel Ermeni gölge oyunları da bana ilham verdi. Yerevan'da bu işi yapan arkadaşlarım var. Albümü kaydettikten sonra onlarla görüştüm. Bir kulüpte onlar gölge oyunu yaptı, sonra birkaç şarkıda beraber doğaçlama yaptık. İnanılmazdı. Doğaçlama yapmak, düşünmekle, hayal etmekle değil, kendin olmakla ilgili. Müziği müziksiz açıklamak imkânsız. Bedenin, ruhun, aklın müzikte olmalı. Bunların tümü, bir denge içinde, doğaçlamayı doğuruyor".

Birçok otorite, Hamasyan'ın bundan sonraki müzik kariyerini Shadow Theater albümünün altına inmeme mücadelesiyle geçireceğini söylüyor. Dolayısıyla son albüm **Mockroot** (2015) da bu anlamda zorlu bir göreve soyundu denilebilir. Bir başka müzisyen tarafından kaydedilse ilk anda ustalık eseri olarak değerlendirilebilecekken, piyanonun başındaki Tigran olunca hemen Shadow Theater ile mukayeseler başlıyor. Buna karşın albüm adil bir şekilde kendi içerisinde değerlendirildiğinde oldukça başarılı.

Albüm jazz, Ermeni halk müziği ve progressive rock türlerinin bir harmanı. Oldukça eklektik kompozisyonlar mevcut. Melodik, yer yer tekrarlar üzerine inşa edilmiş, ritmik. Kırılgan bir güzellik altında gizlenmiş rock kasları sıklıkla ortaya çıkıyor. Basta **Sam Minaie**, davul ve elektroniklerde **Arthur Hnatek**, Tigran'a eşlik ediyor. Tigran'ın ifadeci icrası ve hikayeleri, bu üçlünün başarılı tamamlayıcılığı içerisinde hayat buluyor. Aile, doğa, şiir ve ruhaniyet arayışından beslenen albüm, yüreğe dokunan melodilerden şiddetli, provoke edici rock seksiyonlarına geniş bir yelpazeyi sahipleniyor. Birçok yerde Tigran ifadesini duygu yüklü falsetto vokali ile güçlendiriyor.

Yer yer biraz fazla tekrara düşse de, duygu yükü, hikaye anlatımındaki başarısı, ifadeci tavrı, farklı türleri ustaca harmanlaması, anlattığı hikayelerin sınırları içerisinde doğru melankoli / başkaldırı dengesi ve yüklü artistik değeriyle Mockroot özel bir albüm. Tigran'ı Mockroot'u sahnede yorumlarken izlemek için sabırsızlanıyorum.

Elif Seven Ispartalı
elif@elifseven.com

Kendini barışa adamış bir kadın: Joan Baez

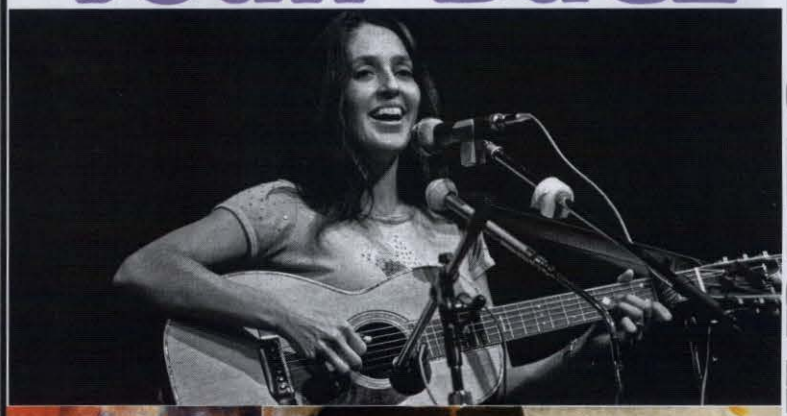

Amerikan Folk Müziği deyince akla gelen, 68 kuşağının önde gelen temsilcilerinden biridir Joan Baez. Yarı İspanyol yarı İskoç genlere sahip 1941 doğumlu Baez, bu gen karışımının ilk gençliğini geçirdiği California'da ne Meksikalılar ne de beyazlar tarafından onaylandığını söylüyor. Ta ki ilk ukulelesini eline alıp çıkıp şarkı söylemeye başlayıncaya kadar. O zaman müziğin, kişilerin ve kişiliklerin ötesinde birleştirici bir güç olduğunu görmüş ve anlamış.

New York doğumlu Baez, babasının işi nedeniyle çok sık seyahat edilen bir çocukluk geçiriyor. Sadece Amerika'nın farklı eyaletlerinde değil Fransa, İspanya, İngiltere, İsviçre gibi farklı ülkelerde de yaşıyorlar. Baez'in, üçü de müzikle ilgilenen hatta biri de kendi gibi şarkı söyleyen 2 kız kardeşi var. Müzik hayatı, babasının arkadaşının kendisine küçük yaşta hediye ettiği ukulele ile başlayan Baez, 13 yaşında ilk defa gittiği bir konser sonrasında kendi kendine akorları öğrenerek ve repertuarındaki şarkıları çalmaya başlayarak adım atıyor müziğe. Küçüklükleri, kendi gibi müzisyen olan kız kardeşi Mimi Fariña ile ellerinde gitar, çalıp şarkı söyleyerek geçiyor. 17, 18 yaşlarında ilk konserini veriyor, o zamanlar yaşadıkları Boston'da bir kulüpte. Ardından orada düzenli olarak haftada 2 gün söylemeye başlıyor. Arkadaşlarıyla kendi imkanlarıyla ev yapımı bir albüm çıkarttıktan sonra yavaş yavaş adı duyulmaya başlanıyor ve yerel festivallerden davetler almaya başlıyor. 60 yılında, 19 yaşındayken bir plak şirketinden ilk albümü çıkıyor. Ve ardından çok ses getirecek **Bob Dylan**'la tanışma. Baez bu arada albüm kayıtlarına devam eder. Geleneksel folk şarkılarından, klasik bestecilere yaptırılan düzenlemelere, James Joyce ve Walt Whitman şiirlerini okuduğu albümlerden, John Lennon, Paul Simon gibi bestecilerin parçalarını seslendirdiği pek çok farklı albüm kaydetti müzik hayatı boyunca.

1969 yılında **Woodstock**'ta sahne alması, onun müzikal ve politik anlamda dünyaca tanınmasına yardımcı oldu. Bu yıllara kadar genelde 'cover' çalan Baez, 60'ların sonunda artık kendi şarkılarını yazmaya ağırlık verdi. Özellikle savaş ve şiddet karşıtı görüşü benimsediği için birçok anti-savaş temalı söz yazdı, beste yaptı ve bu barışçıl kimliğiyle müzik dünyasında kendini kabul ettirdi. Sosyal meselelerle yakından ilgilenen Baez, savaş dışında, Afrika'daki açlara, Ulusal Af Örgütü'ne, İnsan Hakları Derneği'ne sosyal olarak her türlü desteği verdi, yardım konserleri yaptı. İlk özgürlükçü fikir tohumlarının **Martin Luther King**'in 1956'da yaptığı şiddet ve ırkçılık karşıtı konuşma sırasında atıldığını söyleyen Baez, sıkı bir kişilik ve yurttaşlık hakları savunucusu olduğunu, ülkesinin Vietnam'ı bombaladığı sırada orayı ziyaret ederek ve orada o bombalara canlı olarak tanıklık ederek göstermiştir.

Zorlama olmadan çıkan sesi, doğallığı, sade şarkı sözleri ve insancıl gülümsemesiyle, üst kapı komşunuz samimiyetinde bir insan gibi bir havada Joan Baez. Bence bir o kadar da mütevazı. Neredeyse 50 senedir sahnede olup sanki o 50 seneyi kendisi yaşamamış gibi gözükebilecek kadar rahat. Aynı zamanda zeki ve de esprili. Okuduğum bir röportajında "Dünya üzerinde hem **Steve Jobs**'u hem **Bob Dylan**'ı çıplak görmüş tek kadınsınız" sözüne verdiği cevap "Neyse ki ikisini aynı anda değil" idi.

Sadece iyi bir müzisyen değil, çok ta güzel resim yapıyor Baez. Kadın her anlamda yaratıcılık fışkırıyor. Özellikle son 10 senede ağırlık verdiği resim çalışmalarında ressamlara taş çıkartacak güzellikte işler var, sayfada görebilirsiniz. 50'den fazla albüm kaydetmiş, 50 seneden uzun süredir de sahnede olan bu inanılmaz kadını benim bildiğim en az 3 kere izledik İstanbul sahnesinde daha önce. Hala aynı ve kusursuz olduğuna inandığım bu seneki Avrupa Turnesi'nin İstanbul ayağını 1 Temmuz akşamı 22. İstanbul Jazz Festivali'nde Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesi'nde izleyeceğiz. Şimdiden iyi konserler!

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İlk Bakışta Aşk;

Pannonica Jazz Jazz konserleri ve müziğin daha fazlası

Adını, ünlü 'Jazz Barones'i, Rothschild Ailesi'nin kızı, **Kathleen Annie Pannonica de Koenigswarter** alan ve 12 Aralık 2013 tarihinde Bodrum'da açılan Pannonica Jazz, jazz ve iyi müzik tutkunlarını Türk ve yabancı müzisyenlerle bir araya getiriyor.

Garanti Caz Yeşili ana sponsorluğunda, canlı konserlerin gerçekleştiği, Bodrum'un tek ve kendine özgü New York stilinde jazz bistro lounge'ı olan Pannonica, yıl boyunca açık jazz kulübü ve konser alanıdır.

İstanbul Jazz Dörtlüsü, Acid-Trippin, Mingus Trippin, Free KEY Trio, Barbarlar, Kaka;phonia albümleri ile müzikseverlerin yakından tanıdığı, ünlü jazz bestecisi ve piyanist **Ali Perret** tarafından hayata geçirilen Pannonica, müzisyenlere çalma ve yaratıcılıklarını sergileme olanağı yaratmak için kurulmuş bir platform olarak Türkiye'den ve dünyadan ünlü müzisyenleri, grupları sahnesinde misafir ediyor.

Kış sezonu 1 Kasım ile 1 Haziran tarihleri arasında olan ve kış aylarında Çarşamba ile Cumartesi günleri arasında, haftada dört gün açık olan Pannonica'da performanslar 21.30'da başlayıp gece yarısına kadar sürüyor. Haziran'dan Ekim ayına kadar süren yaz sezonunda, Salı ve Pazar günleri arasında haftanın altı günü, 18.00 ile 02.00 arası açık olan Pannonica'nın programında, konserlerin yanı sıra jam sessionlar ve DJ performansları yer alıyor. Yaz sezonunda performanslar saat 22.30'dan itibaren başlıyor.

22. İstanbul Jazz Festivalinde "Yaşam Boyu Başarı Ödülü" alan Emin Fındıkoğlu Temmuz ayında ilk defa Pannonica sahnesinde

Temmuz ayının son haftasında **Emin Fındıkoğlu Trio** olarak ilk defa Pannonica sahnesinde müzikseverle buluşacak olan duayen müzisyen **Emin Fındıkoğlu**'na, vokalde **Meltem Ünel** ve kontrabasta **Derya Davulcu** eşlik ediyor. Emin Fındıkoğlu Trio 29, 30, 31 Temmuz ve 1 Ağustos tarihlerine Pannonica sahnesinde dört gün süren bir konser dizisinde Bodrum ile buluşuyor.

Şirin Soysal ve Bora Çeliker ile 8 ve 9 Temmuz'da Pannonica'da

Şirin Soysal ve **Bora Çeliker**, 2013 yılında başlattıkları gitar ve vokal duo projeleri ile jazz standartlarından, blues'a, r&b'den rock'a kendi yorumlarıyla geniş bir yelpazede, Bodrum ile Pannonica sahnesinde buluşuyor. Şirin Soysal, 2011 de çıkardığı "Bir Şeyler Var" albümü, özgün tarzı ile övgüler aldı. İkinci albümü "Ziyaret" ise 2013 te çıktı. Soysal ve ekibi, Washington D.C.'de Ahmet Ertegün Jazz Serisi'ne davet edilen ilk Türk grubu oldu.

Şirin Soysal'ın dramatik sahne performansıyla, genç neslin en beğenilen müzisyenleri arasında yer alan **Bora Çeliker** ile gerçekleştireceği iki gece sürecek konser serisi Temmuz ayında Pannonica'da en heyecanlı beklenen konserler arasında yerini alıyor.

Pannonica'da Temmuz ayında Evrim Özşuca ile Nu Soul geceleri misafir müzisyenlerin katılımıyla bomba gibi

Yakında yeni çıkacak ve jazz standartlarını seslendirdiği albümü ile jazz severlerin yeniden kalbini fethetmeye hazırlanan **Evrim Özşuca**'nın Nu Soul performansı ile Temmuz ayında Pannonica'da kimse yerinde duramayacak. Temmuz ayında bas gitarda **Deniz Kançelik**, elektroniklerde **Burak Ayral**'ın yanısıra misafir müzisyen olarak gitarda **Bora Çeliker** ve trompetde **Şenova Ülker**'in katılımıyla gerçekleşecek Nu Soul konserleri Pannonica sahnesinin kaçırılmayacak performanslarından.

Pannonica'da Temmuz'da Ramazan Bayramı'nda bayram havası esiyor

Bayram arifesinde başlamak üzere Nu Soul ile **Evrim Özşuca**, latin ve Küba müziği ile **Jose Carrasco Quartet**, jazz standartları ile **Neşet Ruacan** ve **Yaz Baltacıgil** Pannonica'da müzik ziyafeti ile bayram havası estiriyor.

Evrim Özşuca ile Nu Soul
Bayram arife gününde Nu Soul performansı ile **Evrim Özşuca**, bas gitarda **Deniz Kançelik** ve elektroniklerde **Burak Ayral** ile Pannonica'da müzikseverlerle buluşuyor.

Jose Carrasco Quartet Bayramın 1. ve 2. Günü Pannonica'da
Avrupa ile Kuzey ve Güney Amerika'da önemli sanatçılar ile aynı sahneyi paylaşmış Uruguaylı **Jose Carrasco,** Latin müziği severlerin yakından tanıdığı bir sanatçı. Pannonica Jazz sahnesinde Latin, Küba müziği ve Brezilya jazz'ından oluşan bir repertuar ile müzikseverlerle buluşuyor. Kendisine sahnede perküsyon ve davulda **Murat Özbey**, bas gitarda **Nurten Tevetoğlu,** trompette Kübalı **Yandry Balsinde** eşlik ediyor. Quartet bayramın ikinci ve üçüncü günü Pannonica'da Latin müziği sevenler için sahnede.

Neşet Ruacan, jazz'cı, rock'çı Yaz Baltacıgil ile Bayramın son gününde Pannonica sahnesinde

Müziğin usta ismi **Neşet Ruacan,** bayramın son gününde uzun yıllar İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın ve Borusan Filarmoni'nin kontrabasçısı olan ve gerçekleştirdiği unutulmaz konserleri ile müzikseverlerin yakından tanıdığı **Yaz Baltacıgil** ile ilk defa birlikte Pannonica sahnesinde olacak.

"Jazzy Nights Hosted By Neşet Ruacan" yaz sezonunda her Salı ve Pazar akşamı Pannonica'da

Haziran ayında Pannonica'da başlayan ve Neşet Ruacan'ın müzisyen arkadaşlarını misafir ettiği program, Temmuz ayında da her pazar ve salı akşamı devam ediyor. Yoğun ilgi gören programa yaz boyunca **Siney Yılmaz**, **Volkan Topakoğlu**, **Yaz Baltacıgil**, **Hakan Çimenot**, **Evrim Özşuca**, **Şenova Ülker**, **Şenay Lambaoğlu** ve **Hakan Behlil** gibi jazz dünyasının önemli müzisyenleri misafir oluyor.

Ağustos ayında Dilek Sert Erdoğan ve Elvan Aracı ile Soul, R&B Band Pannonica'da

Son yılların en güçlü kadın vokallerinden biri olarak nitelendirilen **Dilek Sert Erdoğan** ve usta jazz piyanisti ve trombonist **Elvan Aracı**, bas gitarda **Deniz Kançelik** ve elektroniklerde **Burak Ayral** Pannonica Jazz sahnesinde Soul ve R&B müziği ile dinleyicilerin kalbini fethediyor. Geçtiğimiz yıl yayımlanan 'Moments' adlı

Dilek Sert Erdoğan

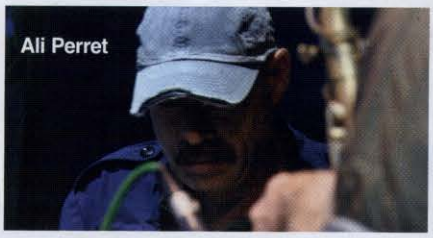
Ali Perret

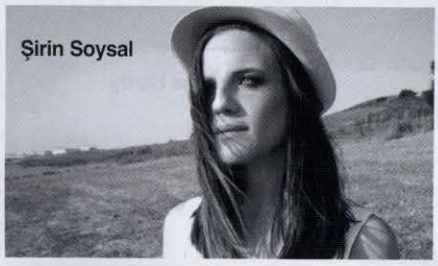
Şirin Soysal

Şenova Ülker

Çağıl Kaya

Neşet Ruacan

albümü büyük başarı elde eden ve müzik eleştirmenlerinin 'siyahi ses' olarak tanımladığı **Dilek Sert Erdoğan**'ın albümü aynı zamanda Türkiye'de yayınlanmış ilk özgün 'soul' albümü olma özelliğini taşıyor.

Pannoncia'da Jazz, R&B, Soul ve Nu Soul ile Tadına Doyulmaz Eylül ve Ekim

Nu Soul ile Pannonica sahnesinde güçlü performansıyla dinleyicileri büyüsü altına alan **Evrim Özşuca**'ya, gitarda **Deniz Kançelik** ve elektroniklerde **Burak Ayral** katılıyor. Pannonica'da, müthiş performanslarıyla unutulmaz, müzikle dolu ve tadına doyulmaz Eylül ve Ekim ayları müzikseverleri bekliyor.

Pannonica sahnesinde güçlü performansıyla dinleyicileri büyülemiş ve yıl boyunca Pannonica'da sahne almış müzisyenlerin ortak katılımı ile R&B, Soul ve Nu Soul geceleri Eylül ayında müzikseverlerle buluşuyor. Pannonica sahnesine misafir olacak müzisyenler arasında gitarda **Bilal Karaman**, vokalde **Elif Çağlar**, **Çağıl Kaya**, **Evrim Özşuca**, saksofonda **Tamer Temel**, bas gitarda **Deniz Kançelik** yer alıyor. Müzisyenlere elektroniklerde **Burak Ayral** katılıyor.

Eylül ve Ekim aylarında da **"Jazzy Nights Hosted by Neşet Ruacan"** programı, usta müzisyen **Neşet Ruacan** ve misafir müzisyen arkadaşlarının katılımıyla Pannonica'da devam ediyor.

Jazz/Rock tarzının Avrupalı genç temsilcileri ve yükselen ismi Kuhn Fu Ekim ayında Pannonica'da

Pannonica, Ekim ayında Jazz/ rock tarzının beğenilen grubu **Kuhn Fu**'yu bir kez daha sahnesinde müzikseverlerle buluşturuyor. Dört milletten, dört farklı karakterden oluşan, heyecan verici ve yoğun canlı performanslarıyla tanınan grupta, basta İsrail'den **Ziv Taubenfeld**, gitarda Almanya'dan **Christian Kuhn**, kontrabasta Türkiye'den **Esat Ekincioğlu** ve davulda Sırbistan'dan **Lav Kovac** yer alıyor.

"Pannonica Jazz Sunset at The Marmara Bodrum" ile yaz sezonu boyunca gün batımında jazz The Marmara Bodrum'da

Muhteşem Ege Denizi ve Bodrum Kalesi manzarasına sahip The Marmara Bodrum'da, Haziran ayından itibaren, havuz başında 19.00-20.30 arasında Pannonica Jazz ile canlı jazz müziği başlıyor.

Yıllardır sanata, sanatçıya ve festivallere verdiği destek ile ülkemizde sayılı ve önder kurumlardan olan The Marmara Collection grubu, müzik merkezli yeni bir etkinliği bünyesine dahil ediyor. The Marmara Bodrum, yaz boyunca havuz başında, gün batımlarında, Pannonica Jazz ile Türkiye'nin önde gelen jazz müziği sanatçılarını, jazz standartları, latin ve Brezilya jazz'ı repertuarından oluşan **"Pannonica Jazz Sunset at The Marmara Bodrum"** canlı jazz müziği programı kapsamında misafirleriyle buluşturuyor.

Eylül sonuna kadar sürecek olan programda **Jose Carrasco**, **Murat Özbey**, **Nurten Tevetoğlu, Şenay Lambaoğlu**, **Neşet Ruacan**, **Serhan Erkol**, **Evrim Özşuca, Siney Yılmaz, Volkan Topakoğlu, Bora Çeliker, Deniz Kançelik, Tuba Çavuşoğlu, Şenova Ülker, Yaz Baltacıgil, Emin Fındıkoğlu, Meltem Ünel** ve **Derya Davulcu**, **"Pannonica Jazz Sunset at The Marmara"** programında müzikseverlerle buluşuyor.

Yaz sezonunda Pannonica Jazz'da, konserlerden önce ve sonra Tobumusikizm ile müzik ve jam sessionlar, sonbaharda "Electro Swing" partiler devam ediyor Tobumusikizm, güncel müziği kendine özgü yorumlayarak müzikseverlerin ve iyi müzik dinlemek isteyenler için Pannonica'daki performanslarına devam ediyor.

Yaz sezonunda konser öncesi ve sonrası saat 02.00'ye kadar **Tobumusikizm** ile funk, soul, latin ve groovy DJ performansları ile bu yaz müzikseverler Pannonica'da iyi müziğe doyacak.

İstanbul gece hayatında kitlesi bir hayli geniş olan **Electro Swing** partileri Eylül ayından itibaren Pannonica ile Bodrum'da da devam ediyor. İstanbul'daki electro swing gecelerinin vazgeçilmez ismi **Tobumusikizm**, Electro Swing partilerinde, müziğiyle 20'li, 30'lu yılların günümüze yansıyan ruhunu, coşkusunu yaşatıyor.

Pannonica Jazz Mutfağıyla da iddialı

Yaz sezonu boyunca, her hafta, Pazar gününden Salı gününe 18.00 ile 02.00 arası açık olan Pannonica'nın mutfağı da müzik programı kadar iddialı. Bistro konseptinde tasarlanan mutfak, özel aşçısı ve mönüsüyle dikkat çekiyor. Konser programına paralel devamlı bistro hizmetinin verildiği Pannonica'nın özel kokteylleri de dilden dile dolaşan lezzetler arasında. Pannonica Jazz'ın mutfağında yaz aylarında 24.00'e kadar yemek servisi yapılıyor.

İyi müzik, iyi atmosfer ve iyi mutfak için Pannonica!

Caferpaşa Cad. 45 B, Bodrum
T: +90 252 313 0562

Daha fazla bilgi için:
www.pannonica.net
info@pannonica.net
pannonicajazz@gmail.com
twitter @pannonicajazz
facebook/pannonicajazz
souncloud.com/pannonicajazz

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

NARDIS JAZZ CLUB

TEMMUZ PROGRAMI

16 Telden Caz / Jazz from 16 Strings

1 Temmuz / Jul. 2015 Çrş. (21:30-00:30)
Kerem Türkaydın (g),
Cem Tuncer (g),
Kağan Yıldız (b).

Serhan Erkol Quartet

2 Temmuz / Jul. 2015 Prş. (21:30-00:30)
Serhan Erkol (s),
Adem Gülşen (p),
Eylül Biçer (g),
Volkan Topakoğlu (b),
Erdem Göymen (d).

Deniz Taşar Quintet

3 Temmuz / Jul. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Deniz Taşar (vo),
Kürşad Deniz (p),
Eylül Biçer (g),
Volkan Topakoğlu (b),
Ekin Cengizkan (d).

Şenay Lambaoğlu Band

4 Temmuz / Jul. 2015 C.tesi (22:30-01:30)
Şenay Lambaoğlu (vo),
Şenova Ülker (tp),
Baki Duyarlar (p),
Andreas Metzler,
Ekiz Cengizkan (d).

Ercüment Orkut Trio

6 Temmuz / Jul. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Ercüment Orkut (p),
Kağan Yıldız (b),
Ferit Odman (d).

Flapper Swing

7 Temmuz / Jul. 2015 Salı (21:30-00:30)
Nevin Hetmanek (vo),
Siney Yılmaz (s),
Tomas Hetmanek (g),
Erhan Erbelger (g),
Volkan Topakoğlu (b).

Standard A La Turc

8 Temmuz / Jul. 2015 Çrş. (21:30-00:30)
Batuhan Şallıel (ts),
Önder Focan (g),
Kağan Yıldız (b),
Ferit Odman (d).

Şallıel Bros.

9 Temmuz / Jul. 2015 Prş. (21:30-00:30)
Batu Şallıel (ts),
Anıl Şallıel (as),
Koray Üsgülen (p, keyb),
Caner Üstündağ (b),
Alpdoğan Türeci (d).

**İlham Gencer feat.
Ayşe Gencer & İmer Demirer**

10 Temmuz / Jul. 2015 Cuma (22:30-01:30)
İlham Gencer (vo, p),
Ayşe Gencer (vo),
İmer Demirer (tp).

Cansu Tanrıkulu Quartet - Recordshop

11 Temmuz / Jul. 2015 C.tesi (22:30-01:30)
Cansu Tanrıkulu (vo),
Kaan Bıyıkoğlu (p),
Cem Malak (b),
Serkan Alagök (d).

Büşra Erçin Trio

13 Temmuz / Jul. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
İlay Bal (vo),
Ege Cengiz (tp),
Umut Ünleyen (p),
Umut Yenilmez(b),
Barış Baykan (d).

Olgun Açar Trio

14 Temmuz / Jul. 2015 Salı (21:30-00:30)
Dave Allen (g),
Matt Hall (b),
Olgun Açar (d).

Yavuz Akyazıcı Trio

15 Temmuz / Jul. 2015 Çrş. (21:30-00:30)
Yavuz Akyazıcı (g),
Volkan Hürsever (b),
Turgut Alp Bekoğlu (d).

Kürşad Deniz Trio

16 Temmuz / Jul. 2015 Prş. (21:30-00:30)
Kürşad Deniz (p),
Volkan Topakoğlu (b),
Ekin Cengizkan (d).

Luis Ernesto Gomez y LA DESCARGA Band

17 Temmuz / Jul. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Luis Ernesto Gomez (vo, tumba),
Gülseren Gomez (vo, perc),
Deniz Biber (vo),
Semih Sural (tp),
Michel Lotz (keyb),
Ekin Bilgin (b),
Riccardo Marenghi (d).

İpek Dinç Yüce Band

18 Temmuz / Jul. 2015 C.tesi (22:30-01:30)
İpek Dinç Yüce (vo),
Şenova Ülker (tp),
Serhan Erkol (s),
Evren Karakul (p),
Baran Say (b),
Berke Özgümüş (d).

Yeşim Pekiner Band

20 Temmuz / Jul. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Yeşim Pekiner (vo),
Emre Tukur (keyb),
Şenova Ülker (tp),
Baran Say (b),
Olgun Açar (d).

Tuba Doğan Sextet

21 Temmuz / Jul. 2015 Salı (21:30-00:30)
Tuba Doğan (vo),
Ege Cengiz (tp),
Barış Ertürk (s),
Adem Gülşen (p),
Baran Say (b),
Nevzat İpek (d).

Ceyda Özbaşarel Band

22 Temmuz / Jul. 2015 Çrş. (21:30-00:30)
Ceyda Özbaşarel Gülşen (vo),
Duru Tuna (as),
Barış Ertürk (ts),
Adem Gülşen (p),

Jean-Baptise Hardy

Baran Say (b),
Ekin Cengizkan (d).

**Şenova Ülker & Önder Focan
& Kağan Yıldız Trio**

23 Temmuz / Jul. 2015 Prş. (21:30-00:30)
Şenova Ülker (tp),
Önder Focan (g),
Kağan Yıldız (b).

Ülkü Aybala Sunat Band

24 Temmuz / Jul. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Ülkü Aybala Sunat (vo),
Eylül Biçer (g),
Volkan Topakoğlu (b),
Erdem Göymen (d).

İstanbul Funk Unit

25 Temmuz / Jul. 2015 C.tesi (22:30-01:30)
Yahya Dai (s),
Cenk Soyak (g, vo),
Kerem Turhan (keyb, vo),
Taylan Cemgil (b),
Olgun Açar (d),
Ebru Selvikavak (vo).

Jean-Baptise Hardy Band

27 Temmuz / Jul. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Jean-Baptise Hardy (g),
Ekin Bilgin (b),
Julien Chevillard (d).

Doksanlar Dörtlüsü

28 Temmuz / Jul. 2015 Salı (21:30-00:30)

Ceyda Özbaşarel

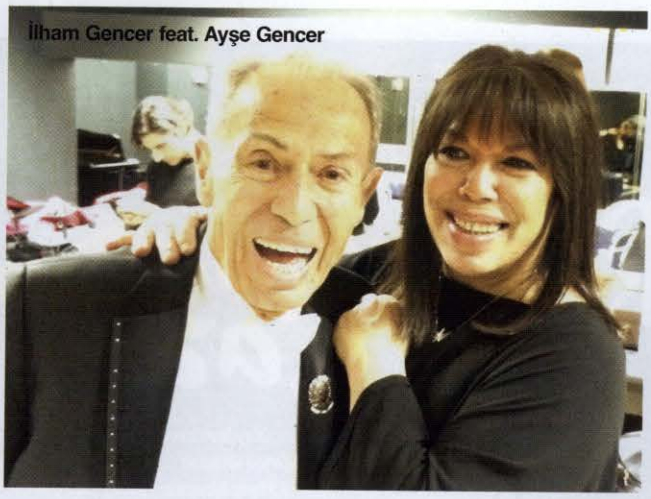
İlham Gencer feat. Ayşe Gencer

Alp Paksoy (ts),
Orhun Canca (p),
Egemen Genç (b),
Rana Uludağ (d).

Bora Çeliker Trio

29 Temmuz / Jul. 2015 Çrş. (21:30-00:30)
Bora Çeliker (g),
Matt Hall (b),
Ekin Cengizkan (d).

Önder Focan Trio ile Kapanış Jam

30 Temmuz / Jul. 2015 Prş. (21:30-00:30)
Önder Focan (g),
Kağan Yıldız (b),
Deniz Dündar (d).

Büşra Erçin Trio

Yeşim Pekiner

Ülkü Aybala Sunat

Luis Ernesto Gomez
y LA DESCARGA

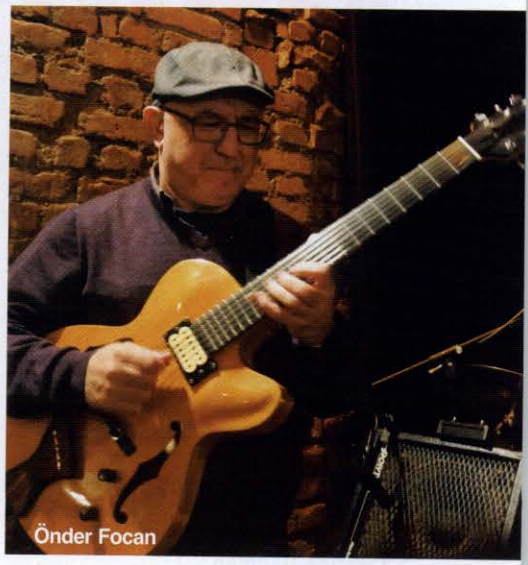
Önder Focan

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

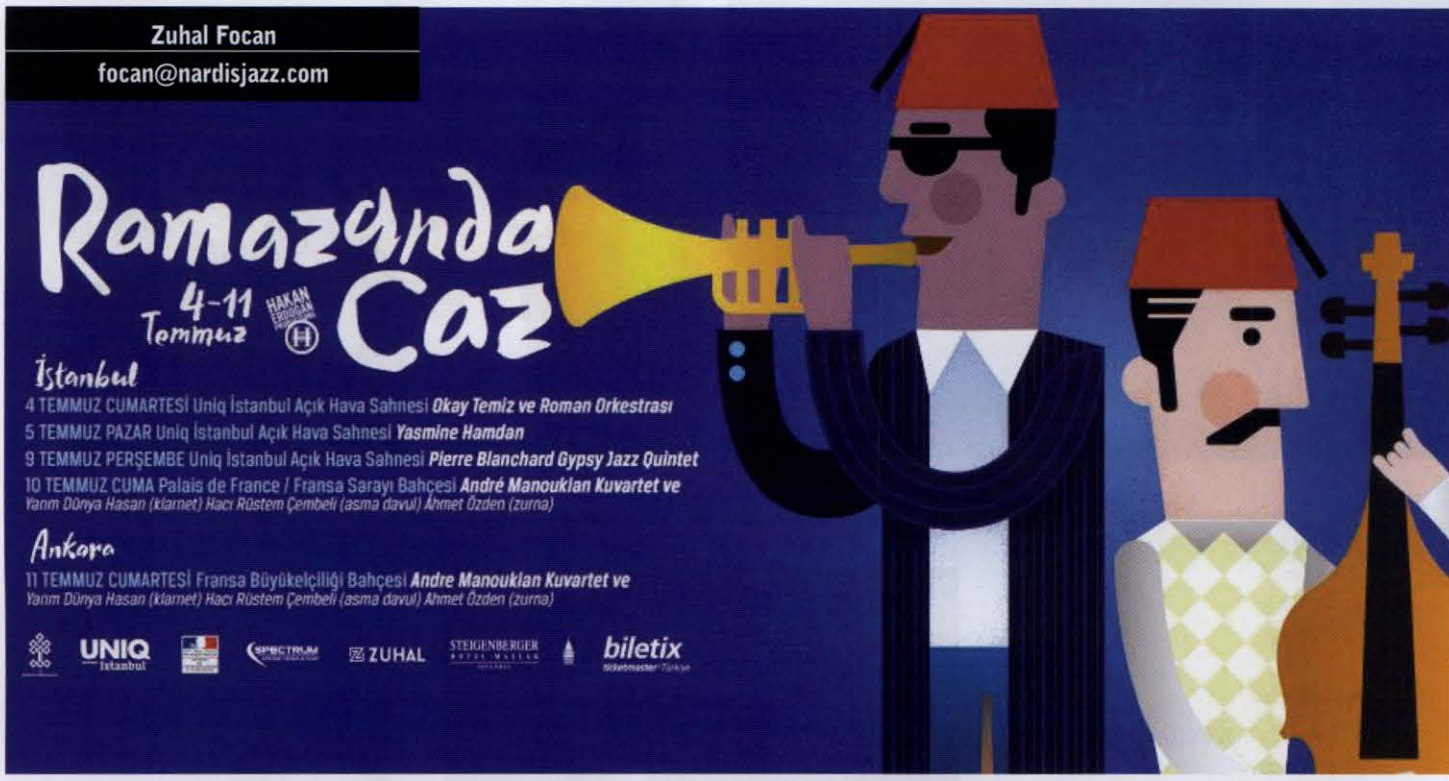

Andre Manoukian

Okay Temiz

Yarımdünya Hasan

Ramazanda Caz

Türkiye'nin ilk ve tek "Ramazanda Caz" festivali 4 – 11 Temmuz tarihleri arasında 6. kez müzikseverlerle buluşuyor. Festivalin 3 konserine ev sahipliği yapacak olan **Uniq İstanbul**, çimlerin üzerinde, ormanla iç içe enfes bir açıkhava konseri deneyimi sunuyor.

Ramazanda Caz, 4 Temmuz Cumartesi günü, Türkiye'deki Roman Jazz akımının öncülerinden **Okay Temiz** ve **Magnetic Band** topluluğu ile başlayacak ve dinleyicilere unutulmaz bir akşam yaşatacak.

Merakla beklenen, "**Only Lovers Left Alive**" filminde söylediği şarkıyla ün kazanan ve büyük beğeni toplayan **Yasmine Hamdan** konseri ise 5 Temmuz Pazar günü Uniq Açıkhava Sahnesi'nde olacak.

Razamanda Caz, 9 Temmuz Perşembe günü, Fransız Roman Jazz geleneğinin en iyi temsilcilerinden ünlü kemancı **Pier Blanchard** & **Gypsy Jazz Quartet** konseri ile sizlerle olacak.

Ramazanda Caz, **Fransa Sarayı Bahçesi**'nde de Esecek!

10 Temmuz'da **Andre Manoukian Quartet** konseriyle devam edecek olan festival, Charles Aznavour'un birlikte en sık konser verdiği ünlü Fransız piyanistin Quartet'ine, Fransa Sarayı Bahçesi ev sahipliği yapacak. Türk-Roman müziğinin olağanüstü virtüözlerinden usta klarnetçi **Yarımdünya Hasan**, ünlü asma davul ustası **Hacı Rüstem Çembeli** ve ünlü zurna virtüözü **Ahmet Özden** de bu konserde yer alıyor. Jazz severler için kaçırılmayacak bir buluşma!

Kapanış Ankara'da...

Bu sene bir konser de Ankara'da! Ramazanda Caz, ilk kez İstanbul dışına çıkıyor ve Ankara'da müzikseverlerle buluşuyor! 11 Temmuz'da **Andre Manoukian Quartet** yine, Yarımdünya Hasan, Hacı Rüstem Çembeli ve Ahmet Özden ile birlikte Fransa Büyükelçiliği Bahçesi'nde konser verecek.

Hakan Erdoğan Productions tarafından hazırlanan Ramazanda Caz; Kültür ve Turizm Bakanlığı, UNIQ İstanbul ve Fransa İstanbul Başkonsolosluğu tarafından desteklenmektedir.

www.heproductions.com

info@heproductions.com

Hacer Kalay
bulten@bsnods.com

25. Akbank Jazz Festivali'nin Üç Konseri Açıklandı

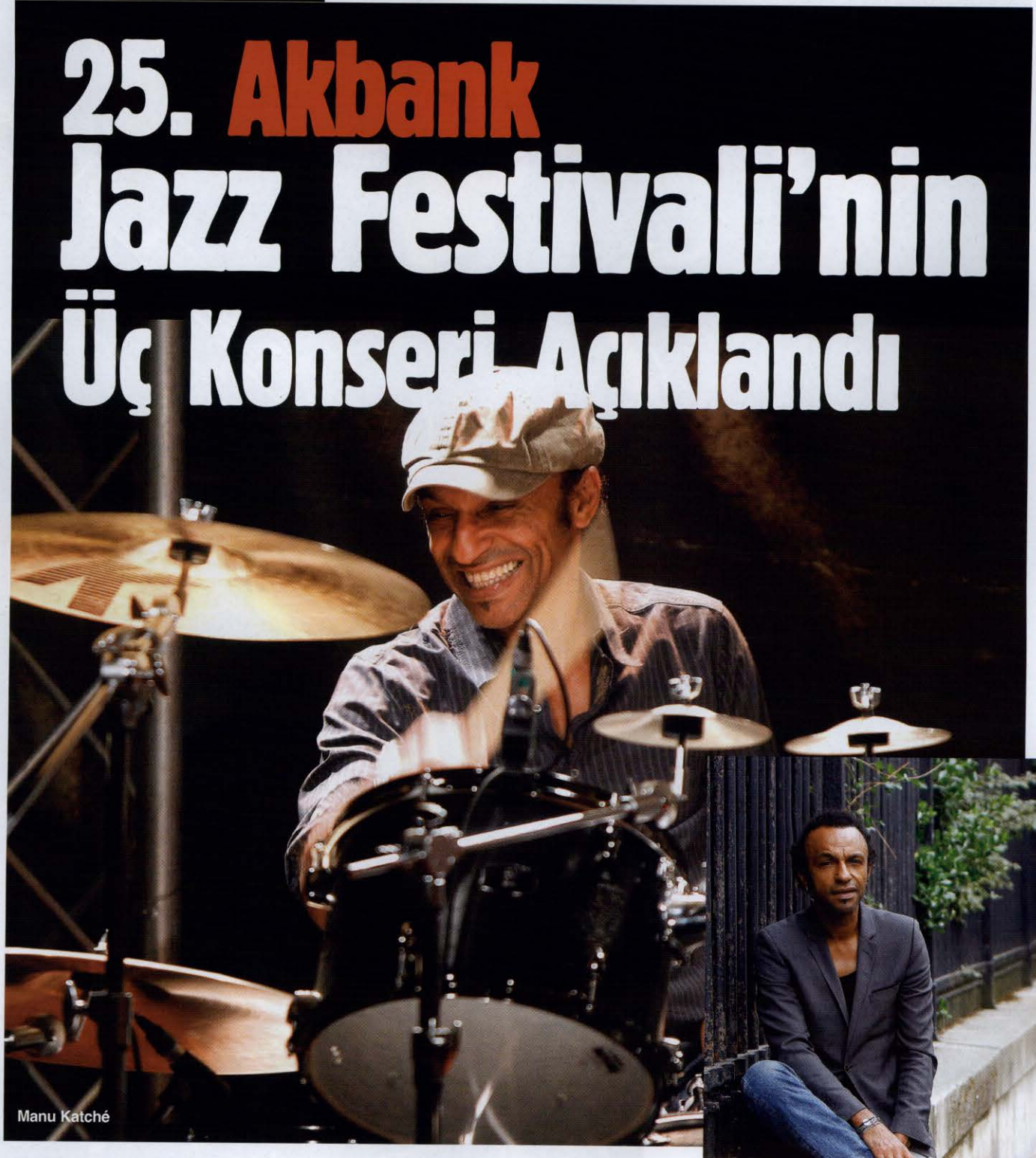

Manu Katché

Türkiye'nin en uzun soluklu festivallerinden biri olan **Akbank Jazz Festivali**, bu yıl 25. yaşını kutluyor. Çeyrek asır gibi uzun bir süredir varlığını sürdüren ve geçmişten günümüze *Cecil Taylor*, *Archie Shepp*, *McCoy Tyner*, *Pharoah Sanders*, *Jimmy Smith* ve *Enrico Rava* gibi jazz dünyasının saygın isimlerini Türk izleyicisi ile buluşturan Festival, 21 Ekim – 1 Kasım 2015 tarihleri arasında şehri jazz'ın farklı renkleriyle kucaklayacak.

Bugüne değin milyonlarca takipçisi ile giderek yükselen bir grafiğe sahip olan Festival, 25. yılında da birbirinden özel performanslara ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor. 25. Akbank Jazz Festivali'nin bu seneki yıldız isimleri arasında yer alan ***Manu Katché, Bill Frisell, John Scofield & Joe Lovano***'nun biletleri 25 Haziran 2015, Perşembe günü Biletix'de satışa sunuldu bile.

Organizasyonu Pozitif Live tarafından gerçekleştirilen 25. Akbank Jazz Festivali'nin yıldızlarından biri olan Manu Katché, 22 Ekim 2015, Perşembe günü Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda sahne alacak. Fildişi sahillerinden gelen aile

John Scofield/
Joe Lovano

köklerinin kendisine kazandırdığı ritim yeteneğini akademik eğitimiyle birleştiren Manu Katché, Afrika ritimleri ile klasik davulu birleştirerek yarattığı özgün tarzıyla dünyanın sayılı davulcuları arasında gösteriliyor. Sanatçıya konserinde Norveçli kadın kontrbasçı Ellen Andrea Wang eşlik edecek.

25. Akbank Jazz Festivali'nin bir diğer konuğu ise jazz tarihine adını yazdırmış, Grammy ödüllü efsane gitarist Bill Frisell. Üretkenliğiyle hayranlarını her zaman şaşırtan, sadece kendine ait otuzu aşkın albümü bulunan Bill Frisell, 23 Ekim 2015, Cuma günü Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nde Festival tutkunları için unutulmaz bir konsere imza atacak.

20 yıl aradan sonra tekrar bir araya geldiklerinde jazz dünyasında büyük heyecan yaratan ***John Scofield & Joe Lovano***, bu kez 25. Akbank Jazz Festivali için aynı sahneyi paylaşıyor. Virtüözlüğünün yanında çağdaş jazz'ın en önemli bestecilerinden olan gitarist John Scofield ve Berklee Müzik Akademisi'nde kürsü başkanlığını yapan, Grammy ödüllü tenor saksafoncu Joe Lovano'ın 25. Akbank Jazz Festivali kapsamında 25 Ekim 2015, Pazar günü Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda vereceği performansı sakın kaçırmayın.

Bill Frisell

Can Ergelmiş
can.ergelmis@gmail.com

İstanbul Jazz Festivali'nde

Tord Gustavsen ve Traces of an Old Vineyard...

Mahsa Vahdat

27 Haziran – 15 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşecek olan İstanbul Jazz Festivali'nin en çok beklenen konserlerinden biri de Tord Gustavsen ve Mahsa Vahdat'ın *Traces of an Old Vineyard* projesi. 9 Temmuz Perşembe günü, İstanbul Erkek Lisesi bahçesinde gerçekleşecek olan konser, Gustavsen ve Mahdat'ın yanı sıra, İran'dan Shervin Mohajer ve ülkemizin en önemli vurmalı çalgılar ustalarından biri olan Fahrettin Yarkın'ı bir araya getirecek.

Traces of an old Vineyard, Gustavsen için gerçekten farklı bir çalışma. Ömer Hayyam, Mevlana Cemaleddin Rumi gibi üstadların Farsça şiirlerine yazılan besteleri seslendiren topluluğun müziği, geleneksel İran müziğinden önemli esintiler taşıyor. İranlı vokalist Mahsa Vahdat'ın kendi ismiyle ilk albümü olan *Traces of an old Vineyard*, 2014 yılının Eylül ayında Oslo'daki Kulturkirken Jakob salonunda kaydedildi.
Tord Gustavsen, benim *Changing Places* (2003), *The Ground* (2005) ve *Being There* (2007) albümlerinden bu yana çok yakından takip ettiğim bir isim. 1970 doğumlu Norveçli müzisyen, ECM şirketinin genel çizgisni taşırken, İskandinav jazz üslubunu kendine has bir dokunuşla ileri götürüyor. Harald Jansen ve Jarle Vespestad ile ilk üç albümünü kaydettikten sonra, Tord Gustavsen Ensemble altında ***Restored, Returned*** (2009) ve ardından Tord Gustavsen Quartet olarak da ***The Well*** (2012) ve ***Extended Circle*** (2014) kayıtlarını gerçekleştirdi. Gustavsen'in yanı sıra **Jarle Vespestad**, **Sigurd Hole** ve **Tore Brunborg**'dan oluşan quartet, bu iki albümle müzik eleştirmenlerinden çok iyi yorumlar aldı.

Gustavsen, lisans derecesini Oslo Üniversitesi'nde psikoloji dalında aldıktan sonra, Trondheim Konservatuarı'nda 3 yıl boyunca jazz eğitimi aldı. Müzisyen, 5 yıl boyunca da Oslo Üniversitesi'nde müzikoloji doktorası yaptı ve yine aynı üniversitede eğitmen olarak görev aldı.

Gustavsen, sadece çalan ya da üreten değil, müzik hakkında yazan, çizen bir müzisyen. Doktora tezi başlığı "Emprovizasyonun Diyalektik Erotizmi" olan Gustavsen'le, İstanbul Jazz Festivali'nde gerçekleştireceği konseri öncesinde e-posta aracılığıyla bir görüşme gerçekleştirdim. Sorularıma benim beklentimin de ötesinde içtenlikle, açıklıkla ve heyecanla cevap verdi Gustavsen. Bu doğrultuda, benim de sadece müziğini dinlemekten değil, görüşlerini ve yazdıklarını da okumaktan memnuniyet duyduğum bir müzisyen olduğunu bir kez daha gördüm.

***

Mahsa Vahdat ve Shervin Mohajer ile son projenizden bahsedebilir misiniz? Bu muhteşem müziği hayata geçirmek üzere nasıl bir araya geldiniz?
Mahsa Vahdat'la birkaç sene önce, Norveç'te birlikte yaptığımız bir koro projesi vesilesiyle tanıştık. Bu projedeki koral müziğin aranjmanını yapmış ve Mahsa'nın melodileriyle diyaloğa girecek şekilde eserin bir kısmını yazmıştım. Bu proje kapsamında birkaç konser de verdik. Mahsa'nın sesine ve insanın ruhuna işleyen phrasing'ine hayran kalmıştım. Daha sonra da, bu sefer hem Mahsa'yla hem de Tahran'dan gelen başka müzisyenlerle birlikte, daha da özel bir

Tord Gustavsen

format dahilinde çalmak üzere davet edildim.

Mahsa, harika bir insan ve çok güzel bir ruha sahip, onunla çalışmak ve konuşmak son derece ilham verici; bu yüzden de her fırsatta bir araya gelip onunla yeni yaratımlar yapmayı dört gözle bekliyorum. Shervin ise, kendi enstrümanına özel bir dehaya sahip; çok güzel bir sound'u var ve Mahsa'nın geldiği dünyanın geleneklerine hakim. Her iki müzisyenle birlikte çalmak yaratıcılık anlamında zorlayıcı olmanın yanı sıra, son derece tatmin edici.

***Traces of an Old Vineyard*, Mahsa Vahdat'ın kendi ismiyle piyasaya çıkardığı ilk albüm. Siz aynı zamanda bu albümün aranjmanını da yaptınız. Onun melodileriyle sizin aranjmandaki bakış açınız ve üslubunuz nasıl örtüştü?**

Şarkıların modlarıyla ve ruhuyla anında bir bağlantı yakaladım. Müziğe spontan bir şekilde büyük bir saygıyla yaklaştım; ancak bununla birlikte içgüdülerimi de yansıttım. Aranjmanları detaylı bir şekilde yazmadık, planları, ana şemayı ortaya çıkardık ve bu planları zihnimizde saklayarak kulaktan çaldık. Shervin ve Ali de kendi katkılarıyla müziği şekillendirdi... Sonuç olarak, aslen süreci bir şekilde ben yürütmüş olsam da, ortaya çıkan aranjman hepimizin bir çalışması.

Tampere piyano, prensip olarak bu müzikte kendini 'evinde' hissetmiyor. Kalplerden gelen bir birleşme, bütünleşme; aynı zamanda derin ve içgüdüsel bir müzik analizi yapmak ve bu anlayışı yerleştirmek gerekiyor. Biz de deneyler yapmaya, denemeye başladık. Müziğin bazı bölümlerine düşünceli ve lineer bir çerçeve içinde armonik diziler ve modal yapılar ekledim. Mahsa'nın armoni dizileriyle birlikte tampere piyanoyu çalmak ciddi anlamda cesaret gerektiriyordu. Ben de zaman içinde nerelerinin iyi olabileceğini, nerede tamamen uzakta kalmam gerektiğini, nerede o notalara özellikle ters gelebilecek sesler çıkarmanın faydalı olabileceğini, ve nerede piyanoda farklı bir tonu kullanarak melodiye alternatif bir hat çizebileceğimi gördüm. En son saydığım çözüm, genellikle en iyisi oldu, yarım seslerin ve ara seslerin nerede çalındığını anlayarak, o noktalarda piyanoda Mahsa'nın sesinden daha farklı bir tona geçmek, müziği de zenginleştirdi. Böylelikle, piyano, melodiyle çarpışma yaşamadan müziğe yepyeni bir boyut katmış oldu.

Son olarak, bu projede akustik piyanodan türetilmiş synthesizer sesler ve bazı şarkılarda bas synthesizer da kullandım. Mahsa'yla çalışımın içine bu öğeleri eklemem, benim için de verimli bir alan oldu. İlk defa böyle bir yaklaşım kullandım ve genel anlamda çok iyi çalıştığını hissediyorum. Aslında, toplulukta geleneksel bir bas enstrümanın olmaması, müzik alanını biraz daha açtı bizim için. Bu sayede, armoni hissiyatını belli bir tonaliteye ya da tonal merkeze bağlamadan çalabileceğimiz uzun pasajlar üretebildik. Ancak müziğin bir kademe daha derine inmesini istediğimizde, daha derin notaları bas synthesizer aracılığıyla sunabildim.

***Traces of an Old Vineyard*'da, bu topraklarda yüzyıllar önce yaşamış olan ve eserleri çok özel bir hassasiyet ve duygusal yoğunluk taşıyan Mevlana Celaleddin Rumi ve Ömer Hayyam'ın şiirleri üzerinden yaptığınız besteler. Bu şiirlerin içeriği, yansıttığı duygular sizin müziğinizi nasıl etkiledi?**

Şiirleri çok severim. Daha önce, İskandinav vokalistler için yaptığım bir projede Rumi'nin şiirlerinin İngilizce tercümelerini kullanmıştık. Ancak, Mahsa'nın bu şiirleri Farsça okuması çok özel ve derin bir tecrübe. Öte yandan, müzikal anlamda bu eserlerle bağlantı kurabilmem için şiirlerin tüm dizelerini tamamen anlamak *zorunda* olmadığımı düşünüyorum. Farsçanın kendi *sound'u*,

içeriğini anlamasam da, başlı başına ilham verici. Mahsa'yla şiirlerle ilgili konuştuğumda, İngilizce tercümelerini okuduğumda, müzik anlayışım yeni bir boyut kazanıyor ve eserlerin duygularına daha da çekilmiş oluyorum. İnançlı ama liberal bir Hristiyan olarak, bunu yapabilmek benim için de çok önemli. Tasavvuf geleneğinden gelen şiirler, bir araya gelip ruhsal bilgeliğimizi paylaşabileceğimiz ve birbirimizin farklı tatlarını keşfedebileceğimiz, dogmatik olmayan, hayatı kapsayacak bir spiritüel bahçe oluşturuyor. Dini çatışmaların süregeldiği, geleneklerimizin getirdiği spiritüel zenginliğin gün be gün azaltıldığı ve insanların kalbini evrensel sevgiye açacağı yerde, arasında ayrılıkları ve katı çizgileri öne çıkardığı günümüzde, bu düşünceler çok önemli bir rol oynuyor. Hem bunlarla ilgili, hem de Hristiyan geleneğimin zenginliğini modern ve post-modern dünyaya açmak konusunda çok güçlü duygularım var. Bu aslında, sadece bir dinin doğru olduğuna inanmaktan, tüm dinlerin –ve hatta ateizmi ve agnostisizmi– gerçek olduğunu, ancak aynı zamanda bütünün sadece bir boyutunu yansıttığını anlamaya doğru giden bir yolculuk. Tüm dinler, paylaşılan insani tecrübelerimizin tamamı içinde çok önemli bir yere sahip. Şunu da görmemiz gerekli ki, spiritüel metinler, körü körüne inanılması gereken katı gerçekler değil. Birçok modern kişi bunu çoktan anladı. Ama benim de relativist bir bakış açısından daha yeni, adanmış, entegre bir spiriütel kimliğe uzanmam gerekiyor. Bilimin gerçekleri ve tüm geleneksel dinlerle ilgili aktif bir merakla bütünleşmiş içsel bir ruhsal dünyayı oluşturabilmem için bir ateşe ihtiyacım var. Son yıllarda, bu ateşi Hristiyan spiritüelliğimle entegre ettiğim Tantrik pratikler ve Tasavvuf edebiyatında bulabildim.

Bu projeyle birlikte dinleyicilerinizin kalplerinde nasıl duygular oluşturmak istediniz?
Bir dinleyicinin duyguları, ancak kendisi için gerçektir ve geçerlidir; ve ben de süreci kontrol etmek istemem. Ancak şunu söylemem de gerekli ki, insanların şarkıların duygusal yoğunluğunu hissetmesini, sesler ve enstrümanlar arasındaki ilgi çekici ve kompleks interplay'i duymalarını ve bütün bunları dünya jazz'ının çok doğal bir formu –ya da her ne istiyorlarsa o şekilde adlandırarak- olarak tecrübe etmelerini umuyorum.

Bu projede, kendi ülkenizden çok uzaklardasınız. Kendi yerel müziğinizle, İran müziğinin nasıl örtüştüğünü düşünüyorsunuz? Mezapotamya ve İran kültürünün derinlerine inmek konusunda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
Çok memnunum. Ve cesur olmaya devam ederken, derin bir şekilde saygı duymanın getirdiği zorluğu da seviyorum. İran müziğini otantik olarak çalmaya çalışmıyorum zaten, bu benim için kaybetmeye mahkum bir strateji olurdu. Ancak, yine de kulaklarım ve kalbim tamamen açık olarak çalıyorum ve başkalarının müziğiyle bana ilham vermesine izin veriyorum. Bu bir post-modern 'stillerin karışımı' değil, buradaki sentez daha derin bir seviyede olması gerekli, ve ben de zıtların bir araya gelmesinden oluşan bu gerçek buluşmayı araştırmaya devam ediyorum.

Trio formatından sonra önce büyük bir ansambl oluşturmuş; en son iki albümünüzü de quartet formatıyla kaydetmiştiniz. Şimdi de, bu proje tamamen farklı bir yapı içeriyor. Topluluğunuzun formasyonunun değişimini nasıl yönettiniz?
Öncelikle belirtmem gerekir ki, Mahsa'yla yaptığımız proje, kendimi son derece içinde hissetsem de, aslında 'benim' grubum değil. Benim grubum zamanla organik olarak gelişti. Her seferinde yeni bir şey yapma dürtüsüyle değil, otantikliği kaybetmeden yeniliği araştırma ihtiyacıyla ilerledik. Zaman zaman line-up'ta bazı değişiklikler yapmamız gerekti; bunların sebebi bazen müzikal oldu, bazen de topluluk üyelerinin kendi hayatlarında ve kariyerlerindeki kararları. Ancak, benim tercihim, her zaman için repertuarı ve interplay'i daha da kuvvetlendirerek, müziği bir sonraki aşamaya taşımak oldu.

Müziğiniz, hayatınızı ve karakterinizi nasıl yansıtıyor? Hayatınızda sizi siz yapan, bugün olduğunuz insanı ve müzisyeni oluşturan olaylar neydi?
Birkaç yıl önce, erkek kardeşimi trajik bir şekilde kaybetmem kesinlikle üzerimde çok büyük bir etki yaptı. Müziğimde ve bestelerimde daha basit ilahivari yapılar ve açık, havadar öğeler kullanmaya başladım. Müziğin rahatlık vermesi ve üzerinde duracağımız sağlam bir temel olması benim için daha da önemli olmaya başladı. Ancak bunu acı ve melankoliyi ön plana çıkarmadan *özgür* bir şekilde yapmam gerekli.

Bunların yanı sıra, eklektik bir Hristiyan-Sufi-Tantrik bir spiritüel hayata doğru ilerlemem ve meditasyonla dolu bir hayatı hissetmem, müziğime henüz benim de bilmediğim şekillerde etki ediyor olmalı.

Sırada ne var? Şu anda ilgilendiğiniz başka projelerden bahsedebilir misiniz?
Kendi ismim altında olan gelecek projemde piyanoda ve elektronik sound'larda ben, davulda **Jarle Vespestad** ve vokalde muhteşem Afgan-Alman vokalist **Simin Tander** olacak. Birkaç geleneksel Norveç Lutheran sözlerini muhteşem Pashto diline çevirdik. Bu şarkıların içinde Hristiyan geleneğinden gelen temeller orada, ama bir nevi **Sufi** şarkılarının taşıdığı spiriütelliği taşıyor.

Bu albüm 2016 yılının başlarında piyasada olacak. Mahsa'yla yaptığım işlere ruhsal olarak bağlantılı olsam da, bu proje ondan çok daha farklı. En başta, projenin temelinde eski Norveç şarkılarının benim orijinal kompozisyonlarımızla yaptığı diyaloglar var. Aynı zamanda, daha önceki trio ve quartet albümlerine de bağlantılı, çünkü davulda o albümlerde birlikte yer aldığımız **Jarle Vespestad** yer alıyor. Jarle'yle birlikteliğimiz bir nevi bir evlilik gibi, 15 yılı aşkın bir süredir birlikte çalıyoruz ve o hala benim şaşırtmayı ve bana ilham vermeyi başarabiliyor.

Dinlediğiniz son üç albümü sayabilir misiniz?
1) Röyksopp: The Inevitable End
2) Anna Gourari: Visions Fugitives (Prokofiev solo piyano)
3) Yeni albümünün ilk kaydı

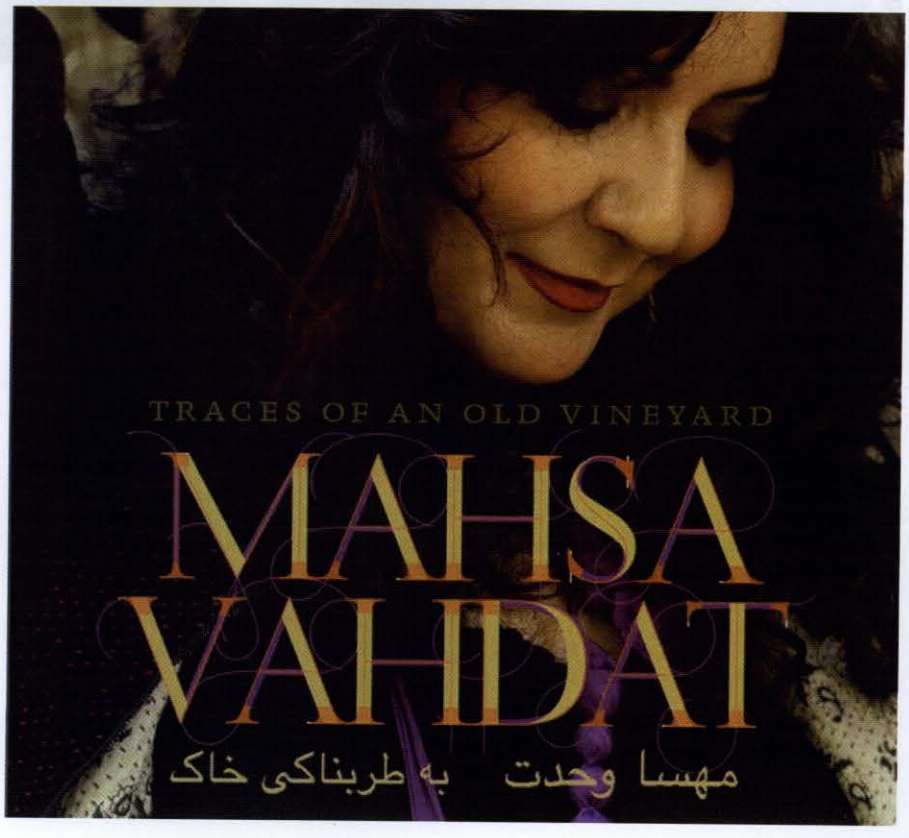

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Emin Fındıkoğlu'na sorduk: Nasıl bir big band?

22. İstanbul Jazz Festivali'nin yaşam boyu başarı ödülünü bu sene Emin Fındıkoğlu alacak. Festivalin açılış gecesinde "Emin Fındıkoğlu + 12" adlı grubuyla bir konser verecek olan 75 yaşındaki müzisyene bu konserle ve müziğiyle ilgili birkaç soru yönelttik.

Neden 13 kişilik bir topluluk üzerine yoğunlaşıyorsunuz? Bu oluşuma bir big band diyebilir miyiz?
Aynen öyle. Pocket size big band dedikleri budur, yani cep boyu büyük orkestra. 13 kişiden de küçükse big band diyemeyiz. 3-3-4-3 denilen formasyon, demek oluyor ki 3 trompet, 3 trombon, 4 saksofon, 3 kişilik de alt yapı (piyano, kontrbas, davul) şeklinde. 4-2-4-3 de olabilir. Berklee'ye başladığım yıl sonradan aranjörlük hocam olan **Herb Pomeroy**'un bu boy bir orkestrası vardı, **Stable** adlı kulüpte çalarlardı. Ünlülerden **Charlie Mariano**, Steve Marcus, **Dusko Goykovich** ve **Mike Gibbs** vardı bu grupta. Her hafta gidip dinlerdim. **Arif Mardin**'in kendileri için yazdığı Duke Ellington parçaları düzenlemelerini de çalarlardı. Ne yazık ki bu grup hiç bir kayıt yapmadı.

Alışılmış big band kaç kişiden oluşur?
4-4-5-4 (gitar ilavesiyle) çok kullanılan bir format. Daha da büyürse, 5-5-5-4 gibi olursa hantallaşabiliyor. Son yılların gözde topluluklarından Mingus Big Band 3-3-5-3 şeklinde, piyanist Orrin Evans'ın Captain Black Big Band adlı grubu 4-4-5-3 şeklinde ve Mike Gibbs'in Kinetic Jazz Band (Avustralya) 4-4-5-4 şeklindeki orkestrası çok beğendiğim formasyonlar.

Peki, gelelim sizin big band çalışmalarınıza...
Berklee'de okul orkestralarına yazardık tabii, ödevler falan. O yıllarda okul her yıl "Jazz in the Classroom" serisinden bir albüm çıkartırdı. Sonradan bu gelenek terkedildi. Öğrencilerin yazdıklarından seçilenleri Recording Band adı verilen bir big band ve bazı küçük topluluklar çalıp kaydederdi. Her yıl da albümün bir konusu olurdu. 1963-64 ders yılında konu A Tribute to Duke Ellington idi (BLP vol.8). Ben de iki Ellington parçasını düzenledim. Biri big band için, diğeri çok sevdiğim orta boy, 9 kişilik bir grup için. Down Beat dergisinden de kısa ama iyi bir eleştiri aldım.

Duke Ellington sizin için ne ifade ediyor?
Ellington gelmiş geçmiş en büyük isim. Miles ne diyor: "Bütün müzisyenler Duke'ün önünde secdeye varıp namaz kılmalılar" diyor.

Sizin big band çalışmalarınızdan bahsetmeye devam edebilir miyiz?
1966 yılının sonlarında New York'da Chelsea'de otururken her Pazartesi gecesi yürüme mesafesindeki Village Vanguard'a gidip Thad Jones-Mel Lewis Big Band hastalığımı başlattım. O yıllardaki kadroları acayipti. Hemen ardından İstanbul'a döndüğümde **Erkut Taçkın**'a eşlik eden 13 kişilik Big Soul Band'i oluşturdum. O yılların modası soul idi ve kesinlikle siyah bir müzikti. New York'ta **Arif Mardin** Aretha'yı ünlendiriyordu. Yeni kurulan orkestrayı 19 yaşındaki basçı **Onno Tunç**, gitarcı **Ruli Karaca** ve davulcu **Cezmi Başeğmez**'le birlikte itekliyordu. Ama bu aşk devam etmedi, sonraki yıllarda big band gibi bir lüksüm olamadı. Radyodaki büyük orkestraya **Nükhet Ruacan**'ın vokalleri için tek tük eşlik düzenlemeleri karaladım, o kadar. 2003'de İstanbul'da toplanan EBU Big Band için 2

Taşdemir Aşan

Emin Fındıkoğlu ve Ricky Ford (Mayıs 2015)

düzenleme yaptım. Bu kadar yılda fazla bir şey yazmamışım büyük orkestra için netice olarak. Şimdi bu Emin Fındıkoğlu +12 konusu beni heyecanlandırdı. Bir alay nota yazdım.

Topluluktaki müzisyenler ve repertuarla ilgili neler söyleyeceksiniz?
Aslında topluluk bir buçuk yıl önce bir araya geldi, ama sonradan ayrılanlar oldu. Yerlerine yıllar önce ve yıllardır benimle çalan eski arkadaşlarımı çağırdım. Bu üçü ülkemizin kendi dallarında en ünlü isimleri. Eskilik ve deneyim sırasıyla trombonda **Elvan Aracı**, trompetlerde **Şenova Ülker** ve **İmer Demirer**. Bunların yanında harika bir lead trompetçi olan (en üst sesleri çalan) **Barış Doğukan Yazıcı** ile, parlak tınılarıyla big band için gerekli sıcaklığı sağlayan (trombon seksiyonu big band'in kalbidir) iki kız trombonu **Ebru Kennington** ve **Didem Yılmaz** var. Alto, iki tenor, bariton saksofon dizilimindeki dört kişilik son derece uyumlu saksofon bölümü **Duru Tuna**, **Çağdaş Oruç**, **Barış Ertürk**, **Meriç Demirkol** (kesinlikle Ricky Ford kokan bir seksiyon) big band'in on kişilik üflemeliler bölümünü tamamlıyorlar. Davulda çok güvendiğim **Ekin Cengizkan**'dan başka, 2010 yılından bu yana birlikte çaldığım üçlü'mü oluşturan **Derya Davulcu** (kontrbas) ve **Meltem Ünel** (vokal) ile toplam 14 kişi oluyoruz. Repertuara gelince Meltem'in söylediği bir sürü şarkı içinden özenle seçip orkestrasyonunu yaptıklarımız, "Concision" ve "Acayip Karayipler" (birkaç yıl önceki Antil adaları turnemizin izlenimleri) adlı iki parçamız var. Bunlara Arif Mardin'in 1950'lerin sonlarında Boston'da, yukarıda adı geçen 13 kişilik big band için yazıp da bir kopyasını almama izin verdiği (belki bir gün

Big Soul Band (1967), ikinci sırada 19 yaşında bir Onno Tunç (bas gitar)

Ateş Tezer, Hakan Behlil, Emin Fındıkoğlu, Hasan Kocamaz (Bilsak Caz Center)

İstanbul'da bir big band'in olursa çalarsınız diyerek...) "Night in Tunisia" düzenlemesini ekleyeceğiz.

Arif Mardin'den bahsedebilir miyiz?
Arif Mardin 1959 yılı boyunca her salı bana ders verdi, sonra da Berklee'ye burs almamı sağladı. Konudan konuya atlardı. Beş saksofona nasıl yazacağımı anlatırken, her nasılsa Bartok'un 2. Piyano Konçertosu'nun ikinci bölümündeki yaylıların yazılış şeklini incelemeye başlardık. Çok geniş bir müzik kültürü vardı. Netice olarak iki tane Arif Mardin vardı diyebilirim. Biri big band aranjörü, diğeri popüler müzik prodüktörü. Beni ilgilendiren birincisi tabii. Ölüm haberini aldığımda benim için en değerli üç big band albümündeki parçalarını pikaba koyup çaldım ve ağladım. Bunlardan ilk ikisi **Herb Pomeroy**'un Band in Boston albümündeki Lush Life ve Woody'n You, bir diğeri Orchestra USA'in çaldığı Duke Bey ve bir de Aretha Franklin'in Soul 69 albümünün tamamı. Benim için Arif Mardin bunlardır.

Günümüzde sizce nasıl bir big band kavramı olmalı, bizde ve her yerde?
İşte can alıcı noktaya geldik. Big band denilen geniş toplulukların alışılagelmiş eşlik figürlerini artık geride bırakmalıyız. Artık böyle bir topluluk oluştururken ilk olarak klasik big band repertuarını öğrenmek gibi bir kaygı gereksiz. Zamanlar çok değişti, geçen yüzyılın ortalarındaki gibi bütün müzik big band'lerin etrafında şekillenmiyor. En büyük tehlike İngilizce'deki *overwriting* denilen tuzağa düşmek, kısacası fazla yazmak. Geçenlerde üç CD elime geçti, Paris Big Band adlı grup, on yıl prova yapmışlar, çok da güzel çalıyorlar ama düzenlemeler çok fazla yüklü. Bir süre sonra üfleme çalgıların tınıları insanın üzerine gelmeğe başlıyor, zaten sonuna kadar da dinleyemedim. Sololar vasattı. Galiba problem tam da burada. Aynı bir küçük grupta olduğu gibi sololar çok çok iyi olmalı, big band düzenlemesi ise soloların etrafında bir çerçeve oluşturmalı, tabii müthiş bir renk zenginliğiyle. Ve bütün bu olay gaddar bir swing mi diyelim, bir ritm dolgunluğuyla sunulmalı. Günümüzde klasik müziğin kibarlığına öykünen ve bu uğurda swing'i boş veren hanım orkestra şefleri çok ünlü, mesela **Maria Schneider** ya da Kanadalı **Christine Jensen**. Türleri birbirine karıştırmamalıyız. Biliyoruz ki klasik müzik müziklerin en büyüğü. Fransızca'daki *La Grande Musique* lafı bunu anlatır. Ama bizim konumuz değil ki bu. Biz ritmik zenginlik, anlam ve heyecan gibi kavramların peşinden koşsak. Bir de her big band'in bir kişiliği olması çok önemli, bunu da düzenlemeler sağlıyor. Her yeni kurulan big band için yepyeni bir düzenlemeler serisi (İngilizce'de *book*) gerekli ki kişilik oluşmaya başlasın. Öyle internet'ten düzenleme indirmek veya yurt dışından Mahmutpaşa işi bayatlamış düzenlemeler getirtip bir alkollü içki veya sigara şirketinin de adı altında big band kurmak yakışık almıyor.

Peki big band'den biraz daha küçük topluluklarınızdan ve Bilsak deneyiminizden bahsedebilir miyiz?
8 kişilik iki topluluğumun da yıldızı soprano saksofonuyla **Tuna Ötenel**'di. Bunlardan **Euphony** (1986) konuk olarak ağız armonikasında **Hasan Kocamaz**'ı, **Detant** (1999) ise vokalist **Feyza Eren**'i davet ederdi. Bilsak 1980'li yılların ünlü sivil toplum kuruluşu, şimdi eksikliğini çok duyduğum bir oluşumdu. Kurucusu olan **Mustafa Kemal Ağaoğlu** tam benim sevdiğim türden, çılgın biriydi. Cihangir'deki apartmanın ikinci katındaki **Caz Center** (zıpırlık olsun diye *jazz* Türkçe, *center* İngilizce) ve bunun doğal devamı olarak uluslararası bir festival işine giriştik. Doğru dürüst bir sponsor bile yokken 1985'de başladık. Üçüncü yılın ortalarında Ağaoğlu'yla gereksiz bir fikir ayrılığına düştüm ve ayrıldım. Aslında haksızdım. Beşinci yıldan sonra Avrupa ülkelerinin kültür ofislerinin sıfır masrafla önerdiği ama yaptıkları müzik de sıfır olan topluluklar yüzünden kalite düştü ve festival devam etmedi. Bu da içine düşülmemesi gereken bir tuzaktı. Güzel bir söyleşi oldu, teşekkürler Yaprak.

Zaman ayırdığınız için çok teşekkürler Hocam!

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Uyumsuzuz işte sisteme göre...

İlk albümü M-U-S-I-C'ten beri, yolu jazz'dan geçmeyenlerin bile elbet bir gün bir yerde buluştuğu şahane müzisyen, insan, arkadaş; Elif Çağlar'ın sisteme rağmen/ sisteme inat inanç ve cesaretle tamamladığı yeni albümünün ismi 'Misfit'... Uyumsuz demek. Doğduğum, büyüdüğüm topraklarda 20 yıl öncesine göre tarifsiz bir korku, tedirginlik, yalnızlık ve yabancılık içinde dolaşan bana, sana, size, bize gelsin bu albüm. Elif'in dediği gibi, "Biz istemedik ki böyle olsun"...

Bu albüm, Türkiye'de Açık Radyo'nun Program Destek Projesi dışında- daha önce pek alışkın olmadığımız bir yöntemle kendisine finansal kaynak geliştirdi. Önce buradan başlayalım. Buna nasıl karar verdiniz ve aslında bir yönüyle cesaret ettiniz?

Son bir kaç senedir sponsor peşinde koşup, verilen tüm sözlerin boş olduğunu görünce, yurt dışında senelerdir yeni isimlerin de ustaların da yaygın olarak kullandığı bir sistem olan kitlesel fonlamayı deneme kararı aldık. Cesaret etmek zorundasınız; bu ülkede eğer inandığınız işi, inandığınız şekilde yapmak istiyorsanız, bırakmak bir opsiyon olmadığına göre... Dinleyicilere çok müteşekkirim beni anladıkları için. İlk albümden beri yalnız olmadığımı hissettirdiler. Net bir sebep bilemiyorum elbet ama samimiyete bağlıyorum güzel diyaloğumuzu. Müziğimde de, konserlerimde de, günlük hayatımda da olmadığım ya da olmak istediğim biri gibi davranmıyorum, her şey çok net, kaygılarım yok, yansıyor galiba bir şekilde.

Parası yoksa niye ABD'de kaydediyor itirazını ortaya koyanlar da olmuştu. Bu gibi insanlara durumu nasıl açıklamayı tercih ettin?

Teknik açıklamasını tekrarlayayım, üç müzisyenin buraya uçuş, konaklama, ağırlama masraflarındansa bir kişinin oraya gitmesi daha uygundu maddi olarak da. Kampanyada açık şekilde belirtmeme rağmen, araştırmamayı ve hatta bazen seviyeli diyalog kurmamayı seçen kimselere açıklama yapmama kararı aldım ama Eray'cığım. Şunu dileyeceğim sadece, inşallah günün birinde hayallerinin peşinde cesur davranmak durumunda kalırlarsa, kimse onlara önyargılı şekilde yaklaşmaz, güzelliklerle karşılaşırlar hep yollarında. Bir önemli notu da izninle düşmek isterim, destek verenlerin yanında gerçekten de çok çok az sayıda insan böyle ve benzeri itirazda bulundu.

Aslında çok olumlu ve yapıcı bir insanı, bir "Misfit" durumuna getiren özel ve genel faktörler nelerdir?

Memleketi geçtim, dünyanın hali belli! "Doğru olanı budur, bunu yapmak zorundasın" diyen düzenin değil; hayallerinin peşinde koşanların, barışı savunanların, gönülden beraberliğe inananların marjinal ilan edildiği bir dönemde, sen de, ben de, elele halay çekti ya binlerce farklı, renkli insan parkta; onlar da "Misfit" yani uyumsuzuz işte sisteme göre. Biz istemedik ki böyle olsun...

Parks, Raghavan ve Harlad'dan oluşan alışılageldik trio formatında renk sazları Türkiyeli müzisyenlerden seçmişsin. Şimdi yine adım adım gidelim: ABD'deki ekibe nasıl karar verdin ve nasıl hazırlandınız?

Şarkılar oluştuktan, sound'ları belli olduktan sonra, kafamda hep bu isimler dolaştı. Biliyorsun, çok güzel albümler çıktı bizim nesilden, yabancı müzisyenlerle bir kültürel köprü kuran; Burak Bedikyan, Ferit Odman, Bora Çeliker, Başak Yavuz, daha öncesinde Kerem Görsev, Selen Gülün, Aydın Esen albümleri ve daha sayılabilecek nicesi gibi. Yeni albümde, ben de ilkinden farklı bir şeyler denemek, sınırlarımı zorlamak istediğimden ötürü, bu hayranı olduğum jazz müzisyenlerinde ısrar ettim. Öncesinde tabii yoğun bir iletişim trafiği oldu, bir yandan detaylı bir aranjman klasörü oluşturdum, en verimli şekilde çalışabilmemiz ve her şeyin net

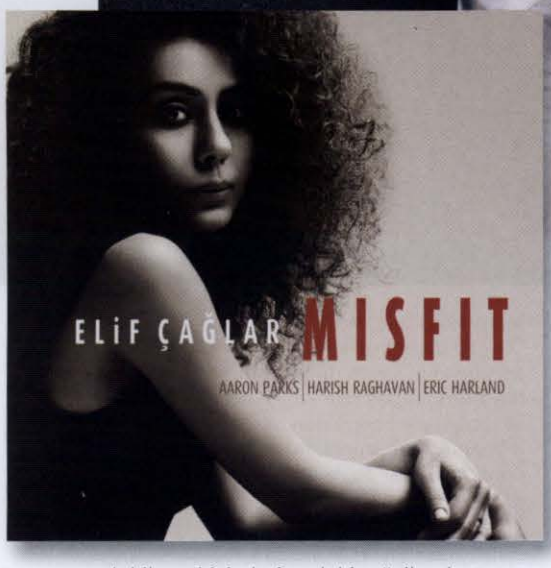

olabilmesi için kafamdaki müzik adına. Sonrası da bütün müzisyenlerin güzel sihirlerine kaldı.

İmer Demirer, Elif Çağlar albümlerinin başlıca olmazsa olmazlarından gibi, ne dersin?
İmer Demirer benim üniversitede öğretmenimdi, öyle kıymetli şeyler öğretti ki, müthiş müzisyen kişiliğinin yanı sıra insan olarak da farklı bir yerde gördüğüm nadir kişilerdendir.

Sözlerde eskiden daha naif bir hava vardı. Şimdi daha deli, delişmen, oyunbaz ve fütursuz bir kadın var. Büyümek böyle bir şey mi acaba?
Albümde alenen büyümeye isyan konulu bir parça var, epeyce taktım o konuya galiba. Büyüyoruz, bükülüyoruz, kalkıyoruz, ama büyüdükçe çocuk tarafımızdan uzaklaşarak hata yapıyoruz. Büyüdükçe küçülmeyi, sadeleşmeyi korumak gerek.

İlk albüme nazaran yolu yordamı daha jazzy bir albüm olmuş Misfit. Bu bir tercih mi yoksa tesadüf mü?
Tesadüf kısmı, albümdeki şarkıların bir araya geldiğinde kafamdaki bütünlüğü oluşturması. O aşamadan sonraysa bu bütünlüğü korumak bir tercih diyeyim. Müziğin dışında kalanların 'Misfit'i tamamlaması, desteklemesidir dileğim; ama bence kaderini asıl belirleyen nihayetinde müziğin kendisi olacak.

İkinci kaydın iki Türkçe'den oluşan bir EP'ydi. Özellikle, oldukça bas tonlu "Teselli" ile bizi yine çok tatlı ama bir ters köşeye yatırdın. Sonrasında 'Misfit'e uzanan süreç nasıl gelişti?
Benim için aslında hepsi bir arada, hayatın doğal akışında ilerliyor. Yazdıklarını dinleyiciye sunma aşaması zaman alıyor tabii ve farklı zamanlarda çıkıyor eserler ama üretimleri çok uzak dönemlerde değil birbirlerinden. 'Misfit'e şarkılar yazarken çıkmıştı 'Teselli' de, hatta tamamen farklı bir tarzı olacak üçüncü albümün parçaları da. İmkan olsa da sürekli kaydetsek, paylaşsak. İcra ettiğin ve eğitimini aldığın jazz'ın üzerine Türkçeyi en uygun şekilde yakıştırmak kolay değil bence, iyi tınlaması için dikkatli olunması gerektiğini düşünüyorum, hem kompozisyon hem performans aşamasında...

'Pieces Of Heaven' spesifik olarak Hindu, genel olarak oriental-modern, egzotik ve mistik bir parça olmuş. Uzakdoğu ve Doğu felsefelerinin müziğine yansıması mı yoksa spontan mı gelişti?
Hint müziğini çok severim, çalışıyorum hatta ufaktan. Albümdeki, fikri en eski şarkıdır. Amerika günlerindeyken düşündüğüm riff'in üzerine farklı sözler ve melodiler gele gele bu şarkıya dönüştü. İkisi birden yani.

Son zamanlarda dinlediğin-sevdiğin yerli yabancı singer-songwriterlar kimler?
Son zamanlarda açıkçası singer-songwriter ekolünden ziyade daha çok grup müzikleri dinliyorum . These New Puritans ve James Farm diyeceğim birbirlerinden alakasız şekilde.

Son soru daha ziyade Bahadır'a (Muslu-EÇ'ın eşi ve yapımcısı) gelsin. Üçüncü kaydı da sağ salim tamamlamış bir yapımcı olarak yıllar içinde teknik ve ekonomik bakımdan gözlemlediğin değişiklikler neler?
Bahadır özetle diyor ki, "Maliyetler hala yüksek, idealist bir iş yapabilmek için zarar etmeyi göze almanız gerekiyor. Yeterli destek ve sponsorluk imkanı da yok. Teknik açıdan gözlenen en çarpıcı değişiklik dijital müzik ve dijital platformlarda dinleyiciye en doğru şekilde ulaşmanızı sağlayacak bir çok araç. Ülkemizde her ne kadar son yıllarda epey gelişse de, hala çok iyi kullanılan bir platform değil. Piyasada bilgi, pazarlama ve güven eksikliği var".

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Ercüment Orkut ile Low Profile...

Uzun yıllardır birçok projede icracı, besteci ve aranjör olarak yer alan Ercüment Orkut, ilk solo albümünü Kalan Müzik etiketi ile yayınladı. Albümde bulunan 7 parçanın tamamı yine Orkut'a ait. Fusion ve jazz türlerini içinde barındıran çalışmada, usta isimler Orkut'a eşlik ediyor. Bas gitarda Alper Yılmaz, davulda Volkan Öktem, gitarda ise Sarp Maden etkileyici performanslarıyla bu enerjik müziği sırtlıyor. Dörtlünün uzun süredir birlikte sahne almanın getirdiği uyumu ve interaktif icraları kadar, bireysel ustalıkları da albümün her köşesinde hissediliyor. Albümün miks mühendisliğini Berk Kula üstlenirken, mastering ise 3 Grammy ödüllü albümün prodüktörlüğünü yapmış efsane isim George Whitty tarafından yapılmış.

Ercüment Orkut, 1993 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı piyano bölümüne girdi. 1997 yılında aynı okulun kompozisyon bölümüne de girdi ve eğitimini 5 yıl boyunca iki bölüm olarak sürdürdü. 2000-2005 yılları arasında Prof. Özkan Manav ile çalıştı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve OrkestraŞefliği Sanat Dalı'ndan 2005 yılında mezun oldu. 2004 yılında piyanist-besteci Aydın Esen'in jazz kurslarına katıldı. 2007 yılında ABD'nin California eyaletinin San Francisco şehrinde 3 ay süreyle Dan Zemelman ve Peter Horvath ile jazz piyano, solo piyano teknikleri ve piyano trio çalışmaları yaptı. 2009 yılında Estonya'nın Tallinn şehrinde yapılan Nomme jazz festivali kapsamındaki genç jazz sanatçıları yarışmasında, piyano dalında Nardis'i ve Türkiye'yi temsil etti ve jüri tarafından 2.lik ödülü, halk jürisi tarafından ise 1.lik ödülüne layık görüldü. Aynı yıl, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda Prof. Hasan Uçarsu'nun danışmanlığını üstlendiği yüksek lisans çalışmasını tamamladı. Son yıllarda İstanbul Jazz Festivali ve Akbank Jazz Festivali'nin de içinde olduğu önemli festivallerde sahne aldı.

Twitter'a yazdığıma benzer bir soruyla başlayalım. Bu kadar üst düzey bir müzisyen albümünün ismine niye "Low Profile" der, tezat sanatı mı?

Öncelikle 'üst düzey bir müzisyen albümü' olarak nitelediğin için çok teşekkür ederim, elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalıştık hakikaten. Neden 'Low Profile' kısmına gelince... Bu deyimin ifade ettiği anlam bana birçok açıdan çekici geliyor en başta. Ben hiçbir zaman çok önde, çok gösterişli, sivri, iddialı olmayı sevmedim. Biraz kişilik meselesi. Hatta kendi adımla artık birşeyler yapmam gerektiğini epeydir bilsem de, hep bir tarafım yadırgadı 'Ercüment Orkut Trio, Ercüment Orkut Bişey' diye kendi adımı kendim öne sürme fikrini. Ama tabii ki yaptığım işi iyi yapmak, titizlenmek de daima peşinde olduğum olgular oldu. İşte 'Low Profile' bu noktada dinlemek, keşfetmek isteyenlerin istekle yaklaşıp samanın altından yürüyen suyu kendileri görmelerine, detayların tadına varmalarına gözlerine sokulmadan vesile

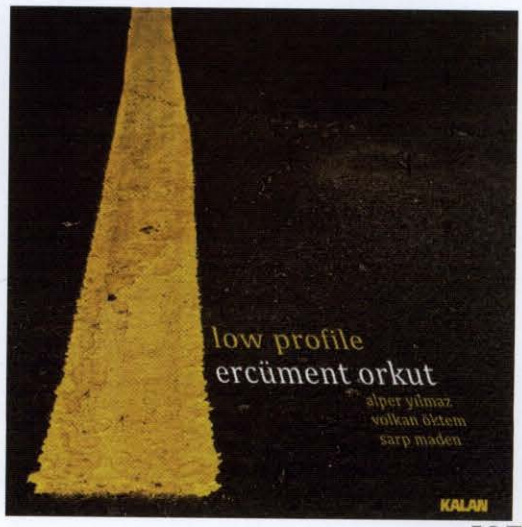

olması adına verilmiş bir isim bir açıdan. Senin de dediğin tezat konusu da geçerli bi noktada aslında; parça özelinde de belki de en 'içi dolu turşucuk' parça Low Profile. Uzun lafın kısası, biraz popülizm karşıtı - biraz 'davul soloda 36 kere zile vurunca alkış alma karşıtı' bir isim bu.

Uzun zaman boyunca bir çok müzisyene düzenleme, süpervizörlük, prodüktörlük yaptıktan sonra kendi albümünün çerçevesini çizerken ne gibi hassasiyetler taşıdın?
Demin de söylediğim gibi, zaten kendi adımla birşey yapmayı fikir olarak kabul etmek oldukça zaman aldı. Ama işin müzik kısmı daha da baskı altına soktu bir süre. İnsan kendi söküğüyle uğraşırken başka türlü oluyor işler. Bir başkasına düzenleme, müzik direktörlüğü yaparken neyin nasıl iyi olacağına kapasitem yettiğince emin olup ilerliyorum. Emin oluyorum doğru yoldan. Ama kendi müziğini somutlaştırırken algılar değişiyor, seçenekler bazen zorluyor labirent yaratıyor. Mükemmeliyetçilik tuzağına takılma tehlikesi doğuyor.

İşte burada da sevgili müzisyen dostlarım, abilerim **Volkan Öktem**, **Alper Yılmaz** ve **Sarp Maden** faktörlerinden bahsetmem gerek. Birlikte çalmak o kadar doğal ve doğru bir akışla ilerledi ki, yukarıda saydığım engeller en doğal şekilde aşıldı, 'kaydetmemiz lazım' noktasına geldim. Hem müzikal ilişkimiz hem de dostluğumuz çok ama çok değerli benim için.

Bu müziği kaydetme yoluna girdikten sonra, işin kompozisyon, sound, icra kısmı her zamanki hassasiyetle ilerledi benim adıma. Ama kendi işimi yapmanın çok güzel bir tarafı vardı ki, kafamdakine itiraz edecek kimse olmamasının özgürlüğü çok keyifliydi!

Hayal ettiğimden çok daha modern ve sınırları zorlayan bir albüm olmuş. Geçen gün Sarp Maden senden övgüyle bahsederken o dikkatimi çekti, ben de albüm özelinde onun söylediği bir şeyi ilerleteyim: Örneğin "No Clue" Aydın Esen'in müziği yazma, doğaçlama ve çalma ekolünün yeni bir sürdürücüsü gibi. Ne dersin?
Sarp Maden ve Aydın Esen ile aynı cümlede yer almak bile onur kaynağı benim adıma, önce çok teşekkür ederim. Aydın Esen gibi dünyaya malolmuş belki de Türkiye'ye bir daha gelmeyecek bir dahi bir müzisyen tüm piyanist - besteci arkadaşlarım gibi bana da müzikal rol modeli oldu tabii. Onun müziği ile tanıştığımdan beri hiçbir şey aynı olmadı bir daha. Kendisiyle tanışma, az da olsa müzikten bahsetme, çalışma fırsatım da oldu ne mutlu ki.

'No Clue' albümün ballad'ı ve Aydın Esen'in ballad anlayışı (hem bestecilik hem icracılık adına) benim için doğru bir hedefti her zaman. Dolayısıyla o anlayışta bir üretim oldu tabii, ama zaten bu benim için şartlanarak yapılan bir şeyden çok, yakın hissettiğim yere doğru gittiğimde Aydın Esen müziğine yönelmek olarak özetlenebilir. Yaklaşabildiysem bile ne mutlu bana.

Çok alçakgönüllü ve kendinden emin bir tutum var bence burada. İlk albüm olmasına karşın, farklı ekollerdeki gitar, bas ve davulu işin ustalarına emanet etmişsin ve piyanonun geride kalabilme ihtimali belli ki seni ürkütmemiş ki oturaklı ve melez bir quartet sound'u çıkmış.
Solistlik hiç ana hedefim olmadı benim. Benim için daima müzik önemli oldu. Hatta 2 bölüm okuduğum (piyano-kompozisyon) konservatuvar yıllarında besteciliğe ağırlık verip piyano bölümünü ön lisansımı almak üzereyken bıraktım. Yüksek lisansımı da kompozisyon üzerine yaptım.

Yapmayı hedeflediğim müzikte, kompozisyonlar kendini en iyi nasıl anlatıyorsa öyle icra etmek önemli. Bu da grup müziği ile mümkün oluyor. Ama bu da beraber uzun süre çalmayı gerektirdiği kadar biraz da aynı müzikal anlayışta olmayı gerektiriyor. Bu konuda çok şanslıyım; senin de söylediğin gibi işin ustaları yanımdaydı. Beraber icra ettiğimiz müzikte gerçekten çok mutlu oluyorum, her konserde birlikte riskler alıp, daha iyiyi, farklıyı zorlamak muhteşem. Albüme de bu anlayış yansıdıysa ne mutlu bana.

Sevdiğim tüm müzisyenlere sıklıkla sorduğum soru, bu albümün ne kadarı yazılı ne kadarı doğaçlama?
7 parçanın da formları, temaları (head'leri) yazılı, solo bölümleri ise doğaçlama.

Standart bir durum yani. Ama solo bölümleri dışında da olan biten baharatlar var tabii, yazılı olan bölümlerde de hepimizin renkleri mevcut.

Bir parça yazarken onun ne zaman akustik piyano, ne zaman rhodes, yok efendim ne zaman Oberheim veya synth istediğini hissedersin? Bir müzisyenin teknik logaritmasıyla değil de duygularıyla anlatmanı rica etsem.
Bu sorunun benim için çok kesin bir yanıtı yok. Müzik müthiş bir kombinasyonlar yumağı. Aynı müziği iki farklı kişi orkestraya uyarlasa bambaşka olur. Ki işin tadı burada başlıyor - tercihler. Doğruluğunu teknik olarak bildiğin kombinasyonlar dışında deneyerek keşifler yapıyorsun her zaman ve cebine iyi tınladığını öğrendiğin yeni kombinasyonlar ekliyorsun.

Piyano benim için her zaman birinci seçenek. 4 yaşımdan beri tuşlara basıyorum. 9 -20 yaşlarım arası günde 7 saatin üzerinde piyano çalıştığımı biliyorum, dolayısıyla kendimi en iyi ifade ettiğim yer o piyano taburesi. Yani her parçayı piyano ile besteleyip sadece piyanoyla icra etsem yine benim için tamamdır bir anlamda. Ama oyuncaklar çok!

Tam süreçten bahsetmem gerekirse aslında ben halen eski usül beste yapıyorum. Yani kağıt kalem. Bana göre iyi bir beste düzenleme olmaksızın, enstrüman seçimi olmaksızın başlı başına bir ifadeye, forma ve anlatıma sahip olmalı. Ben besteyi kağıt üzerinde bitirdiğimde o müziği hangi enstürmanla çalarsan çal eksik tınlamamalı. Sonrasında karar veriyorum nasıl bir orkestralama, çalgı seçimi yapacağıma. Burada da bilgi birikimi ve seçimler ve hatta deneylerden geçiyor yolum.

"Anomaly" gibi bir parçayı mesela 70'lerin ikinci yarısında yapsan büyük ses getirebilecekken 2015'te yapınca esasında ciddi bir risk almış oluyorsun, işin zoruna kaçmak diyelim. Parça süreleri de uzunca. Dolayısıyla "Low Profile"ın hedef kitlesi de bence oldukça high profiled. Sen kimlere ulaşmak istedin ve istiyorsun bu albümle?
Anomaly belki de albümdeki en eski bestem. Yani 70'lerde yazmış olmasam da:) Daha fazla Allan Holdsworth dinlediğim dönemde yazılmış bir müziktir o. Ama genel olarak parça sürelerim uzun evet, dolayısıyla bundan çekinmediğim aşikar. Bu müziği dinleyecek kulaklar zaten bu tarz bir sound'a ve yoruma alışık olacaklardır muhtemelen. Benimle aynı müziklerden haz duyan insanlar sevecektir mantıken, yani Holdsworth, Aydın Esen, Yellow Jackets ve gibi müzikler dinleyenler. Ama işin gerçeği tabii ki benim için müziğimi dinlediğinde kendine yakın hissedecek, bulunduğu mekanı kısa süreliğine unutacak herkes mutluluk kaynağı olacaktır.

"Tight Rules" albümün geneline nazaran daha lirik, ballad'ımsı. Yanılıyor muyum? Bu parçayı niye daha farklı duyuyoruz sence?
İlginçtir ki ilk kez senden gelmiyor bu yorum, yani yanılmıyorsun. En çok tepki gelen parçalardan biri oldu. Objektif olmam mümkün değil tabii ama bu parçanın benim için biraz daha 'senfonik şiir' kıvamında, anlatımcı bir tarafı var, herhalde o hissediliyor. Bu parçayı prova yaparken formundan hep 'bir anlatıcı hikayeyi sunuyor, sonrasında konu başlıyor, yaşanıyor ve yine aynı anlatıcı 'işte kahramanlarımızın hikayesi de böyleydi' tadında bir söylemle macerayı sonlandırıyor' şeklinde söz ederdim. Yani sinematik bir durum var belki biraz. O nedenle sanırım duyulan farklılık...

Enstrümental bir jazz füzyon albümünde parça isimlerinin Türkçe veya İngilizce veya başka birşey olması senin için ne ifade eder? Bu isimlerin mutlaka özel karşılıkları var sende?
Parça ismi konusu herkes için farklı olsa gerek, bunu ben de merak ediyorum besteci dostlarıma sorayım hakikaten. Benim için durum şöyle cereyan ediyor; aslında her beste, aynı her icra kaydı gibi hayatımın o döneminin bir fotoğrafı, baskın olan hissiyatın, gündemin bir özeti. Beste karalama güdüsü geldiğinde arkasında çok yüksek bir ihtimalle baskın bir duygu, dürtü oluyor ve bunu bir- iki kelime ile özetlemek geliyor içimden. Hatta zaman zaman isim besteden önce tetikliyor besteleme sürecini.

İngilizce meselesine gelince, az önce anlattığım dürtü zaman zaman İngilizce, zaman zaman Türkçe geliyor bana. Bu albüm özelinde belki bu tarz yazmamı besleyen müziklerin aklımda hep İngilizce isimlerle özdeşleşmiş olması sebebiyle öyle gelmişler diye düşünüyorum. Bilgilendirme adına hem Türkçe hem İngilizce'sini birlikte yazdığım da oluyor bazı yerlerde. Ama dürüstçe söylemek gerekirse çeviri yapınca da aynı hissiyatı yansıtmadıklarını düşünüyorum aslında. Hangi dilde geldiyse o isim o dilde anlatıyor gibi geliyor derdini. Mesela Yahya Abi'nin (Yahya Dai) albümünde 'Halk Pazarı' diye bir parçam vardır, Halk Pazarı'nın İngilizce konuşulan ülkelerde fiziksel karşılığı yok ki adı olsun. Farmer's Market, Old Bazaar.. Yok olmuyor işte?

Cem Tuncer ve Nail Yurtsever'le televizyon ve sinemaya da en sevilen müzikleri yapan ekibe dahilsin. Synch ile beste sence birbirinden nasıl ayrılıyor teknik ve duygusal olarak?
Yaşasın film müzikçiliği! :) Evet sevgili dostlarım Cem ve Nail ile 5-6 senedir beraberiz. Synch'ten kastın görüntüye müzik yazmak sanırım ve aslında çok da ayrılmıyor diyebilirim. Burada özne görüntü oluyor ve aslında müzik o resimdeki doğru hissi öne çıkartıyor. Yönetmenin düşündüğü, oyuncunun icra ettiği karedeki baskın duygunun ne olduğunu anlamak önemli, çünkü o kadar sihirli ki bu iş, duygusal görünen bir sahneyi germek, komik görünen bir sahneyi dramatize etmek sadece müzikle mümkün. Doğru duyguya karar verdikten sonra bestecilik başlıyor. Orada her bestecinin kendi dünyası devreye giriyor, zaman zaman bir aktör- aktrist gibi duygunu aktif hale getirip onun üzerine müzik yazıyorsun. Tabii bestecilik kondisyonu ve teknik yeterliliğin ne kadar yukarıdaysa o kadar hızlı ve etkili işler çıkıyor ve bizim ekipte sevgili dostum Cem Tuncer ile birbirimizi besliyoruz epeyce ne mutlu ki.

Şimdi ne olacak? :))
Şimdi haberler :) Müzik yaz, kaydet, icra et, düzenle, koştur... Malum hayat devam edecek. İkinci albüm için karalamalarım sürüyor, bu kez akustik planlarım var. Bu arada Alper Yılmaz Trio olarak kaydettiğimiz 'Different City, Different Mood' albümü çıkacak (Alper Yılmaz, Ercüment Orkut, Volkan Öktem). Sarp Maden 5 olarak çalmaya devam, onunla çalmış olduğumuz 'Bilinmez' albümü de çıktı bu günlerde. Keza içinde Volkan Öktem ile benim de bulunduğum Eylem Pelit'in ilk albümü de çıkmak üzere. Cem Tuncer ve Efecan Tuncer ile müziklerini yazdığımız BKM projesi olan 'Fırıldak Ailesi: Orta Dünya' sinemalara gelmek üzere. Gidin mutlaka, biz yaparken çok güldük. 24 Ekim 2015'te Akbank Jazz Festivali kapsamında, Aksanat'ta 'Low Profile' çalacağız, bekleriz. Onun dışında yine önümüzdeki sezon Alper Yılmaz Trio, Sarp Maden 5 olarak konserlerimiz olacak. Benim sevgili dostlarım Kağan Yıldız ve Ferit Odman ile olan akustik trio projemi de fırsat buldukça çalacağız. Herkesle bol bol karşılaşmak dileğiyle!

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Sarp Maden;
Önemli olan müzikle beraber akmak

Şu röportaja kişisel bir giriş yapmak yerine Sarp Maden'in kendi kendisini anlattığı gibi başlayayım dedim ama ayinesi iş olan bir kişi olduğu için lafa fazla bakmamış. "1968'de İstanbul'da doğdu. 15 yaşında gitar çalmaya başladı. Müzikte kendi kendini yetiştirdi" demekle yetinmiş. Haklı da. Gerisini zaten müzikleri anlatıyor. Onunla sohbet etmek her zaman zevk, bu sefer "Bilinmez" üzerine konuştuk.

Bir önceki albümle "Bilinmez" arasında çok az zaman var, üstelik bir sonrakiyle de öyle olacak. Bir önceki söyleşimizde kendini tembel ilan etmeni katiyen dikkate alamıyorum. Bu kadar çok eğlenmek, öğrenmek ve belgelemek - çok memnunuz ama genelde alışkın değiliz- nasıl oluyor?

Müzik benim için yolculuk gibi, görülmeye değer bir sürü yer var ve sırayla buraları ziyaret ediyorum. Gördüğüm yerler de albümlere dönüşüyor. Yolda hem eğleniyorum hem öğreniyorum. Buna vakit ayırabildiğim için ve harika yol arkadaşlarım olduğu için çok şanslıyım. Son yıllarda her yıl kendi adıma bir albüm yapma şansım oldu, ayrıca grup projeleri ve arkadaşlarımın albümlerinde de çaldım. Niyetim en azından bu tempoyu korumak, hatta dozu arttırmak. Kafamda bugüne kadar yaptığım şeylerden oldukça farklı projeler de var. Önümüzdeki bir kaç yıl içinde bunları da hayata geçirme fırsatı bulabilmeyi umuyorum. Yakında sadece değişik gitarlar çalarak bir ev albümü kaydetmeyi planlıyorum, az kaldı...

"Durgun Sular" ve "Durmaksızın"la birlikte bir konsept tamamlandı, "Bilinmez"de, Engin Recepoğulları ve Derin Bayhan zaten hep vardı ama, Ercüment Orkut ve Alper Yılmaz'ın gelişiyle yeni bir konsept başlamış oldu dersek yanılır mıyız?

Aslında 'Durmaksızın'la 'Bilinmez'in arasında geçen yaz çıkan 'Küçük Sır' var. O da benim ilk albümümün, 'Bence'nin devamı niteliğinde bir albüm. Volkan Öktem, Eylem Pelit ve Genco Arı ile kaydettiğimiz bir Latin jazz albümü. Bir kaç yıl içinde aynı kadroyla bir albüm daha

yapmayı istiyorum. Ercüment, Engin, Alper ve Derin'le başlayan konsept de devam edecek, ama araya farklı bir iki albüm girecek. 'Bilinmez'den sonra çıkacak albümü de kaydettik bu arada, Alper Yılmaz ve Volkan Öktem'le çaldığımız blues/ rock havalı bir albüm. 'Soyut Boyut'un ikinci albümünün kayıtları bitti, albümü bir an önce çıkarmayı istiyoruz. 'Soyut Boyut' diğer projelerden farklı olarak yazılı hiç bir materyal kullanmadığımız, tamamen dogaçlama çaldığımız bir proje. Vurmalılarda Ediz Hafızoğlu, saksofonlarda Engin Recepoğulları ve telli çalgılarda benden oluşan bir serbest dogaçlama üçlüsü. 'Soyut Boyut'un benim için çekici taraflarından biri de genelde çaldığım elektrik gitar yerine oniki telli akustik gitar, klasik gitar, bariton gitar ve kendi tasarladığım bir enstrüman olan gitbasar çalıyor olmam. Alp Ersönmez ve Volkan Öktem ile oluşturduğumuz Maden Öktem Ersönmez'de ise jazz kadar rock, punk ve elektronik müzik etkileri taşıyan bir müzik yapıyoruz. Albüm de yolda, sonbaharda çıkarmayı planlıyoruz. Burada da çaldığım diğer projelerden farklı olarak bilgisayarlı bir set up kullanıyorum, pluginler ve synthler havalarda uçuyor.

Gitbasar'ı tarif eder misin biraz, lütfen?
Gitbasar, üzerine gitar, bas gitar ve kontrbas telleri taktığım bir gitar. Adını bas gitarı deforme ederek verdim. Normal gitar manyetiklerinin yanında sap ile kasanın birleştiği yerde bulunan bir piezo manyetikten de ses alıyorum ve bunları farklı çıkışlara yolluyorum. Piezonun bulunduğu yerden dolayı normal manyetiklerin algılamadığı sol elimin perdeye bastığı noktanın sol tarafındaki sesler ve sap ile kasanın içindeki sesi alıyor. Dolayısıyla normal bir gitar ya da basta bulunmayan farklı bazı seslere ulaşabildiğim eğlenceli bir enstrüman gitbasar.

Biri 13:35 dakika olmak üzere, oldukça uzun parçalar. Parçaların formu ve rengi üzerinde nasıl bir odaklanmayla başlangıç ve bitişleri belirir?
Aslında sahnede daha uzun çalabiliyoruz parçaları, bir parça yirmi dakikayı geçebiliyor. Kayıtta sahneye göre nispeten kısa çalsak da soloların açılabilmesi için biraz zamana yayılmaları gerekiyor yine de. Kayıt yaparken sürelere pek takılmıyoruz açıkcası, önemli olan müzikle beraber akmak ve büyülü take'i çıkarmak. İstediğimiz müzikal sonucu çıkardıktan sonra sürenin bir önemi yok.

Gitar ve piyano jazz'da birbirine eşlik etmeye her zaman bayılan iki çalgı değil ama senin albümlerinde öyle olmuyor. Akorları piyaniste emanet edip gitarda yepyeni sesler arayıp bulabiliyorsun, yanılıyor muyum?
Ben piyano ile çaldığım zaman genelde eşlikleri piyaniste bırakıp gitarı daha çok bir nefesli enstrüman rolünde kullanıyorum. Ama iki enstrümanın da aynı anda akor çaldığı yerler de oluyor zaman zaman, bunun işleyebilmesi de hem birbirini dinlemeye, hem de armoni anlayışlarının uyumluluğuyla ilgili bir şey.

Tamam işte 'Son Akşam', Ercüment ile armoni anlayışlarınızdaki uyumun şahikası olmuş, bu anlayış nasıl formüle edilebilir mesela?
Bu grubun en güzel tarafı aramızda doğal bir kimya olması, dolayısıyla çalmadan önce müzik hakkında pek konuşmaya gerek kalmıyor. Birbirimize ne istediğimizi tarif etmeye gerek kalmadan, spontan olarak bunun ortaya çıkması büyük bir konfor.

'Sivri' ve 'Martılar'ı arka arkaya dinleyince yine de tökezlemiyoruz. O yumuşak geçişi sağlayan şey nedir?
Müzikte kontrastın güzel kullanımından bahsediyorsun şu anda.

Hoşuma giden bir şey daha var. 'Haporlor'deki o uzun saksofon partisi küçülerek sona erdikten sonra deli bir gitar partisi başlıyor. Enstrümental bir parçayı bir diyalog olarak veya dramatik bir yapı gibi duymamızı sağlayan şey nedir peki?
Enstrümental bir parçayı bir diyalog olarak veya dramatik bir yapı gibi duymamızı sağlayan şey, müzisyenlerin arasındaki diyalog veya müziğin dramatik yapısı. Enstrümanların soloları ve grubun eşliği spontan olarak şekilleniyor ve müzik çalanların hayal gücü nereye götürürse oraya gidiyor.

'Çekirdekli' ne demek?
'Çekirdekli'de çalması zor pasajlar var, onlar çekirdekler.

Peki burada nedir 'Bilinmez' olan?
Bilemem.

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Doğuştan usta Sanem Kalfa

Sadece harika bir müzisyen değil, çok sevecen ve eğlenceli bir kadın Sanem Kalfa... 1982'de Trabzon'da doğdu. Müziğe Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde viyolonsel çalarak başladı. Liseden sonra Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği bölümüne girdi ve master'ının ikinci senesinde Prins Claus Konservatuarı'nda jazz eğitimi almak için Hollanda'ya taşındı. Burada **Dena DeRose**'un öğrencisi oldu. Eğitiminin ikinci senesinde Hollanda'da düzenlenen "jazz vokal" yarışmasında ikincilik ödülü aldı ve Eylül 2009 tarihinde değişim öğrencisi olarak New York'a gitti, dört ay New York'ta yaşadı. Orada **Sheila Jordan**, **Gretchen Parlato**, **JD Walter**, **Roberta Gambarini** ve **Sam Newsome** gibi harika müzisyenler ile çalıştı. Slovenyalı piyanist **Kaja Draksler**'in kurduğu Akropolis Quartet ile "**Türkü**" adında, çoğunluğu Kaja Draksler'in düzenlemelerinden oluşan bir CD'de yer aldıktan sonra kendisine ait ilk albümü "**Nehir**"vesilesiyle sohbet ettik Kalfa ile.

Uzun süredir bekliyorduk ama sonuçta Türkiye'deki herhangi bir firma yerine Hollandalı Zennez'den çıktı. Türkiye'de yaşamamanın bu süreci etkilediğini düşünüyormusun?
Yurt dışında yaşıyorum ancak çok sık Türkiye'deyim aslında. Etkilememesi lazım diye düşünüyorum. Ancak söylediğin gibi etkilemiş de olabilir, bir sürü başka şey olabilir. Bu arada Türkiye'deki bürokrasi farklı, işleri daha da zorlaştıran bir sürü etken de var tabii ki. Ama yine de imkansız olmamalı, değil mi?

"Canto de Ossanha" söyleyen Sanem'le "Çemberimde Gül Oya" söyleyen Sanem arasındaki farkı ve müthiş dengeyi kurmayı nasıl başarabiliyorsun?
Şarkıları söylerken, söyleyenin "ben" olduğumu unutmamaya gayret ederim. Belki de bundandır, teşekkür ederim. Kompliman olarak aldım, çok tatlısın.

"Nehir"in çekirdeğinde bir tarafta G. Dumitriu ile yıllardır birlikte çalmanın getirdiği tescilli bir duo kimyası var, diğer tarafta ise Draksler, Magatelli, Krajncan ile birlikte ayrı bir beşli kafası var. Bu beş kişi nerede-ne zaman-nasıl bir araya geldi ve Nehir'de birbirlerini nasıl tamamladı?
Konservatuarda aile olduk. Okul başladıktan 1-2 ay sonra George ile çalmaya başladık, epey yoğun bir program tutturduk. Bunun yanı sıra Kaja ile oda arkadaşıydık, Kristijan dahil hepimiz aynı evde yaşıyorduk. Beraber yaşayınca paylaşılan şeyler çok yoğun oluyor, müzik de bunun bir parçası. Birbirimizi çok iyi tanıyoruz, beraber büyüdük bile diyebilirim. Mattia aramıza sonradan katıldı, onunla da bir süre beraber yaşadım. Bu süre içinde çok şey ögrendim ondan. Çok olgun ve güçlü bir karakter ve bu özelliklerini müziğine mükemmel bir şekilde yansıtan bir müzisyen. "Nehir"in büyük bir bölümü konservatuar hikayem, en büyük hatıra, hediye en sevdiklerimle...

"Something More About It" çok çılgın parça değil mi?
"Something More About It"aslında Charlie Parker'in "Donna Lee' sinin azıcık (!) deforme olmuş hali. Başta kendi kendime eğlenirken bir baktım albümün en ilgi çeken parçalarından oluvermiş.

"Vira" memleketin Trabzon'a bir gönderme mi?
Durmadan, tam yol ileri demek vira. İlk yaptığımız parçaydı, öyle devam etsin diye "Vira" dedik şarkıya.

Sence Karadenizli olmak senin havanı, suyunu, gırtlağını, mizahını nasıl etkiledi?
En sevmediğim sloganlardan biri de "Bize her yer Trabzon" olanıdır, o yüzden şimdi söyleyeceğim şey o tarafa çekilmesin. Bana hiç bir yer Trabzon değil; ama ben her yerde Trabzon "uşağıyum. Ben bu gada söyliyrım, sen da gerisini anla".

You Better Go Now", film müziği gibi mesela. Parçalarının, peşinde bir de görsellik getirmesini neye bağlarsın?
En sevdiğim kitaplar, okurken izleyebildiklerim. Şarkı söylerken bunu hissettirebilmek başta gelir benim için, eğer bunu başarabiliyorsam en mutlusu benim o zaman. Hikayeler önemli, ben bu hikayeleri kendi dilimle anlatabilmeyi çok önemsiyorum, bunun yanında herkese de kendi hikayesini yaratma özgürlüğü de sunmak istiyorum.

2010'da Montrö'de 'En İyi Vokal' seçildin. Sence iyi vokal kimdir, ne yapar, ayırt edici özellikleri nelerdir?
En iyi vokal... Yarışmaların seçtiği en iyi vokal en iyisi mi, herkesin kendi düşüncesine, zevkine göre değişir. Tabii ki belli standartların üzerinde olmak da gerekir. Benim için karakter ve samimiyet çok önemli. Anlatım gücü etkili olan şarkıcılardan etkileniyorum. Örneğin Sibel Köse'nin sakin, olgun yapısının söylediği şarkılara yansıttığı etki çok güçlü. Ayrıca kendisi harika bir insan, o yüzden bana çok samimi geliyor. Bunun yanı sıra çok uç başka bir örnek de Maria Joao (www.mariajoao.org) Çok deli! Bayılıyorum kendisine.

"Nehir"in Türkiye'de bir dağıtımı ya da konseri olacak mı?
Çok istedim, ilk başta yurt dışında denemedim bile. "Nehir" Türkiye'de çıksın istedim fakat çok uzun uğraşlarımın sonucunu alamadım ne yazık ki. Bu süreçte bana yardımcı olan sevgili Zuhal Focan'a ve yaptığım müziğe, bakış açıma son derece saygı duyup inanan, bana büyük destek olan arkadaşım Ozan Musluoğlu'na da fırsat bulmuşken teşekkür edeyim. Sonuç olarak en sonunda, çabalamayı bıraktığım bir dönem, Hollandalı bir şirketten teklif geldi ve 2 ay gibi bir süre içinde albüm çıktı. Simdi Japonya'da, Rusya'da, bir çok Avrupa ülkesinde satışı yapılıyor. Yapım şirketimin Türkiye'de çıkması için çalışmaları vardı, son durum nedir; açıkcası bilmiyorum.

"Unbalanced" sanki kayıt anında şekillenmiş bir parça, çoğu emprovize gibi.
Aslında"Unbalanced" introsu hariç, tamamiyle yazılı bir parça ama doğaçlama gibi duyuluyor. Tabii ki biz her çalışımıza farklı bir şeyler katmaya gayret ediyoruz, kendimizi tekrar etmemek amacıyla.

Zapp4'dan da bahsedelim mi biraz?
Zapp 4! Her çaldıkları notaya anlam katabilen, beraber bir bütün olma işini harika bir şekilde başarmış bir quartet. George ile yıllardır yapmak istediğimiz yaylı dörtlüsü projemiz vardı. Geçen sene yazmaya başladık, bu sene de onlara "Bize de çalar mısınız" diye sorduk onlar da bizi mutlu ettiler. Sanem Kalfa & George Dumitriu ve Zapp4 olarak yepyeni çok zengin bir repertuvar ile konser turnesi ve albüm, planlarımızın ön sırasında. Çalışmalarımız devam ediyor.

Sanem Kalfa George Dumitriu

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Sonsuz bir ses veya sessizlik müzik değildir

İstanbullu jazz kontrbasçısı, bas gitarist ve besteci **Volkan Topakoğlu** 2015 Mayıs ayında Kalan Müzik etiketiyle yayınladığı ilk albümü "**Birdenbire**" ile modern akustik jazz janrında bestelerini dinleyiciyle buluşturdu. Kaydı Babajim Stüdyoları'nda Alp Çoksoyluer tarafından yapılan albümde davulda **Berke Özgümüş**, piyanoda **Kürşad Deniz**, saksofonda **Barış Ertürk** ve gitarda **Eylül Biçer** yer aldı. Biz de jazz kayıtları açısından çok bereketli bu Mayıs'ı Volkan Topakoğlu ile sohbet etmeden geçirecek değildik elbette.

On yaşında klavye ve gitar çalarak başladığı müzik eğitimine İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ni kazanarak piyano ve çello üzerine devam etti. Bu yıllarda basgitarist olan ağabeyinin etkisiyle jazz müziğine ilgi duymaya başladı. Bu dönemde piyano ve bas gitar çalarak çeşitli gruplarla sahne aldı. Liseden mezun olduktan sonra Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü'nün "jazz bas" dalını kazanarak **Kâmil Erdem** ile yaptığı dört senelik çalışmanın sonunda bölüm ikincisi olarak -bölüm birincisi eşi **Meriç Dönük**'tü!- mezun oldu (Bu arada, hemşehrim Meriç Dönük'ü, çok sevgili Şirin Pancaroğlu'yla birlikte çalıştığımız "Barokarp" albümü zamanlarında gencecik ve hatta minicik bir müzisyen olarak tanıdığımdan beri artan bir beğeni ve gururla takip ediyorum). Mezuniyetini takip eden yaz Polonya'da Jacek Niedziela-Meira ve Bronislaw Suchanek ile dersler yaptı. Nardis'in Türkiye ayağını üstlendiği, Estonya'nın Tallinn şehrinde yapılan Nomme Jazz Festival'de 13. Jazz Artist Bas yarışmasının finalisti olan Volkan başta Türkiye ve Avrupa olmak üzere dünya çapındaki jazz ve müzik festivallerinde çeşitli gruplarla ve projelerle yer almaya devam etti. Volkan, yoğun konser temposuna ek olarak albüm, televizyon ve radyo programları için stüdyo müzisyenliği ve eğitimcilik de yapıyor. Arkası "Birdenbire" ve yarın...

Albümün açılışını saksofon ve piyanonun birbirine reverans verdiği "Yedi mi?"

yapıyor. Yemek fiilinden mi 7 rakamından mı geliyor?
"Yedi mi?" 7/8'lik bir ölçü ile başlıyor ama öyle devam etmiyor, bu nedenle "Bu parça yedi (zamanlı) mi" sorusunu birkaç kez duydum çevremden. "Yemedi" diye yanıtlıyordum bu soruyu. Şarkının adı "Yemedi" olsaydı 'cesaret edemedik' anlamında gelecekti. Bu şekilde anlaşılmaması ve bu ikinci anlamını da ima etmek için parçanın ismini "Yedi mi?" koydum.

"Beyoğlu"nda, özellikle gitarın, parçanın geneline melez bir renk kattığını duyuyoruz. Buradaki melezlik Beyoğlu kozmopolisine veya hatta kaosuna gönderme midir? Ve parçanın sonundaki çok keskin ve ani bitiş planlı bir son mu?
Parçaları albüm sırasıyla dinlersek gitar sesini ilk duyduğumuz parça "Beyoğlu". Gitarın katılımı bir fark yaratıyor muhakkak. Bu şarkı Beyoğlu'nda yaşadığım evden taşındıktan sonra ortaya çıktı, bu nedenle ismi "Beyoğlu". Elbette Beyoğlu'nun kaotik ortamını anımsatıyor bana. Parça ani bir şekilde başlayıp öyle bitiyor, dolayısıyla bitişin planlı olduğunu söyleyebilirim.

"Birdenbire" melodik ve neşeli parça, albüme de adını veriyor. Albümün genelini ne kadar temsil ediyor müzik ve tema açısından?
"Birdenbire" grupla çaldığımız ilk parçalardan biriydi ve albüm kaydetme fikrini doğuran parça oldu diyebilirim. Albümün genelini temsil eder diyemiyorum, çünkü 2008'den bu yana yazdığım şarkılar arasında müzikal olarak çok fark var.

"Girizgah", "Yollarda"nın introsu gibi; iki parça birbiri içinden geçiyor gibi. Bu tasarlanmış bir sıralama mı, tesadüf mü oldu?
"Girizgah"da bütün parçalar gibi canlı kayıt, yani aynı anda, kulaklıklardan birbirimizi duyarak çaldık. Yollarda'nın introsu gibi olmasını istedim. Tempo ve ton aynı. O yüzden CD'de art arda geliyorlar.

L.E. kim?
Levent Erim. Arkadaşım. Radyo DJ'i olan Levent Erim değil ama bu. Piyanist bizimkisi. Şahsına münhasır bir zat olup bu besteyle ilgisi, uzun zamandır bitiremediğim şarkıyı onun yanında tamamlamış olmamdan öte değil. Ama kardeşim diyebileceğim kadar çok severim kendisini. Bir jazz piyanisti olarak bir süre sonra duyabiliriz kendisini.

Hekate, ay ve gece ile ilişkilendirilmiş bakire tanrıça. Mitolojiyle aran nasıl?
Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi'nde Müzik Bölümünde öğrenciydik ve çok sevdiğimiz bir arkadaşımız vardı. Flütist Ayşe Kahyaoğlu. Kendisine benzettiği veya yakın bulduğu mitolojik figürdü Hekate. Ayşe yirmi beş yaşında beklenmedik bir rahatsızlık sonucu vefat etti ve bu şarkıyı onu kaybettiğimiz günlerde yazdığım için ona ithaf ettim. Bu yüzden ismi "Hekate".

Zaman kavramı ve sonsuzluk senin için ne kadar önemli? Bence bütün parçalarda zamana yönelik bir alt metin var.
Zaman kavramı benim için bir kaç şey ifade ediyor. Hayattaki süremiz, zaman algısı ve müzikal terim olan zaman. Üçü de benim için önemli kavramlar. Parçalar arasında zamanla ilgili özel bir bağ kurmaya veya alt metin vermeye çalışmadım. "Sonsuzluk" tek başına müzikal bir şeyi ifade etmiyor benim için. Çünkü bir sesi müzik haline getiren şey, o sesin bitip aynı veya bir başka sesin onu takip etmesi, dolayısıyla biz insanlar için algılanabilir hale gelmesidir. Sonsuz bir ses veya sessizlik müzik değildir. Albümdeki son parçanın ismi olan "Sonsuz" ise şarkının bas ve piyano ile çalınan ana temasının armonik ve ritmik açıdan döngüsel olmasından geliyor.

Klavye ve gitarla başlayıp piyano ve çello ile devam eden kişisel müzik yolculuğun ağabeyinin etkisi dışında başka ne gibi nedenlerle kendini kontrbasta tanımladı?
İlkokuldayken de mızıka çalıyordum. Evde mızıka vardı çünkü. Sonra klavye, gitar, basgitar, hatta mandolin ve akordeon. Bunlar evimizde o zamanlar mevcut başlıca sazlardı. Ben merakla hepsine biraz takıldım doğrusu. Basgitar çalarak Yıldız'da **Kamil Erdem**'in öğrencisi olduğum zaman okulda boş duran bir Çek kontrbası vardı. Ben ise kontrbasçıları dinleyip basgitarla aynısını yapmaya çalışıyordum. Hemen kontrbasın başına çöreklenip her gün çalışmaya başladım. Kontrbas tınısını çok sevmem ve okulda enstrüman olması etken oldu.

Kamil Erdem'le Şirin Pancaroğlu'nun ortak projelerinin yeni nesil versiyonu olarak Meriç (Dönük) ve senden ortak projeler gelecek mi?
Uzun zamandır diğer işlerimizin yoğunluğundan kaynaklanarak bir konserini yapamamış olsak da, saksofonist Siney Yılmaz ve davulcu Berke Özgümüş'le çok çeşitli eserleri kendimize göre yorumladığımız bir "Meriç Dönük Quartet" var. İlk fırsatta bunu canlandıracağız. Onun dışında yine daha evvelden bir kaç kez çaldığımız ve devamının geleceğini söyleyebileceğim arp ve perdesiz basgitar duo'muz var. İnsanın eşinin harika bir müzisyen olması ve onunla sahne alması ayrı bir şans ve mutluluk. Bu güzellikten kendimizi mahrum bırakmayız.

"Birdenbire"nin ilk konseri 8 Haziran'da Nardis'te oldu da bundan sonra neler olacak?
İlk konser Nardis'te oldu ama esas "lansman" konserini Eylül'den itibaren uygun bir tarihte yapmayı planlıyoruz. Nardis'te daha evvelden de çaldığımız gibi besteler ve sevdiğimiz jazz standartlarından çaldık. Lansman konserinde sadece albümden çalacağız. Konserin yerini ve tarihini web sitem www.volkantopakoglu.com'dan duyuracağım.

İstanbul Jazz Festivali'nde bu sene ilgini çeken konserler hangileri?
3 Temmuz'daki Charnett Moffett ve 8 Temmuz'daki Chris Potter konseri ilk dikkatimi çekenler. Bunların yanı sıra Burak Bedikyan'ın 14 Temmuz'da Salon'da olacak performansını da merak ediyorum.

Ferit Odman
info@feritodman.com

İkiz'den yeni albüm; Zoetic Sessions.

Türkiye'nin yetiştirdiği en önemli davulculardan biri olan "Robert Mehmet Sinan İkiz" veya kısaca "İkiz" hem tekniği hem de müzikalitesi ile benim favori davulcularımdan biridir. Yeni çıkardığı albümü Zoetic Sessions ile ilgili kendisi ile görüştüm, bakalım bizlere neler anlatıyor.

İkiz, okuyucularımıza öncelikle biraz kendinden ve içinde bulunduğun projelerden bahseder misin, global arenada çok çeşitli gruplarla yer aldığını biliyoruz çünkü.

Başlıca, 2009'dan beri **Nils Landgren Funk Unit** ile çalıyorum. Hatta son iki albümdeki parçaları beraber yazdık. Nils ile Afrika, Amerika, Avrupa ve Asya'ya da turnelere gittik. **Jacob Karlzon Trio** ile 2012'den beri çalıyorum, onun ile de daha çok Almanya'da olmak üzere son üç senede 100 küsür konser verdik. **Ida Sand** ve **Magnus Lindgren** ile de çalışmalarım devam ediyor. Bir de arada sırada **Lars Danielsson** ve **Caecilie Norby** ile turnelere çıkıyorum.

Proje olarak **Massive 4** diye yeni bir grup kurduk. İtalya'dan piyanist **Kekko Fornarelli**, Norveçli basçı **Mats Eilertsen** ve İtalyan gitarist **Walter Beltrami** var grupta. Stockholm'deyken pazar günleri **Södra Teatern**'in ünlü Jazz Brunch'ında

sahne alıyorum. Orada genelikle genç ve yetenekli piyanist **Leo Lindberg** ile çalıyorum.

Benim Türkiye'deki durumum gibi yoğun bir tempoda ilerliyorsun yani. Peki İsveç ve Türkiye jazz sahnesi arasındaki farklar hakkında neler demek istersin.

En büyük fark İsveç'ten miktar olarak çok çok fazla iyi ve nitelikli jazz müzisyeni çıkması. Zaten İsveç'in jazz tarihinde de dünya çapında yer edinmiş bir çok müzisyen var. Mesela eskilerden **Monica Zetterlund** ve **Lars Gullin**´den yeni jenerasyon **Esbjörn Svensson** ve **Nils Landgren**´e kadar. Orta ve Yüksek Eğitim için 10'dan fazla şehirde jazz okullarımız var İsveç'te. Tabiki Türkiye'den son zamanlarda gerçekten çok iyi müzisyenler çıktı. Sadece bilgili ve eğitimli değil, aynı zamanda kendi "sound"´larını bulmuş olan müzisyenler bunlar ve bu çok sevindirici. Ne zaman Türkiye'ye gelsem yeni isimler ile tanışıyorum. Ama mekan ve kulüp olarak umarım koskoca İstanbul'da çok daha fazla mekanlar açıldığını görürüz, bunun aynısını Stockholm için de temenni ediyorum.

Peki gelelim Zoetic Sessions'a. Bu albüm nasıl oluştu.

Yeni albüm için ilk albüme göre bambaşka birşey yapmak istedim. Kafamda organik davul ve piyano seslerinin yanında birçok elektronik ses de duydum. Tabiki **Jacob Karlzon** ile çalışmamın çok büyük bir etkisi oldu bu fikirler doğarken. 4 tane kendi bestem var, 4 tane de eski İsveç parçasının yeni aranjmanlarına yer verdim. Alt yapıyı Stockholm´de prodüktör **Robin Bennich** ile yaptıktan sonra İrlanda´da çok sevdiğim bir stüdyoya gittim ve davulları orada kaydettim. Ondan sonra Stockholm'e geri dönüp piyano kayıtlarını yaptık ve prodüksiyonun ikinci devresine başlamış olduk. Organik ve elektronik seslerin güzel bir şekilde kaynaşması için oldukça zaman harcadık ve bir kaç konuk sanatçıyı da kayıtlarda yer verdik. Daha çok film müziği gibi fikirlerim vardı aslında kafamda. Hele "title track" **Zoetic Sessions** kesinlikle öyle bir parça. Esasen doğada gördüklerimi müziğe dönüştürmekti amaç ve öyle de oldu.

Ben de bu albümdeki Pledgemusic destekçilerinden biri olarak şunu sormak istiyorum; Crowd Funding (kitlesel fonlama) hakkında nasıl karar aldın, artıları ve eksileriyle nasıl bir yolculuk oldu bu senin için?

Son 6 senedir **Dan Reed** ile çalıyorum. Dan Reed son 3 albümünü tamamen Pledgemusic ile yani crowd-funding ile çıkardı ve bana bu yolu önerdi, ben de bu şekilde çıkarabilir miyim bu albümü diye düşündüm. İlk önce 100% emin değildim ama her zaman yeni şeyleri denemeye açık olduğum için bunu da denemekten zarar çıkmaz dedim. Mesela rock dünyasında bu olay çok çok daha öncelerden beri kabul görmüş ve dünyanın her yerindeki "fan"ler alışmış bu kitlesel fonlama methoduna. Şu saniye mesela Pledgemusic´de 20-25 jazz albümü var ama destek arayan rock albümü sayısı 1500'ün üzerinde. Her yerdeki CD satışları azaldığı için bence bu iyi bir yöntem. Söyleyecek negatif birşey yok diyebilirim, sadece insanlara yeni bir şey olduğu için bazen tuhaf geliyor ve anlamıyorlar sistemi, anlatmaktan yoruluyorum bazen. J Bu arada sevindirici şekilde albüm 100% desteğe ulaştı ve müzik haricinde kendi tasarladığım t-shirt ve imzalı bagetler de destekçilere ulaştı. En "hardcore" fan´ler bunları alıyor zaten J

Bir 'fan'ın olarak hemen bir t-shirt edinmem gerekiyor o zaman. J Peki albümün basılı olarak ne zaman çıkıyor? Türkiye'de nerelerden ulaşabilir müziğine okuyucularımız?

Türkiye'de Cazkolik ve Mikrop Gramofon'un web sitelerinden sipariş edebilirler. Bu arada albümü kendi plak şirketimden çıkarttım. Plak şirketimde 25 albüm daha var İsveç'li müzisyenlere ait. İlgilenenler için ismi "Stockholm Jazz Records" ve de web-sitemiz http://www.jazz.se Bir de Stockholm´e gelecekler var ise bahsettiğim ünlü Jazz Brunch´da çalanların isimlerine bu site´den ulaşabilirler. http//www.sodrateatern.com

Çok teşekkür ederim İkiz, albümünün yolu açık olsun...

Tüm okuyucularımızı İkiz'in dünyasına girmelerini özellikle tavsiye ediyorum. Dünya arenasındaki bu müthiş davulcumuza sahip çıkıp yaptığı projeleri hep desteklemeniz dileğimle.

Zoetic Sessions EPK Video:
https://youtu.be/warU00locok

Flapper Swing
İstanbul, Nardis Jazz Club 2015

Sedal Altay

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

Tuba Çavuşoğlu ve Beklenen Albümü Insight

Tuba Çavuşoğlu'nun "Insight" albümünü uzun süredir merakla bekliyorduk. İzmir'de müzisyenler arasında "ha bugün çıktı, ha yarın çıktı" dediğimiz albüm nihayet 2015 yılı itibariyle raflarda yerini aldı. Tüm aranjmanlarının **Aydın Esen** imzası taşıdığı albüm bir hayli iddialı.

Insight albümündeki ilk şarkı, bir **McCoy Tyner** bestesi "Search Of My Heart". 1982 yılında Columbia etiketiyle piyasaya çıkan McCoy Tyner'ın "Looking Out" albümünde yer alan şarkıyı 1995 yılında intihar eden Phyllis Hyman söylemişti. Albümün ikinci şarkısı ise "Monkey See Monkey Do". Bir **Michael Franks** bestesi. Bu da çok sevdiğim bir şarkıydı. Şarkının orijinalinde **David Sanborn** alto saksofon çalıyordu. 1976 yılında piyasaya çıkan "The Art of Tea" albümünde yer almıştı bu şarkı. Albümün prodüktörü çoğumuzun yakından tanıdığı bir isim; Miles Davis'in de prodüktörlüğünü yapan **Tommy LiPuma** idi. Albümün üçüncü şarkısı çoğumuzun unuttuğu bir şarkı. "You've Made Me So Very Happy". Berry Gordy Jr., Brenda Holloway, Patrice Holloway, Frank Wilson bestesi olan bu şarkı ilk olarak Brenda Holloway tarafından dönemin en önemli plak şirketi olan Motown etiketiyle piyasaya çıkmıştı ki bilindiği üzere bu firma Jackson 5'ı da piyasaya tanıtmıştı. "You've Made Me So Very Happy" ise 1964 yılında kaydedilmişti fakat 1968 yılında piyasaya çıkmıştı. 1969 yılında ise Blood, Sweat & Tears bu şarkıyı Columbia etiketiyle piyasaya çıkardı. Albümün dördüncü şarkısı "Black Crow". Bir **Joni Mitchell** bestesi. 1976 yılında Asylum etiketiyle piyasaya çıkan "Heijra" albümündeki şarkıda bas gitarı Jaco Pastorius çalıyordu. Albümün beşinci şarkısı çoğumuzun bildiği bir jazz standardı; "Afro Blue". Perküsyoncu **Mongo Santamaría** bestesi olan Afro Blue tabii ki John Coltrane aranjmanı ile tanındı. 1963 yılında kaydedilen Afro Blue ancak Probe etiketiyle 1971 yılında aynı isimli albümle piyasaya çıktı. Bu albümde "Mccoy Tyner" piyano çalıyordu. Davulcu "Elvin Jones", basçı ise "Jimmy Garrison" idi ve tabii saksofoncu "John Coltrane". Albümün altıncı şarkısı bir **King Crimson** şarkısı "Matte Kudasai". 1981 yılında Polydor etiketiyle piyasaya çıkan Discipline albümünde yer alan şarkının anlamı Japonca'da lütfen bekleyin demek. Albümün prodüktörü İngilizlerin ünlü prodüktörü Rhett Davis. Genesis, Bryan Ferry, Brian Eno, Phil Manzanera, Camel, The B 52's ve Dire Straist'in ilk albümü olan Dire Straits'in de prodüktörü.

Birbirinden bağımsız, bu kadar özel şarkının bir araya geldiği bu albümün çok önemli ve orijinal bir albüm olduğunu düşünüyorum. Bu tür albümler ülkemizde kolay kolay yapılmıyor. Bu açıdan böyle bir albümün çıkması çok önemli. Albüm satın alanlar lütfen ya kulaklıkla ya da iyi bir ses sistemiyle dinlesinler. **İmer Demirer**, Çağdaş Oruç, **Eren Gümrükçüoğlu**, Kai Eckhardt, **Ranjit Barot**, Aydın Esen ve **Tuba Çavusoğlu** gibi çok iyi bir kadro ile kaydedilen albümde Aydın Esen, Kai Eckhardt ve Ranjit Barot'nu kariyerleri dünya çapında. Kai Eckhardt ve Ranjit Barot ise John McLaughlin ile çalışmış bir müzisyenler. Ranjit Barot tek başına bir müzik endüstrisi adeta. Film müziklerini bilenler bilirler. Kai Eckhardt da çok önemli bir basçı. Evet bu tanıtımdan sonra şimdi röportaja başalayabiliriz.

Öncelikle seni hem okurlarımıza hem de albümünü alanlara tanıtalım. Eğitim hayatın ve albüme kadar olan müzik geçmişinle birlikte kimdir Tuba Çavuşoğlu kısaca anlatır mısın?

1981 İzmir doğumluyum. Ailemin Ankara'ya yerleşmesi ile öğrenim hayatım Ankara'da başladı. Ortaokul'da Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nin açtığı sınavı kazanarak, piyano ana sanat dalına burslu kabul edildim. Nuran Taşpınar, Dr. Benal Tanrısever Şimşek, Gülnara Aziz, Doç. Dr. Hacıbaba Adiloğlu ile piyano, Bakü ve

Moskova Devlet Konservatuarı hocalarından Prof. Zarife Bakihanova'dan armoni, müzik form ve analizi, Prof. Naile Mehtiyeva'dan müzik tarihi dersleri aldım.

1999 yılında Dr.Yapıncak Gürerk Okyar ile piyano çalışmalarıma devam ederek, National de Paris'ten hocamız Prof. Andree Sommer ile deşifraj ve okuma teknikleri üzerine çalıştım. 2005 yılında Okyar sınıfından yüksek şeref derecesi ile mezun oldum. Öğrencilik yıllarım ve sonrasında, Erken Müzik Eğitimi biriminde piyano eğitmenliği yaptım. Eğitimim süresince birçok resital ve oda müziği konserinin yanısıra Sebastian Benda, Dmitris Sgourus, Charlie Haden, Michiel Borstlap gibi birçok önemli isimle masterclass çalışmalarına katılma şansım oldu.

Açıkçası jazz ile tanışmama gibi bir durumum olamazdı. Jazz gitar sanatçısı olan babam sayesinde bir anlamda jazz müziğinin içine doğmuştum. Hatta doğumum sonrasında hastaneden gelir gelmez babamın bana dinlettiği ilk plak olan "Mingus at Carnige Hall" plağı, kolleksiyonumun en özel parçasıdır. Hal böyle olunca, klasik müzik eğitiminin yanı sıra jazz müziği alanında da birşeyler yapmak isteğim her zaman aklımın bir köşesindeydi. Yaklaşık dört sene önce bir arkadaşım yakında bir jazz dinletisi yapacağız tanıdığın bir vokal var mı? diye sorduğunda, bir an bile düşünmeden o güne kadar hiç vokal yapmamış biri olarak, hem piyanomu çalıp hemde söyleyebileceğimi hissettim. Babamın da desteği ile ilk jazz vokal deneyimimi yaşadım ve çok güzel tepkiler aldım o akşam. O gün benim için bir milat oldu. Böylelikle piyanistliğime vokalimi de eklemiş oldum.

Albüm yapmaya karar vermen ve Aydın Esen'le bir araya gelişin nasıl oldu?
Babam ile birlikte performans yaptığımız duo ile zaman içerisinde birçok yerde çalıp söyleme şansım oldu. Herkes ne zaman bir albüm çıkarmayı düşünüyorsun diye soruyordu. Yine bir dost ortamında konuşurken sevgili prodüktörümüz ve şirketimizin kurucusu Selçuk Deda ile hayallerim ve yapmak istediklerim üzerine konuşuyorduk. Tabii bu hayallerimde dünyanın en önemli virtüözlerinden biri olan Aydın Esen ile proje yapmak hep vardı. Hemen ertesinde, İstanbul'da ortak bir arkadaşımız benim demomu Aydın Esen'e dinletti ve güzel yorumları üzerine, kendisi ile tanışmak, konuşmak üzere kendimi İstanbul'da buldum. Zaten dehasına, müziğine olan hayranlığımla hayallerim adeta kesişmiş oldu. Sonraki haftalar içerisinde projemiz şekillenmeye başlamıştı.

Albümü alan ve dinleyen herkesin bana söylediği ilk söz şu oldu; "Bu şarkıları nereden bulmuşlar ve albüme koymayı düşünmüşler?". O kadar güzel ama bir o kadar da dinleyicilerin bilmediği şarkılardan oluşuyor albümdeki şarkılar. Şarkıları seçme süreci bir takım çalışması mıydı?
Aydın Hoca ile baştan konuştuğumuz şey, ilk çalışmamız için seçme şarkılardan bir albüm yapmaktı. Kendisi müthiş bir yüreklendirme ve güvenle, tüm parça seçimlerini karışmaksızın bana bıraktı. Bu durum açıkçası benim için müthiş bir sorumluluk, heyecan ve sınavdı. Hiç aklımda bu albümü oluşturacak şarkılar bunlar olmalı diye bir hayal yoktu fakat hissettiğim farklı tarz ve dönemlerden, içi boşaltılmamış, tüketilmemiş parçalardan oluşması gerektiğiydi. Sonraki aşama ise babamla parçaları seçmek oldu; birkaç parçada ise bir arkadaşımızın tavsiyeleri oldu. Tüm parçalar bana yıllar içerisinde oluşan müzikal birikimim neticesinde gayet aşinaydı fakat birçok dinleyicinin de tam olarak fark edemediği bildiğim şarkılardı bunlar... Bu beni ve ekibimizi hiçbir zaman kaygılandırmadı, düşündürmedi.

Albüm Babajım'da kaydedildi, kayıtlar ne kadar sürede tamamlandı? Kayıt aşamasından da biraz bahseder misin?
Aydın Esen'in uluslararası bir proje yapmak adına aklında bir ekip vardı zaten. İkisi de kendi alanında, dünya çapında ustalar olan Ranjit Barot (davul) ve Kai Eckhart (bas) ile çalışmayı tercih etmişti. Prodüktörümüz Selçuk Deda ile yapılan koordinasyon sonucu Ranjit Mumbai'den, Kai ise California'dan İstanbul'a geldi. Ertesi gün stüdyoda kendileriyle tanıştım. İnanılmaz bir sempati ve pozitiflikle karşılaştım. Zaten ekibin enerjisi ilk dakikalardan kendini belli etmişti. Böylece Aydın Esen, Kai Eckhart, Ranjit Barot ve Eren Gümrükçüoğlu ile stüdyoya girdik. Tarif edilemiyecek bir sound ve enerji hakimdi. Kayıt aşaması iki buçuk gün kadar sürdü. İmer Demirer'in usta yorumu, Çağdaş Oruç'un renkleriyle buluştu. Bizim yaşadığımız müzikal uyumun ve aldığımız hazzın sound'a yansıdığını düşünüyorum.

Albümün D.J&J Production etiketiyle çıktı. Benim de tanıdığım kadarıyla profesyonel ve işine özen gösteren bir ekiple çalıştın. Albümün görselleri ve kartoneti çok orijinal, bu süreçler ortak çalışmalardı sanıyorum.
Deda Müzik ve Prodüksiyon Ltd. Şirketinin ticari markası olan "D.J&J Production" Sibel Algan liderliğinde, prodüksiyon, marka yönetimi, iletişim, menajerlik ve dijital platformlar konusunda deneyim kazanmış son derece profesyonel, enerjik ve yaratıcı bir ekipten oluşmakta. Projemin başından bu yana ilk defa çıktığım bu yolda böylesi bir ekiple çalışmak beni yüreklendirdi ve daima motive etti. Sonuçta benim geçmişim salt müzik ancak albüm çalışması başka bir deneyim. D.J&J Production bir yıl boyunca, her türlü kreatif ve lojistik desteğin sağlanmasında bana destek oldu. Kuşkusuz bir takım işi ortaya çıkan. Hepimizin ortak görüşü, herhangi bir

zaman dilimine ait olmayan, sadece müziğin başrolde olduğu ve önde olduğu bir albüm kapağı yapma fikriydi. "Basit"in gücüne inanıyorum. Bu anlamda da renkler ve görseller seçildi.

Albümün adı "Insight". Bu ismin bir hikayesi var mı?
Aklımızdan birçok isim geldi ve geçti. Böyle bir albüme isim koymak epey zor. Hem yapılan işi betimlemeli, hem de yapılan işin özgünlüğünü dar bir çerçeve içinde sınırlandıracak bir tarifi olmamalıydı. Aydın Esen'in tüm dehasını kattığı düzenlemeler, albümdeki diğer usta müzisyenlerin özgün yaklaşımları eşliğinde şarkı söylerken, gerçekten de içsel bir yolculuğa çıktığımı; kendimi, müziği, yaşamı idrakımda büyük dönüşümler olduğunu hissettim. **Insight** adı, tamamen kişisel deneyimimden çıktı. Bunun, albümü dinlediklerinde dünyanın her köşesindeki dinleyici ile ortak duygumuz olmasını umuyorum. Dinleyiciyi de aynı içsel yolculuğa katabilirsek, Insight'ın kelime olarak çağrıştırdığı gibi, müzikle içlerine bakmalarını sağlayabilirsek, albüm yerini bulmuş olacak...

Albümün sound olarak ülkemizde müzik piyasasının çok üzerinde. Kuşkusuz Aydın Esen düzenlemelerinin bu duruma etkisi fazla diye düşünüyorum. Bu durum sizi düşündürdü mü?
Albüm için seçtiğimiz parçalar tarzları, sound'ları farklı dönemlere ait olsa da zaten Aydın Esen parmak izini taşıyacak; bu, zamanının çok ötesindeki düzenlemeler, her dinleyicide farklı bir yere dokunacaktı. Aydın Esen de albümlerinde müziği tanımlayıp, paketleştirmekten kaçındığını söyler hep. Tek derdinin, her zaman dinlenebilecek, yeni, zamanın dışında, farklı bir şeyler sunmak olduğunu söyler... Insight'taki müzikal tavrı da bu aslında. İşte bu bilinç ve fikir ile yola çıktığımız için bir an bile düşünmedik; düşünmedim.

İlk albümün etkileri eminim uzun süre devam edecektir çünkü promosyon dönemin hala devam ediyor, Insight albümü yıllar geçse de üzerine uzun uzun konuşulacak bir albüm. Peki yeni albüm fikri şimdiden oluştu mu? Bu konuda düşüncelerin neler?

Ben de bu ilk albümümün uzun yıllar devam edecek bir yolculuğu olacağına inanıyorum. Ayrıca, Insight'ın klasik albümler kategorisindeki yerini uzun süre muhafaza etmesini sağlamak üzere D.J&J Production yakın bir zamanda LP versiyonunu da piyasa sunacak. Bununla birlikte kendi piyano ve vokal performansımla akustik bir jazz albümü yapmak da planlarım arasında yer alıyor.

Bana yine en çok gelen sorulardan birisi de bu albümün konserlerinin olup olmayacağı. Bir konser fikriniz var mı?
Sizin de ifade ettiğiniz üzere sound olarak ülkemiz müzik piyasasının çok üzerinde olan bu düzenlemeleri layığı ile performe edecek ekip oluşturmak neredeyse imkansızı oynamak ile eşdeğer. Ancak, üzerinde çok emek harcanarak gerçekleştirilen bu projenin bir konser niteliğinde ülkemize sunulması için D.J&J Production bu yıl içerisinde albümü icra eden sanatçılar ile birlikte İstanbul, Ankara ve İzmir'de bir seri lansman konseri planlıyor.

Ülkemizde profesyonel jazz şarkıcılarının sayısı iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar az. Fakat senin gibi hem müzisyen hem de şarkı söyleyebilen kişi sayısı o kadar fazla değil. Bu durum sana bir avantaj sağladı mı?
Başta, müzisyen olmak inanılmaz avantajlar sağlıyor bana. Teknik anlamda eserlerin deşifraj aşamasındayken bile tüm partisyonları detayları ile duyup, değerlendirebiliyor olmak, sadece kendi partimin yorumcusu olmaktan çıkarıyor beni. Böylece herkesi dinleyebilen, takip edebilen, jazz'ın ensemble ruhuna yaraşan bir yaklaşım oluşuyor. Enstrümanımın tabiatı gereği çok sesli olması nedeniyle, sahne performanslarımı tek başıma da icra edebiliyorum tabii...

Albümde biliyorum ki baban sevgili Ersun Çavuşoğlu'nun büyük desteği oldu. Bizler de o heyecanı telefonla da olsa yakından yaşadık ve şahit olduk. Babanla sahnede ortak çalışmalar yaptın hala da yapıyorsun yanılmıyorsam. Baban gibi son derece tecrübeli bir müzisyen ile yaşadığın sahne deneyimi sana neler kattı?
Bir kere çok özel ve ruhani bir tecrübe benim için. Bu anlamda çok şanslı olduğumu söylemeden geçemiyeceğim. Onun müthiş tecrübesi ve öngörüsü ile birçok esere yaklaşımım ve ifade şeklim çok daha hızlı ve emin şekilde gelişti. Müziğin içine doğmak, o mayadan gelmek elbette sizin müzikal tavrınızı diğerlerinden ister istemez farklı kılıyor ve fark edilmenizi sağlıyor. Bana böyle bir yolculukta sonsuz desteklerini esirgemeyen babama, sizin aracılığınızla tekrar tekrar teşekkür ediyorum.

Son olarak Jazz Dergisi'ne neler söylemek istersin?
Öncelikle bu albüm ile beni değerli müzikseverlerle buluşturan sayın Selçuk Deda ve Sayın Aydın Esen'e Jazz Dergisi aracılığıyla bir kez daha sonsuz teşekkürlerimi iletiyorum. Değerli okuyucularla buluşturduğu için Jazz dergisine, kıymetli görüşleriniz ve sorularınız için size çok teşekkür ederim. Herkese, müziğin evrenselliğinde birleşebileceğimiz, sanatın her alanının daha fazla kıymet görüp yüceltildiği güzel günler dilerim.

***

Promosyonu uzun süre devam edecek olan bir albüm olduğunu düşündüğüm "Insight" yıllar geçse de unutulmayacaktır. Albümdeki şarkıları canlı olarak dinlemek de keyifli olacaktır. En kısa zamanda olacak konserleri ve programları merak ediyorum. Şüphesiz bir albüm çıktıktan sonra konserler çok önemli hele Insight gibi güçlü aranjmanları olan albümler için bu daha da önemli. Insight albümünün konserlerinin ilgi göreceğinden şüphem yok. Röportaj sırasında öğrendiğim bir haber de beni çok mutlu etti; albümün LP formatında da çıkması düşünülüyormuş. Bu bir albümün kalıcılığı ve koleksiyonlara gireceği konusunda bir adımdır. Böylesi albümlere sahip çıkmamız gerekiyor çünkü ortada çok büyük bir emek var. Ne mutlu ki bir müzik yazarı olarak merakla yeni çıkacak olan albümleri bekliyorum, Insight son yıllarda en merak ettiğim albümdü. Tuba Çavuşoğlu'na yolun açık olsun diyorum, Ersun Çavuşoğlu ağabeye ise verdiği emekler için ayrıca teşekkür ederim. Bu albüm için nasıl heyecan duyduğunu çok yakından biliyorum. Bir teşekkür de D.J&J Production ekibine. Albüm çıktıktan sonra gösterdikleri ilgi, yardımları ve özenli çalışmaları takdire değer.

Tuba ve Ersun Çavuşoğlu

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Nail Yavuzoğlu ile söyleşi

Jazz ve Türk müziği hakkındaki çalışmaları ile tanıdığımız besteci, düzenlemeci ve müzik teorisyeni Nail Yavuzoğlu, aynı zamanda piyano, bas gitar ve flüt icracısı. Bir yandan **CRR Caz Orkestrası**'nın şefliğini yürüten; bir yandan İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musiki Devlet Konservatuarı'nda öğretim görevliliği yapan müzisyen, geçtiğimiz aylarda bestelerini bas gitarla icra ettiği ***Bass Duo*** adlı bir albüm yayınladı. Ben de bu albümü vesile bilerek, kendisine çok yönlü müzik kariyeriyle ilgili sorular yönelttim.

Öncelikle şefliğini yürüttüğünüz CRR Caz Orkestrası'ndan bahsederek başlayalım mı?
2006 yılından beri orkestranın şefliğini ve düzenlemelerini yapıyorum. CRR Big Band'i 2006 yılında Yalçın Çetinkaya sanat yönetmeni iken birlikte kurmuştuk, 29 Ocak 2007'de ilk konserimizi verdik. **Ozan Binici** yönetiminde orkestraya yaylı sazları dahil ettik ve orkestranın önüne solist davet etmeye başladık. Büyüyen orkestra **CRR Caz Orkestrası** adını aldı. Orkestra düzenlemelerini ben yapıyorum. Senede 4 ya da 5 konser çalıyoruz. Türkiye'deki çok değerli müzisyenlerin önemli bir bölümü bir arada çalıyor. Alto saksofonlarda **Meriç Demirkol** ve **Serhan Erkol** var. **Serdar Barçın** orkestrada görev almış bir başka altocu. Birinci tenor saksofonu uzun yıllar **Levent Altındağ** çaldı, şu anda **Engin Recepoğulları**, ikinci tenorda **Çağdaş Oruç** var. **Volkan Şanda** da orkestramıza katkıda bulunan tenorculardan. Baritonu **Barış Özer**, **Barış Ertürk** bazen de **Tamer Temel** çalıyor. Trombonlarda **Aycan Teztel**, **Bulut Gülen**, **Emre Kayhan**, **Gökay Gökşen** ve de **Hüseyin Çakır** var. Daha önce **Hakan Çimenot**, **Metin Ulucan**, **Murat Demiral** da orkestrada görev almış trombonculardan. Trompetlerde **Şenova Ülker**, **Halil İbrahim Işık**, **Barış Yazıcı**, **Utku Akyol**, **Ege Cengiz Kaan** var. **M. Metin Keşkek** de orkestramızın eski üyelerinden. Davulda şu anda **Ediz Hafızoğlu** var, ilk başladığımızda **Cengiz Baysal** çalıyordu. **Cem Aksel**'le de konserlerimizde birlikte olduk. Kontrbasta **Nezih Yeşilnil** var, bir iki konserde bize **Erdal Akyol** eşlik etti. Gitarı uzun yıllar **Ercüment Ateş** çaldı. Şu anda gitarcımız **Önder Focan**. **Serkan Özyılmaz** piyano çalıyor. **Baki Duyarlar** piyanosuyla orkestramıza önemli katkılarda bulundu. Bir de yaylı grubu var, onlar genelde klasik müzik kökenli arkadaşlar. Jazz onlar için yeni bir müzik, çok istekliler ve her geçen gün jazz'ın swing'i onları daha fazla mutlu ediyor. Kemanlarda; **Bahar Büyükgönenç**, Hande Gözalan, **Leyla Guseynova**, Yonca Sülün, **Tuba Bayar Kaplan**, Nida Karaçar Uğurlu, **Ömür Gören** var. Viyolalarda; **Evrim Baştaş**, Emre Akman bazen **Zeynep Paftalı Bottazini** var. Viyolonsellerde, **Mert Gürel**, Suna Yüksel var. Türkiye'de bu müziğe aşık, yaşam biçimi olarak gören ve üst düzey tekniğe sahip bir çok icracı bir arada.

Nasıl bir repertuar seslendiriyorsunuz?
Yaklaşık iki sene öncesine kadar özgün bir repertuar çalıyorduk. Ben bir Türk bestecilerine ait bir repertuarı çalmayı tercih ediyordum, orkestranın da kurulma amaçlarından biri buydu. Hem Türk halk türkülerini düzenliyorduk, hem de **Kamil Özler**, **Aydın Özarı** ve bana ait beste ve düzenlemeleri çalıyorduk. Bu şartlarda bir konser verebilmek için ne kadar emek sarf edildiğini tahmin edersiniz. Orkestra için 10 -12 civarında Türküyü big band'e düzenledim. Bana ait 70'e yakın bestem vardı, birçoğunun orkestra düzenlemelerini yaptım. Daha sonra yaylıların orkestraya dahil edilmesiyle ve solist olarak vokale yer vermemiz sebebiyle işimiz daha da büyüdü ve repertuarımıza jazz standartlarını da dahil ettik. İlk konserimizi **Meltem Ege** ile yaptık. Sonra **Elif Çağlar**, **Sibel Köse**, **Selen Beytekin** ile çalıştık. En son 14 Haziran'da da **Şenay Lambaoğlu** ile bir konser çaldık. Orkestramız devam ettiği sürece, ülkemizin değerli müzisyenlerine, genç yeteneklere sahne olmaya devam edecektir.

Siz Batı müziği eğitimi aldınız, sonra Türk müziği konservatuarına devam ettiniz. jazz'a ilginiz nasıl başladı?
Değerli arkadaşım Kamil Özler sayesinde oldu. Konservatuarda Kamil klarnet öğrencisiydi, ben flüt öğrencisiydim. Konservatuvara benden iki sene önce girmişti, TRT Caz Orkestrası'nda gitar çalıyordu. Jazz müziğine ilgim vardı, ama teorik bilgim klasik müzikle sınırlıydı. Önceden Berklee Müzik Okulu'nun *correspondence course* adında dünyada

yaygın olarak kullanılan bir sistemi vardı. Bugün internet üzerinden interaktif olarak yapılan eğitim mektup yoluyla fasikül haline düzenlenmiş ve sıralanmış konular ve ödevleri posta yoluyla karşılıklı gönderiliyor ve sonunda bir sertifika ile belgelendiriliyordu. Kamil Özler bu sertifikayı almış, jazz teori ve aranjman konusunda kendini geliştirmişti. Belli bir süre hocam olarak benimle ilgilendi. İyi bir temel oluştuktan sonra, artık sen kendi başına devam etmelisin dedi. Daha sonra eksiklerimin üstüne kendi çabamla gittim.

Sizi daha çok teorisyen kimliğinizle ya da orkestraları yönetirken, düzenlemeler yaparken biliyoruz. Bas gitara ilginiz nasıl gelişti?
Bas gitar çalmaya çok küçük yaşta başlamıştım. 15-16 yaşlarında orkestralarda çalıyordum. Sonra bıraktım. Zaman içinde org, piyano ve flüt çaldım. 5-6 sene önce özellikle Türk müziği ses sitemi üzerine yaptığım teorik çalışmaları pratikle ilişkilendirebilmek için tekrar basa başladım. Ancak bas gitarım perdesizdi, iki sene perdeli bas çalmadım ve Türk müziği üzerine çalıştım. Bach envansiyonları, Barok döneme ait yazıları çalıştım. Türk müziği saz semailerini iki sesli olarak düzenledim. Hatta öğrencilerim gitarist ve udi Güç Başar Gülle ve perküsyoncu Hüseyin Tuncel'le birlikte 'Polifoniya' adında bir grup kurup uzun süren provalar sonucu konserler yaptık.

"Caz Müziğinde Akor Dizileri" sizin en çok bilinen kitaplarınızdan biri ve alanında Türkçe kaynak olarak yıllardır tek kitap. Jazz'la ilgili bir teori kitabı yazma fikri neden ve nasıl gelişti?
Jazz müziği çok sevdiğim ve çok küçük yaştan beri öğrenmeye ve çalmaya çalıştığım bir müzik. Yetiştiğimiz dönemde yabancı kaynakların bile sınırlı sayıda olması, aklımızdaki birçok soruya bulamadığımız cevaplar, eğitimin ana dilde olması gereğine olan inancım, en önemlisi de doğru bir sistematiğe sokulan bilgilerin eğitim içinde zamanı önemli ölçüde kısaltılacağını bilmem beni kitaplar konusunda harekete geçirdi. İlk kitap daha doğrusu ders notlarım klasik armoni üstüneydi. Askerliğimi yaparken hazırlamıştım. Pan Yayıncılık ve İnkilap Kitabevi ile tanışmam ve bugüne kadar 15 kitabın basılması bu kitap sayesinde oldu. Pan Yayıncılığın sahipleri Işık Tabar ve Ferruh Gençer beni arayarak jazz'la ilgili bir teori kitabı hazırlamamı istediler. Bir sene içinde hazırladığım kitabın dizgisi o günkü şartlarda üç sene sürdü. 1993 yılında basılan kitap beklemediğimiz şekilde kısa sürede tükendi ve 22 yıldır neredeyse iki yılda bir baskısı yenileniyor.

Jazz'ın yanı sıra Türk müziği teorisi ile ilgili çalışmalarınız var, bunlardan bahsedebilir miyiz?
2008 yılında "21. yüzyıl'da Türk Müziği Teorisi" adlı bir kitabım basıldı. Arkasından "Makamlar ve Seyir Özellikleri". Daha sonra konservatuvarda yaptığımız çalışmalar neticesinde bir nota yazım sistemi geliştirdik. O sistemini yansıtan Türk müziğinde yeni notasyon ve arkasından da bir "Türk Müziği Teorisi ve Solfeji" diye bir kitap geldi. Türk Müziği ses sitemi ve teorisine yönelimim şöyle oldu. 1987 senesinde orkestrasyon dersi vermeye başlamıştım. Orkestrasyon öncesi enstrümantasyon kriterlerini anlatırken, Türk müziği enstrümanları için benzer kriterleri oluşturmaya karar verdim. Kanun, ney, tanbur, kemençe için ön çalışmaları yapıp, bu enstrümanları çalan kompozisyon öğrencileriyle birlikte teorik materyali tamamladık. Daha sonra bu çalışmalar yüksek lisans ve doktora tezlerinde kullanıldı. Bu çalışmada Türk müziği çalgılarının enstrümantasyon kriterlerinin yanında çok önemli bir sorun karşıma çıkmıştı, perdeli enstrümanlarda perde ve mandal sisteminde bir standardizasyonun olmaması. Bu uygulamada sabit bir ses sisteminin olmadığı anlamına geliyordu. Her piyanonun tuş sayısının ve akordunun yapımcıya ya da icracıya göre değişik olduğunu ve birlikte çaldıklarını düşünün. Enstrümanların perde sisteminde inanılmaz bir farklılık vardı. Yani iki tane tanbur yan yana geldiğinde, farklı hocalardan yetişmişse, perdeleri farklıydı. İki kanunun mandallarının tutmasına imkan ve ihtimal yoktu. Her kanun yapımcısının şablonla kendine özel mandal çıkışı vardı ve bu siparişe göre değişebiliyordu. Böyle bir kaos içinde nasıl oluyor da Türk müziğinin bilimsel eğitimi olduğu iddia edilebilirdi? Bu sebeple ses sistemleri konusu benim çok ilgimi çekti ve onun üzerine çalışmaya başladım. Yirmi yılı aşkın süredir bu çalışmalarım sürüyor. Bu konuyla ilgili dört tane kitap hazırladım. Ses sistemi ile başlayan çalışmalar her sesin üzerine inşa edilebilen bir makam teorisi ile devam etti, nota yazımı, solfej eğitimi derken, birdenbire Türk müziğinin jazz müziği ile ilişkilendirilmesine kadar detaylı bir çalışmanın içinde buldum kendimi. Tabi ki bu alanda çalışmama önayak olan olan Yalçın Tura, Yavuz Özüstün ve Fikret Kutlu hocalarımı da unutamam, üzerimde çok önemli emekleri vardır.

Gelelim solo olarak kaydettiğiniz *Bass Duo* albümüne... Çeşitli albümlerde düzenlemeci ve besteci kimliğinizle yer aldığınız oldu, ya da piyanonuzla. Ancak lider rolünde ya da solo olarak kaydettiğiniz bir albüm ilk kez geliyor. Çok uzun zamandır süregelen müzisyen hayatınızda, neden şimdi?
Senede bir kaç solo konser yapıyorum. Son zamanlarda kontrbas gitar, yani altı telli bas çalıyorum, daha önce konserlerde piyano çalıyordum. Bir de jazz org var. Özellikle konser sonrası niye bir CD'niz yok gibi sorular alıyordum. CD o anda konserde olmayanlar için, ya da konser için başvurunuzda yaptığınız müziğe dair bir referans oluyor. Ancak kayıt dediğiniz şey o kadar da kolay değil. Etüt yaparken çaldığınız lezzette olmuyor kayıt. Müzik o anda yaşanıyor ve bitiyor. Ayrıca duyduğunuz *sound*'u birebir kaydetmenin de imkanı yok. Teknoloji henüz bu

anlamda çok gelişemedi. Ayrıca konserler ve orkestra kayıtları da sahne seslendirilmesine odaklı yapıldığından bunları bir CD'ye dönüştürmek de mümkün değil. Daha önce de çeşitli arkadaşların CD'lerinde çaldım. Ama senelerdir inancım şu ki biri özgün bir CD yapılacaksa, aynı havayı koklayıp öyle CD yapmalı. Yani bir stüdyoya girip bir CD çıkartmak, bana göre son derece yanlış. Ticari bir iş gibi. Siz 5 ya da 10 sene beraber çaldığınız insanlarla çalarsanız, bambaşka bir müzik çıkartırsınız ortaya. Ama stüdyoya girip, hadi bunu çalıyoruz, notası bu derseniz, çaldığınız müzik bireysel bir gösteriye dönüşür. İcracılar hakkında fikir vermekten öteye geçemez. Maalesef bizim ülkemizde düzen böyle. Çünkü ülkemizde insanlar söylediğimi yapabilecek ekonomik özgürlüğe sahip değiller. *Bass Duo* albümüne gelirsek, beraber çalıştığım çok değerli arkadaşlarım olmasına rağmen, bu kadar yoğun bir tempo içinde bir araya gelememiz sadece konser öncesinde üç – dört prova yapabilmemiz sebebiyle, kendime eşlik etmeye karar verdim. Bas gitarı bir solist çalgı olarak kullanıp, aynı zamanda akorlar çalarak yürüyen bir bas tekniğini geliştirmeye çalıştım. Sonrasında bu CD fikri çıktı. Aslında ben karar vermiş sayılmam, çok yakın dostlarım, Erdem ve Engin Özyılmaz kardeşler, stüdyomuzda sana bir CD yapalım dediler. Ben de peki dedim, aldım iki bası gittim. Üç saatte 10 parçayı çaldım. Ancak içime sinmedi. Evimdeki ekipmanı geliştirip kaydı kendim yaptım. Sonrasında mix ve mastering için stüdyoya gönderdim.

Bu albümde ve daha önceki çalışmalarınızda Türk müziği ve jazz sentezi üzerine çalışmalar yaptınız. Bu konudan bahsedebilir miyiz?
Türkiye'de klasik müzikle, jazz'la ya da popüler müzikle uğraşanlar Türk müziğine çok fazla ilgi duymamışlardır. Nedeni, Türk müziğinin adı dışında var olmamasıdır. Türk Müziği konservatuvarları dışında Türk müziği eğitim olduğu söylenemez, TV kanallarının Türk müziği yayını yaptıkları ya da devletin bir Türk müziği politikası olduğundan söz edilebilir mi? Peki bizleri biz yapan, farklı kılan kendi kültürümüzü öne çıkarmamız değil midir? Müziğimizin yaptığımız müziğin içinde olması, kendimizi ifade etmemiz ve farklı kılmamız için en doğru yol olduğunu düşünüyorum. Nasıl klasik müziğin bir teorisi varsa, jazz'ın da kendine ait teorik altyapısı, armoni kuralları var, Türk müziği teorisi de kendi kuralları ile oluşuyorsa polifonik müzik içinde var olmasından doğal bir şey olamaz. Çağımızın müziği tek seslilikle nasıl sınırlandırılabilir. Bu konuyla ilgili bir kitap hazırlamıştım ama kitap henüz basılmadı, "Tampere Çalgılar İçin Türk Müziği Armonisi" adlı. Onu geliştirip, ileriki tarihlerde basmayı düşünüyorum.

Peki nasıl bir yöntem izliyorsunuz?
Türk modları, tonal ve modal yaklaşımlar içeren oldukça zengin bir kuruluma sahip. Armonizasyonu tonal armoni, modal armoni, quatral armoni, *upper structure*, *cluster* gibi modern yöntemleri de sentezleyerek kullanıyorum. Bu albümde tek bir çizgi yok dikkat ederseniz, burada halk müziğine ait bir melodik yapı varsa ben orada *suspended* dediğimiz akorları kullanıyorum, biraz daha farklı armonize ediyorum. Blues'un yeniden armonizasyonu ile oluşan bir yapının içinde de bazen tamamen bir bebop melodisi yazıp, doğaçlama yaparken arada Türk müziği melodisi çalıyorum. Her makama göre farklı armonize ediyorum, mesela rast makamını kullanıyorsam tonal armonizasyon gibi düşünüyorum. Ama Hüseyni makamında bir parça yaparken, onu modal armoni ile düşünüyorum. Doğaçlama için birşeyler söylemem gerekirse; ne tarz olursa olsun, jazz müziği, Türk müziği ya da Hint müziği. Bu müziklerin hepsinin bir dili var. Kendine has bir cümle yapısı var. Farklı müzisyenler tarafından farklı bağlanan cümleler... Ama o cümleleri kullanmazsanız tarzın *sound'u* kulağınıza gelmiyor. Jazz içerisinde Türk müziği çalmak istiyorsanız, her ikisine de ait cümleleri çalmalısınız.

Uzun yıllardır Türkiye jazz çevrelerinde süregelen, Türk jazz'ı nedir, her sentez denemesine bu ismi verebilir miyiz, nasıl olmalıdır gibi tartışmalar var. Siz neler söyleyebilirsiniz bu konuda?
Öncelikle jazz'da olmayan Türk müziğine ait ögeler nelerdir bunlara bakmanız lazım. Bir kere ritim, makamsal yapı. Tabi ki jazz müziğinde de modal yapı var. Ama Türk müziğinin kendine özgü üslubu modal zenginliği yabana atılamaz. Türk müziğinde aksak dediğimiz çok zengin bir ritim anlayışı var. Jazz müziği ne olursa olsun, basit ve birleşik ölçüleri esas alır. Aksak dediğimiz ölçüler jazz'a sonradan girmiştir. Dolayısıyla bu ritimleri kullanıyorsanız, makamsal yapıyı kullanıyorsanız, jazz cümleleri de kullanıyorsanız ve jazz'ın armonik yapısı içinde bunları yapıyorsanız, neden Türk jazz'ı diye bir şey olmasın. Ama siz bir swing ritminde, tek bir akorun üzerinde saatlerce alaturka bir taksim yapıyorsanız, o Türk jazz'ı olamaz. Yaptığınız müzik bir temelin üzerine oturtulmuşsa, Türk jazz'ı demekte bence mahsur yok. Bir isim koyuyorsanız, belli kriterleriniz ve kaynak noktanız olması gerekir. Ortak bir dilde buluşmak yapılamayacak bir şey değil, ama istekli olmak şart. Bu CD'yi hazırlamaktaki amaçlarımdan biri de buydu. İstek uyandırmak. Her isteyenin Türk müziğini öğrenebileceğini farkında olması. Mutlu olduğum müziği başkalarıyla paylaşmak. Jazz ve Türk müziği adına açılan bir yola katkı sağlamak.

Yakın zamanda neler olacak? Gelecekteki projelerden bahsedebilir miyiz?
Yakın zamanda bir org, gitar, davul ve trompet den oluşan quartet'le bir CD ve konserler yapmayı, hatta ayın belirli gün ya da günlerinde aktif olarak çalmayı düşünüyorum. CRR Caz Orkestrasıyla genç jazz müzisyenlerini desteklemeyi, çocuklara ve gençlere jazz müziğini sevdirecek projeler üretmeyi düşünüyorum. Kısmetse University Of West London bünyesinde London College of Music'le dünyada Türk müziği eğitimi, sınavla sertifika ve diploma programı üzerine çalışmaya başlayacağım. Türkiye'nin en seçkin dergilerinden birinde bana yer ayırdığınız için teşekkür ederim. Umarım farkında olmadan kimseyi kırmamışımdır. Sanata ve sanatçıya değer veren, gelecek kaygısı olmadan sanatına odaklanmış, çalışan üreten, kültürüne sahip çıkan, gençleri müzisyenleri sonuna kadar destekleyen, saygın bir kimliği olan bir Türkiye hayal ediyorum. Huzurla sevgiyle, müzikle kalın.

Sizinle sohbet etmek benim için bir zevkti, zaman ayırdığınız için teşekkürler!

Bilge Himam
bilgeshim@gmail.com

Karahan Kadrman'ı takdimimdir...

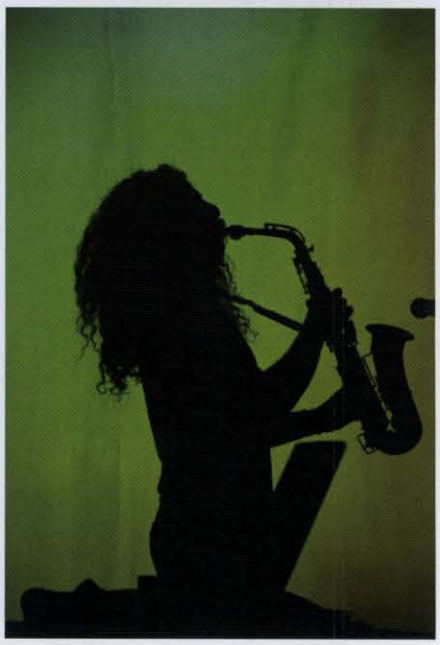

Karahan Kadrman 1979 doğumlu İzmirli müzisyen, söz yazarı, besteci ve performans sanatçısı. Dokuz Eylül Üniversitesi Müzikoloji bölümünden mezun olmuş. 1999 yılından bu yana "Abarjazz" adlı avant-garde müzik grubu, "Mors" isimli görsel-işitsel proje, ortaoyunu "Muzika Retorika" ve kendi şarkılarını seslendirdiği konserlerle yoluna devam ediyor. Bundan önce de birçok grupta yer almış ve büyük bir müzik özgeçmişine sahip başarılı bir genç müzisyen. Bu sayıda, kendisi ve müzik hayatı ile ilgili sohbetimize aşağıda yer veriyoruz.

Merhaba Karahan. Konuya doğrudan girmiş oluyoruz ama bize biraz geçmişinden, doğduğun büyüdüğün yerden, müzik hayatına başlama hikâyenden biraz bahseder misin? Mesela ailede senden başka müzisyen var mı?

Merhabalar, aile de benden başka müzisyen yok. Annem anlatıyor; Hatırlamadığım çocuk yaşlarımda araba kaportaları üzerinde ritim çalarak başlamışım. Yollar da çok bekletirmişim kendisini. İlk önce çocuğum yapma elalemin arabasına diyerek tutup kolumdan engel olurmuş. Ama sonra farkına varmış ki küçük adam çok eğleniyor, hem de trans halinde. Başta korkmuş ama sonra alışmış. Hatırladığım ise blok flüt çalmaya başladığım zaman (80'lerin ortası olmalı) ilkokul öğretmeni çağırıyor bizimkileri diyor ki; Efendimm sizin çocuk enternasyonal marşını çalıyor flütle! (L'Internationale; sonra öğreniyorum orijinali 1870 yılında Fransız şair Eugène Pottier tarafından yazılmış ve Pierre Degeyter tarafından 1888 yılında bestelenmiş). Bu durum devam ederse ceza alacak. Siz mi öğrettiniz? Cevap olarak; Duyduğu her şeyi çalıyor efendim. Ev de hususi olarak marş dinlemiyoruz. Radyodan veya televizyondan duymuş olsa gerek (zaten o zaman sadece bir kaç radyo ve TV kanalı var). Ben ki hatırlamıyorum bile nereden duyduğumu, kendi kendime bir şeyler çalıyorum sadece, hoşuma gitmiş olsa gerek ezgisi. Aynı sene bir tokat yedik başka sebepten. O da Aziz Nesin'in "Anıtı Dikilen Sinek" öykü kitabını okula götürdüğüm için. Hal bu ki kendileri istemişlerdi bir kitap getirin yarın diyerek. Sağ olsunlar o tokattan sonra unutur muyum hiç Nesin babayı. Unutturmam da! Müzik ve sözlerle tanışmam hatırladığım ve bana anlatılanlar kadarıyla bu şekilde cereyan etmiştir. Yasak olanı kırma içgüdüsü, o zamanların eğitim sisteminin temelindeki ulusal tutuculuğu aşarak, eğitimin öneminin uzun zamandır bilincin de olan ve 25 yıldan fazla bir zamandır düzenin kendisine karşı direnç gösteren, aynı zaman da saf sevgi ile beslenen benim gibi bir varlığın filizlenmesine sebep olmuştur.

Önce hangi enstrümanla başladın? Hangi enstrümanları çalıyorsun?

Araba kaportaları, çöp kovaları ve blok flütten sonra ilk elime aldığım enstrüman bas gitar oldu. Ardından, klasik ve elektro gitar, sonra şarkı söylemeye ve yazmaya başladım. Ardından piyano, alto saksofon, didgeridoo, ney, udu, dilli Hint flütleri, bendir, synthesizer, monotron, bilgisayar tabanlı bir çok enstrüman ve bir takım kendi uydurup yaptığım çalgılar. Ve hala hepsini çalmaktayım. Söz yazarlığının ve vokal performanslarımın yanı sıra bu yolculukta, başından bu yana beni besteciliğe doğru sürükleyen işte bu multi-enstruanist yapı oldu.

Bravo. İnsanın yetenekleri doğrultusunda bir hayatı seçebilme lüksü de büyük şans, bunun bilincinde olmak da ayrı bir zekâ. Gerçekten hoş olmalı en sevdiğin hobinin mesleğin haline gelmesi. Eğitiminden bahseder misin?

Hayat mı beni seçti bu konu da, ben mi bu hayatı seçtim, şans mı, çile mi? Hem çilemi çektim hem özgürlüğün keyfini, tadını yaşadım derim. Neresinden bakarsanız bildiğim şu ki hiç vazgeçmedim, müzik benim tutkum! Lakin her şeyden öğrendim.

Müziğe çocuk yaşlarda çöp tenekeleri, araba kaportaları ve hiç yanımdan ayırmadığım blok flüt ile başladım. Yani sokak da, zihnim de hiçlik-boşluk alanları yaratan ritm ve nefes eşliğinde. Bu beni gerçekten büyülüyordu. Flütü alıp ormana giderdim, ağaçların yanında ve su kenarında kendimi kaybeder, zamanı unutur büyülenmeye devam ederdim. İlerleyen yıllar da ise İzmir Karşıyaka Halk Dansları (KATHOD) derneğinde, Anadolu-Balkan ve Orta Asya müzikleri, oyunları ve kültürü üzerine; çalgı, kostüm, ritim ve dans eğitimi aldım. Aynı süreçte lise müzik grubunda şarkı söylemeye başladım. O yıllarda lise müzik grubumuzu çalıştıran ve müzik yapabilmemiz için bizlere olanak sağlayan, her zaman yanımız da olan, bizi bu yol da sürekli motive eden müzik öğretmenimiz Ali İşcen'in sabrı ve desteği çok önemlidir benim için. Ardından İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Ana Bilim Dalı'nda lisans öğrenimine başladım ve tamamladım. "Abarjazz" müzik grubu kurucu üyesi olarak kompozisyon ve performans çalışmalarında bulundum. Türkiye'nin büyük kentlerinde grup arkadaşlarımla beraber çok sayı da konser sahneledik. Ayrıca belge film, kısa film müziği ve kayıt çalışmaları yaptım. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi "Full Art Performans" topluluklarını oluşturdum ve performans etkinliklerini düzenledim. Toplum-Sanat ve Sanat-Müzik ilişkisi üzerine kuramsal çalışmalar ve teoriler üretiyorum. Lisans tezimi Deneysel Müzik ve Sanatlararası İletişim üzerine verdim.

Deneysel Perşembeler (Experimental Thursday) başlığı altında, İzmir Hayalbaz Sanat Merkezi'nde, 2009-2015 yılları arasında Deneysel Müzik performansları sahneledim, düzenledim. Geçtiğimiz sene İzmir Deneysel ve Doğaçlama Müzik Günlerini başlattım. Muzika Retorika ile Ortaoyunu geleneği üzerine, konuşulmayanı konuşmak adına şehrin alelade bölgelerinde kışkırtıcı ve farkındalık hatırlatan protest performanslar sergiliyorum. Uluslararası barış örgütleri, çevre sağlık oluşumları, sivil insiyatifler ve bağımsız sanat kolektifleriyle çalışıyorum. Yanı sıra mistik ve kozmik duyguları, hayal gücünü dışa vuran seslerle, doğaçlama "trans" müzikler icra ediyorum. Altay kültürü, Şaman geleneği ve ritüel müzikleri üzerine çalışmalar da bulunuyorum.

Düş gezginiyimdir, çok severim. Yollardayım! Bu alanların her biri benim için devam eden eğitim sürecimin önemli bir parçası. Dediğim gibi her şeyden öğreniyorum!

Bestelerin?

Farklı nitelikler de bestelerim var. Elle tutulur, şarkı formundaki ilk bestemi 1995 senesinde yapmıştım. Şarkı formunda olanlar var, hareket için yazılmış (performans sanatları, çağdaş dans veya tiyatro) görsel sanatlar için, sinema filmi veya hareketli doğal veya doğal olmayan nesneler için, plastik sanat eserleri için (heykel, resim) ve edebi eserler için (öykü, şiir, manifesto) yazılmış bestelerim var.

Tamamen tinsel (ruhsal) olarak tözden (kendi kendisinde var olan) gelene salık vermek suretiyle çalınıp kaydedilerek, tekrar çalınabilmek üzere nota çevrimi yapılan kompozisyonlar da var. Tamamen tek ezgisel olan kompozisyonlar da. Ses yerleştirmelerim (sound instalation), alan kayıtlarına dayalı atmosfer kolâjlarım, enstrüman deformasyonlarım ve bilgisayar tabanlı çağdaş bestelerim de var. Söz için yazılmış olanları da. Tekrar çalınmak üzere yapılmamış raslamsal (incidental) olan kayıtlar da var.

Rüzgâr ve su akışına bağlı hareket sesleri.
Yaptığın müzik tarzı hakkında bilgi verir misin, seninle ilk defa tanışan okuyucular mutlaka merak etmişlerdir en azından ön bilgi olarak?

Müziğimi yaparken tarzla ilgilenmiyorum, bunu hiçbir zaman düşünmedim! Tabii ki kültürleri birbirinden ayıran ve çeşitleyen özellikler vardır. Bilim, odak alanında bunu incelemek için çözer ve tekrar makro odakta birleştirir. Birbirinden ayırmak, birini diğerinden üstün göstermek için yapılmaz! Ben ritüelistik bir küğcü (Küğ: Altay dilinde yerle gök arasındaki bağlantı kuran), çağdaş bir besteci, söz yazarı, kent dervişi, performans sanatçısı, tözcü ve mistik kolajcıyım bir nevi. Yaşadığım çağa, duruma, evreye mix-age diyorum. Enstrümanların veya müziklerin kendileriyle değil, daha çok kendi hikâyemle ilgileniyorum. Yaşadığım olaylar, öyküler ve işitip gördüklerimden, düşlerimden feyz alarak aslında kısaca "kendimi çalıyor, söylüyorum". Tarzım bu.

En çok kimle hangi sahnede yer almak isterdin? Böyle bir isteğinin gerçekleştiği oldu mu?

Böyle bir düşüncem yok. En çok saf sevgiyle ve dostlukla paylaştığım insanlarla hayal sahnesinde yer almayı seviyorum.

Tam beklenen bir cevap.

Hayal sahnesinde çok oldu ama kimse tanımaz ben dahi tanımıyorum yani isimlerini bilmiyorum. Bir nevi mitolojik karakterler diyebiliriz.

Albümlerin var mı? İsimleri?

Albümlerimi EP veya demo olarak kendim yayınlayıp, dağıttım. Basılmış olan solo albümüm yok. Proje videoları ve kompozisyon kayıtlarım mevcut. Bu zamana kadar çok da ilgilenmedim açıkçası. 2013 yılı sonlarında sözü müziği bana ait olan şarkı formunda parçalar düzenlemeye başladım. 2015 Ocak ayında değerli müzisyen dostlarım ve usta isimlerle beraber kayıt öncesi çalışmalarımızı bitirdik. Bu çalışmalar, hayatımda önemli yerleri olan sevgili Akın Eldes ve Turgut Alp Bekoğlu'nun eşsiz müzikal birikimi, dostane ve yol gösterici destekleriyle buluştu. Bu çalışma da, sürpriz isimler de eşlik edecek süreç içersinde bizlere. Aynı zaman da sevgili dostlarım davulcu/ perküsyoncu Ömer Arslan ve bas gitarist Behiç Çivici, sevgili İhsan Apça (Ada Müzik stüdyoları) ve Ercan Yazıcı'nın (Kadıköy NYM stüdyoları) destekleriyle beraber kayıt çalışmalarına devam ediyoruz. Şarkıların 2015 Eylül ayı içinde hazır olması için süreci takip ediyorum. Tabii yol ne gösterir bilinmez. Bu esintilerin ve karşılaşmaların hiçbiri tesadüf değil bence. Hayatı sadece planlayıp formal, kuralcı bir şekilde yürütmek yerine, akışkan, form değiştirebilen, özgür bir biçim de karşıdan gelenlere de fırsat vererek yaşamak çok büyük bir kucağa sahip olmaya benziyor. Hem sarıldığınız, hem de hep beraber sarınılan, bir bütünle yaşamak diyebiliriz buna. Kayıtlar ve sahne provaları tamamlandığında ilk olarak İstanbul, İzmir, Ankara, Bodrum ve Eskişehir'de sahneleyeceğimiz konserlerle, bu çalışma çerçevesindeki şarkıları dinleyicisiyle buluşturacağız.

Müziğini yaratırken ya da yaparken seni etkileyen bir duygunun o anda var olması önemli mi yoksa bu benim işim diyerek gayet mekanik şekilde mi yapıyorsun?

Grupça veya başka disiplinlerle beraberken farklı işliyor bu süreç. Ama temel de ve ya tek başıma üretiyorsam; o an da ne geliyorsa o ilk hali, ezginin ritmin ve hikâyenin sevişmesi. Bu kaynak, benim için bir başlangıç oluyor üretim, besteleme sürecinde. Yaşanmışlıkların hissi ve sezgisel ifadeleri ön plana çıkıyor. Tabii ki birikimi tahlil etmemiz çok zor. Genetik bellek ve bilinmezliğin derinliğiyle de tamamen müziğe teslim oluyorum. Bazen söz, bazen ses. Sözlerle anlatılamayan yerleri seslerle anlatıyorum. Hayaller kelimelerle tam olarak ifade edilemiyor çünkü. Hayalin sözleri sesler oluyor ve görsele dönüşüyor. Ardından bu düş-görselleri,

deneyimlediğim bu hayat içinde beslendiklerimle harmanlanarak, doğuruyorum. Bazen ise harmanlanmıyor. Hikayeler ise önemli benim için. Kısaca doğum böyle gerçekleşiyor. Benim için doğallık ayrıca çok önemli! Pure olanı, saf olanı, eklenmemiş olanı arayışım sonsuz bir yolculuk. Beni hayatta tutan bu yolculuk sayesinde müziğin tamamen içimden gelmesine olanak sağlayabiliyorum. Müziğinizi yaparken trans haline geçemezseniz bilin ki kalbiniz ve aklınız arasında bir sıkıntı vardır. Bu vecd hali bir araf yaratır. Sıkıntı, tedirginlik gibi belirtiler yoktur, pir ü pak rahatsınızdır. Yani, ne burada ne başka bir yerdesinizdir. Kendi iç evreninizden alıp, realite dediğimiz gerçeğe taşırsınız hediyeyi. Benim senin yoktur, hediye her şeyin ve hiçindir. Pek eminim ki müziğin kendi doğası, bu doğa bir iş değil, bir ritüel. Tamamen serbest bir, kalp ve zihin açıklığıyla müziğin içinizden geçmesine izin vererek, kendi biricik, eşsiz ritüelinizi oradaki herkesle paylaşırsınız. Yani evrendeki her şeyle aynı anda titreştiğinizi hissedersiniz. Müzik "üretmenin" başlangıç noktası bu benim için! Eğer böyleyse kendiliğinden başlamış oluyorum zaten üretmeye. Ve devamında, insanlığımı yaşadığım doğaya duyduğum sevgiyi birleştirerek evrene ihtiyacı olan ışığı yansıtmam gerektiğine inanırım. Yani hediyenin geri dönüşüne! Her şey ses, söz ve görüntüden ibaret değil sadece. Hisler, duygular ışık oluyor ve nefes, su, yemek gibi bir ihtiyaç bu tüm ruhsal varlık doluluğu için. Bu saf sevgi ile ışıma hali, bu paylaşım, mistizmin temelini oluşturur. Buna da aşk deniyor. İşte müziğimi tamamlamak için ihtiyacım olan da bu aşk benim için! İş kısmı ise bu evrelerden sonra başlıyor. Üretimin kendisini, realitesini, emeğin hakkını geriye dönüştürmek. Ne için? Tekrar üretebilmek için. Bu bir döngü çünkü.

Ne kadar içten diyorsun. Doğru. Şu anda spesifik olarak içinde yer aldığın bir grubun var mı? Nerelerde sahne alıyorsun?

Eskiden beraber çalıştığım ve ayrıca hala devam eden birçok grubum var. Birçok farklı sahne de yer alıyoruz.

Sobe (doğaçlama, Punk- Rock), İzmir Express (folk rock), Match Box Blues, Abarjazz (avant-garde, electroakustik, doğaçlama & deneysel müzik), Mors (görsel- işitsel/ çağdaş gölge oyunu performansları), Play (elektronik dans müziği), Funky Monkey (groove, funk), Avam (avant-garde, folk), Phonotic (soyut electronik kompozisyonlar), Chicago Blues Band, avant- garde noise horn / (gürültü & saksofon), 1+1 Free Fall (çağdaş minimal duo), Ultimate Moment (çağdaş dans & müzik performans), Latcho Groove, epilePSY (prograsive trio), Muzika Retorika (kabare & protest performans).

Kendi bestelerimi seslendirdiğim performansların yanısıra Mors, Muzika Retorika, Abarjazz, Latcho Groove, Ayanbeyan ve epilePSY proje gruplarıyla müziksel yolculuğuma devam ediyorum.

Konserlerin? Yakın zamanda var mı?

Şimdiler de kayıt sürecinde olduğum için en yakın tarih ve mekan Haziran ve Temmuz ayı sonlarında Fethiye Kabak Vadisi'ndeki "Latcho Camp" sahnesi olarak gözüküyor.

Uluslararası platformlarda yer almayı düşündün mü ya da böyle tecrübelerin oldu mu ya da projeler var mı?

Evet çeşitli bienal ve festivaller kapsamında; Alman Film Müzesi (Frankfurt), Haus Des Barock Modern Sanat Müzesi (Die Drostei, Hamburg), St. Trananitatis Kilisesi (Altona), Ernst Barlach Müzesi (Wedel, Hamburg), Musrara Art University (Jerusalem, Israel)'de uluslararası platform da konser ve performanslar sahneledim. Hali hazırda sanatlararası iletişim kapsamında görsel-işitsel projeler yazıp, yürütüyorum. Bu çalışmalarımı sevgili dostum yol arkadaşım elektronik müzik bestecisi Efe Akmen ve çok yakın dostum tasarımcı Onur Aziz Öztekin ile beraber 2005 senesinden bu yana "Mors" projesi ile (çağdaş müzikal gölge oyunu) görsel-işitsel ve elektro akustik müzikal performaslarla destekliyoruz. Geleneksel gölge oyunu tekniklerini güncelleyerek Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'da sahneliyoruz.

Rutin olarak sahne aldığınız bir yer var mı?

Aritmik bir rutin var hafta da veya her ay gibi değil. Konser ve performans sergilediğim başlıca yer ve bünyeler;

K2 Çağdaş Sanat Merkezi (İzmir), Goethe Institute (İzmir), Alan Istanbul (Galata, Istanbul), Konak Pier (Konak, İzmir) Ekavart Galery (Istanbul), Hayalbaz Sanat Merkezi (Alsancak, İzmir), EskiYeni (Kızılay, Ankara), Latcho Camp Sahnesi (Kabak Vadisi, Fethiye), Depo Galeri (Tophane, Istanbul), Asfalt Galeri (Kadıköy, Istanbul), Pera Müzesi (Beyoğlu, Istanbul), Kayaköy Sanat Kampı (Fethiye, Muğla), Gümüşlük Eklisya Kilisesi (Bodrum, Muğla), KooperatifArt & Performance Hall (Beyoğlu, Istanbul), 60M2 (Beyoğlu, Istanbul), Tarihi Levissy Müzesi Şapeli (Kayaköy, Fethiye), Karga (Kadıköy, Istanbul), Karşı Sanat Çalışmaları- Versus Art Project Galeri (Beyoğlu, Istanbul),Greenpeace (Beyoğlu, Istanbul), Karakedi Kültür Merkezi (Tünel, Istanbul), BUBI Biliş Buluş Sanat Merkezi (Kadıköy, Istanbul), Karmylassos Kilisesi (Kayaköy, Fethiye), Hush Hostel Lounge (Yeldeğirmeni, Kadıköy), Cinatı (Alsancak, İzmir), Muppet's Art Sahnesi (Alsancak, İzmir), K-ı-r-m-ı-z-ı (Alsancak, İzmir), Caffenol Bistro (Konak, İzmir), TAK-Tasarım Atölyesi (Kadıköy, Istanbul), Avam Kahvesi (Beyoğlu, Istanbul), Mask Cafe (Konak, İzmir), Don Kişot Squat-Sosyal Merkezi (Kadıköy-Yeldeğirmeni), Naturel Life Sahnesi (Kabak Vadisi, Fethiye), ÇATI Çağdaş Dans Topluluğu Stüdyosu (Tophane, Istanbul), Zorlu Centre Performans Sahnesi (Istanbul), Tarihi Tophane-i Amire (Istanbul). İzmir, Rize, Istanbul, Ankara, Eskişehir, Berlin, Yerevan, Batum, Tfilis, Eskişehir, Bolu, Bursa, Jerusalem, Muğla (Fethiye, Kayaköy, Faralya, Kabak, Bodrum) sokak araları, meydanları, caddeleri, koridorları, hanları, hamamları, dağları, kayalıkları, yaylaları, nehir kenarları, sahilleri, tepeleri, tünelleri, köprü altları, camileri, üniversiteleri, festivalleri. Bu mekan ve atmosferlere ev sahipliği yapan, müziğimi ifade etme imkanı sağlayan ki müzik sayesinde tanışıp arkadaş olduğum tüm dostlarıma derin duygularla sevgilerimi gönderiyorum. İyi ki varsınız, iyi ki bu hanları, bu sahneleri, kaleleri, mabedleri, alanları, meydanları tutuyorsunuz! Öyle ki bu piyasa ortamında üreteni korumak, bu sistem içersinde hak ve eşitlik uğruna ısrar ederek direnip, kültürleşme, eğitim, farkındalık hatırlatma ve sanat için inanılmaz zorluklar çekerek devam etmeye çalışıyorsunuz. Var olun!

Son olarak eklemek istediğin bir şeyler var mı benim sormayı unuttuğum. Bu derece donanım karşısında aklıma gelmemiş sorular olabilir.

Bu yolculuğa eşlik edenlere; her zaman bana destek olan çok değerli aileme, ailem dediğim insanlarıma, sevgili dostlarıma, tanışabildiğim Anima-lia (yaşayan-ruh) dostlarıma (insan tanımıyla hayvan), Plantae'ya, Dolunay'a, yakınen tanıdığım ve tanımadığım bazı arkadaşlarıma çok teşekkür ederim! Tabii evvelden (öncelerin öncesi) ezele (sonsuz eskilik) değin devam eden bu hikâyeye, ben-ce olan biricik, eşsizce ekleme ve başkama ile bir hatırlatma sadece tüm bunlar. Yoksa ne uzadım ne kısaldım! Sürçü lisan ettimse affola!
Hayatta en içimden gelen şeyi anlatmama, benim için bu konuları güncellemeye imkan verdiğiniz için sizlere çok teşekkür ederim. Sevgilerimle. . .

Çok teşekkürler Karahan. Sana bu yaşamın her alanında mutluluklar ve başarılar, gönlüne göre bir hayat diliyorum. Bu röportajı kabul ettiğin ve vakit ayırdığın için de ayrıca kendi adıma teşekkür ediyorum.

Karahan Kadrman /
https://soundcloud.com/karahan-kadrman
Mors / https://vimeo.com/user2368189
Muzika Retorika /
https://soundcloud.com/muzikaretorika
Abarjazz / http://abarjazz.bandcamp.com/

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

Türkiye'de Jazz, Latin Ve Afro-Cuban Perküsyonun En Önemli İsimlerinden; Barlas Kızılöz

Barlas Kızılöz, hem müzisyenliği hem de eğitmen yönüyle uzun yıllardır adından söz ettiren bir isim. İzmir'de yaptığı müzik çalışmaları sonrasında İstanbul'a yerleşen ve müzik yaşamına orada devam eden Barlas Kızılöz sonra tekrar İzmir'e döndü, halen müzik yaşamına İzmir'de devam ediyor. Yıllarca en aranan perküsyoncular arasında kendisine iyi bir isim yaptı. Ben kendisini yıllar önce bir İzmir Caz Derneği gecesinde dinlemiştim. Tarih 26 Mayıs 2005 idi. O zaman Engin Recepoğulları kardeşim Ömür Gidel'in fikri olan ve yine kendi öğrencilerinden oluşan Logos adlı grupta çalıyordu. İzmir Caz Derneği'nin bir gecesinde Barlas Kızılöz de Logos grubu ile birlikte çalıyordu, o gecenin konuğu ise Okay Temiz'di. Barlas Kızılöz ve Okay Temiz'i o geceye katılanlar dinleme şansı bulmuştu. Barlas Kızılöz, hem latin, hem jazz hem de afro-cuban müziğin içinde yer alan önemli bir perküsyoncu olmasının dışında NLP eğitimleriyle de öne çıkmış bir isim. Ömür Gidel'in kurduğu ve bir çok önemli jazz müzisyeninin yetişmesine olanak sağlayan, adeta bir okul olan Yamaha Band yıllarından bugüne kadar olan müzik yaşamını ve yıllar içinde edindiği tecrübeleri Barlas Kızılöz'le konuştuk. İzmir'in önemli müzik değerleri vardır, bu kişilerin sayısı iki elin parmaklarını geçmez. Elimden geldiği kadarıyla müziğe emeği geçmiş bu değerleri sizlere tanıtmaya ve anlatmaya gayret ediyorum. Böylesine değerli müzisyenlerin yaşamlarından öğrenilecek birçok tecrübe olduğunu düşünüyorum.

Barlas Kızılöz, hala latin müziğinin çözmeye çalışıyorum dese de bu onun alçak gönüllüğü nedeniyle söylediği bir söz. Onun jazz, latin ve afro-cuban müziğinde yaptıklarını onu dinlemiş olan herkes biliyor. İzmir'de nice Barlas Kızılöz'ler yetişmesi dileğiyle. Onu daha çok dinlemek istiyoruz. En kısa sürede Santana Cover Group'u kurmasını ve dinleyicilerle buluşturmasını diliyorum. Bu tür projeler uzun zamana yayılsa bile mutlaka bir gün yolunu buluyor. Yeni bir orkestra oluşumu İzmir için gerekli, böylece dinleyici kitlesi hareketlenecektir diye düşünüyorum.

Müzik yaşamın nasıl başladın, en başından anlatabilir misin?

Önce perküsyonu nasıl seçtim onu anlatayım sana. Ben aslında davulu seçtim, Ankara'dayken Okay Temiz'in TV'de bir konserini seyretmiştim. Ondan sonra hayran oldum davula. Evde ne kadar tahta, kaşık falan varsa bagete benzeyen obje, onlarla minderlere vurarak başladım. Ondan sonra ailem baktı ki ilgi duyuyorum bu işe. Oğlumuz bir gitara ya da başka bir enstrümana heves etse diye düşünmüş olabilirler. Fakat müzik hocam da söyleyince "bu çocuğun vurmalıya kabiliyeti var" diye bana bongo gibi bir şey aldılar. Gibi diyorum çünkü Türkiye'de o zaman doğru dürüst bir perküsyon yok. Bongoyu da davul gibi çalmaya çalıştım, o sırada ilkokul bittikten sonra İzmir'e taşındık. İzmir'de de Menemen'de ben o saksı darbukaları görünce, bir de İzmir'in meşhurdur hıdrellezleri. Ben darbuka, tumba, bongo falan başladım. Adını bile bilmiyordum perküsyon setinde yer alan enstrümanların, tumba diye biliyordum, perküsyon olduğunu bilmiyordum. Nitekim öyle başladım. Hıdrellezlerin, maçların aranan elemanı olarak çalışıyordum. Sadece bana Türkiye'de zamanının ünlü davulcularından birinin metodu alındı. O davul metodunu çalıştım, baget egzersizlerini çalışmaya başladım. Aslında ben perküsyonu seçmedim, mecburen oldu. Davula geçemediğim için perküsyonda kaldım. Daha sonra da perküsyonu çok sevdim. Sonraları davul dersine Ömür Gidel'e giden bir arkadaşım vesilesiyle Ömür Gidel ile tanıştım. Onunla birlikte perküsyonu tanımaya, gerçek anlamını anlamaya Ömür Gidel sayesinde başladım ve öyle de perküsyoncu oldum. Özetle bu, o sırada İktisat bölümünü de bitirdim.

Ömür Gidel ile derse başladım, hatta ben ilk derste çok iyi çaldığımı düşünmeme rağmen tumbayı devirdim. Düştü stüdyoda tumba yerlerde yuvarlandı. Ömür Gidel, sakin ol, "yavaş yavaş" dedi hiç unutmuyorum. 27 yaşındaydım, o sırada tiyatro merakı da vardı.

Ne kadar devam ettin bu derslere?

4 sene kadar devam etti Ömür Gidel ile çalışmalarımız. 3. seneden sonra Ömür Gidel ve Yamaha Band ile başladım çalmaya. Tabii sadece dersle geçmiyordu zamanımız, biz grup olarak her akşam

Ömür Gidel'in stüdyosunda jazz dinliyorduk. O zamanlar Youtube, internet, hiçbir şey yoktu. Notalar karaborsaydı. Yani bir insan nota bulduğu zaman altın bulmuş kadar seviniyordu. Ya da bir kayıt, konser kaydı bulduğunda da öyle. Ömür Gidel sağolsun koleksiyon derecesinde itinayla topladığı için onun stüdyosunda seyrediyorduk. Seyrederken de öğretildik ve öğrendik. Yani çok güzel çalmışlar, çok hoş bir müzik diye değil. Ömür Gidel bizlere; burada niye onu çaldı, neden o orada girdi, bakın sizin çalıştığınız, çaldığınız parçayı nasıl çalıyorlar diyordu. Her şeyi sistematik öğreniyorduk. Perküsyoncu olduğum için sadece latin müziği dinlemiyorduk. Jazz müziği, film müzikleri, senfonik rock, hepsini dinleyerek yetiştik. Sadece latin perküsyon dinleyelim diye bir şey yoktu. Perküsyon her türlü müzikte var. Zaten insanlığın gelişimine baktığınızda ilk bulunan enstrüman perküsyon, en ilkel olanı. Hayvanları öldürmüşler yemek için deri yumuşakken gerildiğinde ses çıkarttığını bulmuşlar. Sonra o derileri bir şeylere germişler. Kemikleri de boylarına göre ipleri gerip vibrafon, ksilafon benzeri şeyler yapmışlar. Dili bulmadan yani konuşmayı öğrenmeden müzikle başlamışlar haberleşmeye, iletişim kurmaya ve sanata. İlk enstrüman perküsyondur yani.

Yamaha Band sonrası müzik yaşamın nasıl devam etti?

Yamaha Band'den sonra yine Ömür Gidel'in destekleriyle La Sera adlı yerde çalmaya başladım. Yamaha Band'de de para kazanıyorduk ama geçimimi bundan sağlar hale gelmem La Sera'da başladı. Gitar, perküsyon olarak bir arkadaşımla birlikte başladık. Bazen bir trompet ekleniyordu, bir de şarkıcımız vardı.

Ritm terapi ile ilgili de çalışmalar yapmıştın değil mi?

Bir müddet sonra perküsyon Türkiye'de NLP denen şey ile gelişmeye başladı. Kişisel gelişimde, takım ruhunda ve birliktelik olayında müziğin, bilhassa vurmalının anlamını anlamaya başladı piyasa. Yani iş dünyası. Bunu müzisyenler bulmadı. Fakat iş dünyası bunu keşfedince ki onlar da yurtdışı eğitimlerinde falan görerek getirdiler, bunun birleştirici ve takım ruhuna etkisini anladılar. Çünkü herkes kafasına göre vurduğunda bir kafafoni oluşuyor. Onu belli bir düzende vurmak lazım, birbirini dinlemek lazım, paylaşmak lazım. Ondan sonra ben bir müddet bu eğitimleri Blue Miles'da yaptım, Mavi Bar'da yaptım. O sırada Akademi İKSEV'e bu teklifi ben getirdim. Çok sempatiyle baktılar, hemen ben aletlerimi getirdim ve orada başladık. Akademi İKSEV jazz konusunda İzmir'deki önemli yerlerden bir tanesidir ama biz sadece ritm terapi bölümünde kaldık. 1 sene kadar orada devam ettik. Fakat o sırada benim oradaki öğrencilerimden fizyoterapist olan bir iki kişi vardı. Onlar bana engellilerle ilgili bir projelerini olduğunu söylediler. UNICEF ve Birleşmiş Milletler'le birlikte yaptıkları bir projeymiş. Ona katılmamı teklif ettiler, "Hayata Artı" diye bir projeydi. Ben de onlara duyma engellilere ders vermek istediğimi söyledim, hemen projeye eklediler. Duyma engellilere ve fiziksel engellilere perküsyon eğitim vermeye başladım. 3 ay sonra ise konser verecek duruma geldik ve konser verdik. Bu çalışmalarım sırasında Kanada'dan bile TV ekipleri geldi. Çünkü duyma engellilerle müzik çalışma yapan tek insan benmişim. Çünkü dans gösterileri var ama müzik alanında hiçbir çalışma o ana kadar yokmuş. Titreşimleri yoluyla öğreniyorlar fakat duyma engelli olanların ne yazık ki müzik hafızaları yok. En zor ritmleri bile çalıyorlar fakat tekrarını yapamıyorlar. Sadece bir defaya mahsus çalabiliyorlar.

Bireysel olarak ders veriyor muydun?

Bireysel olarak perküsyon dersi olarak ciddi ders alan birkaç isim oldu sadece. Fakat Youtube gibi insanların müzikle ilgili bir şeyler öğreneceği mecralar yokken İstanbul'da bir çok kişiyle tanıştım ve bu insanlar beni gelip dinleyerek perküsyon çalmayı öğrendiklerini söylediler. Bu da çok ilginç bir şey. Ben de Ömür Gidel ile çalışmalarımdan sonra Amerika'dan getirdiğim kasetlerle kendimi geliştirdim.

Diğer enstrümanlara göre perküsyon çalmak isteyen ve çalan sayısı da az. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsun?

Çünkü zor. Taşıması zor, öğrenmesi zor, bageti çözüceksin, eli çözeceksin, elde altı sesi çözeceksin. Alet taşıyıp, alet indireceksin. Davul her yerde var. En önemli şey, gerçekten perküsyon çalabilmek için müziğin bütün enstrümanlarını, türlerini, enstrümanların görevlerini bilmek lazım. Genel teatral durumu bileceksin ki eksik olan süsleri koyabilesin. Sen zaten makyaj yapılmış bir şeye ikinci ruju sürersen o müzik başka bir şeye döner. Estetiği çok iyi bileceksin ki perküsyon çalabilesin. Bizde herkes maşallah perküsyoncu aynı zamanda. İki tık tık bir fık fık yapan perküsyoncuyum diye geçiniyor. Çalıyorum demek başka bir şey, eğlencesine gelip keyif almak başka bir şey. Perküsyonun çok önemli bir özelliği de şu; en karışık latin müzikte bile bir tane campana vardır, 4'ü verir. Ondan sonra shaker'lar vardır 8 beat'i verir. Bunları çalmak için virtüöz olmak gerekmez, iyi bir ritm duygusu yeterlidir ama aynı sahnede virtüöz de bunları çalabilir. Virtüözlerle de aynı sahneyi paylaşabilirsin ama senin görevin sadece 4 vurmaktır. Müziğin içinde olabilirsin. Ama perküsyoncuyum demek biraz düşünülmesi gereken bir şeydir. Mesela ben latin perküsyoncuyum diyorum ama bunu da aspirin alarak söylüyorum. Bunun doğusu var, Hinti var, Afrikası var. Çok karışık işler.

Davulcuların perküsyon çalmaları için neler düşünüyorsun? Mesela Airto Moreira örneği var?

Airto Moreira'yı örnek vermişsin. Buna Alex Acuna'yı da ekleyebiliriz. Bir dönem Marilyn Mazur'u da ekleyebiliriz. Marilyn Mazur önce piyanoyla başlamış, sonra davula geçmiş, en son perküsyon çalmaya başlamış. Mesela Marilyn Mazur'un çaldığı şey drum'n percussion. Airto Moeira ve Alex Acuna da ha keza öyle. Davulcuların perküsyona geçmeleri sanırım bir yenilik, yeni bir tını istemeleri sonucu oldu. Çünkü perküsyoncu ister istemez biraz resmi negatif gören adamdır. Negatif derken davulun ana beat'i dışında gören adamdır. Ama Airto Moreira asla konga çalmaz, neden diye sorduklarında çünkü Giovanni Hidalgo çalıyor diyor. Ben de darbukaya falan fazla girmem çünkü Mısırlı Ahmet çalıyor. Sonuç olarak perküsyoncudan davulcu tam olmaz, davulcudan da perküsyoncu olmaz. Mix'i olabilir ama pür ü pak olmaz. Yani başka türlü görüyorlar, bakış açıları farklı. Alex Acuna davul çalmıyor mu, çok güzel çalıyor, ama başka bir tını var adamda. Yani kulağını kapat dinle bu adam kesin perküsyoncu dersin.

Perküsyon show'ların vardı, onlar nasıl oluştu?

Perküsyon show demek çok iddialı bir şey bence. Oraya jonglörlük de giriyor hatta sahnenin renkli olmasını sağlamak için ışıklar bile giriyor. Mesela Blue adlı bir grup var, dijital efektler de vardı, ışıkları da kullanılıyorlardı. Milyon dolarlık projelerdi. Ben o kadar işin gösteri ve şovunu mecbur olduğum için yaptım. Grupla bir yere gittiğim zaman sen bunu yap dediler, ben de yaptım.
Cüneyt Sermet ekolü deniyor ya hani, klasik jazz. Klasik jazz'da perküsyonun yeri yok. Dediğim gibi perküsyonun klasik jazz'da, bebop'da falan yeri yok. Michel Camilo Trio çıktı mesela, Giovanni Hidalgo, Anthony Jackson, Michel Camilo. Davul bile yok, çok güzel ve virtüözite söz konusu. Ben de öyle bir projede çalışmak isterdim. Hatta Blue Miles'da çalışırken Tamer Temel'le onların imitasyonlarını yaptık.

İzmir'deki müzik durumunu nasıl görüyorsun genel olarak?

İzmir önemli bir faktör, neden önemli bir faktör. İstanbul'a birçok ünlü müzisyen geliyor, dinliyorsun hatta gidip konuşuyorsun. Bu müzisyende bir uyarılma sağlıyor. İzmir ise lokal bir bölge. Çok az ünlü müzisyeni dinleyip, görebiliyorsun. İstanbul'da Volkan Öktem mesela çözmüş olayları davul-perküsyon çalma açısından. Dave Weckl'in bir kaseti vardı orada perküsyona nasıl alan bıraktığını dinledim uzun zamanlar. Çalarken perküsyoncuya alan bırakıyor. Bizim davulcuların bazıları perküsyoncuya çalacak alan bırakmıyor. Herşeyi kendileri çalsın istiyorlar.

İzmir'den İstanbul'a yıllar içerisinde birçok müzisyen ihraç olmuştur. Hala da oluyor. Bu iki şehir arasındaki farktan mı ileri geliyor?

İzmir'de İzmir'li müzisyene talep olmadığı için bir çok mekan kapandı ve hiçbir şey olmuyor. Sana direkt olarak bir şey anlatayım. Bodrum'da bir arkadaşıma çalmıştım, İngiliz bir DJ ile çalmıştım. Oradan dönüşte hard-case'lerle beraber bir gece kulübüne geçtim. Nasıl bir ilgi bana anlatamam, ne içersiniz Barlas bey gibi durumlar. Ondan sonra DJ bana dedi ki; "Ağabey ben de İstanbul'dan geldim, sen İstanbul'da nerede çalıyorsun" dedi. "Ben İstanbul'dan gelmedim, ben Bodrum'dan geldim, ben İzmir'liyim dedim". Bunları dedikten sonra ben direkt ikinci sınıf adam muamelesi gördüm. İzmir'de bir proje yapmak istediler, jazz-latin. Bana gelmişler, biraz bütçemiz kısıtlı

dediler. Nedir sizin istediğim rakam dediler, ben rakamdan önce A klas bir müzik yapacağımı söyledim. İsterlerse demo da vereceğimi söyledim. Bana İstanbul'dan bu iş için gelecek olan 6 müzisyenin maliyetini ödeyin gerisini merak etmeyin dedim. Fakat teklifimi kabul etmediler, İstanbul'dan geldiler ve o işi aldılar.
Dolayısıyla İstanbul bu işin kuyumcular çarşısı gibi. Bu müzik işlerine para yatıracak olan X müdür var ya, o düşünüyor ve bu konseri İzmir'lilere yaptıracağım ama bir fiyasko olursa, sen bu parayı hiç ettin diyecekler bana diyor. İstanbullu organizatör ve müzisyenlere bu işi verirsem başarısız olsa bile daha ne yapayım, İstanbul'dan insanlar getirdim derim diyor. Bu iş bu yüzden İzmir'de olmuyor bir türlü.

Peki bu durum değişir mi?
İzmir'in bu kompleksten kurtulması lazım. İzmirli jazz severlerin bunu aşması lazım. Burada bahsettiğim kitle öğrenciler değil. Ahmed Adnan Saygun'a konser seyretmeye giden insanlardan bahsediyorum.

Sen Michel Camilo'yu ya da Hiromi'yi Ahmed Adnan Saygun'da dinleyen kitleden bahsediyorsun değil mi?
Evet ama onlar benim gibi İzmirli müzisyenleri dinlemeye gelmezler. Benim bugün adım Barlas Kızılöz değil de Jose Feliciano Fernandes Ferrera olsaydı ben bugün Ayhan Sicimoğlu'nun bir numaralı adamıydım. Bana dediler ki senin adın Barlas olduğu için mümkün değil onlardan iyi olduğunu kimseye anlatamazsın. Beni İzmirli olduğum için yüceltsinler demiyorum, öyle bir amacım yok ama zaman zaman benim iki gömlek altımdaki adamı bana üstad diye anlatıyorlar. Ben buna bozuluyorum. Yoksa benim İstanbullu müzisyenlerle bir problemim yok. Ben Levent Altındağ'ı da çok seviyorum, Volkan Öktem'i de çok seviyorum, Erhan Seçkin'i de çok seviyorum, Gencer Savaş'ı da çok seviyorum. Yani benim müzisyenlerle ilgili bir problemim yok. İzmir'deki sorun İzmirli finansörlerle ilgili bir sorun.

Salsanova diye bir projeniz vardı değil mi?
Salsa müziği yapan bir orkestra kuralım dediler konservatuarda bir iki arkadaş. Gökmen Nacaroğlu diye bir arkadaşım var, onun önderliğinde kurulmuş bir grup. Zafer Zincirli, Metin Kurtuluş var benim öğrencim. Salsa müziği yapalım dedik sadece. Marc Anthony'nin parçalarının aynısın çalmaya çalıştık, çok zor oldu. Ben de alışmamışım öyle bir müziğe, ben biraz jazz'cı yetiştiğim için. Mesela bir atak vardı benim hoşuma gitmeyen, bunu değiştireceğiz dedim herhalde, böyle bir şey olmaz. Daha sonra Marc Anthony'nin şarkılarını çalan 15 grup dinledim, hepsi aynı atağı çalmışlar. Hepsi o saçma ritmi kullanmış yani orada da klasik müzik gibi bir sadakat var aslına. Ama tabii çok güzel bir müzik yapılıyor, çok büyük matematik bir müzik yapılıyor. Fakat ben 5. şarkıdan sonra sıkılmaya başladım, biraz daha jazzy, biraz daha farklı bir şekilde yapalım dedim ama dinletemedim. Çünkü bir yaratıcılık olmuyor, şarkı dinleniyor, daha sonra o şarkının versiyonu bulunuyor, notaları yazılıyor ya da Amerika'dan notaları isteniyor ama bir aranjman söz konusu değil ve bu sıkıcı oluyor. Salsanova gözbebeğimizdi. Çok çalıştık ve çok keyif aldım o müzikten. Ama benim amacım Santana Cover Group kurmaktı. Neden? Çünkü Santana'nın müziğinin içinde rock var, latin var, jazz var. Santana'nın sahnesinde aynı anda Herbie Hancock, Chick Corea, Wyntone Marsalis, John McLaughlin, Wayne Shorter var. Nefis müzik yapılıyor yani. Santana'da her şey var, en çok sevilen müziklerden birisi. Ben de çok bir şey değilim hani, Giovanni Hidalgo değil ki babamız üç yaşında tumba çalayım. Hala latini çözmeye çalışıyorum.

Bugünkü latin orkestralarından hangilerini beğeniyorsun?
Türkiye'de latin orkestra dendiği zaman bence Emir Ersoy'un orkestrası tektir. Bir de Küba'lıların kurduğu birkaç grup var. Robinson Fernandez'in kurduğu Latin Cuba Band var. William Cardoso'nun Pluma Band grubu var. Luis Ernesto Gomez ve Gülseren Gomez'in La Descarga grubu var. Dinleyiciler için durum şu, ben gidip dinliyordum bu grupları, bir müddet sonra, eğer dans etmiyorsanız, salsa yapmıyorsanız 3 şarkı sonunda esnemeye başlıyorsun. Hepsi aynı çünkü enstrüman yok, bir kontrbas, bir bongo oluyor. Latin orkestra dendiği zaman en az 4 nefesli, brass section olacak. Davul, perküsyon, conga çalan ayrı, tumba çalan ayrı, timbales çalan ayrı, bongocu ayrı olması lazım. Biz bunu Salsanova'da böyle yaptık, buna ne sonra para yetti, ne de müzik olarak tatmin etti. Çünkü salsa parçayı çıkarmak için çok prova yapman lazım. O provaya da kimse zaman ayırıp gelemedi ya da onu paraya çeviremedi. 5 konser verdik bitti.

Peki bundan sonra için planların neler?
Benim idealim Santana Cover Group'u kurmak. Bunun içine illa Santana değil de Santana tarzı içinde latin de olan, jazz da olan, rock müziği de olan, benim sevdiğim tarzda olan müzik yapabilecek kadroyu kurup yapmak. Ama zor.

Şu anda Albatros adlı bir grubunuz var değil mi?
Evet Albatros adlı bir grupla çalışıyorum. Yüzde doksan yabancı şarkılar çalıyoruz. Memnunum, enstrümanımı çalabiliyorum. Çok fazla da beklentim kalmadı galiba.

Müzik yaşamında geriye dönüp baktığında en hoşuna giden dönem hangisiydi?
Üç dönem var. Bir tanesi Ömür Gidel ile Yamaha Band sırasında hem eğitim alıp hem her parçanın günlerce, haftalarca provası ve Ömür Gidel'in doğru yönlendirmeleriyle yaptığımız müzik var. Biz her şarkıya ayrı emprovizasyon düşünürdük, kafadan yapıştır gitsin diye değildi. Onun verdiği haz hiçbir şeyde yok. İkinci olarak bir dönem La Sera'da benim önderliğimde yapılan müzikti. İnsanlar bizim için ve o müzik için geliyordu oraya. Orada beni izleyerek yetişmiş birçok insan da var. Orada demiştim ki madem Türkçe pop denilen müziği bize her gün veriyorlar bari biz bunları düzenleyelim dedik. Biz Türkçe pop şarkılarını jazzy formunda düzenledik ve o zamanlar bu çok hoşumuza gidiyordu. İnsanlar kapıda kuyruk oluyordu, TRT'de de program yapıyorduk Pazar günleri. Hayran kitlemiz oluşmuştu fakat piyasa şartları gereği yürümedi. Son olarak en mutlu olduğum dönem Salsanova dönemiydi. Hele ilk Türk-Amerikan Derneği konseri çok güzeldi.

Peki bugüne kadar kimlerle çalıştın?
TRT'de Cazın Türküsü adlı bir program yapmıştık. Sevinç Yurdem (vokal), Yavuz Darıdere (keyb, tp), Alpay Çiftçi (gitar, keman), ben (perküsyon), Kürşat And (bas), Emre Kartarı (davul) olarak bir ekiptik. Neşet Ruacan'la çalıştım Çeşme Jazz Festivali'nde. Levet Altındağ ile çalıştım. Aşkın Nur Yengi, Mirkelam, AF grubu.

AF o zamanlar çok meşhurdu. Evelallah adlı şarkılarının patladığı dönem sanıyorum senin çalıştığın dönem. Çok ünlü olmuşlardı.
Af ile ilgili komik bir anımı anlatayım; Af ile turnenin ilk konseri Rock House'da idi. İzmir'den gittim, yüklendim gittim, hard-case bu kadar yaygın değil, çalarken elektrikler kesildi, biz davul ve perküsyon çaldık bir süre ve dinleyenlerin çok hoşuna gitti. Ertesi gün zorluklarla aletleri toparladım. Zuhal Müzik mağazasına gittim, bir perküsyon aleti alacağım. Trilok Gurtu'nun bulduğu kuş sesleri çıkaran bir aletti. Yok ama hemen getirtiriz, inşallah gelir dediler. Ben de niye gelmiyor bu aletler diye sordum. Mağazada benimle ilgilenen personel de bana Türkiye'de doğru dürüst perküsyoncu olmadığını söyledi. Kim ister ki o aleti dedi. Ben istiyorum ama ben oraya 3-4 ayda bir uğrayan bir adamım. Benimle ilgilenen mağaza personeli; ama dün gece Rock House'da bir konser varmış ben gidemedim, feci bir perküsyoncu varmış, keşke dinleseydin dedi. Utana sıkıla benim o dedim. Böyle anılarım da oldu. Kübalı Robinson Fernandez ile çaldım yine Kübalı Ibis Maria'ya çaldım. İstanbul Kent Orkestrası'nda da çaldım. Serap Tamay ve Grup Günberi ile Sefarad ve latin müzik yaptım.

İki defa Türkiye turnesi yaptığını biliyorum. Hangi yıllardı onlar ve nasıl günlerdi?
1997-1999 yılları arasında iki defa Türkiye turnesi yaptım. Ben o sıralarda İstanbul'da yaşıyordum. Birçok sanatçıyla turneye çıkmıştık o dönem. Otel ve şehiri unuttuğumuz oluyordu, ben bir gün tumbaları unutmuşum sen düşün. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu hariç Türkiye'nin her yerine gittim. Yörelere göre insanların nasıl farklı olduğunu gördüm, ananeler ve görgüler bölgelere göre değişiyor bunu farkettim.

Sting sonrasında bizim doğu ritm çalgıları oradaki müziğe de girdi. Bu durum nedir sana göre?
Müziğin oryantal bir durumu varsa ve öyle bir duygu aktarıyorsa, bir Caribbean sound varsa ya da doğu ezgisi taşıyorsa o zaman bu enstrüman olmak zorunda. Tabla, udu drum ya da darbuka.

Sana göre o albümlerde çalanlar Doğu kültürüne ait olan o vurmalıları hakkını vererek çalabiliyorlar mı? Eskiden yabancı müzisyenlerin 9/8 ritm çalarken zorlandıkları söylenirdi. Bu hala geçerli mi sence? Bizim müziğimize yakınlıkları nasıl?
Feci çalanlar var, yani benim diyen adama gömleğini ters giydirecek adamlar var. Yanni'nin grubunu dinlersen orada bir saksofoncu var, zenci bir müzisyen, adam bir zurna çalıyor, inanılmaz. Mecburen Türk popunda darbuka çaldım, saygı da duyarlar o müziği çalanlar, fena da çalmam ama ciddi bir darbukacı geldiğinde hafif bir gülümsemeyle karşılarlar. Ben darbukayı darbuka gibi çalmıyorum konga gibi çalıyorum artık o oriental konga oluyor. Oriental parçada gerektiği kadar darbuka çalıyorum ama dediğim gibi bir darbukacı değilim.

Peki üretim açısından her müzik türü için ülkemizdeki nasıl görüyorsun durumu genel olarak?
Kaliteli müzik; emek isteyen, kulak eğitimi isteyen, dinleyici isteyen bir müzik. Şu halde bakılırsa bırakın jazz müziğini Türkçe pop bile dibe gidiyor. Bugün nostaljik pop çalan gruplara kaliteli grup gözüyle bakılıyor. Bizim zamanımızda Ajda Pekkan dinlemezken Kenan Doğulu'ya kadar artık kaliteli müzik olarak adlandırılıyor. Şu anda yapılan müziğe göre onlar altın değerine ulaştı. Bugün Kenan Doğulu'nun "Hiç Bana Sordun mu" adlı şarkısının latin versiyonu bile yapılıyor. Hala çalınıyor ama bugün yapılan Türkçe pop şarkılarını bırakın 5 yıl sonra hatırlanmayı şarkıları söyleyenler bile hatırlanmayacak. Diğer taraftan da Engin Recepoğulları gibi bir nesil var, Ozan Musluoğlu gibi. Genç jazz dinleyicisi de oluştu, potansiyel müzisyen de var şu anda. Bu isimler şu anda işsiz kalmıyorlar, albüm de yapıyorlar, albümleri satılıyor da, dinleyici kitleleri de var yani popcorn kültür hızla gelişirken onun yanında besleyiciliği olan kültür de gelişiyor. Aynı hızla değil ama varlığından söz ettirecek kadar var. Bir de şu düşüncedeyim ben; İzmirli müzisyen örneğinde anlattığım İstanbullu müzisyenin işi alması durumu var ama Ömür Gidel'in de söylediği bir söz vardır; eğer bir müzik yeterince kaliteliyse onu nerede istersen yap, kim yaparsa yapsın tutar. Yalnızca istikrarı sağlamak lazım. Bir kere yapmayacaksın, 5 kere demoya çıkacaksın, para almayacaksın ama altıncıda marka olacaksın. Ama onun için çok büyük emek, çok büyük provalar, çok büyük özveri gerekiyor. Bunu İzmirli müzisyen de gösteremiyor, 3 gün sonra benim provam var, benim ekstram var diyor. Geçim sıkıntısını anlıyorum ama insanlar da hiçbir lükslerinden fedakarlık etmiyorlar. Yani zaman var aslında, eğer varsa yürek sorun değil. İzmirli müzisyenler nasılsa olmayacak diye önce kendilerine inanmıyorlar.

***

İzmirli müzisyen kardeşlerim mutlaka biraz daha çaba göstermeliler. İzmir olarak asla İstanbul gibi olmayacak bu şehir ama hiç olmazsa İstanbul'un yarısı kadar olması bu şehir için yeterli. Kış sezonu boyunca neredeyse tüm konserlere gidiyorum fakat konsere gelen hep aynı yüzler. Barlas Kızılöz'ün yaptığı eleştiriyi de çok samimi olarak kabul ediyorum çünkü İzmirli jazz severler İzmirli müzisyenleri biraz ihmal ediyorlar. İzmir ileriye gitmesi gerekirken yıllar geçtikçe geriye gidiyor. Üstelik durum böyleyken son yıllarda İzmir dışarıdan müzisyen ithal eder duruma geldi. Bu elbette kötü bir şey değil ama İzmirli jazz severler kadar müzisyenlerin de bazı komplekslerı aşması gerekiyor. Çok önemli konserler oluyor Ahmed Adnan Saygun'da, dünyanın en önemli müzisyenleri gelip jazz çalıyorlar. Bizler de hem bu organizasyonlara destek olmak için hem de önemli jazz müzisyenlerini dinlemek için o konserlere gidiyoruz. Fakat bu konserlerin daha başında "bu ne ya, çalamıyor" diye çıkıp giden ünü hiç de fena olmayan İzmirli müzisyenleri görüyorum. Bunlar yıllardan beri yaşanmış olaylardır. Kimse yazmaya cesaret edemese bile yaşanmıştır. Bu durum müzisyenler açısından yıllardan beri böyle. Hiç unutmuyorum, yaklaşık 10 yıl önce, İzmir Caz Derneği'nin toplantılarından birinde bir müzisyen arkadaşımız, ne zaman yurtdışından jazz müzisyenleri getireceksiniz, biz de onlarla çalacağız demişti. Bu kafa yapısı uzun zamandır devam ediyor. Bu düşünceleri aşamamadığımız sürece sanıyorum İzmirliler olarak ne olacak bu şehrin hali diye düşünmeye devam edeceğiz. Bırakın İzmir'i, Türkiye'de bile bir avuç insanın dinlediği bir müziği içinde komplekslere yer olmadığını düşünüyorum. Umarım bu çağrımı hem müzisyenler hem de dinleyiciler samimi bir şekilde kabul ederler.

Sevgiyle kalın.

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

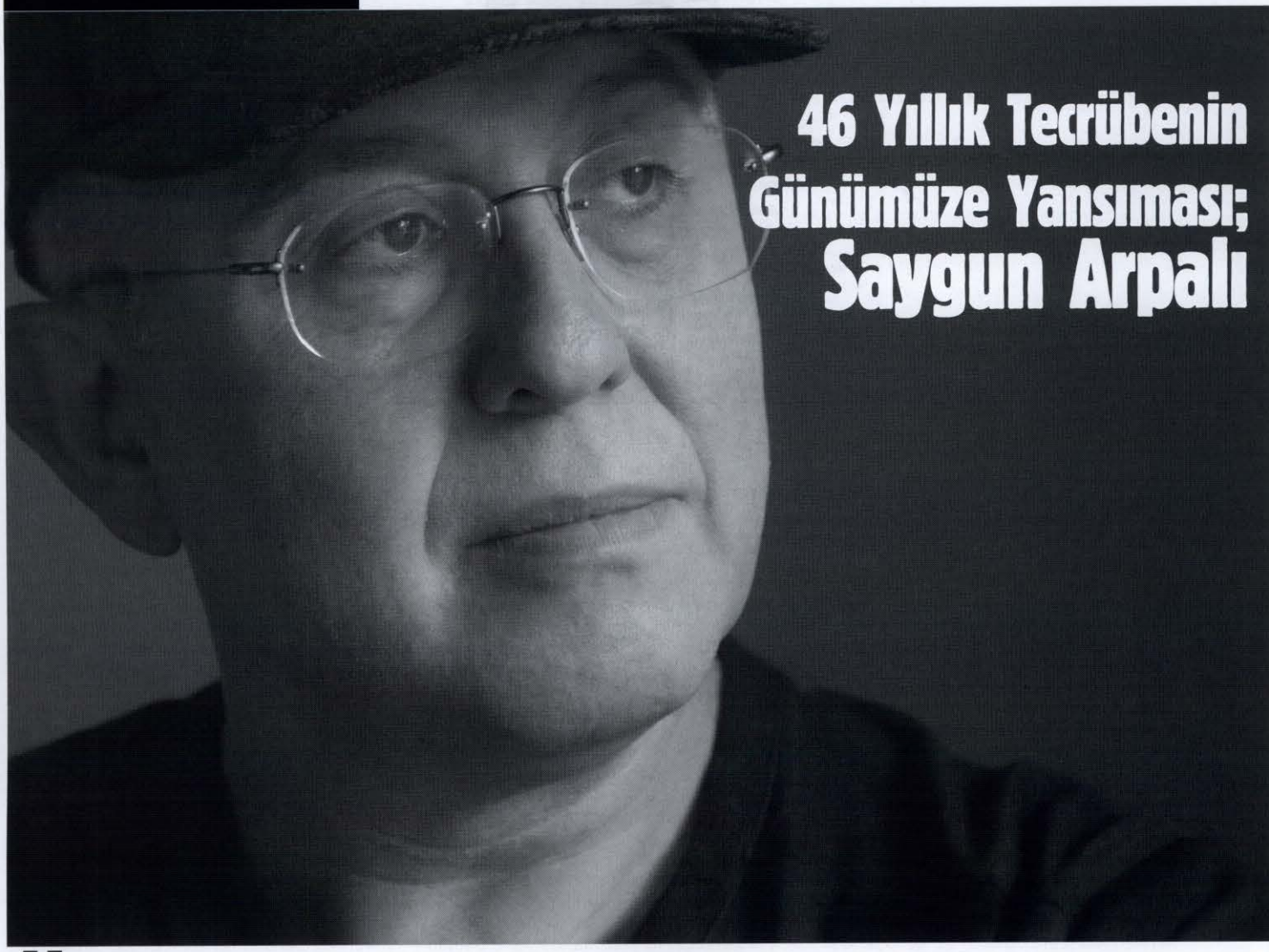

46 Yıllık Tecrübenin Günümüze Yansıması; Saygun Arpalı

Ülkemizde bir davulcu üstelik bir davulcusunun 3 albüm çıkarması pek karşılaşılan bir durum değildir. Saygun Arpalı bunu başardı ve birbirinden güzel 3 albümle müzik piyasasında tekrar yerini aldı. Değişik türler ve akımlardan jazz müziğine geçiş yapan ve her iki müzik türünün de içerisinde yer alan müzisyen sayısı çok az. Saygun Arpalı bu çeşitliliği sağlamış bir müzisyen. Son derece naif, ilkeli ve başarılı 3 albümle müzik kariyerini süslemiş. Albümlerinin devamının geleceğini biliyorum ve bunu kendi adıma heyecanla bekliyorum. Saygun Arpalı'ların sayısı artmalı ve müzikte geçmiş kuşağın deneyimlerden yararlanılmalı. Aksi takdirde devamlı yenisi yenilerden bekleyeceğiz ve isteyeceğiz. Halbuki böyle tecrübeli insanlardan öğrencilecek çok şey olduğunu düşünüyorum.

Merhaba (2010) ve Sahne Işıkları (2012) ve son olarak Kış İnsanları albümünüzü yaptınız. Albümlerde ilk dikkatimi çeken konu ise tüm bestelerin size ait olması. Sanatçıların üretim açısından sıkıntı çektiğimiz bir dönemde 3 albüm ve tüm müzikler size ait. Yaratıcılığınızı neler etkiliyor ve nasıl besleniyorsunuz müzikal anlamda?

Kızımın 1998'de doğmasına kadar davulcu olarak çeşitli sanatçılarla çalıştım. Bir davulcu olarak müziğe başladığımdan beri müzik dinleme ve arşivleme duygum hep üst sınırdaydı. İlgimi davulculardan çok genel grup sound'ları, melodiler ve armoniler çekerdi. Ritm duygumun daha kuvvetli olduğundan dolayı davul çalmayı tercih ettim. O dönem Türkiye şartlarında sadece 45'likler vardı, esinleneceğim davulcuların eserlerini zaten bulamıyordum, iyi ki de öyle olmuş. Arkadaşlarımdan metotlar alarak çalışmalara başladım. Kendime ait ritmler, teknikler geliştirdim. 1980'li yıllarda Edip Akbayram'ın bir 45'lik ve üç albümündeki ritmler bana aittir ve kimseye benzemez . O dönem marka olduğumu Facebook'a girdikten sonra genç ve orta yaşlı hayranlarımın mesajlarından öğrendim. Örnek: Hala 'Aman Kerem' parçasındaki davulu çalamayanlar varmış gençlere yol açmak beni çok memnun etti, hala da bu hazla davulculuğumu ve müziklerimi geliştirmek için çalışıyorum. Farklı olmak sanatın gizidir. Kızım dünyaya hoşgeldiğinden sonra, eve bilgisayar aldık sahneye bir süre ara verdim, eşimin sürekli işi olduğu için kızımı bakıcılara emanet edemedim, sonra küçük bir klavye ve müzik programı alarak boş zamanlarımı değerlendirmek için klavye ile melodiler çıkarmaya başladım, sonra armoni metotları alıp çıkardığım melodileri akorlarla birleştirdim. Farketimki içim melodi kaynıyormuş. Yaratıcılığım kızımın doğmasıyla ortaya çıktı diyebilirim, bu bestelerin kompozisyonlarını kendimce yapıp 2010 senesine kadar hayata geçirmek için kara kara düşündüm, o tarihe kadar yaklaşık 35-40 arası parça oluşturmuşum, çünkü bu bir butik iş ve pahalı sonunda kararımı verdim, kredi alarak kızım hayata, ben de ikinci müzik yaşamıma 'Merhaba' dedik. Bestelerimi yaparken ilham almam, parça çıkar sonra isim koyarım. Albümün taslağı bitince CD'ye çeker yağmur, kar, bulutların geçişi, fırtına seyri ile uyumlu ise parçalar yerine oturmuştur, tabiat olduğu sürede belli bir müzikseverin kalbinde yer alacaktır. Ayrıca toplumsal olaylarımız, genç askere ninni, kış insanları, evsizler, fotoğraflar, eski dostlar gibi parça isimlerini bestelerime uygun olduğunu söyleyebilirim.

Şenova Ülker, Kenan Aydın, Turhan Yükseler, Erdem Sökmen, Anıl Şallıel, Sinan Cem Eroğlu, Berç Yenal, İsmail Soyberk, Mustafa Süder gibi önemli müzisyenlerle çalıştınız. Bu kadar önemli ismi bir araya getirmekte zorlandınız mı? Ve isimleri nasıl belirlediniz? Kafanızda bir sound mu vardı?

Her üç albümümdeki ortak özellik değişik

SAYGUN ARPALI

Beste ve aranjör
Saygun Arpalı

Müzisyenler
Saygun Arpalı
Davul, perküsyon, keyboard program

Kenan Aydın
Keman

Sinan Cem Eroğlu
Kaval

İsmail Soyberk
Elektrik, perdesiz bas gitar

Erdem Sökmen
Klasik gitar, akustik gitar

Mustafa Süder
Keman

Anıl Şallıel
Flüt, soprano, tenor saksafon

Şenova Ülker
Trompet, flügelhorn

Berç Yenal
Elektrik gitar

Turhan Yükseler
Piyano, rhodes, moog, strings

46 yıllık sanat yaşamında Türkiye'nin ve dünyanın en önemli müzisyenleriyle birlikte çalışan Saygun Arpalı, bu üçüncü albümünde; soft rock, pop jazz, latin jazz, country ve new age gibi müzik stillerini, yaşadığı toprakların melodik zenginliği ile harmanlıyor.

1 Kibar 3:44
2 Yollarda 3:52
3 Kış İnsanları 4:19
4 Rüzgar 3:53
5 Eski Dostlar 3:38
6 İstanbul 4:16
7 Yalnız Yıldız 4:52
8 O Yaz 3:45
9 Hayat Arkadaşı 3.40
10 Düğün 4:03

KIŞ İNSANLARI

SONY MUSIC

©℗2014 Sony Music Entertainment Türkiye Ticaret A.Ş.
"Sony Classical", Sony Music Entertainment'in tescilli markasıdır.

müzik stilleri ve taşıdığı duygu, yaşadığım toprakların melodik zenginliği ile harmanlanmış olduğundan, bas, davul, piyano, gitar dışında başka sazlar da aklıma geldi ve müziklerimin daha renkli olması hoşuma gitti. Örneğin kaval, klarinet, akordiyon, keman ve nefesli sazların olması resmin kalıcı olmasında bence çok fayda sağladı diyebilirim. Önemli müzisyen dostlarımı bir araya getirmek hiç zor olmadı bazen stüdyo günleri değişti ama onlara da katkılarından dolayı tekrardan teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunuyorum. Çünkü yaptığım müziklerin ruhunu veren sanatçılardır. Benim projelerime zevkle gelirler. Gücüm neyse onlara haklarını veririm (bu merak edilen bir konu olduğu için not düştüm).

Dikkatimi çeken bir diğer konu ise tüm albümlerinizin Stüdyo 18'de gerçekleştirdiniz. Ayrıca ses mühendisiniz de Levent Büyük'tü. Sanırım Stüdyo 18'de rahat ettiniz, sizden dinlemek isterim kayıt süreçlerini?
Levent dostum ile 30 senelik tanışıklığımız var. Edip Akbayram'la çalıştığım 80'li yıllarda konserime gelmişti orada tanıştık. Çok değerli bir dost, yaptığı işte araştırmacı, titiz ve çok iyi bir ses mühendisidir. Kayıt süreçlerimiz çok keyiflidir. Mix'leri çok natureldir enstrümanın natural sesini hiç bozmaz, kendi işi gibi insiyatif alır, muhteşem editler yapar, bu arada kayıt asistanı Çağdaş dostuma da teşekkürler. Levent gibi çok özveriliydi. Kayıt süreçleri genelde mix ve mastering dahil yaklaşık 1,5 ay sürer. Kısmet olursa dördüncü albümün kayıtlarına sizi davet edeceğim.

1972 yılından bu yana profesyonel müzik yaşamınız devam ediyor. Melih, Faruk, Serdar üçlüsü, Tülay Özer, Grup Uyanış, Edip Akbayram, Beyaz Kelebekler, Zülfü Livaneli, Tahsin Ünüvar, Doğan Canku, Turhan Yükseler ve daha niceleri ile çalıştınız. Türler arası geçişler size neler kazandırdı?
Ben müzikte değişik projelerde çalmayı çok severim onun için kendimi tek bir tarza mahkum etmedim, hatırı sayılı bir müzik arşivim var. Sinemayı, bilim tekniği iyi takip ederim. Sanatçının entellektüel olması lazım. Herhangi bir ortamda muhabbet ederken herşeyden bilginizin olması lazım. Bizim müzisyenlerimizin çoğu tel, deri ve enstrüman markaları konuşurlar. Müzikal deneyimlerime gelince; Beyaz Kelebekler'le müziklerini Turhan Yükseler'in yaptığı bir müzikalde yer aldım. Edip Akbayram'la Anadolu Rock, Zülfü Livaneli ile özgün müzik,Tülay Ozanlar ile Arabesk Rock (biz çevirdik), Doğan Canku ile Flamenko, Giora Feidman'la Küba müzikleri, Senem Diyici ile etnik jazz (Türküler). Nedim Nalbantoğlu ile jazz standartları, Balkan müzikleri, Türk müzikleri (jazz yorumu), Alihan Samedov'la Azerbeycan müzikleri (jazz yorumu), Kerem Görsev Trio'da (latin ve jazz standartları), Sevil Esen'in eski 45'likler (jazz yorumu) ve Murat Özdoğan'ın Jazz Leadership adlı jazz standartları ile liderliğin nasıl birleştirildiği ve sanat yönetmeni Erhan Üzümcü'nün katkıları ile, Uraz Kıvaner, Şenova Ülker, Çağdaş Oruç,Volkan Topakoğlu ve benim de yer aldığım (quintet). Aklıma gelen bu projeler bana deneyim, mütevazilik, her müzik türünün zevkle yorumla çalınabilme keyfini kazandırdı.

Anadolu Rock dediğimiz müziğin içinde yer aldınız ve o zamanlar rekabet çok fazlaydı. Dostlar, Dervişan, Dadaşlar, Kardaşlar, Kurtalan Ekspres hatta Moğollar. O döneme bugünlerden baktığınızda neler hissediyorsunuz ve nasıl değerlendiriyorsunuz?
O döneme Anadolu Rock ve Anadolu Folk demek daha uygun olur gibi düşünüyorum, çünkü o dönemin değerli şarkıcıları ve müzisyenlerinin bıraktığı izler hala unutulmuş değil. O dönemin besteleri hala günümüzde dillerdedir. Yine o dönemin değerli grupları parayı düşünmeden aylarca prova yapıp konserlere hazırlanırlardı, şu anda o döneme ait bir plak bulduğunuzda bunu size hissettiriyor. 'Nice yıllara gülüm' albümü 500 TL civarında satılıyor ayrıca temizini bulmak da çok zor. Bütün o olağanüstü albümlerin yenisi basılmalıydı, Batı bunu yapıyor eserlerini ilerki nesillere taşıyor. Rekebete gelirsek her grubun müzikal güzelliği farklıydı (Deep Purple ile Led Zeppelin'i nasıl rekabete sokarız gibi). Bütün grup müzisyenleri birbirlerini saygı ile takip eder görüşürlerdi. Müzisyen transferlerini ya Hey Dergisi ya da Gong Dergisi yazardı. Keşke zaman makinası olsa da geriye dönebilsek.

O dönem söz konusu gruplardaki rekabet sizlere yansıyor muydu?
Yukarda bahsettiğim gibi her grup kendi müziğini nasıl geliştiririm diye uğraş verirdi. Sanatın rekabeti bence olmaz her sanatçının ayrı yaratıcılığı ve farklı eserleri olmalıdır. Şu anda bile ben kendimle rekabet ediyorum, her yeni albümüm bir evvelkinden daha iyi olmalıdır.

Hem Anadolu Rock hem de jazz müziği içinde yer alan müzisyen sayısı bir elin parmaklarını geçmez. Çok az kişi bu tür değişikliğini yapabilmiştir. Ben siz ve Ömür Gidel dışında her iki müziğin içinde yer alan çok az kişi tanıyorum. Bu iki türün içinde yer almak bir müzisyen için nasıl bir duygu ve aşamadır?
Müziğe ilk önce Beatles şarkılarını çalarak başladım, rock müziğine geçtiğimde içinde zaten jazz'ın başka türevlerinin de olduğunu farkettim (jazz rock, shuffle rock, blues rock gibi). Rock ve jazz felsefik ve sosyolojik müziklerdir, insanları hemen etkisi altına alırlar ve kalıcılardır, kimse o müzikleri pop müzikleri gibi tüketemez. Edip Akbayram'a çaldığım bir 45'lik ve 4 LP'de hem rock hem de jazz rock ritmlerini hala soran hayranlarım var (kendime ait ritm yapıları). Bu bence değişiklik değildir. Müziği kategorize edip (ben rock müzisyeniyim o kadar gibi) dünyadaki diğer müzik tarzlarını ıskalamak gibi geliyor bana. Veya müzik zaten karın doyurmuyor gibi klişe laflarla yolu yarıda bırakmak. Müzik ruhun gıdasıdır, sanat eşittir mücadele, mücadele. Çok yönlü müzisyen olduğum için çok mutluyum. Araştırma, kendini

KIŞ İNSANLARI

yenileme, yaratıcılık beni her gün daha mutlu ediyor.

Müzikte o dönem sağ ve sol kavramları da ciddi şekilde gündeme gelmişti. Cem Karaca, Edip Akbayram, Selda Bağcan solu, Barış Manço ve biraz da Ersen sağı temsil eder bir havadaydı. Bu durum gerçekten var mıydı?
Çok doğru vardı, bence her fikrin bir sanatçısı olmalı. Çok renklilik toplumları kişilikli yapar. Yukardaki sanatçılarımızın önünde saygı ile eğiliyorum. Bir daha bu güzellikleri yaşar mıyız bilmiyorum ama ben yaşadığım için çok mutlu ve şanslıyım.

Aydın Esen Trio'da siz de vardınız. Sanıyorum Harun Kolçak da vardı o trioda. Nerelerde çalıştınız o dönem ve neler çalıyordunuz? Repertuarınızda hangi şarkılar vardı?
1980 senesinde Aydın -Harun -Saygun adı ile bir trio kurduk. Boğaz'da bir kulüpte yaklaşık 3 ay çaldık. Fender Rhodes ve Aydın'ın ruhu benim için ilk jazz çalışmasıdır. Latin ve jazz standartları çaldığımızı hatırlıyorum. Aydın bir grupta en müzikal adam davulcudur demişti, bundan çok ciddi dersler çıkardım.

Bir davulcunun albüm yapması günümüzde olağan karşılanıyor ama geçmiş yıllarda bu pek olağan değildi. Yine de çok fazla davulcu albümü yok ama eskisine göre gayet iyi durumdayız bu açıdan. Eski tarihlerde sevgili Nur Moray'ın bir 45'liğini hatırlıyorum. Sanıyorum 1976 yılıydı. O da Barış Manço- Kurtalan Ekspres'den ayrıldıktan sonra böyle bir çalışma yapmıştı. Siz bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?
Bizden bahsedersek yoktu ama yurt dışında çok. Davulcuların çoğu armoni ve kompozisyon okumuşlardır. Davulu ritm duygularının kuvvetli olmasından tercih etmişlerdir. Bizim davulcularımızın da albümlerinde hiç beste yok gibi. Bende bayağı bir davulcu albümü var, davulu gerektiği gibi yani eşlik anlayışı ile çalıyorlar. Ben de aynı felsefeyle çalışıyorum. Sevgili Nur'la hiç görüşemiyorum. Davulu çok müzikal çalardı, sanıyorum gitar da çalıyordu. 45'liğini hatırlamıyorum ama güzel bir kapı açmış, keşke devam etseydi.

Davula yeni başlayanlara ve genç davulculara tecrübeli bir isim olarak önerileriniz nedir dersem?
Bir ara davul dersleri verdim. İzlenimim ise müziğe sadece davul olarak bakıyorlar ve müzikal bir çalışma veya müzik dinleme sevdalısı ve araştırma eksikliğinden dolayı davula fusion'la başlamışlar, çoğu Dave Weckl taklitçisi bu tarz jazz türevlerinin en zorlarındandır. Çıtayı yüksek tutarsanız en basit bir parçayı bile küçümsersiniz ve onu da fusion gibi çalarsınız, önde de şarkıcı olursa eyvah. Ayrı bir gözlem daha; ismini vermeyeyim, bir stüdyoda davulun şiddeti kendilerini rahatsız etmesin diye kulaklığa benzeyen tıkaç kullanıyorlar.
Facebook'daki paylaşımlara bakın sırf etüt ve çok sert ve nüanssız çalıyorlar. Lütfen genç rock ve fusion davulcu kardeşlerim. Sadece davulda kalmayın trompet, saksofon gibi diğer enstrümanlarda tek sesli (yani akor basılmayan) ama geniş bir armoni bilgileri var, form biliyorlar, korus takip ediyorlar. Vay ne güzel davul çalıyor... aldanmayın yani 'üç müzisyen bir davulcu' konumuna düşmeyin ve en az 50-60 müzik stilini öğrenin, iyi bir arşiviniz olsun. Kendinizi sadece tek bir müzik türüne adamayın. Bana kızmayın.

Bundan sonraki planlarınız neler acaba? Albümlere devam edecek misiniz?
Şimdiye kadar yapmış olduğum konserler ve mekanlar; Nardis Jazz Club (2011-2015), Caddebostan Kültür Merkezi, Nazım Hikmet Kültür Merkezi, Cezayir Jazz Club, Kozyatağı Kültür Merkezi.
Konuk olduğum radyo programları: Tunçel Gülsoy – Cazkolik, Sevin Okyay Jazz ve Ötesi (NTV Radyo), Ozan Musluoğlu Caz Saati (RadyoTRT 3). Naim Dilmener Dünya Dönüyor (Açık Radyo), Eray Bozkurt Ege Radyo.
Bundan sonraki projelerim:
Başvurduğum, İşsanat, Akbank Sanat, IKSV, CRR'de konser yapabilmek ve yurt içi ve dışı festivallere katılmak. Şu an sekizinci albümün sonuna yaklaşıyorum, tarzlarını belirlemedim ama film müziği, trio, Latin jazz, new age, pop jazz, etnik jazz olabilir.

Türkiye'de ve yurtdışında beğendiğiniz davulcular kimlerdir?
Türkiye'den: yumuşak tuşesi ve müzikal özelliği ile Cem Aksel, yurt dışından Steve Gadd, Vinnie Colaiuta.

Avrupa, ABD ve genel olarak dünya kaynaklı metot çalışmaları ile kendimi geliştirdim diyorsunuz. Günümüzde ise genç müzisyenler Berklee başta olmak üzere yurtdışında diğer müzik okullarına gitmek için çaba sarfediyorlar. Sizin yolunuzu izleyerek başarılı olmuş siz dahil bir çok müzisyen tanıyorum. Hatta bazıları hoca oldular. Sizce eğitim mutlaka yurtdışında mı öğrenilmeli yoksa sizin yönteminizle de başarılı olabilir mi genç arkadaşlar?
Sevgili genç müzisyen arkadaşlarımın yurt dışındaki okullara olanakları varsa gitsinler çok faydalı, oralarda kalıp müzik hayatlarına devam etmek istiyorlarsa seçtikleri sazlarda özel, kimseye benzemeyen bir tarz geliştirmeleri lazım gibi düşünüyorum. Bütün sanat dallarında geçerli olan kriterler: ekol olmak, yaratıcı olmak, insiyatif almak, kendini geliştirip yenilemek, araştırmacı olmak. Müzik okulları ve güzel sanatlar okullarında bilgi alırsınız, yukardaki kriterlerle süslediğiniz zaman bence artık dünya sanatçısı oldunuz demektir. Bu olanağınız yoksa bilgiler her tarafta satılıyor yukardaki kriterler sizde varsa yine dünya sanatçısı olursunuz. Teşekkürler.

***
Saygun Arpalı'ya verdiği içten cevaplar için teşekkür ediyorum. İyiyi ve güzeli aramaktan bıkmayan müzisyenlerin olması gittikçe erozyona uğrayan müzik piyasasında birer umut ışığı olarak bana ileriye cesaretle bakmamı sağlıyor. Saygun Arpalı'nın albümlerinin devamının gelmesi dileğiyle.

Dr. Hakan Rauf Tüfekçi
hrtufekci@yahoo.fr

Jazz vokale en iyi ne eşlik eder?

Dena Derose

Bir Nisan akşamüstü. İstanbul hala gelememiş baharın doğum sancılarını bizlere çektirmeye kararlı görünüyor. Egzost kokuları, klakson gürültüleri, hırçın şoförlerden oluşan Taksim-Tarlabaşı hattını aşarak Asmalımescit'e ulaşıyorum. Baba yadigarı Yakup Rakılama Tesislerine abord ederek **Dena DeRose**'u beklemeye başlıyorum. Bir gece evvel Nardis'te dinlediğim günümüz jazz'ının bu önemli ismi ile sohbet için hazırım.

Dena ve ekibi tam saatinde Yakup'a geldiler. Yanlarında Focan'lardan Ali Bey var. Birazdan Baba Focan ve Ana Focan da bize katılacaklar. Dena ile masanın en başına kuruluyoruz. Sokağa ve gelen geçenlere hakim bir pozisyondayız. Sohbet başlayabilir.

Dün akşam kısaca konuştuk. Vokale geçmen yaşamını çok etkiyen bir hastalık yüzünden olmuş. Önce sağ, daha sonra sol el bileğinde ortaya çıkan bir eklem hastalığı, buna bağlı gelişen bir sinir sıkışma sendromu seni neredeyse iki yıla yakın bir süre piyanodan uzak tutmuş. Belki senin için konuşması ve hatırlanması can yakıcı olabilir, ama geçirdiğin hastalık benim hergün tedavi etmeye çalıştığım bir hastalık ve ne kadar işlev kaybı yaratabileceğini gayet iyi bildiğim bir hastalık.

Hemen söylemek isterim Geçmişimle barışığım. Dün bana romatizmal hastalıklar ile uğraştığını söyleyince çok şaşırdım. Benim geçmişimde bu hastalık ve onun getirdiği ameliyatlar var. O zaman bunlarla başa çıktım. Şimdi de rahatça konuşuyorum. Üç yaşında piyano çalmaya başladım. Bir aralar perküsyonla da ilgilendim. Lisede rock coverları seslendiren bir grubum vardı. Count Basie ile jazz'ı keşfetmem o yıllara gider. Haftasonları tüm harçlığımı New York'a giderek Hank Jones, Mulgrew Miller, Kenny Barron dinlemeye harcardım. Çoğu zaman bu jazz kaçamaklarına babam da eşlik ederdi.

Üniversite eğitimime de doğduğum yer olan Binghamton'da başladım. Ama bir sene sonra hastalık başladı. Sağ el parmaklarım uyuşmaya başladı. Elbileğim hafifçe şişmeye ve ağrımaya başladı. Tanı çabuk kondu. Artrit ve karpal tünel hastalığı.

Nasıl bir artritti? Enflamatuar (iltihaplı romatizma)? Mekanik (kireçli romatizma)?

Bunu hiçbir zaman tam olarak ayırt edemediler. Bir yıl süreyle ilaçlar ve rehabilitasyon çalışmaları ile tedavim sürdü. Piyano çalamadım. Ağladım, hem de çok. Alkole sığındım. Hatta daha ileri gittim. Bir gece Doug Beardsley Trio şehrimde çalıyordu. Kendisi ile hemşeri sayılırız. Onu dinlemeye gittim. Beni tanıyan biri zorla sahneye sürükledi. Şarkı söylemem lazımdı ama ben doğru dürüst hiçbir şarkıyı ezbere bilmiyordum. Önüme sözleri koydular. Ben söyledim. Bir daha söyledim. O gece hiç alkol almadım. O sahnede olmak bana hayatımı geri vermişti. Ama hala piyano çalamıyordum. Sonunda bir el cerrahı beni ameliyat etti. Ameliyat sonrası yavaş yavaş piyano çalmaya başladım.

Senin için Shirley Horn'dan sonraki en iyi piyanist - vokalist diyorlar.

Bu beni çok mutlu eder gerçekten öyle düşünüyorlarsa. Bugünlere gelmek çok zor oldu. Çok çalıştım. 1991'de New York'a taşındım. Otel lobilerinde, barlarda, kabarelerde çalıp söyledim. Karnım doysun diye aynı günde üç değişik mekanda çaldığım oldu.

Jazz piyano, vokal denince akıllara

hemen Diana Krall geliyor, ben hariç tabi. Bu seni rahatsız ediyor mu?
Kesinlikle hayır. Diana ile aynı dönem aynı mekanlarda çaldık. O tamamen farklı bir yol izledi ve başarılı oldu. Ben ise daha muhafazakar ve geçmişe bağlıyım. Sanırım ben de kendi yolumda olumlu işler yaptım. Mesela eğitmenlik. Sahnede olmak kadar öğretmek de beni heyecanlandırıyor. 2006'dan bu yana Graz'da yaşıyorum. Ders veriyorum. Arada bir Stanford Üniversitesi'ne uğruyor ve neredeyse yirmi yıldır devam ettirdiğim derslerimi veriyorum. Öğretmek aynı zamanda öğrenmektir. Yeni neslin birçok parlak ismi öğrencim oldu.
Ambrose Akinmusire mesela. İnanılmaz çalışkan ve uysal biriydi. Hala vaktimiz olduğunda görüşüyoruz. Gretchen Parlato da öğrencim oldu. Çok başarılı bir vokalist. Ama ben yaptığı müziği ve yorum tarzını beğenmiyorum. Saygım var ama farklı olma uğruna jazz'ın deforme olmasına tahammül edemiyorum. Zaten Gretchen ile artık ders yapmıyoruz.

Seni Shirley Horn ile kıyaslayanlar var. Tanıştın mı kendisiyle?
Tanıştım. Önce telefonda. Bir gün evinde Ray Brown ona benim bir albümümü dinletmiş. Shirley mutfaktan çok keyf alan biriydi. Yemek yaparken dünyayla bağlantısı kesilen biri. Benim şarkımı duyunca mutfakta yemeği bırakıp salona gelmiş ve parçanın sonuna kadar kalmış. Ray'den kim olduğumu öğrenmiş. Beni telefonla aradı. Tebrik etti. New York'ta çaldığı bir gün kendisini dinlemeye gittim ve konserin sonunda yanına gittim. Onu ilk ve son görüşüm oldu.

Seninle çalışmak kolay mı? Müzisyen ve öğrenci olarak?
Masanın öbür ucundakilere sor.

(Masanın öbür ucunda davulcu **Matt Wilson** ile basçı **Martin Wind** oturuyor. Adamların soru duyacak ya da yanıtlayacak halleri yok. Mekanı Yakup Abiden devralan oğulların büyüğü Yıldıray'ın elleriyle seçtiği deniz levreklerine saldırmış durumdalar. O akşam 7 kişi 6 kilo levrek yedik. Yanında anason şerbeti ve şıra ile. Tekrar sohbete dönelim).

Aynı adamlarla on yılı aşkındır çalıyorum. Ekibime ve öğrencilerime sadığım. Ama her kapımı çalana ders vermem. Beni cezbedecek bir ses dışında o sesle ne yapmak istediği önemli. **Norah Jones** benimle çalışmak istedi. Kabul etmedim, çünkü yapacağı müziğe benim bir katkım olamazdı.

Avrupa'da yaşamak nasıl? Evini, New York sahnelerini özlemiyor musun?
Tabi ki özlüyorum. Bu yüzden sık sık ziyarete gidiyorum. Konser, turne, dersler... Graz çok sessiz bir yer. Doğası harika. Avrupa'ya göre fena olmayan bir kazancım var. Şehir dışında harika bir evim var. Amerika'da böyle bir eve bu parayla sahip olamazdım. Evimde yılda iki defa konser düzenlerim. Artık bu geleneksel bir hal aldı. Yılda bir kez de şehirdeki bir barda çalarım.
Ben de sana bir soru sorabilir miyim? Mesleki...

Tabi ki.
Benim gibi artrit hastaları için özel diyetler var. Bazı doktorlar bunları öneriyor. Senin bu konudaki yorumunu merak ediyorum.

Son otuz yılda romatizmal hastalıklar ile gıdalar arasında ilinti kurmaya çalışan birçok ekip oldu. Bunların içinde en göze batanı, benim de eğitim aldığım Montpellier Üniversitesindeki Pr. J. Seignalet ve ekibiydi. Ama ikibinli yılların başında bu ekipte çalışmalarına son verdi. Artık diyet üzerinden eklem hastalığını iyi etme guruları pek yok günümüz tıbbında.
Bir sorum daha var. Genelde tıp doktorlarının sanatın herhangi bir dalına ilgileri veya yetenekleri vardır. Sen bir enstrüman çalıyor musun?

Ben doğru düzgün ıslık çalamam. Babamım bana bıraktığı jazz mirasını dinleyerek ve dinlemeyi sevenlere yenileri, eskileri dinleterek devam ettiriyorum. Şu aralar en iyi dinleyicim onbeş aylık kızım Alize. Kendisi bir Dinah Washington hayranı. Onun sesini duyunca susuyor, kıpırdamadan parçanın bitmesini bekliyor.
Çok güzeldi seninle konuşmak. Teşekkürler.

Gerçekten çok keyfliydi. Keşke biraz daha Diana Krall'dan konuşsaydık?
Dena kibarca gülümsüyor. Şarabından bir yudum daha alıyor. O sırada foto seansı başlamış durumda. Mekanın şeflerinden Aytaç, Dena ile poz veriyor. Aytaç çok mutlu ünlü biriyle aynı karede olmaktan. Dena da çok mutlu. Seydiği arkadaşlarıyla eski usul jazz yapmanın, öğretmenin ve öğrenmeye devam etmenin keyfi güzel gözlerinde yanıp sönüyor.

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Norveç jazz'ı, ambient müzik ve elektroniklerin duru kesişimi: Nils Petter Molvær

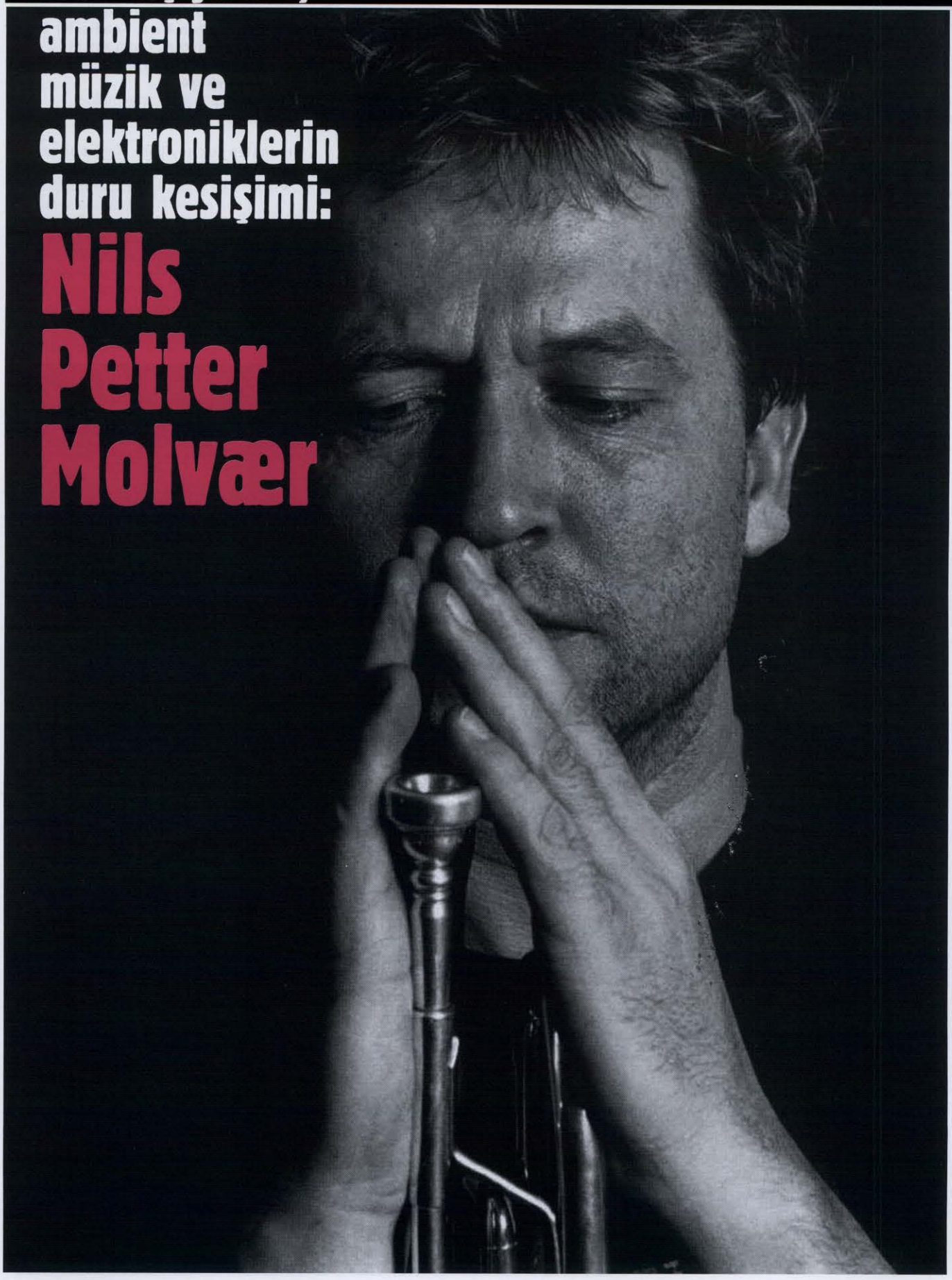

22. İstanbul Jazz Festivali kapsamında 11 Temmuz Cumartesi akşamı sahne almak üzere Türkiye'yi ziyaret edecek olan Norveçli trompetçi Nils Petter Molvær ile müziği üzerine bir sohbet...

Geçtiğimiz haftalarda Cappadox'ta sahne almak üzere Kapadokya'daydınız. Nasıl geçti?
Kapadokya fantastikti. Şimdiye kadar gittiğim en inanılmaz yerlerden biriydi, bu dünyadan değil gibiydi. Çok büyüleyici bir bölgeydi, insanlar ve doğa çok güzeldi.

Ne zaman müzik yapmaya başladınız? Müzisyen olmaya nasıl karar verdiniz?
Uzun zaman önceydi. Üç ya da dört yaşındayken babam bana şu kasnaklı gramofonlardan almıştı. Bana üç plak vermişti. Biri Billie Holiday'di, en çok da onu sevmiştim sanırım. Bir yüzünde "Summertime" vardı. Diğeri Louis Armstong'un bir big band ile kaydıydı. Sürekli bu iki plağı dinliyordum. Sonra babam bir enstrüman çalmayı ister miyim diye sordu. Ben de Louis Armstong'dan dolayı trompet iyi olabilir diye düşündüm. Sonra trompet çalmaya başladım, biraz çalıştım. Çeşitli grupları izledim. Sonra rock'a ilgi duydum. Daha çok **Led Zeppelin**, **Jimi Hendrix**, **Black Sabbath** ve **Deep Purple** gibi rock gruplarına. Bir rock grubunda olabilecek davul, bas ve gitar gibi bütün çalgıları çaldım. Bir yandan da çalışıyordum. Tabi trompet çalmaya da devam ettim. Sonra bir tuğla döşeyicisi ile çalışıyordum, mahallede zengin birisinin havuzunu yapıyorduk. Bana taşları havuza koymamı söyledi. Sonra dedim ki, ben bunu yapamam. Ben müzisyen olmalıyım. Sonra bir müzik lisesine başladım. Orada harika bir öğretmenim oldu. Çok trompet çalışma imkanım oldu. Sonra Trondheim Konservatuarı'na başvurdum. Bir buçuk sene oradaydım. Ama konservatuar eğitimi bana göre değildi. Bu eğitim sıkıcıydı, bana göre değildi, yapamadım. Sonra harika piyanist ve besteci **Jon Balke** ile bir tiyatro parçasında çalmak üzere Oslo'ya geldim. Elimde valizim bile yoktu. Bir tek trompetim ve plastik bir poşetim vardı. O zamandan beri hayatım müzikle geçiyor. 1981-82'ydi sanırım.

Norveç jazz sahnesinin canlılığı müziğinizi nasıl etkiledi?
Aynı sene iki ay sonra Oslo'ya taşındım. **Arild Andersen**'in bas ve **Jon Christensen**'in davulu çaldığı Masqualero adlı grupla çalmaya başladım. Bu grup benim için çok çok önemli bir eğitimdi. 11 yıl bu grupta çaldım. Sonraları tabi ki **Terje Rypdal** ya da **Jan Garbarek**, tüm bu insanlar çok önemli. 1980'lerde aynı zamanda DJ'lerle ve elektronik müzisyenlerle çalışmaya başladım. Bu dönemde house kulüpleri açılıyordu, drum'n bass ortaya çıkmıştı. O zamanlar Oslo'da oldukça havalı kulüpler vardı. Biraz tehlikeliydi tabi ama güzeldi (gülüyor). Mutluydum. Bir sürü grupla çaldım. Büyük bir soul grubunda çaldım. Bir sürü şey yaptım. Sonra Masqualero bitti ve kendi albümüm üzerinde çalışmaya başladım, 1993 gibi... Albümüm çok zaman aldı. Trompet, beat'ler ve diğer seslerin zıtlıkları benim için önemliydi. Brian Eno'nun ambient işlerini seviyordum, üzerimde büyük etkisi var. *Music for Airports* ya da *Apollo*... Hala harika olduklarını düşünüyorum. Sonra Orta Doğu ve Kuzey Afrika müziklerini keşfetmeye başladım. Bu müziklerin gerçekten saf olduklarını düşünmüştüm. Ticari ya da başka bir amaç gütmüyorlardı. Duduk, saz ya da darbuka gibi çalgılardan etkilendim. Özellikle Japon çalgısı şakuhaçi (*shakuhachi*) büyük vuruştu. Ya da Mali ve Batı Afrika müzikleri... Her şeye ilgi duyuyordum.

İlk albümünüz *Khmer* ambient müzik, jazz ve elektronik müziği bir araya getirerek büyük bir etki yarattı. İlk albümünüzle böyle bir başarıya ulaşmak nasıl bir duygu?
Etrafta bunu düşünerek dolaşmıyorum. Benim baktığımda gördüğüm, bu albüm benim için kapılar açtı, dünyayı gezme ve bir müzisyen olarak hayatımı sürdürebilme imkanı verdi. İnsanlar böyle şeyler söyleyince mutlu oluyorum çünkü bu albüm benim için çok önemli. Hiç değilse böyle bir albüm yapabildiğim için şanslı ve mutlu hissediyorum. tabi böyle şeyler düşünmüyorum; müziği ifade etmek için yöntemler düşünüyorum, farklı renkler, müzik paleti gibi... Geriye bakmak yerine ileri bakmaya çalışıyorum.

Az önce sohbetimizde Norveçli jazz müzisyenlerinin doğaçlamaya farklı bir yaklaşımı olduğunu söylediniz. Sizce bu Avrupa doğaçlama geleneği ile mi ilgili yoksa Norveç'in yerel müzikleriyle mi ilgili...
Birçok sebebi olabilir. Çünkü Norveç'te Amerikan stilinde çalan da birçok müzisyen var. Ama bence Jan gibi adamlar, Norveç geleneksel müziğine de kucak açıyordu, hatta Lapland bölgesinden Sami halkı müziğine de. Bunları bir araya getiriyordu ve sonra doğaçlıyordu. Norveç küçük bir ülke, küçük bir müzik çevresi var ve birçok kişi türler arası çalışıyor. Türler oldukça geçirgen. Tüm müzisyenler. Amerika, İngiltere gibi yerlerde bir sürü jazz müzisyeni orada. Rock ya da R&B müzisyenleri orada. Bu Norveç'te geleneksel müzikten geliyor, birçok türün bir araya gelmesinden ve farklı müzisyenlerden. Yine Türkiye'de de görebilirsiniz, burada da güçlü bir doğaçlama geleneği var. Doğaçlama Amerika bunu bulmadan çok önce heyecan verici bir şeydi. İnsanlar var olduğu sürece doğaçlama oldu. Hiç bir şey tamamıyla senin içinde değildir. Bir yerden geliyordur. Mesela standartlar müzikallerden gelmiştir, o da belki operadan geldi. Her yerde referanslar var. Benim referansım Norveç müziği ve her türlü şeyi bir araya getiriyorum, sevdiğim şeyleri.

Yakında Türkiye'ye İstanbul Jazz Festivali'nde sahne almak üzere yeniden geleceksiniz. Bu kez oldukça ilginç bir proje ile sahnede olacaksınız. Yeni parçalar mı yapıyorsunuz?
Sly & Robbie ile geliyoruz. Bu proje hakkında çok düşündüm. Beraber bulacağız. Aslında eski şarkıları uyarlamayı düşünüyordum. Tabi bambaşka bir düzende ortaya koymayı. Sonra Robbie'nin bas partileri ve Vladislav Delay. Yirmi gün içinde Lyon'un dışında buluşacağız. Bir hafta kalıp provalar yapacağız. Herhalde eski şarkıları da yapacağız. Hatta *Khmer*'den bile bir şeyler olabilir. Tabi ki bambaşka düzenlenecek, Jamaika ritimleriyle. Tabi bir yandan da karanlık Finlandiya tınıları olacak, Vladislav Delay.
Eivind Aarset de geliyor mu? Birlikte çok çalıyorsunuz. Birbirinizi müzikal olarak nasıl besliyorsunuz?
Evet burada olacak. Çok organik ve doğal bir biçimde. Bir çocuğun anneden beslenmesi gibi (gülüyor). Ne desem bilemiyorum. Birbirimizi çok iyi tanıyoruz. 1980'lerden beri beraber çalıyoruz. Onla çalmak her zaman bir zevk.

Son albümünüz *Switch* beni çok etkiledi ve uzun süre dinledim. Elektronik sesler ve trompet melodilerinin derinliği dinleyiciyi sihirli bir dünyaya sürüklüyor. Bu albümün yaratım aşamasından bahsedebilir misiniz?
Neler yapmak istediğimle ilgili fikirlerim vardı. Sonra stüdyoya girdim. Sonra davulcu **Erland Dahlen** istediğini çalmakta serbestti, oldukça yaratıcıydı. Sonra *pedal steel* gitar icracısı **Geir Sundstøl** stüdyoya geldi, beraber çaldık. Sonra klavyeci **Morten Qvenild**'a gittim ve bana bazı parçalar verdi. Ona işte burada şöyle burada böyle şeyler yapmak istiyorum gibi anlattım. Yani bir bakıma her müzisyen kendi yaratıcı katkısını yaptı. Yani bir şekilde kendi istediğim yöne ittim. Çünkü bu adamlarla çalışırken tam olarak ne yapacaklarını anlayamıyorsunuz. Yani şu kısımda şöyle bir duygu istiyorum, şurada şöyle bir şey istiyorum gibi yönlendirdim.

Ufukta yeni albüm var mı?
Bale müziklerine çok ilgiliyim. Turnedeydim. Ve üzerine düşünmeye başladım. Önümüzdeki sene grupla bir albüm gelecek. Sürekli bunu düşünüyor gibiyim. Önümüzdeki bahar stüdyoya gireceğim, albümde yaz gibi çıkar. Albümde **Sasu Ripatti**, yani **Vladislav Delay** olacak. Ayrıca bale müzikleriyle bir albüm yapmayı düşünüyorum. Yani aklımda bir sürü şey var, sadece huzur içinde oturup düşünmem lazım, çünkü şimdi çok fazla şey var.

Joshua Redman
ile konserden önce söyleştik...

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Karizma timsali tenor dâhisi Joshua Redman, İstanbul Jazz Festivali kapsamında modern jazz üçlüsü The Bad Plus'la sahne almak üzere 10 Temmuz 2015 Cuma günü İstanbul'a ziyaret ediyor. Ben de bunu fırsat bilip kendisi ile keyifli bir sohbet gerçekleştirdim.

The Bad Plus artı Joshua Redman... Bu bizim için rüya dörtlü gibi. Biraz bu iş birliğinden bahsedebilir misiniz? Nasıl bir araya geldiniz?
The Bad Plus'la ilk kez New York'ta Blue Note'da bir hafta boyunca çaldım. Sanırım 2011 civarıydı. Grubun her zaman büyük hayranı oldum, onlarla çalma konusunda heyecanlıydım, ama neyle karşılaşacağımı bilmiyordum, çünkü uzun zaman boyunca çok ince elenip sıkı dokunmuş, birbirine bağlı, odaklı tek bir oluşum olmuşlardı. Onların *sound*'una ve yaklaşımına uygun olur muyum emin olamıyordum. Gerçekten The Bad Plus'e "misafir" solist gibi katılmışım gibi hissetmek istemiyordum. Grubun bir parçası gibi tınlamak istiyordum. Ama sanırım ilk bir kaç notadan sonra ortada bir kimya olduğunu hissettim ve sanırım onlar da böyle hissettiler. Ve o hafta hepimiz beraber bir şeyler daha yapmaya karar verdik. Daha fazla konser verdik, daha uzun turnelere çıktık. Ve müzikal ilişki böylece büyüdü ve derinleşti. Albümü kaydettiğimiz zamanlarda beraber bir enerjimiz olduğunu düşünmüştüm. Buradan büyümeye devam edeceğine eminim.

Müzisyen bir ailede doğdunuz, jazz'la oldukça erken yaşta tanışma imkanınız oldu. Müziğin sizi etkisi altına aldığı ilk zamanları hatırlıyor musunuz?
Müziği her zaman sevdim. Müzik her zaman hayatımın büyük bir parçası oldu. Bir dinleyici olarak müzik tarafından etki altına alınmadığım bin an hatırlamıyorum. Ama üniversiteyi bitirene ve 1991'de New York'a taşınana kadar bir icracı olarak çok ciddi değildim. O zaman 22 yaşındaydım.

Jazz müzisyenliği kariyerinize başlamadan önce Yale Hukuk Okulu'na kabul edilmişsiniz. Bu tip kritik zamanlarda birçok kişi güvenli yoldan gidebilirdi. Bu kararı nasıl verdiniz?
Çok şanslıydım. New York'ta 6 sene yaşadıktan sonra jazz sahnesinin en büyük müzisyenleri ile çalmak üzere olanaklarım oluyordu, kendim gibi genç müzisyenler ve büyük ustalar, yani dinleyerek büyüdüğüm ve idolleştirdiğim müzisyenler. Bu fırsatların peşine düşmemek budalalık olurdu. Bu duruma saygısızlık olurdu. Verdiğim en kolay karardı.

Bir tenor icracısı olarak sizi en etkileyen isimler?
Çok fazla kişiden etkilendim, burada söylemek için çok fazla... Ama içerinde en önemlisi Sonny Rollins oldu. Liste John Coltrane, Stan Getz, Joe Henderson, Dexter Gordon, Stanley Turrentine, Gene Ammons, Wayne Shorter gibi devam eder.

Bir röportajınızda "Coltrane'den daha saf olunamaz" demişsiniz. Bu yaklaşım beni çok etkiledi. Bundan biraz bahsedebilir miyiz?
Coltrane birçoğumuz için jazz'ta en üst adanmışlık ve bütünlük kademesini temsil eder. Bu sadece müziğiyle ilgili değil. Bu müziğe adanmışlığıyla ilgili. Eksiksiz samimiyet, alçak gönüllülük, saflık.

Müzik sizde neyi besliyor?
Müzik bir yaşam gücü. Ve en iyi halinde duygusal, entelektüel ve ruhani transa benzer bir hal yaratıyor. Müzik sana kendini ifade etme ve diğer bağlamlarda hissedemeyeceğin şeyleri deneyimleme olanağı verir. Bazen gerçek hayatta da müzikte olduğum kişi olmak istiyorum!

Hacer Kalay
hacerk@strateji.com

Akbank Sanat Jazz Günleri Haziran ayında yapıldı...

Akbank Sanat, Haziran ayında düzenlediği Akbank Sanat Jazz Günleri'nde dünyaca ünlü ustaları ve Türk jazz'ının önde gelen isimlerini müzik tutkunlarıyla buluşturdu. Gitarda Dave Allan, davulda Joey Baron ve basta Drew Gress'dan oluşan ***American Trio***'nun 02 Haziran 2015, Salı günü gerçekleştirdiği konser ile başladı. Akbank Sanat Jazz Günleri'ne 4 Haziran 2015, Perşembe günü ***Evrim Demirel*** konuk oldu. Etkinlik kapsamında Türkçe jazz'ın güçlü vokallerinden ***Şenay Lambaoğlu,*** 10 Haziran 2015 Çarşamba günü; kuşağının en yetenekli saksofoncusu olarak gösterilen En İyi Avrupa Müzisyen Ödülü sahibi ***Francesco Bearzatti*** ise 16 Haziran 2015, Salı günü jazz tutkunlarıyla buluştu. Akbank Sanat Jazz Günleri, dünyaca ünlü Cezayirli sanatçı ***Karima Nayt***'ın 30 Haziran 2015, Salı günü yaylı çalgılar dörtlüsü **BİS Quartet** eşliğinde verdiği konserle sona erdi.

Evrim Demirel

Akbank Sanat Jazz Günleri American Trio ile Başladı

Akbank Sanat Jazz Günleri, 02 Haziran 2015, Salı günü ***American Trio***'nun gerçekleştirdiği konser ile başladı. Fantastik tekniği, kuvvetli melodik anlatımı ve kusursuz besteleri ile tanınan **Dave Allan**, *Carmen McRae, Dizzy Gillespie, Tony Bennett, Hampton Hawes, Chet Baker* gibi dünyaca ünlü isimlerle sahne alan ünlü davul sanatçısı **Joey Baron** ve New Yorklu bas gitarist **Drew Gress**'den oluşan **American Trio** konserinde sevilen parçalarından oluşan bir repertuar seslendirdi.

Jazz ve Klasik Müziğin Yetenekli İsmi Evrim Demirel, Akbank Sanat Jazz Günleri'nde sahne aldı

Son dönem jazz ve klasik müziğin en yetenekli isimlerinden biri olan besteci ve piyanist **Evrim Demirel**, Türk folkloru ve Osmanlı dönemi musikisinden etkiler taşıyan müzikleri ile 04 Haziran 2015,

Joey Baron

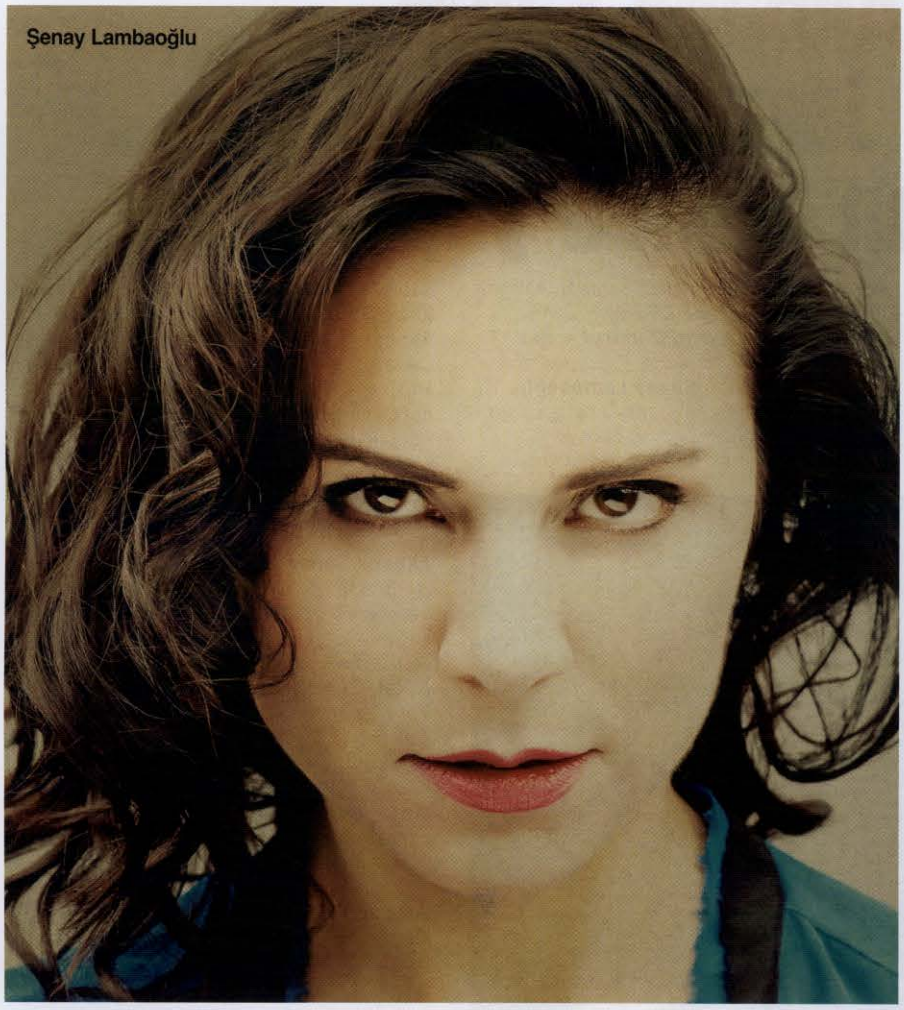
Şenay Lambaoğlu

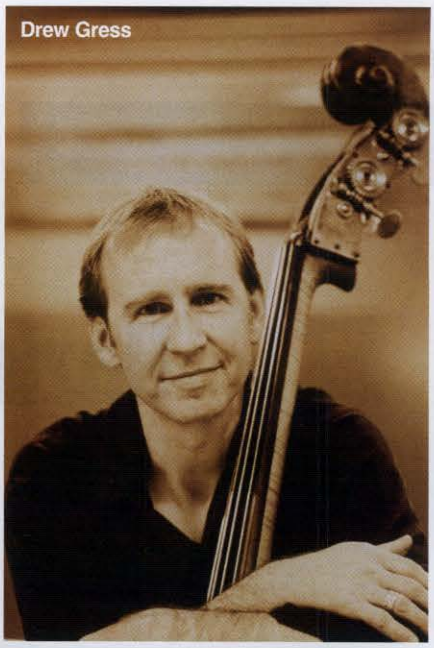
Drew Gress

Karima Nayt

Francesco Bearzatti

Perşembe günü **Akbank Sanat Jazz Günleri** kapsamında sahne alacak.

Doğu ve batı çalgılarını bir araya getirerek kendine has bir yol çizen Evrim Demirel'in ister jazz ister Türk müziği, ister klasik müzik takipçisi olsun tüm dinleyicileri hayran bırakan eserlerini seslendirdiği konserinde sanatçıya, tanburda Bora Uymaz, kontrabasta Volkan Topakoğlu ve davulda Erdem Göymen eşlik etti.

Türk Jazz Sahnesinin Heyecan Uyandıran Sesi Şenay Lambaoğlu Akbank Sanat'taydı

Türkçe jazz'ın güçlü vokallerinden **Şenay Lambaoğlu**, 10 Haziran 2015, Çarşamba günü **Akbank Sanat**'ta verdiği konser ile sevenleriyle buluştu. Lambaoğlu konserinde, İçimde Aşk Var ve 2014 yılında yayınladığı Zarf Tümleci albümlerinde yer alan sevilen eserlerinin yanı sıra Ayten Alpman, İlhan Şeşen, MFÖ ve Fikret Kızılok'un şarkılarını da yorumladı. Sanatçıya konserde davulda Ekin Cengizkan, piyanoda Baki Duyarlar, basta Kağan Yıldız ve trompette Şenova Ülker'dan oluşan yıldız bir kadro eşlik etti.

Ünlü Saksofoncu Francesco Bearzatti Akbank Sanat Jazz Günleri'ndeydi

Müzik otoriteleri tarafından kuşağının en yetenekli saksofon ustası olarak tanımlanan En İyi Avrupa müzisyen ödülü sahibi **Francesco Bearzatti**, 16 Haziran 2015, Salı günü **Akbank Sanat Jazz Günleri**'nin konuğu oldu.

2011 yılında *Around Ornette* albümü ile yılın en iyi CD'si ödülünü kazanan ünlü trompetçi ***Giovanni Falzone***, kalın ve pes seslerin virtüözü olarak tanınan basçı ***Danilo Gallo*** ve çağdaş İtalyan müzik sahnesinin en aranılan davulcularından ***Zénon de Rossi*** ile birlikte sahne alacak olan **Francesco Bearzatti** jazz tutkunlarına unutamayacakları bir konser verdi.

Jazz Dünyasının Özgün Sesi Karima Nayt Akbank Sanat'taydı

Dünyaca ünlü Cezayirli sanatçı **Karima Nayt,** yaylı çalgılar dörtlüsü **BİS Quartet** eşliğinde 30 Haziran 2015, Salı günü **Akbank Sanat Jazz Günleri**'nde sahne aldı. Yaşanmışlıklar üzerine yazdığı besteleri ile tanınan ünlü şarkıcı, dansçı ve oyuncu **Karima Nayt,** şarkılarını Cezayir Arapçası, klasik Arapça ve Fransızca olarak seslendiriyor.

Akbank Sanat'taki konserinde 13 farklı karakter hakkında 13 şarkı içeren "Quoi d'Autre?" isimli albümünden eserler seslendiren sanatçıya bendir ve perküsyonda *Youcef Grim*, gitarda *Olle Linder*, basta *Andreas Unge*, bandoneonda *Mikael Augustsson* ve perküsyonda *Fredrik Gille* eşlik etti. Müzikseverlere farklı bir deneyim sunan **Nayt**, etkileyici sahne performansı ile unutulmaz bir gece yaşattı.

www.akbanksanat.com

Yasemin Öztemur
oztemur.yasemin@gmail.com

Karima Nayt ile
Cezayir Sahillerine Yolculuk

Geleneksel melodilerin arasına serpiştirilmiş Kuzey Afrika'nın perküsyon melodileri ve Fransa'nın gitar müziği...

Dünyaca ünlü Cezayirli sanatçı **Karima Nayt,** yaylı çalgılar dörtlüsü **BİS Quartet** eşliğinde 30 Haziran 2015, Salı günü **Akbank Sanat Jazz Günleri**'nde sahne aldı.

Akbank Sanat'taki konserinde 13 farklı karakter hakkında 13 şarkı içeren "Quoi d'Autre?" isimli albümünden eserler seslendiren sanatçıya **Youcef Grim (bendir, perküsyon), Olle Linder (gitar), Andreas Unge (bas), Mikael Augustsson (bandoneon), Fredrik Gille (perküsyon) eşlik etti.**

Cezayirli sanatçı Karima Nayt'ın müziğinin sadece bir bölümünü oluşturuyor.

30 Haziran Salı günü Akbank Sanat kapsamında İstanbul Çok Amaçlı Salon'da dinleyicileriyle buluşan Karima Nayt dünya çapında tanımış bir sanatçıdan çok daha fazlası. O, aynı zamanda ünlü bir dansçı ve başarısı başta 16.Uluslararası Deneysel Tiyatro Festivali'nde aldığı ödüle ek olarak birçok ödülle tescillenmiş bir aktris. Kahire'nin canlı kültürel hayatından etkilenerek 1998 yılında buraya taşınmaya karar veren Nayt, burada dans etmeye ve şarkı söylemeye başlar. Hem sanatçı hem de dansçı olarak tüm dünyada pek çok festivalde sahne alır.

2007 yılında Kahire'yi terk etmesiyle Avrupa'ya giderek burada farklı dans prodüksiyonlarına katılır ve uzun zamandır beklenen solo albümü *Quoi d'Autre?*'nin çalışmalarını tamamlar. Albüm, İsveç'te "2012 yılının en iyi CD'si" ödülünü alır.

Tüm şarkı sözlerini kendisi yazan Karima, şarkılarını Cezayir Arapçası, klasik Arapça ve Fransızca olarak seslendiriyor. Yaptığı müzik, ona sosyal ve politik konular hakkında kendisini ifade edebilme, anılar ve gizli kalmış şeyleri su yüzüne çıkarma; kısacası "sesi"ni duyurma imkanı tanıyor.

Karima'nın olgun sesi, farklı kültürleri birleştiren melodilerle harmanlanarak onları zamanın ötesine taşıyor. Albümündeki on üç şarkı da Karima'nın etnik ve kültürel geçmişini yansıtıyor. Bu da dinleyicilere, Cezayir'den İspanya'ya, Güney Amerika'dan Fransa'ya farklı tatlar sunuyor. *Laissez Les Say, Keyf, Mèliy* albümün öne çıkan şarkılarından. Tüm şarkıları, farklı müzik kültürlerinden beslenerek zenginleşmiş ama hala gelenekselliğini kaybetmemiş. Her ne kadar şarkılar fusion olarak düşünülse de aslında hepsi Cezayir'in Akdeniz kıyılarına ait folk müzik geleneğine yapılmış harika bir yolculuk niteliğinde.

Burak Sülünbaz
cazkolik.com
buraksulunbaz@cazkolik.com
buraksulunbaz@yahoo.com
https://twitter.com/buraksulunbaz

İstanbul Konserlerinden...

Nisan'ın sonunu Mayıs'ın ortasına kadar İstanbul'da mini bir jazz festivali havasında geçti. Dönemsel yoğunlukların tatlı sert, hırpalayıcı ama keyifli koşuşturmasına hazırlıklı biz talimli müzikseverler bu yoğun haftanın tadını sonuna kadar çıkarttık. Birçok farklı müzikal kültüre hitap eden projeler İstanbul seyircisinin beğenisine sunuldu ve doğrusu yoğun bir ilgiyle karşılandı. Gönül ister bu dev isimlerin ülkemize gelişi yılın geneline de yayılır ve artık yavaş yavaş bir jazz başkenti rolüne soyunan şehrimiz jazz'ın kokusunun sokaklara sindiği bir şehir haline gelir.

Marc Ribot Konseri - 22 Nisan IKSV

Amerikalı gitarcı Marc Ribot 22 Nisan akşamı özel bir projeyle IKSV sahnesine konuk oldu. Kendisini Tom Waits, Elvis Costello, John Zorn, David Sylvian, Mike Patton gibi isimlerle yaptığı özgür jazz'dan, rock müziğe kadar pek çok farklı stile temas ettiği çalışmalarıyla tanıyoruz. Salondaki oturma düzeni sinema izlemeye gelmişiz gibi yan yana sıralı bir şekilde dizilmişti. Ribot sahnenin solunda elindeki gitarının üzerine silahının üzerine yatan bir asker gibi yaslanmış gözleri sahnenin gerisine yansıtılan Josef von Sternberg'in yönettiği 1928 yapımı Dock of New York filminin oyuncuları George Bancroft ve Betty Compson'ın canlandırdıkları Bill Roberts ve Mae karakterlerinin film boyunca canlandırdıkları duygusal kraşendoları, hezeyanları ve heyecanları tahlil etmekte anlık hislere doğaçlamalarıyla karşılık vermekteydi. Bol köpüklü biralar ve sigara dumanının gerisinde icra edilen başarılı oyunculuklar Ribot'un karakter tahlillerine başarılı eşlikleriyle hafızamıza kazınıyordu. Kendisiyle konser sonrası kısa bir süre sohbet etme şansım olduğunda kendisine neden özellikle bu projeyi tercih ettiğini sordum. Söylediğine göre kendisine bu proje için bununla beraber beş film önerilmiş, diğerlerini de izledikten sonra filmin endüstriyel görselleri, içinde yaşanan alışık olmadık aşk hikayesi ve filmin kendi memleketi New York'ta geçiyor olmasından etkilenerek bu filmi tercih etmişti. Bize de bu konsept konserin zevkini çıkarmak kalmıştı.

Gregory Porter Konseri -24 Nisan CRR Konser Salonu

Son dönemlerde senin için en dikkat çekici erkek vokal kimdir diye sorsalar düşünmeden Gregory Porter yanıtını veririm. Her geçen sene daha bir "Celebrity" olan koca adam Gregory Porter, iri gövdesinde muhteşem bir ses skalası barındırıyor. Dudak hareketleriyle sesleri kimi yerde ezerek kimi yerde vurgulayarak kendi enstrümanı olan sesini virtüözite tabir edeceğimiz cinsten servis ediyor. 24 Nisan akşamı bu yılın En İyi Erkek Vokal Grammy'siyle başarısı taçlandırılan Gregory Porter Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nun konuğu oldu. Kendisi geçen sene yine aynı mekana konuk olmuştu. Dünyaca tanınmasına karşı ülkemizde hakettiği ilgiyi göremediğini düşünmüştüm geçen sene ama bu sene tamamen dolu Cemal Reşit Rey Konser Salonu çarpıcı bir konser izleme imkanı buldu. Konser Porter'ın konserlerinde genellikle açılış parçası olarak tercih ettiği "Painted on Canvas" ile start aldı. Set listini genellikle son albümü üzerine kurgulamıştı ve aşk temalı parçaları Sezen Cumhur Önal'ın klişe sözüyle "kadife sesli" veya "çikolata renkli sanatçı" Porter yakın gelecekte efsane sesler klasmanına koşar adımlarla ilerlediği kulaktan kulağa konuşulmaya başlanmıştı. Gelelim yazımızı okuyanların bir anda dikkat kesileceği bölümüne. Çünkü bu noktada bir sırrı gün yüzüne çıkartacağım. Meşhur şapkasını soranlar

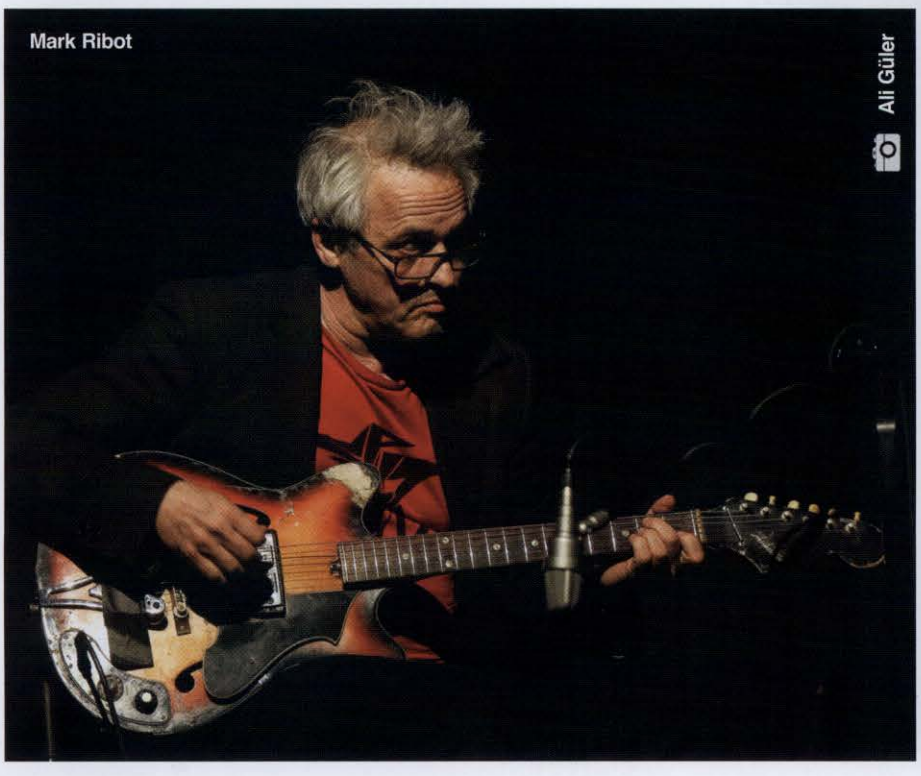
Mark Ribot
Ali Güler

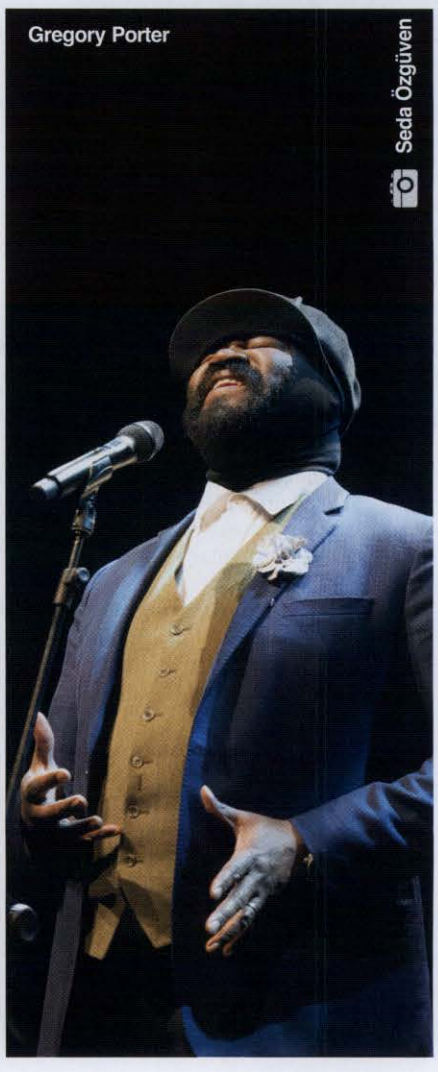
Gregory Porter
Seda Özgüven

Jan Garbarek

Seda Özgüven

Eric Alexander

Sedal Antay

olmuştur. Evet bu seferde "şapkasız çıkmam abi" demişti. Merak edenler için Porter bir zamanlar bir cilt rahatsızlığı geçirir. İzleri kapatmak için şapka kullanır. Sonrasında düzelir, artık şapka takmasına gerek yoktur aslında ama bu onun imajı olmuştur. Ailesiyle gittiği Havaii tatili sırasında sahilde kimse onu şapkası yokken tanımaz akşam şapkasını takıp çıktığında ilgiden sokakta yürüyemez. Anlaşılan o ki Ray Charles için gözlük, Pavorotti için sakal, Michael Jackson için parlak rugan ayakkabılar ve fötr şapka neyse Porter'ın şapkası olmuştur artık.

Eric Alexander Band - 25 Nisan NARDIS

Ertesi gün Nardis'e düştü yolumuz. Önceki akşam Ankara Müzik Festivali'nde Ankara'nın karamsar havasından sıkılmış olacak ki (ya da kulağıma çalındığına göre Ankara'da çaldıkları salonun ses kondisyonun yetersizliği belki de) saksofoncu Eric Alexander ve yol arkadaşları davulda Joe Farnsworth, piyanoda Harold Mabern ve basta John Webber'le sahnede son sürat giden bir spor araba gibi hız yaptılar. Alexander ve Farnsworth'la konser öncesi sohbetimde jazz'ı küçük mekanda çalmanın keyfinin bambaşka olduğundan ve aynı şekilde seyirci açısından bakıldığında elinde içkisiyle, müzisyenle göz teması kurabilecekleri "informal" bir mekanda müzik dinlemenin keyfinin paha biçilmez olduğundan bahsetmişlerdi.Konser sırasındaki dinamizmleri bunun apaçık kanıtıydı. Efsaneler mertebesine erişmiş isimlerden Mabern'in piyanosunu tokatlar gibi gümbür gümbür çalışı, (bu arada bahsettiğimiz Mabern jazz tarihinin efsane birçok müzisyeniyle çalışma fırsatı bulmuş piyano onun döver de sever de diyeceğimiz türden bir isim), Eric Alexander'ın uslanmaz enerjisi ve bana göre ekibin kalitelisi en tartışma götürmez ismi Farnsworth tadı damağımızda kalan davul soloları gecenin geç saatlerine kadar bize evimizin yolunu unutturan bir konser yaşattı. Konserden eve dönerken aklımda Harold Mabern'in Eric Alexander'ın piyanosu eşliğinde blues söylemesi, trio olarak çalınan Sting parçası Fragile ve Alexander'ın sahneye sığmayarak saksofon çalarak merdivenlerden üst kata çıkarken Farnsworth'un Nardis'in duvarlarında ve merdivenlerinde bagetlerini vura vura, ritim tuta gezmesi Nardis'i koca bir sahneye çevirmesi kalmıştı.

Jan Garbarek Konseri - 26 Nisan CRR Konser Salonu

Hafta sonuna bir diğer konseri ülkemizde küçük çaplı bir pop starı kadar ilgi gören belki de tek jazz'cı Jan Garbarek Group ve Trilok Gurtu konseri olmuştu. Garbarek yıllardır defalarca ziyaret etti ülkemizi ve sahnede tek bir kelime etmeden yol arkadaşlarını kendi stiliyle takdim etmesi gibi bu sefer biz seyircilere "takdime gerek yok ben bir markayım dedirtti". Sahnede kendisine birlikte en çok çalışmaktan zevk aldığı müzisyenler Trilok Gurtu, Rainer Bruninghaus ve Yuri Daniel eşlik etti. Aslında keşke kısmet olsaydı da

görkemli bir konserle emekli olan basçı Eberhard Weber'i izleyebilseydik ama Daniel de göz doldurdu hakkını verelim. Önünde çaldıkları fon 2012 konserlerinden bize aşina geliyor, kuzey ışıkları gibi renklendirilirken davul ve perküsyonda tartışmasız dünyanın en kendine has davulcusu Hintli Trilok Gurtu tefleri, zilleri, inek çanları, kabukları, içi su dolu tencereleri ve raga tekniğiyle vokaliyle defalarca izleyenlerin iyi bildiği ama her defasında yeniden izlemekten kendilerini alamadıkları davul sololarıyla gecenin yıldız adaylığına namzetti.Klavye ve piyanoda "Bay tecrübe" Rainer Bruninghaus vanilya kıvamında sololarıyla bizi iyiden iyiye keyiften sersemletirken öldürücü darbeyi, geriye özenle taradığı aklaşmış karizmatik saçları, yaşına göre atletik duruşu ve taklit edilemez saksofon tonuyla Jan Garbarek vuruyordu. Onları titizlikle işlerini yapan birer profesyonel veya kendi yarattıkları dünyanın içinde kaybolan dört hayalci olarak görmek mümkün, tabi ki karar Cemal Reşit Rey Konser Salonunu tamamen dolduran kalabalığa kalmış. Jazz dünyasını yıllardır takip edenlerin söylediğine göre seyircinin hoşuna giden ve bir müzisyenin büyüklüğünü "kimilerine göre" tayin eden seyircisinin sevgisine karşılık vermesidir. Konser sonrası odasına kapanıp, kendisini görüp imza almak için bekleyen

Piirpauke

seyircisine yüz vermeyen Garbarek kendisini takip edenlerin nesli yavaş yavaş tükenirken bu yönüyle sınıfta kaldı. Sempatik tavırlarıyla CD imzalamak ve fotoğraf çektirmek için soluğu kulis kapısında alan Trilok Gurtu bu davranışıyla tam not alıyordu.

Burak Bedikyan American Quartet - 4 Mayıs NARDIS

Steeplechase 1972'de Danimarka'dan çıkıp ünü dünyaya yayılmış bir plak şirketi saymakla bitmeyecek müzisyenin klasikleşmiş albümlerinin beşiği. Bu plak şirketinin kataloğunda bizden de bir isim var Burak Bedikyan. 2013 çıkışlı albümü "**Circle of Life**" ilk bakışta Chris Potter, Peter Washington ve Bill Stewart gibi yıldızlar topluluğu bir kadroyla hayata geçirliği için dikkat çekiyor olsa da dinlediğinizde albümün parlak fikirler örgüsüyle kurulduğunu ve dünyanın herhangi bir yerinde bir jazz severin favori albümü olabilecek kadar evrensel bir tadı olduğunu anlıyorsunuz. Bilgi birikimi dolu dolu bir müzisyen olduğunun ve rezervinin tamamen dolu olduğunun sinyallerini veren Bedikyan yine Steeplechase etiketiyle yayınlanan yeni albümü "**Leap of Faith**"in tanıtımı kapsamında mini bir turnedeydi ve turun tam ortasında kendilerini Nardis'te izlediğimde kendisine davulda **Gerald Cleaver**, basta kendi adına 28 albümü ve eşlikçi olarak çok sayıda albümde imzası olan **Ron McClure** ve saksofonda **John Ellis** eşlik ediyordu. Türk jazz'ında yaptığı besteler açısından oldukça cesur, disiplinli ve özverili çalışmalarıyla dikkat çeken bir isim olarak değerlendiririm Bedikyan'ı. Albümlerinde bazı ufak soloları bir başka parçanın ana melodisi olabilecek kadar dinamo melodiler üretebilen bir müzisyen. O akşamı unutulmaz yapan birşey de **Loyka Productions**'ın geceyi profesyonel ekipmanlarla kayda geçirerek ölümsüzleştirmiş olmalarıydı. Önümüzdeki günlerde bu geceki performansında yer aldığı bir konser DVD'si haberi gelir mi diye bekliyoruz.
Konser Circle of Life'ın giriş parçası First Steps'le start aldı, sonrasında henüz dün yazılmış ve muhtemelen iki üç prova sonrasında icra edilen bir parçayı dinledik taze taze. Parçanın ismi "Memory of a fading dream". Bu parçayı bir yere not edin lütfen uzun süre kendinden söz ettirecek bir kompozisyon ve Bedikyan'ın Ermeni kökleri, Türk ve Ermenilerin yıllarca iç içe geçişmiş kültür ve bilgi birikimlerinin bir tezahürü olduğunu hissettiren türden bir parça olduğunu söyleyebilirim. Bedikyan bu parçayla belki de tuşesindeki Amerikan kokusunu daha yerel köklere dönüştürmenin eğiliminde. Sonrasında yeni albümden hatırlayabildiğim kadarıyla Prelude No.1 Birth of Innocense, Hydrogen Atom ve efsane jazz piyanisti Bud Powell ve yakın dostu Francis Paudras için yazdığı Hommage A Bud Et Francis parçalarını dinleme şansı bulduk.
Şahsen Burak Bedikyan'ı albüm ve canlı performanslarında takip etmeyi müzikal anlamda kendini geliştirmek isteyen bir müziksever olarak heyecanlar vaadeden bir yolculuk ve keyifli bir eğitim süreci olarak görüyorum ve tüm müzik dostlarımıza öneriyorum.

Piirpauke - 7 Mayıs AKSANAT

70'lerin favori topluluklarından Piirpauke bir kısım hayranın Türkiye'de her zaman görmeyi arzu ettiği gruplardan biriydi. Aslında bir Finli'ye grubu sorduğunuzda 70'lerdeki yaratıcılıkları ve popülerliklerinin olmadığını söyleyeceklerdir. Saakari Kukko'nun önderliğinde Finli grup 40. yılını Aksanat salonunda kutladı gerçi grupta değişmemiş tek isim yine kurucu Saakari Kukko'da olsa yinede grubun ayakta tutulması saygı gösterilmesi gereken birşeydi. Piirpauke ismi Fince etkileşim, iletişim anlamına geliyor. Daha önce Trio Töykeat grubundan tanıdığımız davulcu Rami Eskelinen ve basçı Eerik Siikasaari'i birbirlerine 1988'den beri müzik yoldaşı olmuşlar farklı gruplarda aynı yolda yürümüşler. Birlikte çalıştıkları gruplardan biri Piirpauke. Onların da dahil olduğu grup farklı dönemlerde farklı tonal denemeler, yöresel tarzlardan örnekler verdiği performans sırasında 2012 albümleri Ilo'dan parçalara ağırlık vermişti. Bahsi geçen albüm kapağındaki renkli yaşam konser sırasında perküsyon ve gitarın eşlik ettiği bir hayal dünyasına davet etti biz müzikseverleri.
Performansın duygu yoğunluğunun arttığı anları Saakari Kukko'nun Fince sözlerle söylediği parçada alkolden ölmek üzere olan bir çocuğun annesiyle vedalaşmasını konu aldığı parçayla yaşandı. Konserin sonuna geldiğimizde bizi tatlı bir sürpriz bekliyordu. 80'lerde müzikal olgunluğunu kazanmak için bir süre ülkemizin müzikal yaşamını deneyimleyen Saakari Kukko'nun o dönemlerde hafızasında kalan kırıntılardan yeniden meydana getirdiği Muhlis Sebahattin Ezgi bestesi hijazz makamındaki parça "Pencerenin perdesini" eserini seslendirdiler. Salonu dolduran pek çok müzisyen gençlik hayallerinin gerçekleşmesiyle mutlu şekilde evlerinin yolunu tutmaktaydılar. Akbank Sanat Dünya Müzikleri kapsamında gerçekleşen konserler dizisi 7 Mayıs'ta Piirpauke konseriyle start aldı. Ardından 12 Mayıs'ta, virtüöz piyanist Lang Lang'a Carnegie Hall konserinde eşlik etmiş, Çin geleneksel enstrümanı erhu ustası Guo Gan ve Japon geleneksel enstrümanı kotoyla Batı Dünyası'nda büyük başarı kazanmış Mieko Miyazaki'nın sıradışı konseriyle devam etti. 26 Mayıs'ta

Dhafer Youssef

Pakistanlı ikili sitar ustası Ashraf Sharif Khan ve tablasıyla eşlik eden Shahbaz Hussain bizleri Dünya Müziği günlerinin son konseri olan Afrika'nın kadim müziklerini dinlediğimiz Senegalli Diabel Cissokho'nun grubunun konserine hazırladı. Bizler de ayağımıza kadar gelen bu kültürel miras zenginliğinin tadını çıkardık.

Dhafer Youssef 11 Mayıs - İŞ SANAT

İş Sanat'ın jazz konserleri açısından sezon finali ülkemize aşina müzisyenlerden Dhafer Youssef'in **Birds Requiem** projesiyle yaşandı. Geçen sene üç aşağı beş yukarı aynı tarihlerde Hüsnü Şenlendirici ve Aytaç Doğan'la Harbiye Sahnesindelerdi. İki konseri izlemiş biri İş Sanat'ın formal sahnesinin Dhafer'in performansındaki etkilerini rahatça fark edebilecektir. Seyirciyle şakalaşmalarını belirli bir noktaya çekmiş performansına daha konsantre olmuştu. Kendisine son albümlerinde de yer alan piyanoda Kristjan Randalu, davulda Ferenc Nemeth, basta Phil Donkin ve gitarda ak sakalları, bilge duruşuyla grubun akil adamı **Eivind Aarset** eşlik ettiler. Ses masasında uzun süreli yol arkadaşı **Gerd Richman Wunderlicht** yer almaktaydı ve katkısı çok büyüktü. Dhafer şalvarı, çorapsız ayağına geçirdiği çarığı ve alelade siyah tişörtüyle sahnede arzı endam eylemekteydi. Yaratılan müziğin efsunu büyüleyiciydi, **Ferench Nemeth** darbukayı bagetiyle çalarken Dhafer'in kafa sesi ve falsetto tekniğini ustaca kullandığı "Les Ondes Orientales" konserin en yoğun alkış aldığı performası olarak kabul edilebilirdi. Performans sırasında müzisyenlerin ruhlarının salonda salındıklarını hissedebiliyordum ve çevremde gözlemleyebildiğim müzikseverlerin kendilerini müziğin kollarına bıraktıkları aşikardı. Açıkhava'nın informal oturma düzeninde, her çeşit müziğe açık sosyal aktivite meydanında izlemekten ziyade ülkemizin sanat dünyasının mentorlarından biri kabul edilen İş Sanat'ın sahnesinde kendisini izlemek onun her performansını harcıâlem bir şekilde değil devingen bir kurguda servis edişini izlemek büyük keyifti.

Nisan, Mayıs konserleri 22. İstanbul Jazz Festivali'inin müjdeleyicisi oldu. Haziran sonundan Temmuz ortasına kadar güzel konserlerle dolu olacak. Herkese şimdiden iyi festivaller, keyifli konserler dilerim.

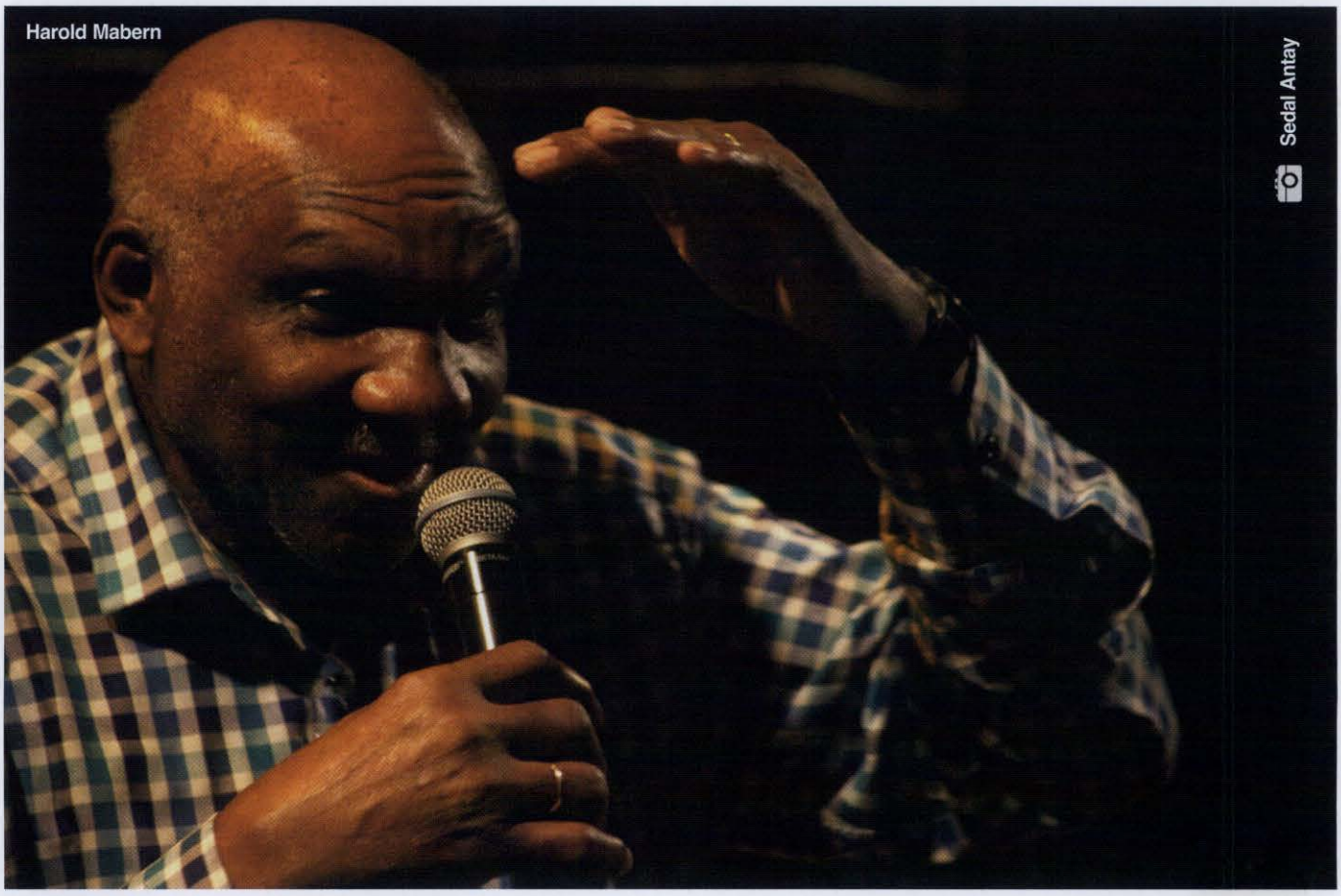
Harold Mabern

Sedal Antay

Oktay Ünalan
oktayunalan@gmail.com

Ankara Caz

Ankara Caz Derneği adını tüm Türkiye'de faaliyet göstermek üzere **Caz Derneği** olarak değiştirdikten sonra Mayıs ayı içerisinde Uluslararası Ankara Caz Festivali'nin 18.'sini gerçekleştirdi.

Kurulduğu 1995 yılından bu yana ana sponsor olmadan; ulusal ve uluslararası kurumlar, elçilikler, basın desteği ve sanatseverlerin bilet gelirleri ile varlığını sürdüren derneğin düzenlediği ve dünyanın sayılı jazz festivalleri arasında sayılan Uluslararası Ankara Caz Festivali'nin bu yılki destekçileri **Next Level AVM** ve **Samm's Bistro** oldu.

Birçok konserin ücretsiz olduğu festival açık hava konserlerine de sahne oldu.

Ozan Musluoğlu

Ayhan Sicimoğlu

9 Mayıs'ta festivalin 13 yıldır açılış konserlerini gerçekleştiren **Hava Kuvvetleri Komutanlığı Cazın Kartalları Orkestrası**na vokalde usta müzisyen **Aydın Kahya** ve dünya çapında bir sanatçı olan doğaçlama ustası **Yıldız İbrahimova** eşlik etti.

12 Mayıs'ta Turkish Standards Vol.1 ve Vol.2 albümleriyle jazz standartlarının doğuş konseptini son yılların popüler şarkılarını jazz müziğine uyarlayarak yepyeni bir kulvar açan **Yavuz Akyazıcı** sahne aldı. Akyazıcı'nın grubunda kendi alanlarında birer isim olan **Evrim Özşuca, Yahya Dai, Volkan Hürsever, Turgut Alp Bekoğlu** yer aldılar.

Müzik eğitimine İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Flüt bölümünde başlayan ve Almanya'da Köln Müzik Akademisi'nden 2005 yılında "Künstleriche Enstrümantalaussbildung" diploması alarak mezun olan **Eren Coşkuner**'e 13 Mayıs'taki konserinde **Ali Tolga Demirtaş, Ekin Bilgin ve Olgun Açar** eşlik etti. Eren Coşkuner Quartet The Long Way adlı albümü yanısıra jazz standartları, latin ve fusion parçalardan seçilmiş özel bir repertuvar ile sahnedeydi.

Karsu

Kerem Görsev

16 Mayıs'ta Türkiye'deki konserlerine büyük önem veren ve her yıl yeni projelerle gelen **Karsu** bu yıl da bestelediği İngilizce parçaların yanı sıra bizden parçaları da jazz, blues, soul ve funk ile birleştirerek grubuyla kendi tarzında başarıyla yorumladı.

Besteci ve basçı **Ozan Musluoğlu**; son albümü My Best Friends are Vocalists albümünde yer alan vokallerden **Bora Uzer, Sibel Köse, İlham Gencer, İpek Dinç, Sanem Kalfa, Meltem Ege** ile 17 Mayıs'ta bir araya geldi.
Cazın usta isimleri **Önder Focan, Bulut Gülen, Şenova Ülker, Ferit Odman, Engin Recepoğulları** da sahnedeydi.

Ayhan Sicimoğlu & Latin All Stars konseri 19 Mayıs akşamı gerçekleşti.
Perküsyon üstadı ve çok yönlü bir sanatçı olan Ayhan Sicimoğlu, "Latinturco" müzik üzerine bir dünya grubu olan Latin All Stars ile popüler jazz standartlarını ve Latin jazz şarkılarını yorumladı.

22 Mayıs gecesi piyanoda **Kerem Görsev**, kontrbasta **Kağan Yıldız** ve davulda **Ferit Odman**'dan oluşan Kerem Görsev Trio'ya bu konserde 2 Grammy ödüllü Amerikalı ünlü saksofonist **Ernie Watts** eşlik etti. Birlikte kaydettikleri Emirgan albümünden parçaların da seslendirildiği konserin

destekçisi Amerikan Büyükelçiliği'ydi.

İtalya'nın dünyaca ünlü Umbria Jazz Festivali tarafından keşfedilen, 15 kişilik kalabalık ve genç bir bando olan **Funk Off** New Orleans geleneğinden İtalyan folk gruplarına Frank Zappa'dan funk köklerine kadar birçok değişik kaynaktan beslenen modern ve çılgın bir müziği ile 23 Mayıs'ta ilk kez Ankara'daydı.
İtalya Büyükelçiliği'nin desteklediği konserde orkestra farklı tarzları ve danslarıyla zenginleştirdikleri gösterileriyle seyircilerinin de katılımını sağladı.

Ankara doğumlu **Çağıl Kaya** dinleyicilerini teatral öğeler, vokal doğaçlamalar ile hikayelerine dahil ettiği "Bir Parça Ay Biraz Kuş" albümünden parçalarla 29 Mayıs'ta sahnedeydi.
Burhan Öçal tarafından Türkiye'de kurulan ve iki perküsyon, klarnet, kanun, ud ve kemandan oluşan **Burhan Öçal & İstanbul Oriental Ensemble** Türk ve Balkan müziğinin kendine has özelliklerini koruyarak ve dünya müziğini de içine aldığı jazz yorumları ile 30 Mayıs'ta festivalin kapanışını gerçekleştirdi.

Burhan Öçal & İstanbul Oriental Ensemble

Emre Adam
emre_adam@yahoo.com

Çağıl Kaya & Moda String Trio
"Bir Parça Tel, Biraz Yay"

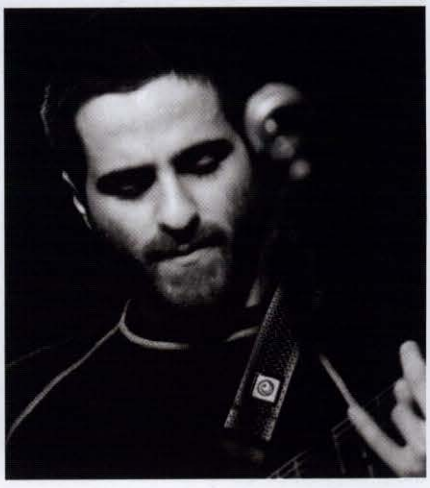

Bu sayıda sizlere sunmaya çalışacağım yazımın temelini oluşturan *"Füzyon"* olgusuna her şeyden önce 'farklı dillerde' yaklaşmaya çalışalım.

TDK'ya göre Fransızca kökenli bir kelime olan füzyon, kanıtlanmış ve kabul edilmiş fizik kanunlarına göre *"İki ya da daha fazla hafif çekirdeğin yüksek basınçta ve yüksek sıcaklıklarda birleşerek daha ağır çekirdeklere dönüşürken dışarıya bol ısı yayması"* olarak bilinir. *"İki farklı varlığın yeni ve farklı bir varlığa dönüşmesi adına birleşmesi"* olarak da sayılabilir.

Bunun yanında müzik ve özellikle jazz mutfağında füzyon, geleneksel jazz müziği tınılarının ve enstrümanlarının rock, soul, funk ve bunlara benzer müzik türleri ile harmanlanarak dinleyicilere sunulması ile ortaya çıkan bir tür olarak görülür. 1965'te normalde akustik gitar / harmonika gibi akustik enstrümanlar ile duyulmaya alışılan Bob Dylan'ın Newport Müzik ve Sanat Festivali'nde kendi müziklerini elektrikli enstrümanlar ile yapması, ve 2 sene sonra başlayacak "Summer of Love" akımı ile sevginin ve aşkın dünyada egemen olma düşüncesinin yaygınlaşması, o ana kadar dinlenilen müziğin, müzisyenlerin, enstrümanların, notaların da yönlerinin değişmesini beraberinde getirir. Bu, belki de o geniş yolun ilk kilometreleridir...

Jazz müziğindeki ilk belirgin örneğini RCA'dan 1967'de çıkardığı *"Duster"* albümü ile müzikseverlerin beğenisine sunan vibrafoncu **Gary Burton**, albümünde gitar, davul ve bas kullanarak düşüncelerin değişmesi adına ilk kıvılcımı çakmıştır. İki sene sonra üçüncü kişisel ve ilk çiftli albümü *"Emergency!"*yi Polydor plak şirketinden çıkaran ve piyano/ org'da **Larry Young** ile gitarda **John McLaughlin**'e yer veren efsane **Tony Williams** da hem füzyon konusunda gözleri kendisine çevirmiş, hem McLaughlin'e ilk kez bir jazz-rock karışımı albüm içinde olma şansını vermiş, hem de yaptığı müzik ile **Miles Davis**'in yakın markajında olarak sonraki albümlerde ona adeta ilham kaynağı olmuştur, çünkü Miles aynı sene son tam akustik albümü *Nefertiti*'den yaklaşık bir sene sonra Columbia'ya yaptığı *Miles in the Sky*'ın ilk parçası "Stuff"ta 40'lı ve 50'li yıllardaki enstrümanları ve tınıları duymadığını, hissedemediğini belirtmiş, yeni nesil enstrümanlarla müzik yapmanın daha coşku verici olduğu düşüncesi ile elektrik enstrümanları kullanarak hayatındaki ikinci baharını başlatmıştır.

Sonraki her albümde çıtayı bir seviye daha yükselten Miles, kanaatimce 10 sene öncesindeki **Kind of Blue** albümünden sonraki zirvesini *"Bitches Brew"* ile yapmış ve gelecek yıllarda jazz müziği türleri arasında değerli bir yeri olacak olan füzyon olgusunu tüm müzikseverlere tanıtmıştır. Birkaç ay sonra 1970 Haziran ayı içerisinde New York, Fillmore East'de tüm biletleri satılmış ardı arkasına 4 gece süren konserlerinde, sonrasında belirli bir süre daha beraber çalışacağı çift elektrik piyano müzisyenleri **Chick Corea** ve **Keith Jarrett** ile bu müziği canlı olarak dinleyebilmenin de ne kadar keyifli anlar yaşatabileceğini de müzikseverlere göstermiştir.

1967'ye kadar olan akustik Miles ile sonrasında 1991-1992 yıllarına sığan *Doo-Bop* albümüne kadar süregelecek olan elektrik Miles periyotları kendi alanlarında zirveyi yakalamış ve satış rakamları ile kendilerini her daim belli etmişlerdir. Klasik jazz sevenlerin pek övgü ile bakmadığı *Bitches Brew*, Miles'ın *Kind of Blue* albümünden sonra en çok satan albümlerindendir, ayrıca en çok satan füzyon albümleri arasındadır.

...ve aradan yıllar, farklı ve yeni müzik türleri, farklı müzisyenler, farklı enstrümanlar geçer. Gitarın ön planda, davulun, kontrabasın ve piyanonun ön planda olduğu yüzlerce albüm... 2013 yılında da ülkenin yetiştirdiği en iyi kadın vokallerden Çağıl Kaya bir albüm yapmaya ve gönüllerimizde hayatın karmaşıklıkları ile çizmeyi belki de unuttuğumuz o huzur ve mutluluk dolu resmi çizmemizde bize yardım etmesi için bıraktığımız boşluğu en başarılı şekilde doldurarak bizleri ve Türk jazz müziğini fethetmeye karar verir.

A.K. Müzik'ten çıkan Can Karadoğan gözetimindeki ***Bir Parça Ay, Biraz Kuş*** vokallerde Çağıl'ın yanı sıra, saksofonda eşi **Tamer Temel** ve **Serhan Erkol**, kontrbasta **Kağan Yıldız,** piyanoda **Kürşad Deniz**, davulda **Cem Aksel**, vibrafonda **Amy Salsgiver** ve "Düş Sarmalı" parçasındaki konuk vokallerde **Ülkü Aybala Sunat** ile jazz otoritelerinden ve müzikseverlerden yıldızlı pekiyi almış, *"Şu ana kadar neden bekledi ki acaba?"* dedirtmiştir. Her bir parçada sevdiğimizin elinden tutarak İstanbul'un farklı bir sokağında yürüdüğümüz **Bir Parça Ay, Biraz Kuş**, bazı anlarında *(Bahar Kaygılı)* üşürken üzerimize battaniye oluyor ve ısıtıyor, bazı anlarda da *(Biraz İştah Biraz Açık Hava)* sımsıcak güneşte kavrulmamak için altına sığındığımız geniş gölgelikli şemsiye misali bizi sarıyor, sarmalıyor.
Albümün ilk konserlerinden birini Tomtom Mahallesi'ndeki Kontraplak'ta davulda Cem Aksel, kontrbasta Matt Hall, saksofonda Tamer Temel ve gitarlarda Eylül Biçer ile yapan Çağıl, buradaki hayat dolu ve kıpır kıpır performansını o günden sonraki her performansında her an artırarak müzikseverlere salt kadın jazz vokali olgusunun yanında jazz müziğini,

edebi bir eserin kapağını açmadan üstünde yılların biriktirdiği tozu özenle aldıktan sonra o değerli sayfalarını kitabın kenarlarından tutarak özenli şekilde çevirir gibi dinletmeyi öğretir. Konserlerinde kendi albüm parçalarının yanı sıra başka ünlü müzisyenlerin parçalarını da kendine has yorumu ile dinleyici ile buluşturan Çağıl, aslında yukarıda belirttiğim füzyon müziğinin en belirgin örneklerini sahnede tüm müzikseverlere sevdirmektedir.

Çağıl ile jazz füzyon tarzının bu yazıda "*birleşmesi*" ise 17 Mayıs akşamı Çağıl'ın olduğu kadar benim için de bir ilk olan, sayısız kere çevire çevire dinlediğim albümün yaylılar eşliğinde çalınması ve kelimenin tam anlamı ile jazz füzyon'un en canlı örneğini minik bir *ev konseri* ile sosyal medya üzerinden ulaşılan 30 şanslı müziksever ile paylaşılması sonucu gerçekleşiyor. Apartman dışında kaldırımdan geçen meraklı izleyiciler ile konser saatini ilgi ile bekleyen komşuların heyecanları eşliğinde kemanda **İdil Belgin Küçükdoğan**, çelloda **Jülide Alpergin**, viyolada **Günsu Özkarar**, kontrbasta **Kağan Yıldız**, gitarda **Eylül Biçer** ve saksofonda **Tamer Temel** ile kurulu kadro, *Bir Parça Ay, Biraz Kuş*'u " ***Bir Parça Tel, Biraz Yay***" projesi altında ölümsüzleştiriyordu.

İlk saniyeler ile müzikal kadroyu sınırlı sayıda fakat kaliteli müziksever misafirlere tanıtan Çağıl, sonrasında sırayı yaylıların tüm gücüne bırakmış ve stüdyo albümündeki ***İyi Günler***'e göz kırpan parça ile büyük bir heyecanla konseri başlatmıştı.

İkinci parça ***Belli Değil***'de normalde alışık olduğumuz Kürşad Deniz sololarını uzun bir zaman sonra yaylılardan dinlemek tüylerimi ürpermişti. Profesyonellik, üzerinde itina ile durulan provalar ve söz konusu provaların ne kadar zevkli ve başarılı geçtiği daha ilk parçadan kendisini belli ediyordu. Çağıl'ın Ella Fitzgerald ile Sibel Köse'nin izinden gittiği ve sonlarına doğru birkaç adım dahi öne geçtiği scat'ler ile bezeli parça, bazı anlarında kendimi sıcak ve güzel bir Roma akşamında huzurlu bir şekilde dolaştığımı hissettirdi. ***Biraz İştah Biraz Açık Hava***, bu akşamda uyarlanan icrasında Cem Aksel'i aratmıyor, tüm sorumluluğunu Kağan Yıldız'a ve yaylılara bırakmanın ve onların da bu sorumluluğu en başarılı şekilde üstlenmesinin Çağıl'da sunduğu rahatlıkla adeta su gibi akıyordu. Tamer Temel'siz dinlediğimiz şarkıda Eylül'ün kendisini her saniyesinde kademe kademe daha da geliştiren gitar soloları, aynı anda vokal de yapması ile Keith Jarrett'ın *Standards* albümlerindeki sololara rahatlıkla benzetilebilir. Gerek scat, gerekse kafa sesleri ile şarkıyı lezzetleştiren Çağıl, gecenin ilk cover parçası ve Ersan Erdura'nın bizlere sevdirdiği, fakat kişisel favorimin Sevinç Tevs yorumu olduğu, karanlık ve yağmurlu bir Paris akşamı yolun sonundaki kafede kırmızı şarap içmek isteyen yanlız fakat umutlu genç birisinin hissettiği duyguları rahatlıkla anlayabileceğimiz ***Ve Ben Yalnız*** öncesi en uygun ortamı hazırlıyordu.

Ağır Aksak'ın albümdeki ilk saniyelerinde duyabileceğimiz groove'u bu mini konserde bulamayacağımı tahmin ediyordum, ancak orta çağ'ı andıran ve kan kaynatıcı bir giriş yapan yaylılar, sonrasında Leyla Erbil romanından cümleleri ardı arkasına heyecanlı şekilde sıralar bir umut ile Çağıl, sonsuz boşluğa düşen ve bir yandan düşerken bir yandan da kurtarılmayı bekleyen ağır aksak bir kişiye elini uzatıp onu kurtarmaya çalıştığı solosu ile Tamer Temel dinleyiciye daha hayatta henüz hiçbir şeyin bitmediğini, herşeye rağmen ayakta durabilmenin büyük bir erdem olduğunu anlatıyordu.

Baharın en gri, en kapalı, en sorunlu ve herkesin tahmin edebileceği üzere en kaygılı zamanlarından kopup gelen ***Bahar Kaygılı,*** Kağan'ın çektiği arşe ile rengini siyahtan griye, oradan da beyaza döndürüyor. Bu leziz cümbüşlü renk yolculuğunda Eylül'ün baharı anımsatan ve özleten soloları, Çağıl'ın şarkıyı baharı damarlarında daha da güçlü şekilde hissederek söylemesini sağlıyor.

Kendimi sadık bir dinleyici olarak huzurlu bir bahar geçirebileceğim umudu ile baharın kaygısız kapılarından İstanbul'un kaotik ortamını en ince ayrıntısına kadar dinleyicinin suratına tokat gibi vuran, Duman yorumu ile tanıdığımız ***İstanbul***'a bırakıyorum. Konserin gerek sözleri, gerekse tınıları bakımından en düşündürücü parçası olan İstanbul; Coltrane esintileri taşıyan özel bir solosu ile Tamer Temel ve ilk izlediğimde kafamda o anda canlandırdığım "*underground vaudeville*" türünün değişik fakat en iyi örneklerini gösteren, minik danslarını danslarla uyumlu scat'ler ile harmanlayan Çağıl egemenliğinde Kağan'ın Gary Peacock esintili atakları ile başlayan, hayatın o sıkıntılı ve sancılı anlarını ile gölgede kalan şehir ürpertisini uzaklaştıran Eylül vokalli ve Tamer Temel sololu ***Düş Sarmalı***'nın ilk notaları ile birlikte büyük ve güçlü bir bağ oluşturuyor.

Ve bu güzel ve herkes için çok özel geçtiğini düşündüğümüz gece, ilk parçanın ilk notaları ile tekrarlanıp albümün son parçası ***Günler***'i selamlayarak tüm kadronun minik ve tatlı evdeki kaliteli müziksever dinleyicilere takdim edilmesi ile tamamlanıyor. Çağıl konser sonrası bu unutulmaz akşamı tek bir akşamla sınırlı tutmak istemediklerini, kısa vakitte tekrarlayarak daha çok müziksevere ulaşmak arzusunda olduklarını belirterek bizleri sevindiriyor, sonrasında albümü imzalatıyoruz, gülümsemelerimiz sokağa, Moda'ya, akşamın o güzel ilk ışıklarına taşıyor.

Kadıköy - Moda tüm ihtişamı ve güzel bir yaz akşam üstülü jazz ile dopdolu unutulmayacak bir günü bize gülümsetirken, Çağıl Kaya'nın güçlü sesini, Tamer Temel'in olgun sololarını, Eylül Biçer'in özgür, umut ve mutluluk dolu ataklarını, Kağan Yıldız'ın tüm grubu düzene sokan ve kesinlikle yoldan saptırmayan dolgun ritimlerini, Günsu Özkarar, İdil Belgin Küçükdoğan ve Jülide Alpergin'in yıllarını verdikleri klasik müzik deneyimlerini özgün ve orijinal Çağıl Kaya müziği ile ne kadar başarılı şekilde birleştirip, yazımın temeline bağlı olarak *füzyonlaştırıp,* her iki türü de bir kademe daha yukarı çıkarabilecekleri gerçeğini bizlere hediye ediyor.

Çağıl'ı ve grubunu ayın belirli günlerinde Beyoğlu, Katip Çelebi Mahallesi'ndeki Cafe Mitanni'de ve Nardis'te izleyebilirsiniz.

Kafanızda hayata karşı, kişiselliklerle boğuşan, silmek için uğraştığınız bir sürü soru işaretiniz olabilir.

Konserlerini, müziğini, kelimelerini, anlattıklarını, kısacası Çağıl'ın tüm hikayesini dinleyin.

Sizleri vereceği o kadar çok doğru, beyaz renkli, dürüst ve güler yüzlü cevabı var ki!

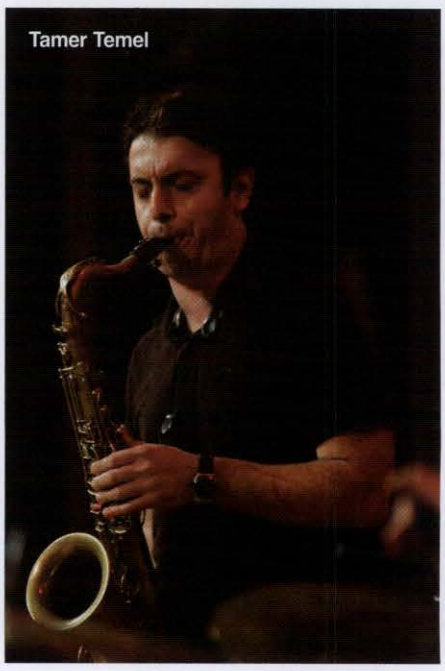

Tamer Temel

Fusun Levet
jazzforever23@gmail.com

Fransa'dan

1935 yılında Charles Delauney'in önderliğinde çıkan **Jazz Hot** Dergisi geçtiğimiz günlerde 80. yılını kutladı. Boris Vian kültür merkezinde aralıklarla yapılan toplantılarda günümüzün Jazz Hot ekibi, jazz severler ve müzisyenler bir araya geldi. Seyahatim dolayısıyla ancak sonuncusuna katıldığım toplantıda 96 yaşında hala çok formunda olan **Hal Singer**, Chico Freeman, **John Betsch**, Sean Gourley, **Paddy Sherlock**, Michel Pastre ve bir çok diğer müzisyenler vardı. Söyleşiler jazz'ın gidişatı üzerineydi. Zaten gözlediğim kadarıyla geçmişte, müzisyenlerden, icralardan tarihe geçmiş öykülerden söz ederdik. Şimdilerde ise jazz'ın geleceği konuşuluyor büyük ölçüde. Acaba gizli bir endişemiz mi var? Bana kalırsa belki yıllarca önce de aynı sorunlar yaşanıyordu. 20. yüzyılın majör sanat kolu olan bu müziğin günümüze kadar bütünüyle, zenginlikleriyle gelmesi ve hala dimdik ayakta durması önemlidir. Kaldı ki her ülkenin kültür yapısına göre düzenlenen festivallerin, konserlerin sayısı artmakta, değerli müzisyenlerin katılımıyla yapılan stajlarda da yarının jazz dinamizmini hazırlayan gençler yetişmektedir. Ben umutluyum...

Söyleşiler başlamadan önce sergilenen hatıra belgelerini inceledim. Bir tanesi ilgimi çekti. Hot Club de Paris tarafından 1949 yılında yapılan jazz festivali afişi. Doğum yılım olan bu tarihte davetlilerin isimlerini gördüğümde keşke orada olsaydım demeden edemedim. **Charlie Parker**, Kenny Dorham, **All Haig**, Tommy Potter, **Max Roach** diğer tarafta **Miles Davis,** Tad Dameron, **James Moody**, Kenny Clarke, **Sidney Bechet** ve grubu daha niceleri... Kimbilir ne güzellikler yaşandı...
13 video, 49 kitap, 19 arşiv dosyası ve 141 çok ayrıcalı fotoğraf sergilenmişti. Söyleşilerin ardından jam session başladı. Geç saatlere kadar süren gece, Hal Singer'in "Bar nerede?" sorusuyla son buldu.

Kutlamalar, 17 Mayıs tarihinde yine bir jam session ile evimde yapıldı. Konuklarım arasında manuş jazz'ının en iyi

temsilcilerinde biri olan **Rafael Fays**, bascı **Yves Martin**, piyanist **Gerard Nollet** ve diğer müzisyenlerle geç vakitlere kadar süren bir jazz günü yaşadık.

Duc de Lombard jazz kulübünde ilk kez saksofoncu **Marius Neset** grubunu dinledim (Jim Hart vibrafon, Magnus Hjorth piyano, Peter Eldh kontrbas, Anton Eger davul). Neset'in 2011 yılında Golden Xplosion ve 2013 yılında çıkan Birds isimli albümünden sonra sonuncusu Pinball adını taşıyor. Konserin ilk kısmında ısınmaları gerektiğini (!) düşündüm. Nitekim devamında güzel sürprizler vardı. Neset'i dinlerken, Sonny Rollins'in karayip seslerini ve ritmini duyar gibi oldum. Uzun sololar ve vibrafonla çok güzel bir uyum sağlaması, kompozisyonlarının sağlam temelli oluşunu beğendim. Bundan önceki albümlerinde İngiliz piyanist **Ivo Neame** çalmış. Magnus Hjorth'u ise fazla kalıpçı ve emprovizasyonda başarısız bulan dinleyiciler vardı. Diğer albümleri tanıdıktan sonra ancak fikir yürütebilirim. Haksızlık etmeyelim.

Sporu jazz'la birleştirme amaçlı **Sunside Jazz** kulübünün katılımıyla yapılan 5. Roland Garros Jazz Festivali'nin açılışı **Ephemerals** grubuyla oldu. Gitarist Hillman Mondegreenin liderliğinde değişik formasyonlardan gelen müzisyenleri Londra'da ikamet etmekte. Soul müziği sevenlerin dediğine göre Brooklyn gruplarıyla rahatça yarışabilirlermiş. Albümleri **Nothin' is Easy** sürpriz bir albüm olarak algılanmakta. Kompozisyonları ise fazla özentili bulanlar da var.
Monty Alexandre 70 yaşında (kontrbasta Hassan Shakir, davulda Dennis Mackrel). Esprili, çalmaktan duyduğu mutluluğuna, Karayiplerin ritmini de zaman zaman ekleyerek müthiş bir enerjiyle hala ilkbaharı yaşadığını gösterdi. Standartları bir başka türlü dinledik.

Yine aynı festival kapsamında ilk kez Brezilyalı gitarist **Marcio Faraco** grubunu dinledim (Herve Morisot gitar, Gerson Saeki bas, Ney Veras davul). Son derece lirik, muhakkak ki sözleri de aynı ölçüde güzel olan kompozisyonlarını, kadifemsi sesiyle samba ve bossa nova arasında jazz nüanslarıyla gezinerek yorumladılar. Seine nehri üzerinde bir başka teknede de jazz konserleri yapmaya başladı. Le Marcounet 1925 yılında inşa edilmiş. Son derece sempatik bir kulüp. Ne yazık ki konserler çok sık değil.

Julian Caetano ve grubunu dinledim. 19 yaşındaki piyanist şimdiden geleceğin büyüklerinden gözüyle bakılıyor. Babası davulcu annesi ise şarkıcı Manu Le Prince. Doğduğu günden beri müzikle iç içe yaşamışlığının verdiği bir rahatlık var. İleriki yıllarda daha farklı ve olgunluk kazanarak kendi stilini tamamen bulacağından eminim.

21 Mayıs -1 Haziran **Saint Germain Jazz Festivali** birçok grubu konuk etti. Gospel grupları, Shai Maestro (piyanist-kompozitör) trio, şeflerinin kadın olduğu Utopia ve Agathe Iracema Quartet, genç yetenekler grupları, her zaman çok severek dinlediğim davulcu **Aldo Romano** trio ve diğer gruplar bu meşhur

mahallenin değişik yerlerinde konserler verdiler. Bulvarda yapılan "French Quarter" düzenlemesi de ayrı bir hava vermişti. Festival kapanışı sokak jazz'ı ve danslı olarak, Fransızların "crooner" şarkıcısı Marc Thomas ve Esprit Jazz Big Band eşliğinde gerçekleşti.

Bu yıl 5-8 Haziran tarihleri arasında yapılacak "**Festival de Jazz Musette des Puces**", en güzel etkinliklerden bence. Bilindiği üzere "musette" Fransız kültürünün vazgeçilmezlerinden. Dansın ve akordeonun önem taşıdığı bu festival ünlü bitpazarının içinde oluyor. Bir yanda antika biblolar, giysiler mobilyalar diğer yanda kemancı **Didier Lockwood**, gitarist Yvan le Bolloc'h çaldılar örneğin. Açılışta gruplar sabah 11'de başlayıp 4 saatte bütün barları, kafeleri dolaştılar. Bu arada Django Reinhardt, Jo Privat, Gus Viseur gibi unutulmayacak müzisyenlerin de manen aramızda olduğunu söylemeliyim.

17 -20 Haziran tarihleri arasında ilk kez "**Jazz On Seine**" uluslararası vokal festivali gerçekleşecek. Öncüleri **Stéphane Belmondo**, Sara Lazarus, **Catia Warneck,** David Lynx ve ilk kez Fransa'ya gelen **Charles Turner**. Teknedeki konserlerde birçok yabancı müzisyen programda... Sandhya Sanjana, Edmundo Carreiro örneğin. Jam session ve şarkıcı **Sara Lazarus**'un öncülüğünde genç müzisyenlere stajlara da katılacaklar.

27 Haziran'da başlayacak 38. **Defense Jazz** Festivali **George Benson**, **Tigran Hamasyan**, **Tricky** gibi müzisyenlere ev sahipliği edecek.

Bu yıl 29 Haziran-25 Temmuz tarihleri arasında 5. gerçekleşecek olan "**Nous n'irons pas a New York**" (NY'a gitmeyeceğiz) Jazz Festivali ise Duc de Lombard Jazz Kulübü etkinliklerinden. Festival David Krakuer grubuyla başlıyor. **Kenny Barron**, Terrence Blanchard, **Tom Harrel**, James Carter, **Sandoma Everette** gibi prestijli müzisyenlerin davet edildikleri bu festival güçlü programıyla acaba New York'a gitmeyi gerçekten engelleyebilir mi? Neden olmasın. Paris jazz'ın ikinci kapital kenti konumunu hep korumuyor mu?
21 Haziran'da geleneksel müzik günü kutlanacak. Uyumak yok. Banlieus Bleus,

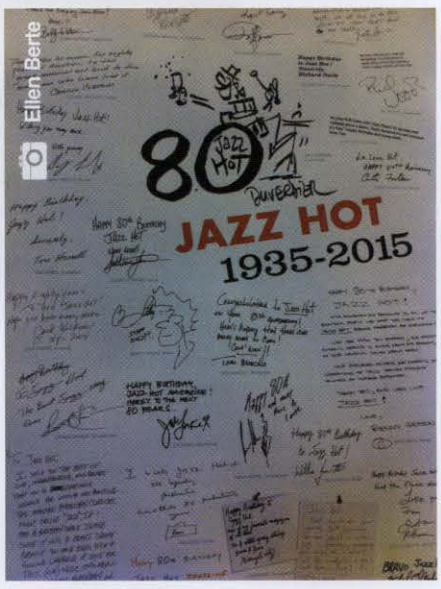

Club Rayé, Sunside, Atelier Charon, Baiser Salé ortak çalışmasıyla yapılacak.

Benim yaz göç zamanı geldi. **7 Bilgeler'**de 3. yılımızda jazz'a devam etmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Sonbaharda görüşmek üzere...

Hülya Tunçağ
htuncag@gmail.com

Saksofoncu, besteci, aranjör, prodüktör, tarihçi ve orkestra şefi Bob Belden...

Trompetçi **Marcus Belgrave**, blues efsanesi **B.B. King**, saksofoncu, besteci, aranjör, prodüktör, tarihçi ve orkestra şefi **Bob Belden...** Geçtiğimiz Mayıs ayında jazz dünyasından kayıp giden ustalar... Belgrave 78, King 89, Belden 58 yaşındaydı. Ölüm insanlara, sevenleri için daima zamansız gelir yaşı ne olursa olsun. Hele bir de etkileri sınırları aşmış sanatçılar olursa. Orkestra çalışmalarını çok sevdiğim **Bob Belden** en gençleriydi. Tam adıyla James Robert Belden, 31 Ocak 1956'da Illinois Evenstone'da doğdu, Güney Carolina'da Goose Creek'de büyüdü. Jazz ile ilgilenmeye lise yıllarında başladı. İlk tenor saksofon derslerini, Blood, Sweat And Tears ve The Blues Brothers filminden tanıdığımız Lou Marini Jr.'ın babasından aldı. Belden da Marini Jr. gibi 1970 başlarında girdiği Kuzey Teksas Üniversitesi'nde saksofon ve kompozisyon öğrenimi görmüş, okulun The One o'Clock Lab Band'inde çalmıştı. Güney Carolina Üniversitesi'ni de bitiren sanatçı hemen ardından 1978'de **Woody Herman Orkestrası**'na katıldı. 1983'de New York'a yerleşmesiyle yoğun bir çalışma alanında buldu kendisini. Bir yandan **Donald Byrd**, **Mel Lewis** gibi ustaların kayıtlarında yer alırken diğer yandan da film ve televizyon müzikleri yazıyordu. Hatta ünlü spor kanalı ESPN'in 1984-1988 arası sürekli aranjörü olmuştu. 1980'lerin sonunda trompetçi **Red Rodney**'in iki albümünün prodüktörlüğünü yapan Belden, yorumcu olarak **Herbie Hancock,** Chick Corea, **McCoy Tyner**, Sting, **Chaka Kahn**, Joe Zawinul, **Jack DeJohnette**, Paul Motian, **Cassandra Wilson**, Dianne Reeves,**Wallace Roney**, Ron Carter, **Gary Peacock** ve Tony Williams'ın kayıtlarında yer aldı. 1990'ların sonunda trompetçi Tim Hagans ile kurduğu **Animation** topluluğunda aranjör, besteci ve orkestra şefi yanlarını yansıtıyordu. Kuzey Teksas Üniversitesi'nden öğrencilerinin oluşturduğu **Animation**, İran'da devrimden 35 yıl sonra konser vermesi için izni çıkan ilk Amerikan orkestraydı. Belden, müzikte dar bir alana sıkışıp kalmayan geniş bir bakış açısına sahipti. Puccini'den Sting, Prince ve The Beatles'a uzanan bir alanı jazz platformuna taşıdı. Örneğin, 1991'de çıkardığı **"Straight To My Heart: The Music Of Sting"** albümünde Sting'in gözde parçalarını orkestraya uyarlamış ve yıldızlara yorumlatmıştı. İçlerinden **"I Burn For You"** ve **"They Dance Alone"**, birer düzenleme referansıydı. Aynı şekilde,1993 yılında kaydettiği "**When Doves Cry**" ve "**Prince Jazz**" albümlerindeki Prince parçalarına yaptığı orkestrasyonları, **Gil Evans** ve **Maria Schneider'ın** çalışmalarıyla karşılaştırılmıştı. 1996 yılında çıkan "**Bob Belden Presents**

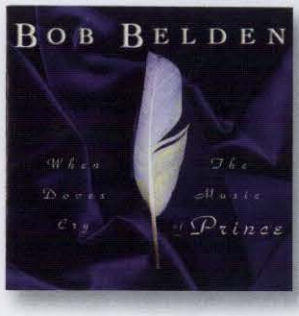

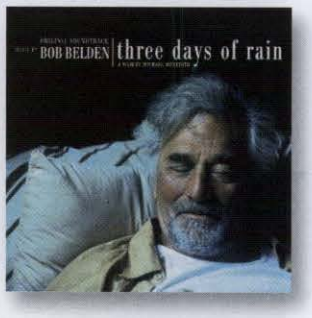

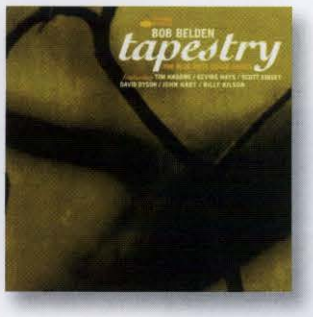

Strawberry Fields" albümünde ise **The Beatles**'ın ünlü parçalarını daha küçük çapta topluluk için düzenlemişti. Vokallerde iki jazz divası **Dianne Reeves** ve **Cassandra Wilson,** ayrıca **Penny Ford** ve **Sylvia Shemwell** yer alıyordu. Besteci yanını en güçlü yansıtan projesi ise 2001 yılına ait "**Black Dahlia**" albümüydü. Aynı yılın en iddialı jazz albümlerindendi aynı zamanda. Nedeni, bir romandan yola çıkarak güçlü bir müzikal drama yaratmasıydı. **James Ellroy**'un yaşanmış bir trajik olay üzerine kurulu aynı adlı romanını okuduğunda çok etkilenmişti. "Black Dahlia", genç oyuncu adayı Elizabeth Short'un hüzünlü öyküsüydü. Koyu siyah saçları, duru güzelliği ve siyah giysisiydi bu adı almasının nedeni. Massachusetts'den oyuncu olmak düşüyle Los Angeles'a gelen Short, Hollywood'un öteki yüzünü acı bir şekilde keşfedecekti. 1947 yılında şehrin güneyinde yol kenarında ölüsü bulunduğunda henüz 22 yaşındaydı. Polis ve dedektifler ölümünün gizeminini çözememişler, haberi ise o dönemde gazetelerin baş sayfasında yer almıştı. "L. A. Quartet"in de yazarı olan **James Ellroy** bu haberi gazete gördüğünde 10 yaşındaydı. Annesinin de etkisiyle bu haberi takıntı haline getirmiş ve ünlü bir yazar olduğunda romanını yazmıştı. Bu konunun ateşiyle bu kez "L.A. Confidential" romanını yaratmış, iki kitap da sinemaya aktarılmıştı. "L.A.Confidential" 1997'de **Curtis Hanson**, "Black Dahlia" 2006'da Brian De Palma tarafından. "Black Dahlia" filminin müziği **Mark Isham**'a aittir. Oysa, bu gizemli ve trajik öyküyü müzikle anlatmak düşüncesi ilk kez **Bob Belden**'ın aklına gelmişti. Önce ana temayı yazdı. Ardından üç yıl jazz ve senfoni orkestrası için üzerinde çalıştı. 2001 yılında beste ve yorum açısından üst düzeyde bir albüm ortaya çıktı. Yaylı çalgılar dahil 60 kişilik bir orkestra seslendirmişti. İşte orkestranın ünlü üyelerinden birkaçı: **Lew Soloff**, Tim Hagans, **Tim Ries**, Mike Migliore, **Lou Marini Jr**., Joe Lovano, **Gary Smulyan**, Scott Robinson, **Lawrence Feldman**, Marc Copland, **Kevin Hayes**, Scott Kinsey, **Ira Coleman**, Billy Kilson ve **Bobby Previte**...

Bob Belden, 2000'lerin başında ünlü prodüktör **Michael Cuscuna** ile işbirliğine giderek bir dizi yeni basımlara imzasını attı. Örnek olarak, **Miles Davis**'in tüm Columbia kayıtları, **Mahavisnhu Orchestra**, Chick Corea'nın **Return To Forever** Topluluğu, Thelonuous Monk, **Charles Mingus**, Weather Report, **Jan Hammer**, Cannonball Adderley ve **Maynard Ferguson**'ın Plakları...

Bu yoğun ve nitelikli çalışmaları üç Grammy ile taçlandı: 1996'da "**Miles Davis & Gil Evans:** The Complete Columbia Studio Recordings" ile "En İyi Tarihsel Albüm", ve "En İyi Tarihsel Notlar", 1998'de de "**Miles Davis Quintet:** The Columbia Studio Recordings" ile "En İyi Tarihsel Albüm Notları" dallarında.

Yaşamının bir bölümünü jazz tarihini araştırmaya veren **Bob Belden**, çok zengin bir arşiv ve plak koleksiyonuna sahipti. Çevresinde komik, açıksözlü, işkolik kişiliğiyle tanınan ve sevilen sanatçı 20 Mayıs'ta Manhattan'da geçirdiği kalp krizine yenik düştü ne yazık ki...

22. İstanbul Jazz Festivali'ne gelince; jazz çerçevesi içinde her beğeniye seslenen yeterli bir program göze çarpıyor. Kendi adıma çok merak ettiğim ve ilginç konserler ise; Ermeni piyanist **Tigran Hamasyan**'ın The Yerevan State Chamber Choir ve Mockroot projeleri, **Moffett – Jordan – Chestnut - Watts** Dörtlüsü, "Jazz İçin Tuhaf Bir Yer": **The Bad Plus Joshua Redman- Vincent Peirani Quintet**, **Potter-Holland- Loueke- Harland Dörtlüsü** ve "**Sinatra And Lady Day** feat. **Oleta Adams, Aloe Blacc, China Moses**"...

Konserlerde görüşmek üzere...

Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Ornette Coleman

NELER OLDU

11 Haziran 2015 tarihinde 85 yaşında yaşama veda eden Ornette Coleman, 2001 yılında verdiği bir konserde *rap*'çileri, dansçıları, video sanatçılarını, Sufi vokalistleri, opera şarkıcılarını, geleneksel Çin müzisyenlerini bir arada sahneye çıkardığı performansıyla yaşam boyu inandığı "iyi müzik tektir" felsefesini de sergilemiş oldu. 2009 yılında ozan şarkıcı **Patti Smith**, gitarist **Bill Frisell**, Senagalli *griot* (bizdeki meddahın karşılığı) ve Faslı davul korosundan oluşan bir *line-up* ile küratörlüğünü yaptığı **Meltdown Festivali**'nin sonunda hayranları onu tebrik etmek için uzun bir süre sıra beklediler. Bu bekleyiş aslında, yumuşak ama alt edilemez bir vizyonla yarım yüzyıl önce yalnızca tonlamada ve müzikal ifadede yaptığı devrimlerle yetinmeyip her türünden çağdaş müzisyenin arasındaki iletişimde açtığı çığırlarla Ornette Coleman'ın müziği radikal olarak değiştirmesine duyulan bir şükran ve hayranlığın doğal dışavurumuydu.

Halbuki, 1960'ların başında jazz alemi kendisine çok farklı davranmaktaydı; Ornette'in uzun saatler boyunca her an çalmasını umduğu ama bir türlü çalmayan telefonunun yanında sabırla beklediği anlatılır. Radikal fikirleri müzik piyasasında kendisiyle ilgili öfkeli ihtilaflar yaratmış, menajerler için konser bağlaması oldukça riskli bir kişi olmuş, tınıları zorlaması ve armoniyi pek ciddiye almamasından dolayı bazı müzisyenler ve eleştirmenler tarafından şarlatan olarak bile nitelendirilmiştir. Ornette, ırkçı yaklaşımlardan dolayı klasik müzikte yaşama şansı verilmeyen siyah müzisyenler ve beyazlar tarafından yönetilen müzik endüstrisinin ekonomik kurbanı olan siyah jazz müzisyenlerinin durumundan dolayı oldukça kızgındı. Klasik müzik sanatçılarına ödenen kaşe bedelinin aynısının kendisine ödenmesini aksi halde sahneye çıkmayacağını beyan etti. Zaman Ornette'i haklı çıkardı ve 1980'lerden itibaren müziği, dünyanın en büyük konser salonlarında icra edilir oldu. Lou Reed'in dediği gibi, "Çalgısıyla konuşan birinden bahsedeceksek, bu kişi Ornette Coleman'dır ve herşeyi değiştirmiştir".

Randolph Denard Ornette Coleman, 9 Mart 1930 tarihinde Texas eyaletinin Fort Worth şehrinde dünyaya geldi. Ornette 7 yaşındayken ölen babası Randolph, inşaat işçiliği ve aşçılık yapmaktaydı. Annesi Rosa ise bir cenaze levazımatçısının ofisinde memurdu. Müziğinin değişik renkler içermesine rağmen Coleman, tek basit bir şarkının yani blues'un büyük dahilerinden biriydi. Çocukluk yıllarında jazz'ın alışılagelmiş armonik yapılarını basitleştirmiş, doğaçlamanın hammaddelerini tekrar şekillendirmiş ve jazz'ı o yıllarda domine eden bebop'un resmi ve teknik bağlantılarını söküp atmıştı. Ama saksofon tınısı, birbirine geçmiş notalarla 19. yüzyıl şarkıcılarının kabaca yontulmuş tonlamalarını veya jazz öncesi 'Vahşi Batı' barlarında çalışan gitaristlerin tarzını andırmaktaydı. İnsan sesine has güzel hitabet özelliği saksofonunun tınısının da bir parçasıydı. Asgari resmiyet ile içgüdüsel ve spontan müzikler yaratma altyapıları oluşturmak yaşamının amacıydı. Senfoni orkestraları ile ortak çalışmalardan jazz ile uzaktan yakından ilgisi olmayan tarzlar ve kültürlerle diyalog kurmaya kadar yaptığı her türlü müzikte hemen kendini belli eden temaları içlerinde çocuksu bir netlik ve incelik barındırırlardı.

Annesi Ornette'e 14 yaşındayken bir alto saksofon aldıysa da onun müzik dersi almasını sağlayacak kadar parası yoktu. Halbuki Ornette için ders almanın fazla bir önemi yoktu: "O zamanlarda, müzik yapmanın aynı yemek yemek gibi insanların doğal olarak yaptığı bir şey olduğunu zannederdim. Saksofonu bir oyuncak gibi görür ve onu çalarak eğlenirdim. Bu oyuncak ile oynamayı öğrenmek için ders alınması gerektiği hiç aklıma gelmemişti".

İlk etkilendiği müzisyen olan Charlie Parker'ın parçalarını R&B ve Country Blues'un daha basit tarzıyla yorumlamasıyla hem dinleyicilerin hem de diğer müzisyenlerin alay konusu oldu. Sanki Parker melodileri, eğitimsiz bir blues şarkıcısının hamlığı ve saksofona yeni başlayan birinin çalgıdan çıkardığı garip seslerle birleşiyordu. Ornette, melodinin temelinin oluşturan akorlara neredeyse hiç önem vermiyordu.

Texas'taki bir dans kulübünde yine kafasına göre tenor saksofon çaldığı sırada dinleyicilerin hışmına uğradı, dayak yedi ve enstrümanı parçalandı. Bundan

sonra alto saksofona döndü ama müzisyen olarak bir türlü iş bulamıyordu. Jazz'da melodi, armoni ve ritm arasındaki ilişkiyi radikal olarak değiştirip doğaçlama anlayışını değiştirmek onda artık bir takıntı haline gelmişti. Benzer fikirleri olan davulcu **Ed Blackwell** ile 1949 yılında New Orleans'ta tanıştı. O da kişisel değil toplu emprovizasyonu tercih ediyordu bu yüzden Ornette'in fikirleri ona bebop duayenlerininkinden daha yakın gelmişti.

1950 yılında R&B çalmak için Los Angeles'e taşındı. Geçimini büyük otellerin asansörlerinde bellboy olarak çalışarak sağlıyordu. Ama zihni yalnızca müzik teorileriyle doluydu. Doğaçlamaya yeni bir anlayış getiren temelleri yavaş yavaş atmaya başladı. 1951 yılında **Ed Blackwell** ve yine New Orleans'lı bir piyanist olan **Ellis Marsalis** ile bir araya geldi. Blackwell'inkine benzer fikirleri olan davulcu **Billy Higgins** de Ornette'in yakın çevresinde takılmaya ve yenilikçi anlayışı yoğun swing duygusuyla birleştirmeye başladı. Gruba daha sonra Higgins'in arkadaşı trompetçi **Don Cherry** katıldı.

Aynı Ornette gibi, Cherry de müzikal ifadeyi teknik cambazlığa tercih ediyordu. Ornette'in fikirleri yavaş yavaş hayata geçmeye başlamıştı; bop kökenli ama oldukça yenilikçi bestelerle Cherry, Higgins ve tenor saksofonda **James Clay**'in yer aldığı **Jazz Messiahs** grubu onun müziğini icra etmeye başladı.

1958 yılında piyanoda **Walter Norris**'in yer aldığı ve Cherry'nin de dahil olduğu grubuyla ilk albümünü yayınladı: **Something Else!!!** Aynı yıl, Los Angeles'taki Hillcrest Club'da çalan Kanadalı piyanist **Paul Bley**, Ornette ve Cherry'yi, kontrbasta **Charlie Haden** ve davulda **Billy Higgins**'ten oluşan grubuna davet etti. Ve arayışçı müzikler çalan grubun tümü kısa bir süre sonra Hillcrest Club'dan kovuldular... Ama kovulmadan önce artık kült olan bir canlı konser albümü yayınlamayı başardılar. Bebop'un barokvari melodileri artık daha serbest daha bluesvari yorumlanıyordu. Live at the Hilcrest Club 1958 (The Fabulous Paul Bley Quintet olarak da yayınlandı) albümünden sonra Ornette, 30 yıl boyunca bir piyanistle beraber çalmadı çünkü hazır notalı armonik çalgıların aradığı doğaçlama esnekliğinden çok uzak olduğu kanısına varmıştı.

1959 yılında Ornette Coleman ikinci albümünü yayınladı: **Tomorrow Is the Question!** Özgün bestelerden oluşan albümdeki Tears Inside kısa sürede klasik oldu. Ornette'in yorumu blues havasında kısmen planlı kısmen doğaçlama tonal, atonal ve mikrotonal unsurlardan oluşuyordu

Artık besteci müzikolog Gunther Schuller ve Modern Jazz Quartet'in kurucu piyanisti John Lewis gibi yarı akademik müzik çevrelerinin dikkatini çekmeye başlamıştı. Lewis, Coleman'ın Atlantic'ten yayınlanacak iki önemli albümünün aranjörlüğünü üstlendi: The Shape of Jazz to Come (1959) ve Change of the Century (1960). Lewis sayesinde hem Ornette hem de Cherry, ünlü Lenox Jazz Okulunda Dave Brubeck ve George Russell ile birlikte eğitim alma fırsatı buldular. Radikal teoriler üzerinde çalışan Russell, Coleman'ı dinledikten sonra doğaçlamalarını, deyim yerindeyse akorların diktasından kurtarmaya karar verdi.

Coleman toplulukları geleneksel jazz sahnelerinde çıktıkça hakkındaki tartışmalar da artarak devam etti. Bazıları onu eğitimsiz bir sahtekâr olarak aşağılarken bazıları da onu eğitimsiz bir dahi olarak görüp göklere çıkarıyordu. Önce parasızlıktan ardından tınısını sevdiği için çaldığı plastik saksofon onun acayip biri olarak nam salmasını daha da güçlendirdi. Kapağında ünlü Jackson Pollock resmi olan **free jazz** albümü iki quartet'in kesintisiz yaptığı toplu doğaçlamalardan oluşuyordu. Bu albüm bir anlamda 1960 ve 70'li yılların genç doğaçlamacıların ana müfredatı haline gelmişti. Ornette, çağdaş klasik müzik ve serializm ile de denemeler yaptı; 1961 yılındaki **Jazz Abstractions** albümüne Schuller'in "cazbant" ve yaylı çalgılar dörtlüsü için yazdığı bir eseri de dahil etti.

Ornette, 1962 yılında trompet ve keman çalmayı öğrenebilmek için sahne ve plak çalışmalarına bir süre ara verdi. Sonunda yüzeysel olarak öğrendiği bu çalgıları da kendi eksantrik çizgisinde çalarak renk paletini geliştirdi ama eleştirilerin dozu

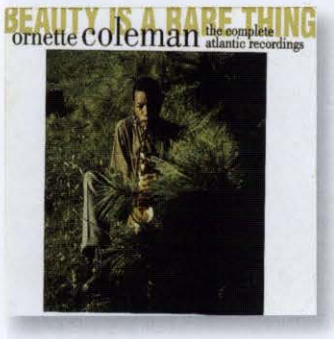

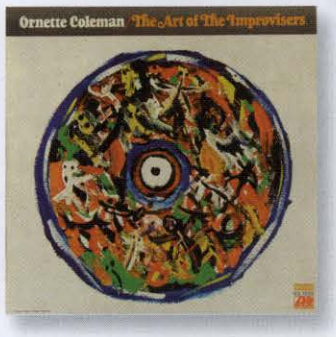

artarak devam etti. Ünlü bir radyo programcısı onu "günde en az iki kere doğru saati gösteren durmuş bir saate" benzetti. Ama 1965 yılında turneye tekrar çıkmaya başladığında okyanusun diğer kıyısında ciddi bir dinleyici kitlesi oluşmuştu bile. Eski klasik müzik kontrbasçısı David Izenson ve davulcu Charles Moffett ile 1965 yılının büyük bir bölümünü Avrupa'da turnede geçirdi. **At the Golden Circle Stockholm**, volumes 1 & 2 albümleri canlı olarak bu turne sırasında kaydedildi.

Thelonious Monk, Charles Mingus ve **Miles Davis** gibi jazz devleri, belki sıradışılığın öncülüğünü kaptırmama içgüdüsüyle, Coleman'ın çalışmalarını ciddiye almadıklarını alenen beyan ettiler. Buna rağmen free jazz, Mingus ve özellikle Miles'ın 1960 dönemi müziğinde kullandığı yaklaşımlarından biri oldu. Ve madalyonun öbür yüzünde Ornette, çağdaş klasik müziğin değişim katalizörü olarak nitelenmeye başladı.

60'lı yılların sonunda **Haden**, **Higgins** ve **Blackwell** yuvaya geri döndüler; Ornette de gruba ikinci bir saksofoncu aldı: **Dewey Redman**. Ama o yıllarda, maceracı jazz'ın yerini progresif rock almaya, ilgi de Ornette Coleman'dan Frank Zappa'ya kaymaya başlamıştı bile. Çiçek çocuklar ve 68 kuşağı için o dönemde jazz, John Coltrane'in Hint ragaları etkisindeki mistik jazz ile hayat buluyordu.

Ama Coleman'ın country blues'dan çağdaş klasik müziğe uzanan geniş ilgi alanları onun akustik jazz formatında alternatifler üretmesine hala olanak veriyordu. 1975 yılında Fas'lı geleneksel davulcularla deneysel çalışmalar yaparken funk müziğine yeni bir yaklaşım getirmesi sonucunda ortaya güçlü bir elektrik jazz topluluğu çıktı: **Prime Time**. Minimalist melodileri gürültülü ama hipnotik bir şekilde iki bas gitar ve iki davul eşliğinde, akor yerine karşıt melodiler çalarak seslendiriyorlardı.

Grubun *sound*'u Afrika davul korolarının karmaşık ritmleri, funk'ın dolambaçsızlığı ve serbest doğaçlamanın tahmin edilemezliğinin ideal birleşimi üzerine kuruluydu. Ornette, farklı akorlarda farklı enstrümanların armoni, hareket ve melodiyi sentezlediği bu yeni tarza *harmolodics* adını verdi. Ornette'in şair **Jayne Cortez** ile yaptığı 10 yıllık evliliğinden olan oğlu **Denardo**, once Prime Time'ın davulcusu, ilerki yıllarda da babasının sağ kolu oldu.

1980'lerden sonra jazz'ın bu yaramaz çocuğu artık jazz'ın bilgesi olarak görülmeye başlandı. Genç müzisyenler ve özellikle fusion gitaristi **Pat Metheny** onun müziğini çok sevdi. Metheny, Ornette ile 1985 yılında **Song X** adlı albümü yayınladı. Film yapımcısı Shirley Clarke "**Ornette: Made In America**" adlı bir film yaptı. Carnegie Hall'da onun çağdaş klasik müzik eserleri seslendirildi. Prime Time, tuşlu çalgılar ve klasik Hint perküsyonlarının ilavesiyle gelişti. 1987 yılında yayınlanan **In All Languages** albümünde aynı eserleri hem elektrik grup hem de tekrar biraraya gelen 60'ların akustik quartet'i seslendirdi.

Coleman, 1991 yılında David Cronenberg'in The Naked Lunch filminin müziklerinde yer aldı. 1994 yılında piyanoda **Geri Allen**, basta **Charles Moffett**'in oğlu **Charnett** ve davulda **Denardo** ile yeni dörtlüsünü kurdu.

10 yıllık bir aradan sonra Coleman 2005 yılında stüdyoya girerek **Sound Grammar** albümünü yayınladı. Bu yeni quartet 2 kontrbasçı (biri yayla arco diğeri parmakla pizzicato çalıyordu), davulda Denardo ve saksofon, trompet ve kemanda kendisinden oluşuyordu. Blues'un saksofonundan adeta bir nehir gibi aktığı bu çalışma Pulitzer ödülüne layık görüldü. Coleman, 2011 yılında, eski Prime Time basçısı **Jamaaladeen Tacuma**'nın For The Love of Ornette albümünde konuk müzisyen olarak yer aldı.

Lonely Woman, Peace, Congeniality gibi besteleri jazz standartları haline gelip farklı müzisyenler tarafından yorumlandılar. **Ornette Coleman** için tüm bu çalışmaların basit bir açıklaması vardı: "Kimseye bir şey kanıtlamaya çalışmıyorum. Mümkün olduğu kadar insan olmaya çalışıyorum".

Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

James Last

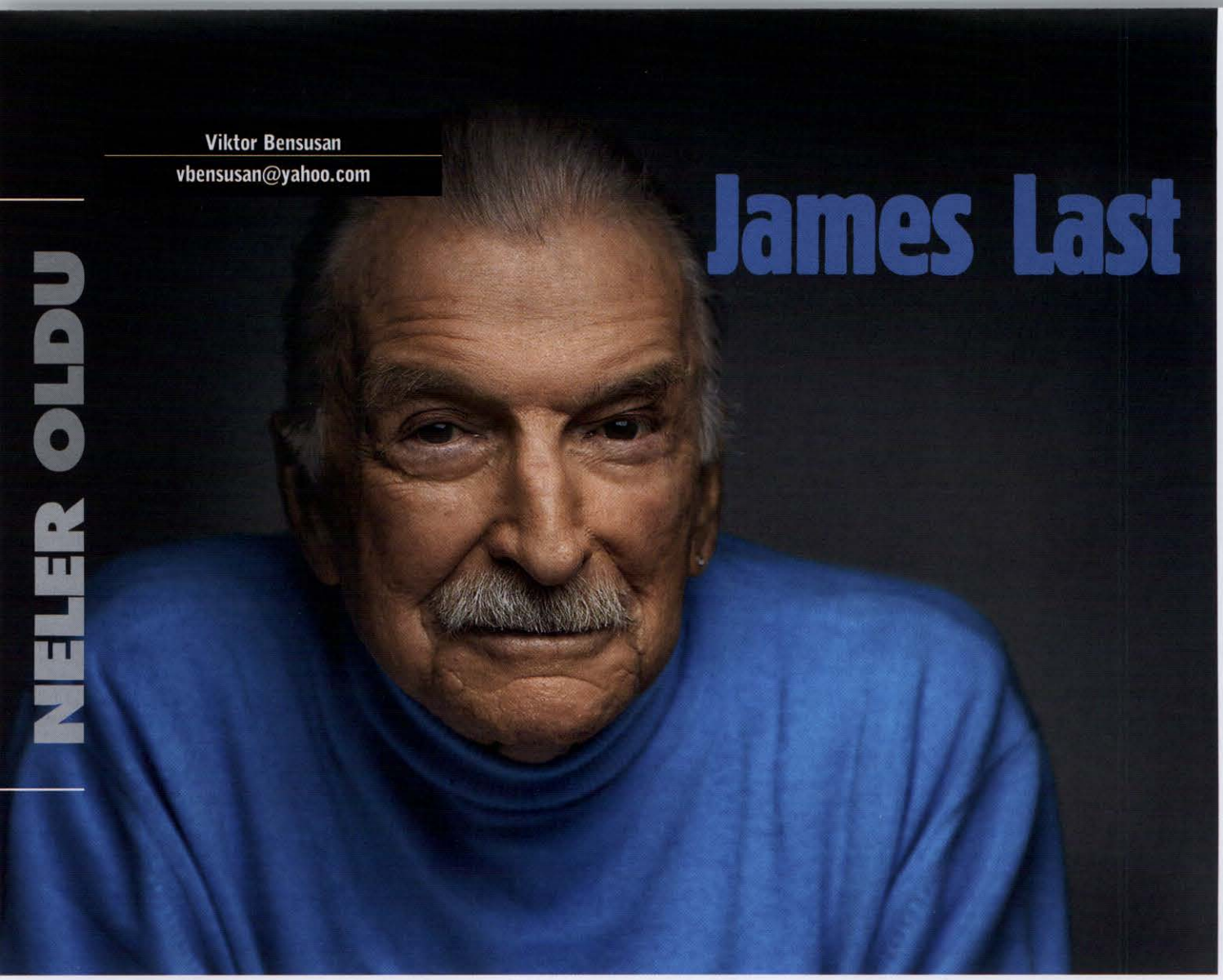

9 Haziran 2015 tarihinde 86 yaşında yaşama veda eden James Last, tahminen İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki dönemde ticari anlamda en başarılı olmuş dans orkestrası lideriydi. Her tür müziği kendi stilindeki *easy listening* denilen tarza dönüştürmeyi başaran Last bu nedenden dolayı pop müzikseverlerin bir bölümünün hayranlık dolu sevgisini bir bölümünün de aşağılama dolu nefretini aynı anda kazanabilmişti.

Bir James Last konserinde hafif klasik müzikten jazz standartlarına, polkalardan valslere, James Bond film müziklerinden Beatles veya Marvin Gaye parçalarına kadar akla gelebilecek herşeyi ara vermeden neşeli bir potpuri olarak dinlemek mümkündü. Bu formül sayesinde "**Asansör Müziği İmparatoru**" namıyla alaya alınmış ama öte yandan 100 miyondan fazla albüm satmayı başarmıştı. Aldığı altın ve plak ödüllerinin sayısını artık kendisi de hatırlamıyordu.

Last'ın müziğini sevenler onun müziğe her türlü güncel trend'i dahil edebilme yeteneğinin altını çizerler. Örnek olarak **Hip Hop Polka 2** diye bir bestesi bile vardı repertuarında. Seyircileri de gösterisinin bir parçası haline getirirdi. 16 kişilik yaylı, 9 kişilik bakır üfleme çalgılar bölümünün yanında 6 kişilik bir korosuyla **Müziğin Beyefendisi** olarak nitelenen Last, konserlerini iyi tabiatlı partilere dönüştürürdü.

Last'ın bu neşeli tarzından fazla hazzetmeyenler ise onun tüm müzik türlerini adeta bir kıyma makinesinden geçirerek birbirlerinden ayırd edilemez hale getirdiğinden dem vururlardı.

Hans Last, 19 Nisan 1929 tarihinde Almanya'nın Bremen şehrinde dünyaya geldi. On yaşında piyano, 14 yaşında kontrbas çalmaya başladı.

Bir yıl sonra "Hansi", yeni kurulan Radyo Bremen Dans Orkestrası ile ilk defa seyirci karşısına çıktı. Klasik müzik çalsa da, can kulağıyla savaş sonrası Almanya'daki Amerikan askerlerinin takıldığı kulüplerde çalınan jazz ve dans müziklerini dinlemekteydi.

1948 yılında kardeşleri Robert ve Werner'in de yer aldığı 6 kişilik Last-Becker topluluğunu kurdu. İki yıl içinde dinleyicilerin oylarıyla Almanya'nın en iyi konrbasçısı seçildi.

Bu grup 1956 yılında dağılınca Last, Hamburg'daki Kuzey Alman Radyo Dans Orkestrasına katıldı ve burada hem orkestra için hem de Caterina Valente ve Helmut Zacharius gibi solistler için düzenlemeler yapmaya başladı. Bu yaklaşımı için "Sınırlarınızı bilmeli ve onların dahilinde yaşamalısınız. Ben bir Beethoven olmadığımı erken yaşlarımda fark ettim ve elimden geleni en iyi şekilde yapmaya gayret ettim" demişti.

1964 yılında kendi orkestrasını kurdu ve bir yıl sonra fazlasıyla ticari müzikal formülünü **Non Stop Dancing** albümüyle sergiledi. Bu formül hem müziğin non stop olması açısından -melodiler aralıksız birbirine bağlanıyordu- hem de kadeh, alkış ve konuşma seslerinin arkada hafifçe duyulduğu parti atmosferinden dolayı kendine özgüydü.

1960'ların ortalarında, dünya piyasalarına girmeye çalışan Last'ın plak şirketi Polydor, kendisine sormadan kulağa oldukça Alman gelen küçük ismini James olarak değiştirdi: "Başta oldukça sinirlendim. Bir süre sonra 'neden olmasın ki?' dedim."

Last, pop müziğin küçük rock grupları tarafından domine edildiği bir dönemde hem büyük ve pahalı bir orkestrayı bordrosuna alma cesaretini hem de müzik tür yelpazesini oldukça geniş tutma kurnazlığını gösteriyordu. Yeni müzisyenlere konser setinde mutlaka solo yapıp kendilerini gösterme şansını da veriyordu. "Mesleğe ilk başladığımda, meslektaşlarım Beatles'a da kısa bir ömür biçmişlerdi. Ama toplumdaki yeni ruh hallerini dikkate almanın önemini daha o günlerde idrak etmiştim. Yenilik candır. Bu şekilde ömür boyu hep genç kaldım" diye ifade etmişti yaklaşımını.

"**Mr. Happy Sound**" (Bay Mutlu Ses) lakabını alan Last, 1967 ile 1986 yılları arasında 52 hit albüm yayınladı ve onun

satışlarını o dönemde geçen tek sanatçı Elvis Presley oldu. 1967 yılında yayınladığı This Is James Last albümü İngiliz listelerinde 48 hafta kalarak büyük bir başarı elde etti.

Çok çalışkan biri olmasına ragmen Last hayatını da müziği gibi keyfekeder yapmaya çalıştı. Eşi Waltraud ile Florida'ya yerleşti ve golf tutkusunu günlük hayatının bir parçası yaptı. Ayrıca Amerika'da oldukça eleştirel Alman basınından uzak durabiliyordu, "Bir Almansanız, kendi coğrafi sınırlarınız içinde bir hiçsiniz" diye bu konuyla ilgili serzenmişti.

1990'lı yıllarda müzik endüstrisi "easy listening" tarzını yeni bir ürünmüş gibi piyasaya pompalamaya başladığında James Last, kendisinden en az 40 yaş küçük yeni fan kitlesiyle bir kült figür haline geldi. "Teknodan sıkılanlar bir melodi ile başlayıp başka bir melodi ile biten müzikler dinlemek istediklerinde albümlerimi alıyorlar" demişti. "Ben yaşımdan gurur duyuyorum, çok şükür ki (hafızam için) çapraz bulmaca çözmek durumunda hiç kalmadım hala eski usül nota okumayı sürdürüyorum".

James Last yaşamının son konserlerini bu yıl 31 Mart ve 1 Nisan tarihlerinde Almanya'daki "veda turnesi" kapsamında verdi.

Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Marty Napoleon

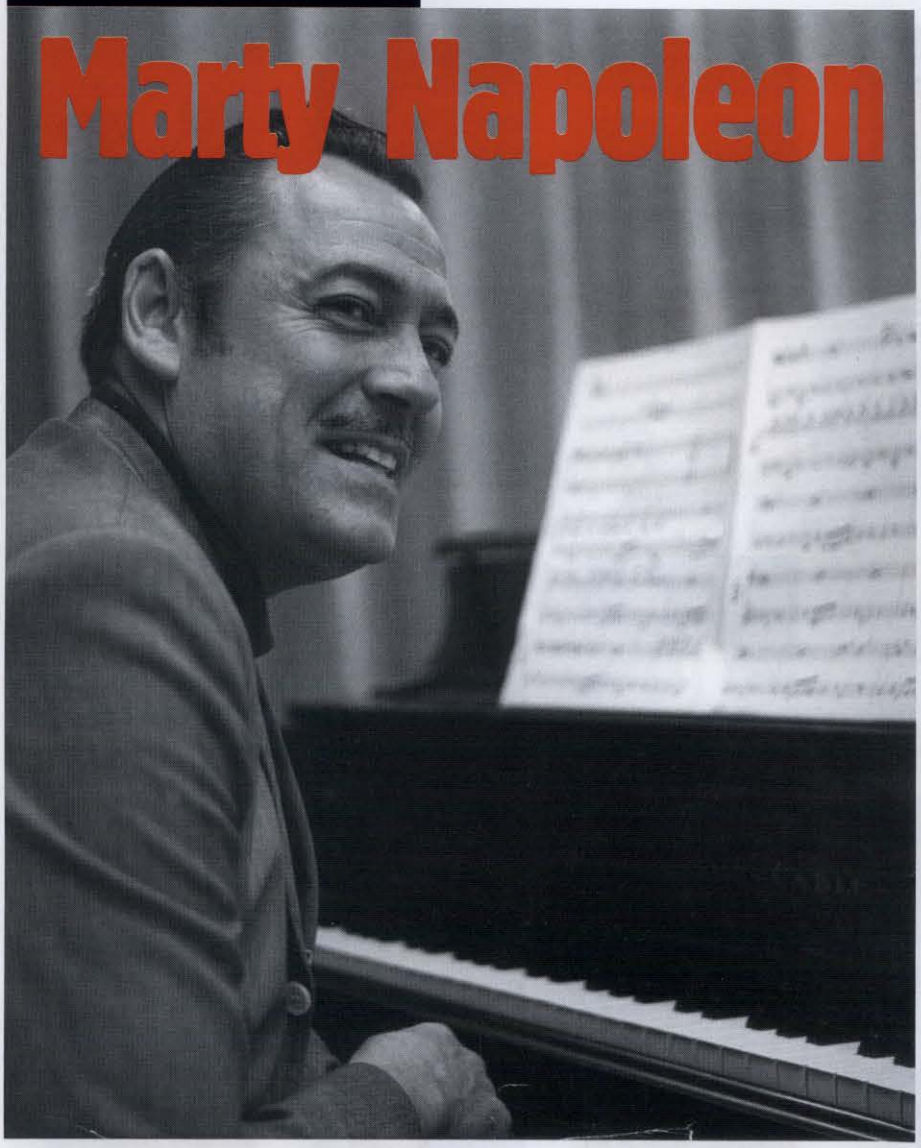

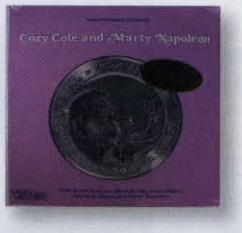

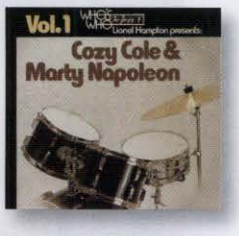

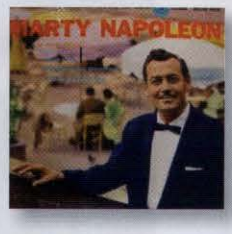

Louis Armstrong All-Stars topluluğunun yaşayan son üyesi olan piyanist Marty Napoleon 27 Nisan 2015 tarihinde 93 yaşında aramızdan ayrıldı. Napoleon, popüler ve uyumlu tarzıyla her jazz türünde kendini kabul ettirmişti.

İlk profesyonel jazz deneyimini big band'lerde edindiyse de Charlie Ventura'nın bebop topluluğundaki performansıyla ismini duyurdu. Sonrasında amcası Phil Napoleon'un Dixieland topluluğunda çalışması sayesinde 1952 yılında Joe Sullivan yerine girdiği Armstrong All-Stars'ın geleneksel üslubunu hiç yadırgamadı.

Marty Napoleon, 2 Haziran 1921 tarihinde Sicilya göçmeni bir ailenin çocuğu olarak Brooklyn'de dünyaya geldi. Babası banjo çalıyor, annesi ise gitar çalıp şarkı söylüyordu. Ailesindeki yetenekler bununla sınırla değildi: Ağabeyi Teddy, davulcu Gene Krupa'nın grubunda piyanistti, iki kız kardeşi şarkı söylüyorlar, erkek kardeşi Andy ise davul çalıyordu. Önce trompet çalmak isteyen Marty, kalbindeki bir rahatsızlıktan dolayı piyanoyu tercih etmek zorunda kaldı. Teddy'nin provalarını takip ederek kendini yetiştirdi ama nota okuma konusunda kendini hala yeterli görmüyordu.

Gene de 17 yaşında profesyonel oldu ve bir dans orkestrasında çalmaya başladı. Ardından Chico Marx'ın topluluğuna katıldı ve 1,5 yıllık çalışma süresi zarfında ismini daha geniş çevrelere duyurdu. Orkestranın genç vokalistiyse Mel Tormé idi.

Napoleon, daha sonra Georgie Auld, Teddy Powell ve Joe Venuti gibi dönemin popüler müzisyenlerinin swing topluluklarında çalıştı. Ardından Charlie Barnett orkestrasına katıldı ve burada 1945 yılının Ocak ayında kariyerinin ilk plak kaydını gerçekleştirdi. Daha sonrasında, önce Gene Krupa, 1951 yılında da Charlie Ventura'nın Big Four topluluğunda çaldı. Erroll Garner'ı hatırlatan coşkulu piyano stilini bu dönemde geliştirdi.

Napoleon'un Armstrong'la ilk teşrik-i mesaisi yaklaşık bir yıl sürdü. Avrupa turnesi ve Roma'daki film çekiminin hızı ona fazla geldiği için gruptan ayrıldı. Armstrong'un menajeri Joe Glaser onu "The Glenn Miller Story"de yer alacak All-Stars grubunda yer alması için tekrar çağırdı. Sonrasında, ailesinden kilometrelerce ötede ve yollarda olmak istemediği için New York'ta Metropole Café'de müzik yapmaya başladı. Bu ünlü mekânda arka arkaya kalburüstü topluluklarla çaldı. On yıl boyunca trompetçi Red Allen'den saksofoncu Coleman Hawkins'e kadar dönemin birçok yıldız müzisyenine eşlik etti.

Yıllarca kendi üçlüsüyle mutlu mesut bir şekilde çalışmasına ragmen 1966 yılında, vefat eden piyanist Billy Kyle yerine tekrar Armstrong topluluğuna çağrılmak onun ruhunu oldukça okşadı ve Armstrong'un 1971 yılında ölümüne dek onunla kaldı. Sonraki yıllarda kısa süreliğine Lionel Hampton ile çalıştı, Armstrong tribute (anma) konserlerinde yer aldı, Avrupa'daki festivallere katıldı ve Beyaz Saray'da Ronald Reagan'ın huzurunda konser verdi.

Son yıllarda bir huzurevinde yaşayan Marty Napoleon ara ara New York'taki swing topluluklarında misafir piyanist olarak çalmaktaydı. Son albümünü 90 yaşındayken yayınladı ve gururla "hayatımda piyano çalmak dışında hiç bir işle iştigal etmedim" dedi.

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Billie Holiday
100 yaşında

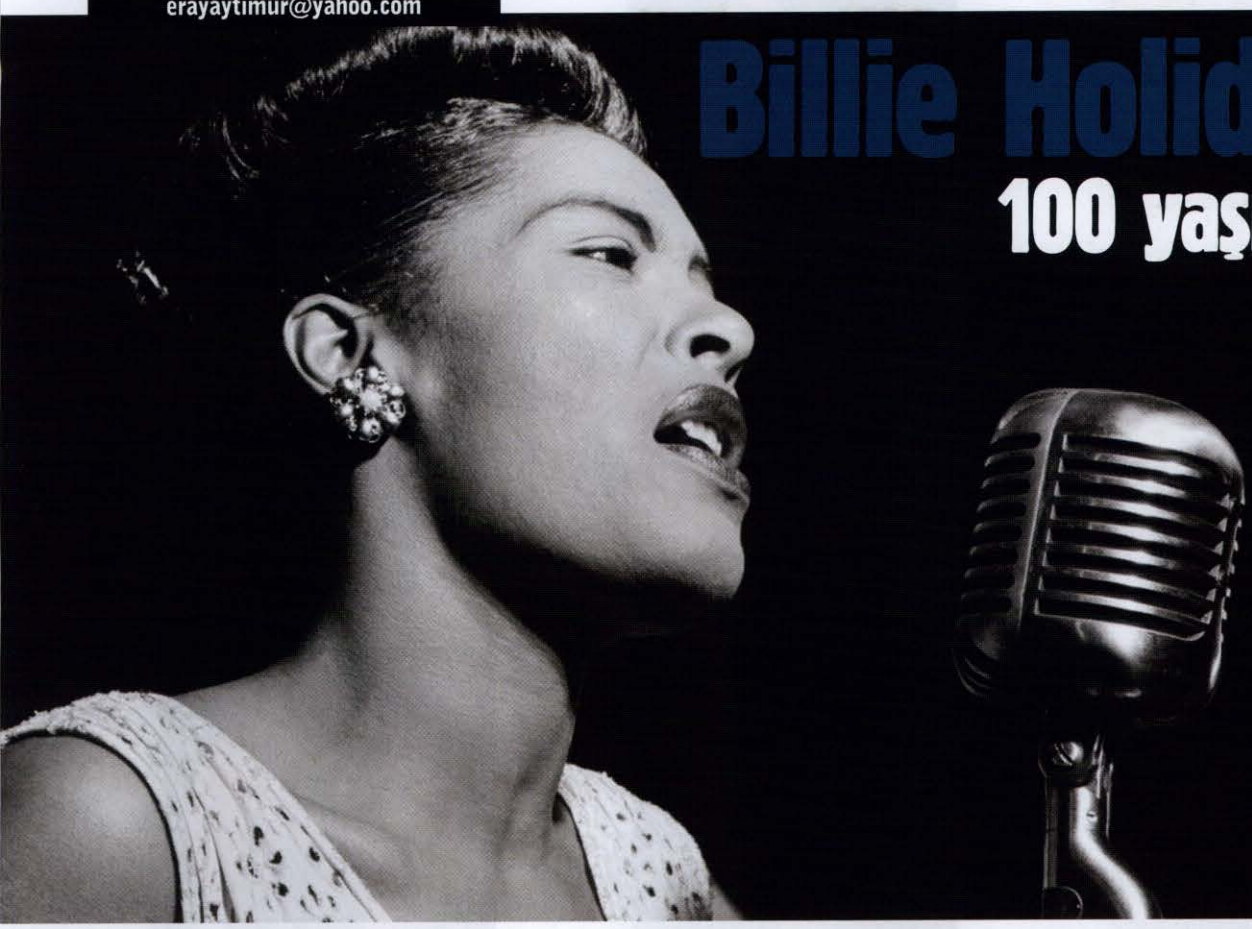

Jazz'ın efsanelerinden Billie Holiday'in 7 Nisan'daki 100. yaş günü 2015'i "Billie Holiday Yılı" ilan etmek için gerek yeter sebepti. Zaten dünyanın birçok şehrinde de yüzüncü yılın şanına yakışır konserler yapıldı. Biz de bu önemli tarihi es geçecek değildik. Yaşadığı dönemin gerçek anlamda fenomenlerinden biri olmuş bu ismi, biraz zaman aşımıyla olsa da, analım istedik. Her biri başyapıt mertebesine ulaşmış parçaları, yaratıcılığı ve canlılığı ile; klişe ise onun da kralını yapalım ve son söyleyeceğimizi en başta söyleyerek mevzuya dalalım; "Billie Holiday ölmedi, yüreğimizde yaşıyor"...

Gerçek adı Eleanora Fagan olan Holiday, 7 Nisan 1915'te Philadelphia'da doğdu. 1920'lerde, jazz açısından verimli havzalardan biri olan Baltimore'de yetişmesi, yaşamının temel taşlarından biri oldu. Yeni yetme bir ergenken jazz kulüplerinde **Bessie Smith** veya **Louis Armstrong** albümlerine eşlik ederek acemilik dönemini tamamladı. Annesi Sadie Fagan, doğru dürüst bir iş bulabilmek amacıyla New York'a taşınınca onunla gitti ve gerçek anlamdaki ilk sahne tecrübelerini Harlem'in gece kulüplerinde edinmeye başladığında, ekran yıldızı Billie Dove, ona tarihe mâlolacağı **Billie Holiday** ismini taktı. O aralar Laurence Jackson ile sahneye çıkıyordu. Teknik anlamda yeterli bir müzik eğitimi hiç bir zaman almamış olmasına karşın kısa sürede ülkenin önde gelen jazz kulüplerinde en çok ses getirenlerden biri oldu. Bu aşamaya gelene kadar bahşiş peşinde bir kulüpten ötekine koşturduğunu, kimin zaman bir piyano eşliğinde kimi zaman bir grubun içinde söylediğini eklemekte fayda var. Yaşı henüz 18 iken, benim diyen birçok müzisyeni cebinden çıkarabilecek deneyimiyle yıldız avcısı John Hammond'ın dikkatini çekti ve onun organizasyonuyla **Benny Goodman**'ın stüdyo kaydında ilk kez arz-ı endam eyleyerek ticari anlamda anlamlı ilk adımı attı. 1935'te Brunswick Records çatısında "**What a Little Moonlight Can Do**" ve "**Miss Brown to You**" gibi daha sonra hit olacak parçaları kaydederek kendi kayıtlarının temellerini attı. Bu arada Teddy Wilson'la sahneye çıkmaya başladı. Duke Ellington'a "Symphony in Black" filminde eşlik ederek 'sitarelik' yolunda ilk güçlü parıltısını yakaladı. 1942'ye dek, seslendirdikleriyle, Amerikan jazz sahnesinin yapı taşlarından biri oldu. Bu süreçte, 1936'da her dem meşhur "**Summertime**"ı kaydetti. **Lester Young** sayesinde ünlü takma ismi "**Lady Day**"e kavuştu. 1937'de Count Basie, 1938'de **Artie Shaw** ile çalışarak, döneminin beyaz orkestralarda şarkı söyleyen ilk siyahi kadınlarından biri olarak öncü rol üstlendi. 1941'de efsanevi "**God Bless The Child**"ı kaydetti. 1943'te ünlü Decca Records'la anlaştı. 1944'te kendi çerçevesinde bir pop hit'i olarak kabul edilebilecek "**Lover Man**"i kaydetti. Sonraki yıllarda arka arkaya Esquire Dergisi ödülleri geldi. 1947'de Louis Armstrong ile "New Orleans" filminde yer aldı. 1948'te Carnegie Hall'de "sold out" konserler verip "Holiday on Broadway" adlı sahne gösterisine başladı. 1949'da "**Crazy He Calls Me**"yi çıkardı. 1950'de "Sugar Chile Robinson, Billie Holiday, Count Basie and His Sextet" adlı kısa filmde rol aldı.

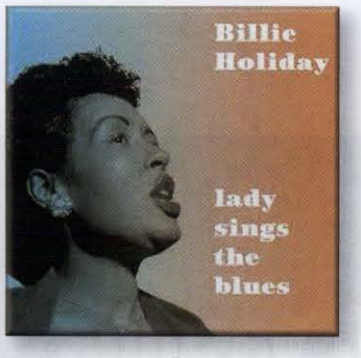

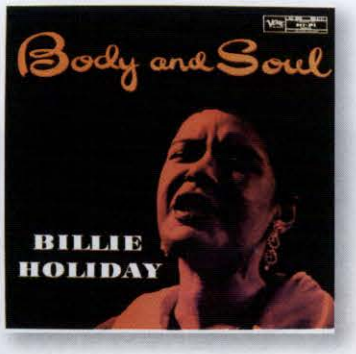

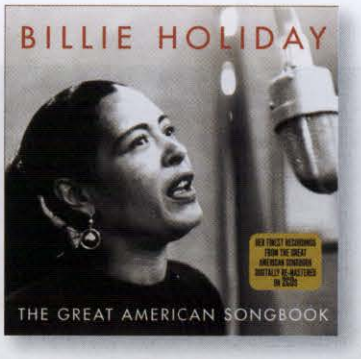

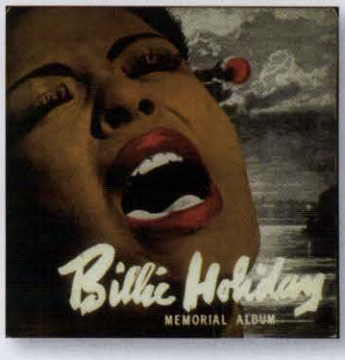

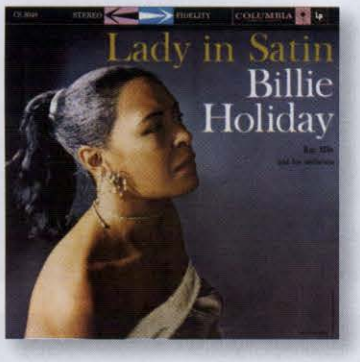

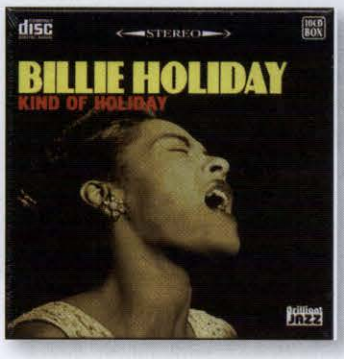

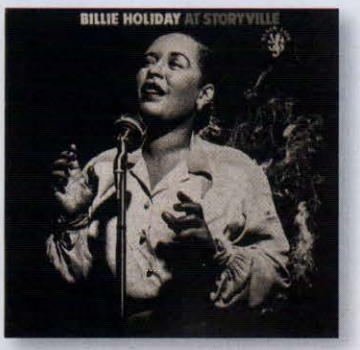

1952-59 arasında Verve Records için yaklaşık 100 plak kaydeden Holiday, artık iyice rengini bulmuş sesi ve dramatik yoğunluklu, kendine has yorumuyla Avrupa turnelerine çıktı. Sayısız televizyon programında yer aldı. Son kayıtlarını ise Mart 1959'da MGM Records için gerçekleştirdi. Saçına taktığı beyaz gardenyalarla sesini olduğu kadar yüzünü de gönüllere kazıdı. "**The Man I Love**" veya "**Porgy**" gibi parçaları seslendirmek oturup çok sevdiğim, kızarmış Pekin ördeği yemekten daha zahmetli bir iş değildi benim için. Bunlar gibi parçaları seviyordum" yazacak kadar da nevi şahsına münhasır bir espri anlayışı ve iştahı vardı. 44 yaşında, gerçekten de erken bir ölüm ile sevenlerine veda etti ama tüm zamanların en büyük jazz kadınlarından biri olarak adı ve anısı kaldı yadigâr...

Orhan Tekelioğlu
orhantekelioglu@gmail.com

Haluk Çobanoğlu

Neşet Ruacan'la Korukent Caz Bar'la başlayıp, dallanıp, budaklanan bir söyleşi

Hemen baştan söyleyeyim. İstanbul'un jazz mekânları araştırmamın bir parçası olarak bir süredir sadece spesifik kulüplere dair söyleşiler yapmaya çalışıyorum. Bu çerçevede, 2012 yılında Neşet Ruacan ile genel bir konuşma yapmıştım ama, özellikle bir kulübe odaklanmamıştık. Bu söyleşiyi kafamda oluştururken aklımda, Zincirlikuyu'da bulunan Levazım Sitesindeki Korukent'te 1986 yılında açılan Korukent Caz Bar'a dair konuşmak vardı. İstanbul'daki jazz mekânlarının bulunduğu akslar (Galata-Beyoğlu- Harbiye-Şişli ya da Ortaköy-Arnavutköy- Bebek-Sarıyer gibi) düşünüldüğünde oldukça sapa bir yerde bulunan, buna rağmen zamanla bir efsaneye dönüşen bu mekânın sadece jazz tarihi açısından değil, İstanbul eğlence tarihi açısından da önemli bir yer olduğu kanısındaydım. Konuştuk da zaten ama ne yazık ki mekâna dair tek bir fotoğraf bile bulamadım. Bu yazıyı okuyup bu konuda katkıda bulunmak isteyen, varsa ellerindeki fotoğrafları bana ulaştırmak isteyen okurlara şimdiden teşekkür ederim. Bu mekânın açılış grubu (aşağı yukarı 2-3 yıl kadar çalışmışlar) Nükhet ve Neşet Ruacan'lar olduğu için Neşet Beyle görüşmenin doğru olacağını düşündüm. Nitekim, böylece hem grupta çalan müzisyenleri ve repertuvarı öğrendim, hem de mekânın işletmecisi, konseptin sahibi Mehmet Ali Açılmış'ın kafasındaki fikirlerin ne olduğuna dair de konuşma imkânı buldum.

Korukent Caz Bar, 2013 yılında kaybettiğimiz İstanbul'daki jazz mekânları işletmecilerinin en önemli isimlerinden bir olan Mehmet Ali Açılmış'ın (doğum tarihi 1951) ilk kulübü. Yukarda "konsept" sözcüğünü özellikle kullandım, çünkü Açılmış, daha sonra açacağı mekânlarda uygulayacağı "kaliteli" jazz ("**Q Jazz Bar**"ı bir hatırlayın) anlayışının ilk emarelerini Korukent'te göstermiş! Ruacan'lar ile Açılmış'ın tanışıklığı, **Yeniköy Bilsak**'ta işletme müdürü olduğu günlerden. **Mustafa Kemal Ağaoğlu**'nun Bilsak mekânlarında personel olarak işe başlamış, zamanla yönetici pozisyonuna gelmiş, jazz ile tanışmış biri. Bu girişten sonra, söyleşiye geçmek, oradan doğrudan alıntılar yapmak daha faydalı olabilir.

Soruyorum: Nasıl biriydi **Mehmet Ali Açılmış**? Cevap: Filmi yapılacak bir adam-- bir diğeri de, ünlü işletmecilerden **Hasan Kazankaya** tabii ki. Gözlerinden zeka fışkıran, cin gibi biri. İngilizcesi pek yok, iyi okullarda, kolejlerde okumadığı çok belli. Ama çok uyanık, işini bilen ve jazz müziğini de seven biri. Aslında, çok ciddî bir risk alarak Levazım'daki yeri açmış. Bir kere yeri sapa, tam karşısında mezarlık var, yerin sahibi, deyim yerindeyse, kanını emiyor. Hem giriş parasına ortak (adam başı 1 dolar), hem de çok yüksek kira alıyor.

Size iş nasıl teklif edildi? Biz aslında Bağdat Caddesinde **Cafe Opera** diye bir yer vardı, onlarla anlaşmıştık. Bir gün Mehmet Ali geldi, o işi almayın, bir yer açıyorum, oranın açılış grubu olun diye teklif etti. Yalnız, 15 gün hiç para almayacaksınız! İlk mekânı olduğunu, parasının bittiğini, ancak para kazanmaya başladıktan sonra ödeme yapabileceğini söyledi.

Neden kabul ettiniz? Biz Mehmet Ali'yi Yeniköy Bilsak'tan tanıyorduk. Bu arada şunu da belirtmeliyim, Yeniköy Bilsak tecrübesi bizi, olumlu anlamda söylüyorum, çok şaşırtmıştı. Daha önce, jazz dinleyicisi olarak hiç bir şekilde karşılaşmadığımız, yepyeni ve "kaymak" tabakaya mensup dinleyici ile biz ilk kez orada karşılaşmıştık. Belki İstanbul Festivalinde arasıra görünen ama jazz kulüplerine asla gelmeyen, varlıklı ve bu işten keyif alan bir dinleyici.

Burada ben de dayanamayıp konuya müdahil oluyor, daha sonra çeşitli versiyonlarını göreceğimiz "**Q Jazz**" (kaliteli jazz) kavramının Özal Türkiye'sinde gündeme gelen, o günlerin deyimiyle, "yuppie" kültürünün bir uzantısı olduğunu, yeni bir dinleyiciden çok, parası olan bir dinleyiciye hizmet eden jazz mekânları anlayışı olduğunu hatırlatıyorum. Neşet Beyle bu konuda hemfikiriz zaten. Hatasıyla, sevabıyla ne mutlu ki biten bir dönem. İstanbul'da artık jazz dinlemek için çok büyük paralar ödemeye gerek yok, artık marjinal kalmılmış bir iki mekân hariç. Söyleşiye dönelim. Ne oldu, 15 günden sonra insanlar gelmeye başladı mı? Haklı çıktı, 15'inci günden itibaren insanlar gelmeye başladı. Sahnede yer alan grup şöyleydi:

Bolluca Köyündeki "Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı" için düzenlenen konser, yılını hatırlamıyor, seksenlerin sonu ya da doksanların başı olabilir. Yine de önemli bir resim, bir sürü önemli müzisyen bir araya gelmiş. Sağdan Sola: Erkut Taçkın (v), Ümit Eroğlu (p), Neşet Ruacan (g), Kamil Özler (g), Durul Gence (d), Cezmi Başeğmez (d), Ruli Karaca (b), Güray Aktalay (t), Tuna Ötenel (ts)

Ben, Nükhet (Ruacan), Nilüfer (Verdi), davulcu bulamamıştık, o nedenle Samim'i (Bükülmez) getirtmiştik ve basta Ergun (Eremkar, ki esas çalgısı trompet). Zayıf bir gruptu aslında, Nilüfer henüz yeniydi, sahneye alışkın değildi. Grupta değişikler oldu zaman içinde. Samim ayrıldı bir süre sonra, Selim (Selçuk) geldi onun yerine. Basta bir ara Oğuz (Durukan) ile çaldık. Yine de, kulübün ünü arttı ama aldığımız para asla artmadı! Başından sonuna hep aynı parayla çalmaya devam ettik, bu da bu ülkedeki jazz müzisyenlerinin kaderi.

Müşteriler nasıldı ya da kimlerdi? Müşteriler, Yeniköy Bilsak'takilerden de farklıydı. Daha çok eğlence dünyasını takip edenler, jazz müziğiyle pek haşır neşir olmayan ama gece gezmelerini seven insanlar. Hatta, "sota", pek bilinmeyen, sapa bir yer olduğu için, "sevgililerini" (bazı rivayetlere göre, "metreslerini") falan getirenler de vardı. Daha sonra, ünü arttıkça, yabancı artistler de getirilmeye başlandı. Popülerliği öyle artmıştı ki, örneğin Festival zamanıydı, kendisi gelmemişti ama Dizzy Gillespie Orkestrasının hemen tüm mensuplarının katılımıyla muhteşem bir "jam-session" olmuştu. Yazlık bahçenin tamamen dolduğunu, aşağı yukarı 2500 kişinin toplandığını hatırlıyorum. Genel olarak jazz standartlarından oluşuyordu repertuvar. Bazı özel zamanlarda, yılbaşlarında falan daha Latin şeyler de çalardık. Ama dans falan olmazdı. Kışlık mekânda ortalama 100-150 dinleyici oluyordu ortalama olarak. Yaz mekânında, dış bahçede bu sayı artardı, 500'e kadar çıkabiliyordu gecede.

Biraz da Q meselesi ile ilişkilendirmek için soruyorum: Nasıl bir kulüptü orası, tipik bir jazz kulübü müydü? Yok, pek öyle değil. Çeşitli "konseptler" uygulardı Mehmet Ali, mesela bir keresinde Eyfel'in ayağına benzetmişti mekânın dekorunu! Her yıl değiştirmeye başladı temaları. Biz itiraz etmiştik, burası jazz kulübü, mekânla bu kadar oynanmaz dedik ama pek bir etkimiz olamadı. İşin aslı, zaman içinde jazz azalmaya başlamıştı, küsmeden, darılmadan biz de ayrılmaya karar verdik. Ayrıldıktan sonra uzunca bir süre oraya gitmedim ama küs de değildik tabii ki. Bizden sonra, uzun süreli çalmak üzere, yabancılar getirilmeye başlandı. Jazz'dan çok Latin çalınmaya başlandı falan. Özetle şu söylenebilir. Mehmet Ali Açılmış, Türkiye'de yükselmekte olan "yuppie" kültürünü çok iyi çözümlemişti. Mesela, bir shot'ı 300 Euro olan bir Fransız konyağını ilk kez orada görmüştüm. Bu tip müşterinin peşine düşen jazz kulüpleri daha sonraki yıllarda açıldı zaten. Tekrar söylüyorum, benim sevdiğim bir anlayış değildi ("yuppie"lere hizmet etme fikri) ama, jazz tarihi açısından önemli biriydi Mehmet Ali. Korukent iyi bir jazz kulübüydü.

Neşet Beyi bulunca, jazz'a ilişkin başka şeylerden de söz etmeden olmazdı tahmin edebileceğiniz üzere. Tabii ki, konularımız daha düzensiz gitti bu minvalde, biraz jazz ile ilk karşılaşmasından başlayan, biraz da benim merak ettiğim, takıntılı olduğum meselelerden dolayı dallanıp, budaklanan bir söyleşi oldu. Ayrıca, evde Korukent'e ilişkin fotoğraflar yoktu ama bir çerçevede biraraya getirilmiş resimler vardı ve biz de bu resimler üstüne de konuşmaya başladık. Bu nedenle, aşağıdaki sorular ve cevapların belli bir düzeni belki yok ama, bir çok önemli bilgiyi içermekten de geri durmuyor.

Klasik bir soruyu sormadan edemiyorum: Çalgınız gitarla ilk kez ne zaman karşılaştınız? 1958 yılında, henüz 10 yaşındayken, aşağıdaki komşumuzun çocuklarının yaşgününde ilk kez kalsik gitara dokundum, Komşumuz Suzan Ablanın çok da kaliteli olan klasik gitarı. Deyim yerindeyse, tutuldum o anda çalgıya, bizim evde ağız mızıkası ve keman vardı, başka bir çalgı yoktu. Bu sefer, merak ettiğim için soruyorum: Ruacan ne demek? Benim düşüncem, sadece bir varsayım tabii ki, o dönemde basılan tarih kitaplarında sözü edilirdi, ilk Türk hukukçusu Rua'dır diye, Hunların kralı olacak olan ünlü Atilla'nın amcası. Bence, oradan alınmış bu soyad. Erzincanlı olduğumuz için Rua ile Can birleştirilmiş olabilir.

Jazz müziği ile ne zaman ve nasıl tanıştınız? Radyodan diyor ve anlatıyor ablası Nükhet Ruacan'ın asıl kaynak olduğunu. Amerikan okullarında okuduğundan ve çok meraklı olduğundan radyoda sürekli olarak jazz dinlenirmiş. Özellikle, **Amerikanın Sesi** radyosunu ve onun efsanevi jazz programcısı **Willis Connover** hemen konuya dahil oluyor. Connover'in Türkiye jazz tarihindeki yeri gerçekten önemli bir kere daha anlıyorum.

Erol Büyükburç ile resim 1967 yılından, Ankara Köşk Gazinosu'nun kulisi

Neşet Ruacan için daha da önemli biri olmuş Connover. Çünkü, arkadaşı olarak sözünü ettiği Connover için, "beni bir çok kez korudu, kolladı Amerikadayken", diyor. Hocalarınız kimlerdi, daha sonra kimleri hocanız olarak kabul ettiniz? Klasik gitarı öğrendiğim hocam **Rıza Başikoğlu** idi, jazz hocam ise Metin Bulut.

Burada detaylı açıklamalar yapıyor Neşet Bey, mesleği doktorluk olan Metin Beyin kardeşinden, CSO'da timpani çalan Tarık Bulut'tan söz ediyor. Daha sonra, Amerika'ya göç etmiş Tarık Bulut, orada çok başarılı bir müzisyen olarak yaşamını sürdürmüş. Neşet Bey Amerikada okurken arasıra görüşmüşler. Daha sonradan "hoca" olarak addettiği jazz'cılar olarak **Günnur Perin**, Emin Fındıkoğlu ve **Şerif Yüzbaşıoğlu**'nun isimlerini zikrediyor. Biraz Şerif Yüzbaşıoğlu'ndan konuşuyoruz. Benim daha önceden diğer jazz müzisyenleriyle yaptığım konuşmalarda kendisinden sitayişle söz edilen, bu müzisyeni ben de merak ediyorum. Ruacan'a göre de, tipik bir "genius" (dahi) müzisyenmiş, hocalığı pek yokmuş, pek anlatmaz, pratikte göstermeyi yeğlermiş. Örneğin Günnur Perin ise, aksine, çok daha klasik bir hoca tavrıyla, uzun uzun anlatırmış.

Devam ediyor Neşet Bey: **Şerif Yüzbaşıoğlu** müthiş bir müzisyendi. Şenay'la beraber başladık onun orkestrasına, dal gibi zayıf, narin bir kızdı Şenay. Zavallı, elinde koskocaman bir Grundig teyple gelirmiş, görevi çalınacak parçaların kayıtlarını bulmaktı. Şerif Bey, kaydedilen parçayı bir kere dinler, sonra da herkese çalacağı notasyonu bir çırpıda hazırlayıp verirdi. Onun armoni hocası, hocalar arasında bir efsane olarak kabul edilen **Raşit Abet**'miş (Garo Mafyan'ın da hocası olmuş), Şerif Bey, mezun olabilmesi mümkünken, Abet'in derslerine devam edebilmek için okulu uzatmış! Böyle "genius" müzisyenler var mı sizce şu sıralar? Şimdilerde pek yok öyle müzisyenler, tabii ki **Aydın Esen**'i bir yana koymak lazım, o da bir "genius" müzisyen, şüphe yok! **Uraz**'da (Kıvaner) da öyle bir özellik var gibi görünüyor. **Burak** (Bedikyan) da kesinlikle aynı kategoride olarak düşünülebilir.

Peki, gitaristler, genius anlamında değil, beğendikleriniz anlamında soruyorum? Bir sürü isim aklıma geliyor. Mesela, İzmir'de **Alpay Çiftçi** diye bir çocuk var, kemandan geçmiş, çok iyi gitar çalıyor. **Sarp Maden** tabii ki çok ilginç, tavrı olan çok değişik bir ses! Kendi tarzı var. **Cem Nasuhoğlu**, Kamil Özler yine hemen aklıma gelen isimler. İsim hafızam iyi değil, unuttuklarımdan şimdiden özür dilerim.

Amerika'ya nasıl gittiniz? "Bir denemeydi o ve tuttu!" Çok mütevazı, bir yaz sürecek bir kurs için 500 dolarlık bir burs alıyor. 1971'de gelmiş ama, her yıl belirli bir para ödeyerek uzatmış ve ancak 1978 yılında gitmiş. Arada Norveç'teki işler ve, kendi deyimiyle, "gönül işleri" falan da var ve sonunda yaşaması gitgide zorlaşan (artık sokaklara, eğlence yerlerine pek de kolay çıkılamayan, 1980 öncesi) Türkiye'den ayrılmaya karar veriyor.

Kendinizi ne kadar zaman sonra jazz müzisyeni olarak gördünüz? Bu çok zaman aldı! Çünkü, neticede günün müziklerini çalıyorduk, batı pop müziklerini ve Türkçe pop çalıyorduk. Jazz, ancak kulüpler kapandıktan sonra çalabildiğimiz bir müzikti. Bu arada biz müzik piyasasına Vahşi Kediler olarak girmiştik. Mütevazı bir pop grubu olarak. O kuşağın bir çok müzisyeni gibi. Burası benim için önemli bir kırılma noktası olduğundan. Türkçe pop ile jazz müzisyenleri arasındaki ilişkiye evrilecek soruları sormaya başlıyorum.

Türkçe pop deyince, kimlerin arkasında çaldınız? Çok uzun bir liste olmalı! Hemen herkesin arkasında, Nesrin Sipahi, Gönül Yazar, Ajda Pekkan, Ertan Anapa hemen aklıma gelenler. Stüdyo müzisyenlerinin ekserisi jazz türüne hakim müzisyenlerden oluşurdu.

Benim bu konuda bir varsayımım var, sizin yorumunuzu da merak ediyorum. Türkçe popu kuranların çoğunlukla jazz müzisyenleri, aranjörleri olduğunu düşünüyorum. Bu, ne yazık ki, fark edilse de, yazılmayan, özellikle zikredilmeyen bir olgu. Siz bu konuda ne düşünürsünüz? Aynı fikirdeyim. Ayrıca, sadece Türkiye'de mi. Örneğin, Michael Jackson'un Thriller albümünde onlarca jazz'cı çalıyor, Türkiye'de de popun arka planında tabii ki jazz'cılar var. Ayrıca, eski popçuların çoğu jazz dinlerler ve bilirlerdi. Ajda Pekkan bir kaç jazz şarkısını ezbere bilirdi. Erol Büyükburç, Frank Sinatra ya da Tony

TRT istanbul hafif müzik caz orkestrası

Yeniköy Bilsak'ta çekilmiş resimde rhodes çalan Herbie Hancock, basta Buster Williams, davulda Erol Pekcan, sırtı dönük olarak duran Nükhet Ruacan. Yıl 1987.

Vahşi Kediler'in beşli resmi.
Sağdan sola: Arda Uskan (sol üst), Murat Sümen (sağ üst), Neşet Ruacan (ortada), Haluk Kunt (sol alt), Selçuk Oskay (sağ alt)

Vahşi Kediler üyelerinin sahnede olduğu resim (1964-erdek golf kulübü):

Bennett'ten tabii ki haberdardı. Tanju Okan özellikle latin kökenli jazz şarkılarını çok iyi bilirdi. Kalın bir defteri vardı oradan açar söylerdi, hangi tondan girersen gir fark etmez, çok iyi bir şarkıcıydı! O popçular kuşağının repertuvar zenginliğini kimse bilmez! **Hayati Kafe** en azından bin, **Erol Büyükburç** en azından beş yüz şarkıyı ezberden okuyabilirdi.

Şimdi bir başka meseleye geçiyoruz. Benim dert ettiğim, sorduğum jazz müzisyenlerin pek de sevmediği soruya, neden Türk Jazz'ı olmadığı sorusuna geliyorum. Söyleşinin en heyecanlı ve öğretici bölümlerinden biri oluyor benim için. Umarım sizi de heyecanlandırır.

Türkçe Jazz ya da Türk Jazz'ı neden olmadı, olamıyor? Öncelikle, ses sistemi meselesi var, bizler için, sanki ikisini aynı anda yapamazsın diye bir düşünce var.

Peki, **İsmet Sıral**'ın çabaları ne olacak, delirmiş miydi? Yok canım. Esas mesele şu olabilir. Onların (batı müziğini kastediyor) müziklerinde uzun süreli bir tavır olmuyor. Hâlbuki, bazı foklorik müziklerde çok fazla tavır yokken, bazılarında baştan sona tavır olabiliyor.

"Tavır" nedir? Karşısındakini korkutmak! Mesela zeybeği düşünelim, devlet balesinde zeybek müziği bestesi oluyor ve zeybek oynanıyor. Bir de buna karşı şunu düşünelim. Türkbükü'ndeki minibüs şöförü geliyor, ayağını vuruyor ve omuzunu öyle bir kaldırıyor ki! İşte fark bu. Tabii ki, minibüs şöförünün yaptığı tavır! Bizde yapılan, halk müziklerinden temayı (yüzlerce yılın içinden süzülüp geldiğinden, çok değerlidir temalar) almak, tavrı ise almamak. Tavır alınmayınca netice, ne yazık ki, "soytarılık" oluyor. **İsmet Sıral** bu işin peşine düşmüştü ama önemli bir eksiği vardı, Türk müziği çalamıyordu. Çok isterdi biliyorum ama çok geç kalmıştı ne yazık ki. Çok iyi hatırlıyorum, Hilton'da Şadırvan'da çalıştığımızda, işten sonra, hep beraber oturur **Şükrü Tunar** (1962'de Zeki Müren'in arkasında çalarken sahnede vefat eden efsanevi roman klarinetçi) dinlerlerdi. Kimler mi? İsmet (Sıral) Abi, Ayhan (Yünkuş) abi, Günnur (Perin) abi, son vapura daha zaman olduğundan, oturur pür dikkat Şükrü Tunar dinlerlerdi. O tavrı merak ediyor, mimariyi anlamaya çalışıyorlardı. Benim için ise önemli olan modalliğin ve tonalliğin nasıl kurgulandığı. Şimdilerde tonalliğin içine aşırı modal bölümler koydular, tamam o biraz işimize yaradı bizim, pek bir itirazım yok. Modalin içine de tonal melodiler koyuyorlar o da tamam ama ondan sonra solo bölümü açılıyor ve tek akorttan gidiliyor. İşte bu olmuyor. Parça tek tondan gidince eşlik şablona dönüşüyor ve bu da jazz denen müziğin ruhuna aykırı. Böyle bir çalış ve eşlik ellili yıllarda terk edildi. Tabii ki Coltrane'den falan söz etmiyorum ama, bu modal denen şeylerden söz edince (Türkiye'de olanlardan) önce yere halı gibi bir şeyler serilip üstüne birisinin solo yapması gibi oluyor. Sıkıyor. İletişim var gibi görünüyor ama çok zayıf. Kaliteyi koruma anlamında "muhafazakâr" olduğumun bilincindeyim. Ama tabii ki yobaz da değilim.

Yaklaşık iki saat konuştuk Neşet Ruacan ile, bir çok başka konudan da söz edildi. Elimden geldiği kadar toparlamaya çalıştığım söyleşinin devamının gelmesi gerektiğini biliyorum. Özellikle, Korukent'le ilgili daha çok bilgiye ihtiyaç var, çünkü "**Q Jazz**" konseptinin iyice açılması gerekiyor. Ve tabii ki, Türk Jazz'ı meselesinin daha aşacağı çok merhale, neden olacağı çok tartışma potansiyeli var.

Devam edeceğiz.

Mustafa Kemal Ağaoğlu ve Bilsak, başlıbaşına bir başka yazının konusu olduğu için bu aşamada çok kısa olarak geçiyorum ama, örneğin Bilsak Caz Festivali'nin İstanbul Caz Festivali'nin öncüsü olduğunu hatırlamak bile bu oluşumun (Bilsak) jazz tarihi açısından ne kadar önemli olduğunu gösterir.

Özlem Gülçiçek
o.gulcicek@gmail.com

Baroness Pannonica de Koenigswarter

Konforlu ve "normal" hayatını bırakıp, bilinmezliklere ve "tuhaf" zamanlara giden "tuhaf" bir kadın... Macera delisi bir sorumsuz mu, kendini bulmaya çalışan isyankâr bir güzellik mi? Güneş solarken, şarabımı yudumlayıp, aklımı yumuşatıp, Round Midnight dinliyorum. Nica'yı bulmaya çalışıyorum piyanonun dalgalarında. Uzaktan gülümsüyor, "Unutma, sadece bir tane hayat var, aklını umudunla harmanlayıp yolunu bul," diyor.

Duyduğun işaretleri duymaya çalışıyorum Nica. Hepimizin mutluluğu bambaşka ihtimallerde... Karışık ve birbirine bağlı bu ilişkileri anlamakta zorlanıyorum. Ne kadar şanslı ve güçlü olduğunu düşünüyorum. Sonra Bill Evans, Round Midnight çalarken şansı abartma diyor zarif elleriyle. Scott LaFaro'yu özlüyoruz. Ella'dan, Dexter'dan, Miles'dan, Art Pepper'dan, Keith Jarrett'tan dinliyorum Round Midnight'ı. Sonra Sonny Rollins'in Round Midnight'ında aradığım özgürlüğü ve özeni buluyorum. Hayat çok zor Minik, ama iyi ki bu güzel insanlar elimizden tutuyor...

Pannonica Rothschild 1913 yılında, Rothschild ailesinin çok güçlü olduğu bir dönemde doğar. Sanatla dolu lüks malikânelerde büyür. 1935'te yakışıklı bir diplomat olan Baron Jules de Koenigswarter ile evlenir. Fransa'da muhteşem bir şatoya yerleşirler. Beş çocukları olur. Nica yüksek sosyetenin bir parçası olarak, işadamları, kraliyet mensupları, entelektüeller, politikacılar ve playboylarla çevrili kozmopolit bir dünyada yaşamaktadır. İstediği herkesle tanışma, istediği her yere gitme imkânı vardır. Ama mutsuzdur işte; kendine ait olmayan bir hayatı yaşamaktadır sanki. 1951'de o zamanlar pek de bilinmeyen bir adamdan bir şarkı dinler; Round Midnight. Her şeyi ve herkesi bırakır ve New York'a yerleşir. Yüksek sosyeteye mensup arkadaşlarının yerini de çok yetenekli, gezgin, yalnız, isyankâr jazz müzisyenleri alır.

Courtesy of Abrams Image/Harry N. Abrams

Rothschild şirketinin kurucu babası 1744'te Frankfurt gettosu Judengasse'de doğar. Tüm baskılara ve zorluklara rağmen işlerini ciddi anlamda büyütür ve ileride dev bir bankaya dönüşecek şirketin temellerini atar. Yüzyıllarca süren işkenceler ve korku Rothschild ailesi üyelerinin sırlarla dolu ve içe dönük olmalarına ve kimseye güvenmemelerine neden olmuştur. İşlerin başında yalnızca aile üyeleri bulunmaktadır. Amschel Rothschild 1812'de yazdığı vasiyetinde işleri sadece erkeklerin yönetmesi kuralını koyar. Erkekler bankayı yönetir, kadınlar evi. Kadınlar ve çocuklara miras kalmaz. Kadınların Yahudi geleneğine göre ve mümkünse akrabalarla evlenmeleri beklenir. Tuhaftır ki, 19. yüzyılın sonuna gelindiğinde aile Y kromozomu eksikliğinden muzdariptir. Dolayısıyla Nica erkek doğması arzu edilen bir çocuktur.

Nica'nın büyükbabası Natty Rothschild 1879'da bankanın İngiltere şubesinin başına getirilir. Lordlar Kamarası'nda yer alan ilk Hristiyan olmayan üyedir. Kraliçe Victoria Natty'yi Windsor Castle'a davet eder, hatta onun için Yahudi kurallarına uygun yemekler yaptırır aşçısına. Natty Rothschild Amerika, Avusturya, Rusya hükümetlerine borç verip; Cecil Rhodes'u ve Süveyş Kanalı'nı finanse edecek kadar güçlüdür ayrıca.
Nica'nın babası Charles Rothschild aile işine pek ilgi duymayan bir adamdır. Onun en büyük tutkusu kelebekler ve müziktir. Evde Stravinky, Debussy, Scott Joplin, Louis Armstrong ve Gershwin dinlenmektedir. Charles'ın ileri derecede psikolojik rahatsızlıkları vardır. Daha Nina çocukken babası İsviçre'de bir sanatoryuma yatırılır. T. S. Eliot ve Max Linder'ın da ağır depresyonlar ve akıl hastalıkları için çare aradıkları dönemde Freud'un "talking cure" tedavisi konuşulmaktadır. Charles ise Jung'un öğrencisi olan, Herman Hesse'nin de gittiği Joseph Lang'a tedaviye gönderilir.

Semptomlar şizofreniyi göstermektedir. Bir süre tedavi gördükten sonra eve döner ama artık çoğu zaman başka bir adam gibidir. 1923 yılında, bir öğleden sonra banyoya gider, kapıyı kapatır ve boğazını bıçakla keser. İntihar herkesten, özellikle basından özenle gizlenir ve aile içinde bile bu konu yıllarca konuşulmaz.
Annesi Rozsika o dönem antisemitizmin çok yaygın olduğu Macaristan'da önde gelen Yahudi bir ailedendir. Almanca, Fransızca ve İngilizce bilmektedir. O zamanlarda kamusal alanda sigara içecek kadar cesurdur. Macaristan'da tenis şampiyonu bile olur. 34 yaşında Charles Rothschild'la evlenerek İngiltere'ye taşınır.

1913'te doğan Nica adını babasının çok sevdiği bir kelebek türünden alır (Pannonica kelebekleri Londra'da Natural History Museum'da görülebilir). Nica inanılmaz lüks içinde ve yapayalnız büyür. Ağır psikolojik sorunları olan bir baba, soğuk bir anne, onu oyunlarına almayan ablalar, yatılı okulda bir ağabey. Dadılar tarafından ve sert kurallarla büyütülür. Nica'nın arkadaşları sadece minik atlarıdır.

Ağabeyi Victor'ın jazz'a inanılmaz bir tutkusu vardır. Teddy Wilson'dan ders alır. Nica'ya jazz dinletir. Zamanın müzikleri değişmektedir ve müzikteki özgürleşme gençlere başka alanlar getirmektedir. Birlikte big band'leri dinlemeye giderler. Nica'nın farklı dünyaları görmesine yardımcı olur. İleride Victor da dünyasından uzaklaşacaktır; bir Rothschild olarak değil, bir bilim insanı ve entelektüel olarak hatırlanmak ister. Cambridge'den sonra bir dönem sosyalist olur. Nica'ya en büyük desteği de Victor verecektir.

Nica'nın ablası Miriam partilerden hoşlanmamaktadır. Gizlice gece derslerine gider ve Napoli'de deniz biyoloğu olarak çalışmaya başlar. Ailesi ve cemiyet şaşkındır; böyle rahat bir hayat neden bırakılır ki? Diğer ablası Liberty ise çocukluğundan beri çok ciddi duygusal dalgalanmalar yaşamaktadır. En ufak bir acı ya da tedirginlik onu korkunç salınmalara götürür.

Melody Maker

WORLD'S LARGEST SALE — OVER 97,000 COPIES WEEKLY

MARCH 19, 1955 — EVERY FRIDAY—6d.

SUDDEN DEATH OF CHARLIE PARKER

Jazz world mourns great alto star

From Leonard Feather

New York, Tuesday.

THE jazz world was shocked by an announcement on Monday night that Charlie Parker, the greatest influence in jazz since Louis Armstrong, had died forty-eight hours earlier in a Fifth Avenue apartment.

Parker, who made an attempt on his life six months ago, collapsed and died while watching the Dorsey Brothers' TV show at the apartment of the Baroness Nica Rothschild de Koenigswarter.

Festival fanfare

TEA-BREAK FOR THE KAYE BAND

Back Page, Col. 5

Evlerinde kalabalık yemekler verilir. Bu partilerden birinde Albert Einstein sihir partileri bile yapar çocuklara. İngiltere'nin önde gelen ailelerinden birinin üyesi olan Nica resmi olarak Kral V. George'a ve Kraliçe Mary'ye takdim edilir. O dönemde Times dergisinde tüm şık danslara kimlerin katıldığı, neler giydikleri ve de hatta tasarımcıları yazılmaktadır! Nica'nın kıyafetleri Paris'te Worth ve Chanel tarafından hazırlanır. Rozsika Times'ın saray ilanlarında kızının coming-out (sosyeteye tanıtılış ve de münasip bir eş adayıyla tanışma) balosu olduğunu duyurur. Nica'nın balosuna aile dostları Winston Churchill de katılır. Ablaları evlenmemiştir, annesi en azından Nica'nın iyi bir eş bulmasını istemektedir.

Kocaman bir zenginliğin içinde Rothschild kadınları kapana sıkışmış gibidir. Yakın çevreden ya da Rothschild ailesi içinden evlenirler. Kendi paraları yoktur ve sunulan hayattan başkasını bilmemektedirler. Nica'yı ve ablalarını dadılar yetiştirir. Anneleriyle pek vakit geçiremezler.

Nica 1935'te birlikte uçak kullandıkları Baron Jules de Koenigswarter ile evlenir. Abisi Victor düğün hediyesi olarak ona bir uçak alır. Normandiya'da 17. yüzyılda yapılmış bir şatoya yerleşirler. Evlerinde sürekli kalabalık yemekler verilir. Nica tam bir Rothschild hanımefendisi gibi davranmaya başlamıştır. II. Dünya savaşı başladığında ise Nica'nın kocası Fransız ordusunda savaşa katılır. Nica şatoda çocukları ve bir aşçıyla yalnız yaşar bir zaman. Nazi yönetimi Fransa'da ilerlerken son gemilerden biriyle, kocasının bıraktığı haritayla, İngiltere'ye kaçarlar. Kaçtıktan üç gün sonra da Almanlar şatoya girer.

Nica çocuklarını Amerika'ya gönderdikten sonra kocasının yanına gitmeye karar verir ve Özgür Fransız Direnişi'ne katılır. Pek çok zorluğa rağmen hayatta kalmayı başarır.1945'te Churchill savaşın bittiğini duyurduğunda Nica 32 yaşındadır. Savaşta kendi başının çaresine bakmıştır ve başka yaşam biçimlerini görmüştür. Savaş, birçok kadına ev dışında da bir hayatları olabileceğini göstermiş ve özgüvenlerini artırmıştır.

Savaştan sonra Jules'un işi nedeniyle önce Norveç'e sonra Meksika'ya taşınırlar. Nica kocasının kontrolcü ve bilmiş hallerinden ve her şeyine karışmasından fena halde sıkılmıştır. Planlı bir hayatı sevmemektedir ve akşam yemeğine geç kaldığında plaklarını kıran bir koca içini daraltmaktadır. Diplomat karısı olmanın ritüelleri de delice sıkmaktadır. Beş çocuk doğurmuştur ama annelik de onun "tüm hayatı" olmamıştır.

Bir röportajında hayatını değiştirmek için aldığı işareti anlatır. Bir müzisyen arkadaşı ona Duke Ellington'ın "Black, Brown and Beige"ini dinletir. Nica o müziğin olduğu yere ait olduğunu hisseder ama ne yapacağını bilemez. New York'a gitmek için sürekli bahaneler uydurur. Ziyaretlerinden birinde Teddy Wilson'a uğrar. Teddy ona o zamanlar pek tanınmayan bir müzisyenin, Thelonious Monk'ın, "Round Midnight"ını dinletir. Nica hayatında bu kadar güzel bir şey duymamıştır. Arka arkaya 20 kere dinler, uçağını kaçırır ve "sonunda" eve dönmemeye karar verir.

New York'a taşındıktan sonra müzisyenler, edebiyatçılar ve ressamlarla tanışır. Jazz Nica'nın hayatının bir parçasıdır. Çocukken babası Scott Joplin, Gershwin ve Louis Armstrong dinletmiştir. Partilerde Duke Ellington ve Benny Goodman'la swinge dalarlar. Savaş sonrasında bebop'ın isyankâr, anarşist ve de uyumsuz halinde kendini bulur. "Önce müzik beni kendine çekti, sonra bu kadar güzel müzik yapan müzisyenler de güzel insanlar olmalıdır diye düşündüm ve onlarla tanışmak istedim," diye anlatır. Nica -ekonomik olarak rahat bir hayata sahip olsa da- ırkçılığın ne olduğunu iyi bilmektedir ve belki de siyahların ezilmişliğinde ve ötekileştirilmesinde bir ortaklık kurar. Belki de içinde bulunduğu sosyal sınıfın baskıcılığından ve sahteliğinden kurtuluşu hisseder. Müzik onun başka insanlara ve hayatlara dokunmasını sağlar. Jazz özgürlüğü ifade etmektedir ve kendini ilk defa zincirlerinden kurtulmuş gibi hisseder.

1954 yılında -nihayet- müziğinin aklını başından aldığı Thelonious ile Paris'te tanışırlar. Adını duyurmuş nadir jazz müzisyenlerinden, Nica'nın yakın arkadaşı, Mary Lou Williams buluşturur onları. Ömürlük dostlukları başlar.
Nica kimsenin hayatına karışmaz, yargılamaz, üstten bakmaz. En keskin konuştuğu konu Thelonious'un yeteneği ve güzel kalbidir. Thelonious müziğin Einstein'ıdır, dünyanın sekizinci harikasıdır. Hiç kimsede görmediği kadar saf ve masum gözleri vardır. Nica ve Thelonious sosyal ve ekonomik olarak çok farklı sınıflardan gelmektedir. Ama ortak acıları paylaşırlar. Nica'nın babası gibi Thelonious'un babasının da ciddi psikolojik sorunları vardır. Nica -zengin olsa da- Yahudi olduğu için dışlanmıştır, Thelonious siyah olduğu için. Ortak mutlulukları ve tutkuları ise jazz'dır. Thelonious'un ileri derecede bipolar bozukluğu vardır ve ömrü boyunca psikolojik zorluklar yaşayacaktır. Ama ömrü boyunca da Nica hep yanında olacak, sinir krizleri geldiğinde onu sakinleştirecek, ona ve ailesine 100'den fazla kedisi olan evini açacaktır. Thelonious onun "parçası" olacaktır.

Thelonious jazz'ın derinliklerine götürür Nica'yı; jazz kulüplerini dolaşırlar, jazz tarihini ve teknikleri anlatır ve Nica'yı müzisyenlerle tanıştırır. Kulüplerden sonra jam session için Nica'nın -siyahların yaşamasının yasak olduğu- oteline gidilir; Sonny Rollins, Oscar Pettiford, Art Blakey, Bud Powell, Charlie Parker, Hampton Hawes'la üstelik!

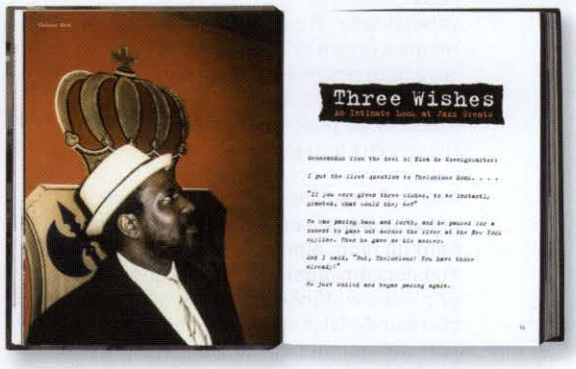

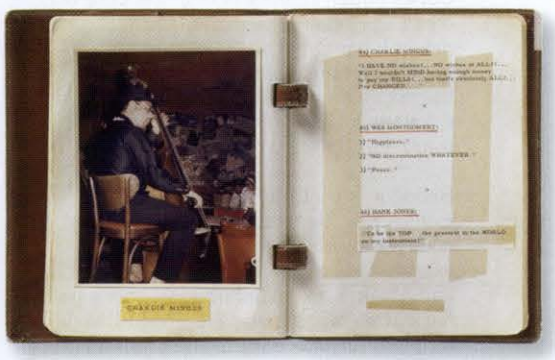

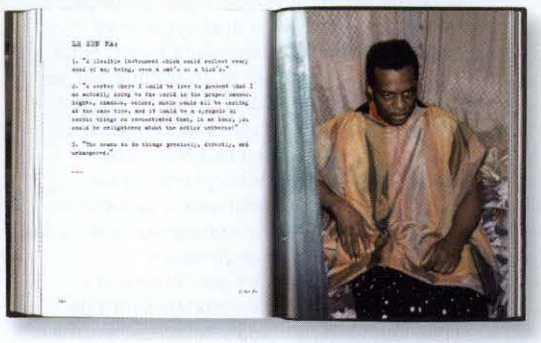

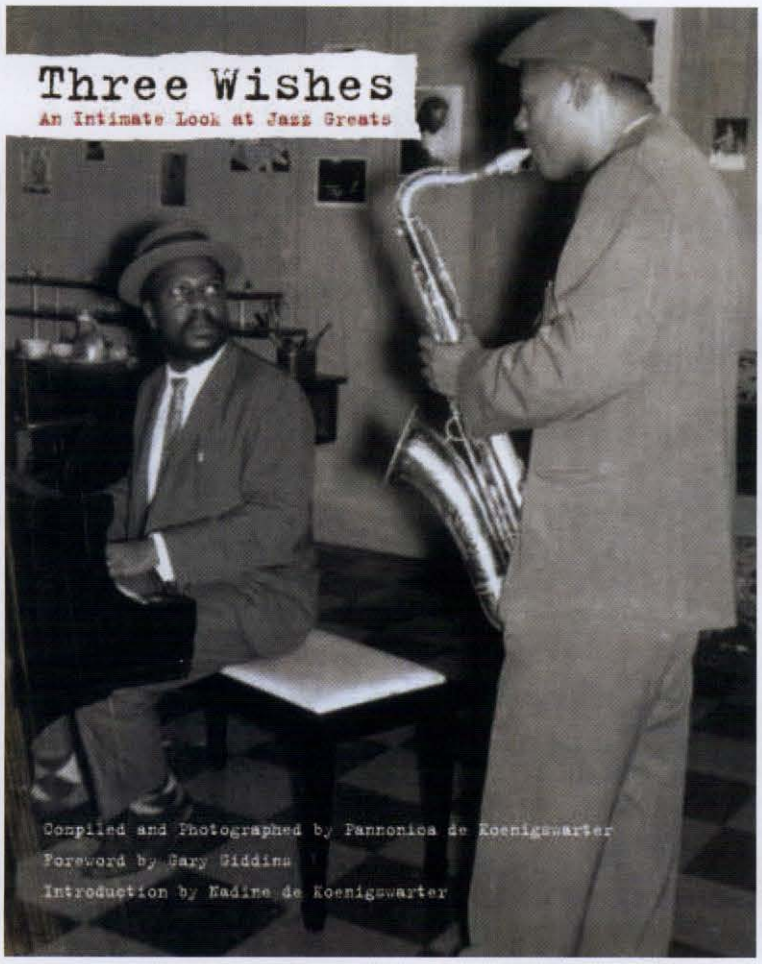

Nica çocukluğundan beri resim yapmaktadır. Bu dönemde özellikle soyut resimle ilgilenir. Thelonious'un verdiği cesaretle resimlerini bir galeriye götürür ve çok beğenilir. Nica mutludur. Arkadaşları plak kapaklarında onun resimlerini kullanır.

Archie Shepp Nica'yı feminist olarak görür; o hem "kendi" olmak için savaşmış, hem de onun sınıfından böyle bir değişiklik olabileceğini göstermiştir. İlk defa kendini özgür hissettiği bu dönemde ailesinde ve çevresinde Nica hakkında pek de güzel konuşulmamaktadır tabii ki. Tromboncu Curtis Fuller insanların ona "zenci sevici" diye bağırdığını anlatır. 1960'ların başında pek çok bar yalnız kadınları almaz, genellikle fahişe olduklarını düşünülür. Irkçılık ve cinsiyetçilik her yerdedir; siyah erkeklerle birlikte olan kadınlar daha da tuhaf görülür.

Bebop'ın kralı Charlie Parker Nica'nın evinde ölür. Gazetelerde korkunç haberler çıkar ve ailesiyle sorunlar yaşar. Ne yapmaktadır siyah junkie'lerle takılan bu kadın? Ama asıl skandal üç yıl sonra gelir. Nica Thelonious'u ve saksofoncu Charlie Rouse'u turneye götürür. İki siyah adama şoförlük yapan beyaz bir kadın oldukça dikkat çekicidir. Polis arabayı arar ve Thelonious'un marihuanasını bulur. Nica Thelonious'a kıyamaz, suçu üstüne alır ve hapisle yargılanır. Çok zor günler geçirir; önce hapse girecek sonra da sınır dışı edilecektir. Yakın arkadaşı Mary Lou Williams'a yazdığı mektupta ne kadar korktuğunu ve ne kadar yalnız olduğunu anlatır. Ama kimseyle konuşmaz; ona çocukluğundan beri duygularını göstermemek öğretilmiştir. Neyse ki – uzun bir zaman ve yalnızlıktan sonra da olsa- teknik bir hatadan dolayı ceza almaz.

Nica jazz müzisyenlerinin üç dileklerinden oluşan bir kitap yazar. Zengin bir fotoğraf koleksiyonun da olduğu jazz'cıların iç dünyasına bir ışık tutar. Çoğunlukla daha iyi müzik yapmak, sevgi ve parasızlıktan ve ayrımcılıktan kurtulmaktır dilekleri. Thelonious Nica gibi deli bir arkadaşa sahip olmak, Miles Davis beyaz olmak, Louis Armstrong yeni neslin ne yaptığını görmek için yüz yıl yaşamak ister. Max Roach'un dileği yoktur; zaten hayatta her istediğine sahiptir.

Thelonious'un oğlunun anlattığına göre Nica bir yardım meleğidir bu tuhaf müzisyenlere. Enstrümanlarını rehincilerden kurtarır, kiralarını öder, kimsesi olmayanları hastanede ziyarete gider. Bud Powell'ı sokaklardan toplar, Sonny Clark ve Coleman Hawkins'in cenaze törenlerini yaptırır, Lionel Hampton'a okuma yazma öğretir. Hem de bunları hiç popüler olmayan zamanlarda yapar. Jazz müzisyenleri de onun samimiyetini ve jazz tutkusunu hisseder ve beyaz bir aristokrat olmasına rağmen onu dünyalarına alırlar ve dahi özel bir kadın olduğunu dünyaya anlatmak isterler. En önemli, belki de tek varlıkları müziktir, şarkılar adarlar ona. 20'den fazla şarkı; Thelonious'tan 'Pannonnica' ve 'Little Butterfly', Horace Silver'dan 'Nica's Dream', Sonny Rollins'ten 'Poor Butterfly', Tommy Flanagan'dan 'Thelonica', Art Blakey'den 'Weehawken Mad Pad', Sonny Clark'tan 'Nica', Barry Harris'ten 'Inca', Gigi Gryce'dan 'Nica's Tempo' ve daha niceleri.

Nica hayatının sonuna doğru hiç pişmanlık duyup duymadığı sorulduğunda şöyle yanıtlar: "Pişmanlık mı? Evet, çok büyük bir pişmanlığım var. Thelonious için doğru doktoru bulamadım. Hayattaki tek pişmanlığım bu".
Quincy Jones'a göre jazz karanlıkları aydınlığa dönüştürür. Ya da acıları -hele aşk acısını- içine çeker, önce derdi seslere dönüştürür, sonra salıverir uzaklara. Bazen bir şarkı insana yeni bir dünya kuracak ya da dünyaya karşı duracak tutkuyu ateşler.

Evinde hissettiğin bir hayatı bulma yolculuğu! Zor ve bazen hayal kırıklığı dolu da olsa o tutkuyu hissederek yaşamak ve kaosta kendimiz için güzel bir dünya kurabilmek ya da kurmayı denemek ne başka, ne onurlu bir şey. Nedenini anlamasak da gözlerimizden karnımıza bir dalganın gelmesi, çocukça bir titreyiş, kadınca bir hissediş, şımarık bir telaş...

Nica, seninle takılmak istiyorum. Çok düşündüm seni; ara ara kızdım, onlar gibi baktım bazen, yargıladım bile gizlice. Ama azdı bunlar. Sen bende takıntılı bir zengin aristokrat, heyecan delisi bir groupie değilsin güzel kadın. Herkeslere tuhaf gelen hikâyende yolunu bulmanı, çevreni sarmalamış kurallar ve ikiyüzlü insanlara rağmen kendini aramanı, önyargısız olduğunu zanneden nice bilmişleri umursamadan arkadaşlarını ve yaşam biçimini 40'ından sonra keskin biçimde değiştirmeni, New York'taki ukala adamları arabanla korkutmanı seviyorum. Seninle "iktidar" sorgulamamı yaparken alışık olmadığın -ve de alışık olmadığım- bir halde kedice sarılıyorum. Senden bana kalan sahteliklere karşı cesaretin ve delice ve zamanın unuttuğu sahici sevgilerin.

İyi ki varsın Nica!

The Rothschild children circa 1923 from left Victor Miriam Liberty and Nica

CD VİTRİNİ

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**s**ax	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**fl**	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**t**a	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**k**eyb	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**m**an	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**w**bd	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**x**yl	xylophone

CD Vitrini

Ercüment Orkut
Low Profile
Kalan 011137 (2015)

Müzisyenler
Ercüment Orkut (p, keyb)
Sasrp Maden (g)
Alper Yılmaz (b)
Volkan Öktem (d)

Piyanist ve besteci Ercüment Orkut'un ilk solo albüm çalışması 'Low Profile' Kalan Müzik etiketi ile raflardaki yerini alıyor.
Uzun yıllardır birçok projede icracı, besteci ve aranjör olarak yer alan Ercüment Orkut, ilk solo albümünü Kalan Müzik etiketi ile yayınladı. Albümde bulunan 7 parçanın tamamı yine Orkut'a ait. Fusion ve jazz türlerini içinde barındıran çalışmada, usta isimler Orkut'a eşlik ediyor; bas gitarda Alper Yılmaz, davulda Volkan Öktem, gitarda ise Sarp Maden etkileyici performanslarıyla bu enerjik müziği sırtlıyor. Dörtlünün uzun süredir birlikte sahne almanın getirdiği uyumu ve interaktif icraları kadar, bireysel ustalıkları da albümün her köşesinde hissediliyor. Albümün miks mühendisliğini Berk Kula üstlenirken, mastering ise 3 Grammy ödüllü albümün prodüktörlüğünü yapmış efsane isim George Whitty tarafından yapılmış. George Whitty'nin albümle ilgili yorumları şöyle: Ercüment Orkut son birkaç yıl içinden yaptığım en favori keşiflerden biri, tümüyle "olmuş" bir piyanist; yepyeni, vurucu cümleleri, güçlü kendinden emin tuşesi kadar sahip olduğu geniş-ferah muzikal anlayışla bu harika grubun ufkunu açan bir platform kurmayı başarmış bir besteci... Dinler dinlemez doyamayıp yeni baştan dinlediğiniz CD'ler vardır ya işte onlardan biri...
Ercüment Orkut, 1993 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı piyano bölümüne girdi. 1997 yılında aynı okulun kompozisyon bölümüne de girdi ve eğitimini 5 yıl boyunca iki bölüm olarak sürdürdü. 2000-2005 yılları arasında Prof. Özkan Manav ile çalıştı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Sanat Dalı'ndan 2005 yılında mezun oldu. 2004 yılında piyanist-besteci Aydın Esen'in jazz kurslarına katıldı. 2007 yılında ABD'nin California eyaletinin San Francisco şehrinde 3 ay süreyle Dan Zemelman ve Peter Horvath ile jazz piyano, solo piyano teknikleri ve piyano trio çalışmaları yaptı. 2009 yılında Estonya'nın Tallinn şehrinde yapılan Nomme jazz festivali kapsamındaki genç jazz sanatçıları yarışmasında, piyano dalında Türkiye'yi temsil etti ve jüri tarafından 2.lik ödülü, halk jürisi tarafından ise 1.lik ödülüne layık görüldü. Aynı yıl, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda Prof. Hasan Uçarsu'nun danışmanlığını üstlendiği yüksek lisans çalışmasını tamamladı. Son yıllarda İstanbul Jazz Festivali ve Akbank Jazz Festivali'nin de içinde olduğu önemli organizasyonlarda China Moses, Sean Knowell, Dave Allen, Jülide Özçelik, Sarp Maden gibi önemli isimlerle sahne aldı. Sanatçı ile ilgili geniş bir röportaj bu sayımızda.

Sarp Maden
Bilinmez
Kalan 011295 (2015)

Müzisyenler
Engin Recepoğulları (ts)
Ercüment Orkut (p)
Sarp Maden (g),
Alper Yılmaz (b)
Derin Bayhan (d)

Kalan Müzik'ten piyasaya çıkan albümde Maden'in yedi bestesi bulunuyor. Yüksek enerjili parçalarda sürprizli ve heyecan verici sololarla parçaları yükselten müzisyenler, ağır parçalarda ise boşluklu ve nüanslı çalımlarıyla ustalıklarını gösteriyorlar. Stüdyoda canlı kaydedilen albümde grubun uyum ve olgunluğu dikkat çekiyor. Sanatçı ve yeni çalışması ile ilgili geniş bir röportaj bu sayımızın sayfaları arasında.

Volkan Topakoğlu
Birdenbire
Kalan 220554 (2015)

Müzisyenler
Barış Ertürk (ts)
Kürşad Deniz (p)
Eylül Biçer (g)
Volkan Topakoğlu (b)
Berke Özgümüş (d)

Kontrabascı Volkan Topakoğlu'nun ilk albümü Kalan Müzik'ten yayınlanandı. Modern Akustik Jazz türünde, tamamı Volkan Topakoğlu'na ait on adet enstrümantal eserden oluşuyor. Davulda Berke Özgümüş, gitarda Eylül Biçer, tenor saksofonda

Barış Ertürk ve piyanoda Kürşad Deniz'in yer aldığı 'Birdenbire'nin kayıtları Alp Çoksoyluer tarafından İstanbul'daki Babajim Stüdyoları'nda üç günde tamamlandı. Mix ve mastering ise Jordi Vidal tarafından Barcelona'da yapıldı. Sanatçı ile gniş bir röportaj bu sayımızda yer alıyor.

Yavuz Akyazıcı Trio
Live At Pannonica
Esen Müzik 702075 (2015)

Müzisyenler
Yavuz Akyazıcı (g)
Volkan Hürsever (b)
Turgut Alp Bekoğlu (d)

Yavuz Akyazıcı Project ile "Turkish Standards Vol 1" ve "Turkish Standards Vol. 2" albümlerin de popüler şarkıların jazz müziğine uyarlayarak Türk müziğinde yepyeni bir kulvar açan Yavuz Akyazıcı, Trio "Live At Pannonica" albümü ile de farklılık yaratıyor.
Sanatçının altıncı albümü olan "Live At Pannonica"yı öne çıkaran en büyük farklılık, stüdyo albümü olmaması. Pannonica Jazz Club'da 25, 26, 27 Aralık 2014 gecelerindeki canlı konser kayıtlarından oluşturulan bir jazz albüm olması nedeniyle Yavuz Akyazıcı'nın kariyerindeki önemli bir kilometre taşı olacak 'Live At Pannonica'.
Albümde kendi alanlarında

Türkiye'nin en iyi jazz müzisyenlerinden olan, Volkan Hürsever kontrabasta ve Turgut Alp Bekoğlu davulda, Yavuz Akyazıcı'ya eşlik ettiler. Live At Pannonica albümün de on bir tane Yavuz Akyazıcı bestesi, seksen iki dakikaya yakın kesintisiz jazz, grup içi doğaçlamalar ve yorumlarla süslenmiş bir konser kaydı 2 CD halinde jazz severlere sunulmaktadır.

Güldiyar Tanrıdağlı
Rachmaninov Anatolian Project
Kalan 011175 (2015)

Müzisyenler
Güldiyar Tanrıdağlı (p)
Ertan Tekin (duduk)
Cenk Erdoğan (g)

Genç piyanist Güldiyar Tanrıdağlı, Tatar asıllı besteci Rachmaninov`un solo piyano ve lied (şarkı) alanındaki eserlerini Anadolu enstrümanları ile buluşturduğu `Rachmaninov Anatolian` adlı projesini sunuyor. Kalan Müzik etiketiyle taçlanan bu proje geçen hafta Avusturya`da yapılan gala konseriyle oldukca beğeni topladı. Avrupa`nın en prestijli müzik üniversitelerinden olan Salzburg Mozarteum konser piyanistliği mezunu piyanist, yurtiçi ve yurtdışındaki (klasik) piyano kariyerinin yanı sıra doğduğu toprakların kültürel birikimini ortaya koyarak başarılı bir doğu-batı sentezi oluşturuyor.

Jean Loup Longnon
Just In Time
MFA 015114 (2015)

Müzisyenler
Jean Loup Longnon (tp)
Pascal Gaubert (ts)
Ludovic Allainmat (p)
Fabien Marcoz (b)
Frederic Delestre (d)

Konuk; Sibel Köse (vo)

Hayatını caza adamış deli/dahi jazz adamı Jean Loup Longnon için müzisyen bir arkadaşı: 'Usta bir be-bop yorumcusu olması bir yana onu asıl özel kılan Ravel ve Debussy'nin müziğinden ve hatta Dutilleux gibi çağdaş bestecilerin eserlerinden etkilenimlerini jazz'ın swing geleneğiyle birleştirdiği yazılarıdır bence. Klasik müzik orkestrasyonuyla büyük orkestra sound'unu birleştiren ve bu arada 'swing' hissinden bir an bile taviz vermeyen müziğiyle jazz'da geleneksel olana yeni bir soluk getiriyor' demişti.

Son albümü Just in Time'da bizi Fransa'nın Normandiya bölgesinden müzikal bir yolculuğa çıkartıyor. Aralarında Sibel Köse'nin de bulunduğu konuk sanatçıların yer aldığı kayıtların altyapısı Dreux kentindeki Studio du Roi'da kaydedildi. 'Istanbounce' isimli İstanbul'a adadığı kendi bestesiyle başlayan albümde Anne Atoll gibi (solist Christelle Pereira (vo) diğer bestelerinin yanısıra Just in Time, Our Love is Here to Stay (solist Sibel Köse (vo) w.string orch.), Round Midnight, Stable Mates gibi jazz repertuvarının tanınmış parçalarına yapmış olduğu düzenlemeler yer alıyor. En vurucularından bir tanesi de Yunan melodisi 'Ta Pedia Tou Piera'yı yarım vuruş kaydırarak yakaladığı ve beraberinde yeni ufuklar açan Brezilya stili, burada yer alan konuk sanatçı da Brezilya asıllı basçı Carlos Werneck. Albümün büyük sürprizi ise son parçada saklı, 'The Speech'te gerçek bir 'scat' ustasını dinleyeceksiniz.

Her anı yaratıcılık, incelik, muziplik, disiplin ve yoğun çalışma dolu olan albümü jazz severler kaçırmasın. İnternet üzerinden Ekim ayında satışı başlayacak olan albüm için şu anda www.longnon.com sitesinden bilgi edinebilir ya da posta siparişi verebilirsiniz.

Terri Lyne Carrington
The ACT Years
ACT 9588 (2015)

Müzisyenler
Herbie Hancock (p)
Nguyên Lê (g)
Greg Osby (as)
Adam Rogers (g)
Jimmy Haslip (b)
Terence Blanchard (tp)

Amerikalı davulcu/besteci Terri Lyne Carrington kendine has güçlü rock ve modern jazz karışımıyla harmanladığı rahat tarzı ile birçok müzisyene ilham kaynağı olmuştur. Her ne kadar

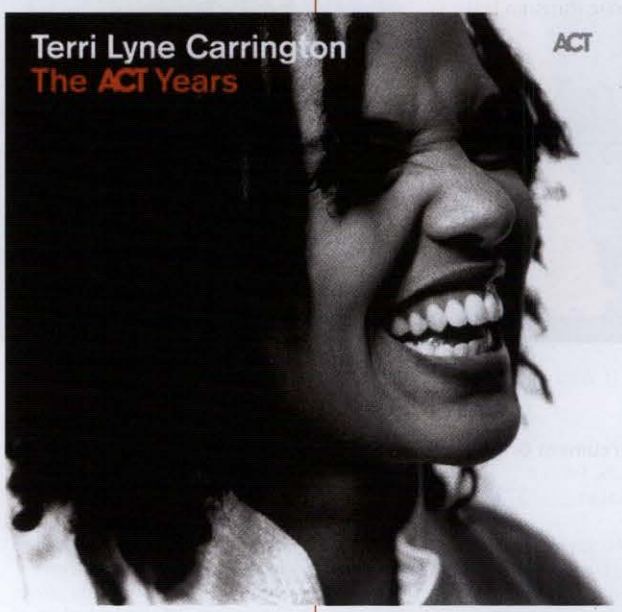

aradığı başarıyı daha çok Avrupa'da yakalama şansını bulmuş olsa da, 2011 yılında The Mosaic Project ile kazandığı Grammy ödülü ile Birleşik Devletlerde en sonunda aradığı ilgiyi yakalamıştır. Müzikalitesiyle her zaman önemli sanatçıları kendine çekmiş ve 2002 ile 2004 yılları arasında piyanist Herbie Hancock, saksofoncu Greg Osby and gitaris Kevin Eubanks veNguyên Lê ile ACT plak altında - The Fast Show's "jazz club" sketches'e benzerlik taşımakta olan - Choosing to make Jazz Is a Spirit albümünü çıkarmıştır.

Jazz at Berlin Philharmonic IV
Accordion Night
ACT 9589 (201%)

Müzisyenler
Klaus Paier (acc)
Asja Valcic (cello)

Régis Gizavo (acc, vo)
Nguyên Lê (g)

Stian Carstensen (acc)
Adam Bałdych (keman)

Vincent Peirani (acc)
Emile Parisien (ss)

Siggi Loch'un kuratörlüğü ve produksiyonunu üstlenmiş olduğu "Jazz at Berlin Philharmonic" konser serisinin amacı farklı müzisyenleri daha önce görülmemiş ve duyulmamış bir şekilde tematik bir odak ile sunmaktır. 13 Şubat 2015 tarihinde, Kammermusiksaal'de yer alan bu konser ana merkeze jazz ve klasik müzik dünyasında oldukça gözardı edilmiş olan bir enstrüman olan akordeon'u almıştır. Her ne kadar Astor Piazolla ve Richard Galliano'nun yetenekleri konuşulsa da bu konser enstrümana hakkettiği ilgiyi sunmuştur.

Ginger Baker
Why
Motema 233846 (2014)
Müzisyenler
Pee Wee Ellis (s)
Alec Dankworth (b)
Ginger Baker (d)
Abass Dodoo (perc)

Ginger Baker kronik obstrüktif akciğer hastalığı (koah) ve osteoporoz'dan dolayı fiziksel olarak kırılgan bir durumda olsa da, yetmişli yaşlarında bir davulcu olarak müzik dünyasında son derece önemli bir konumdadır. İlk albümünü Motema plak ile yaptıktan 16 yıl sonra ilk turnesine çıkan sanatçıya basta Alec Dankworth, saksofonda Pee Wee Ellis, ve perküsyonda Abas Dodoo eşlik etmektedir. Bu albümdeki en göze çarpan iki parça, Ron Miles bestesi olan modal "Ginger Spice" ve kendi bestesi olan blues "Cyril Davies" kendisinin daha önce çıkarmış olduğu Coward of the County albümünden yeni yorumlardan oluşmaktadır. Bu arada "Ain Temouchant" parçası da Charlie Haden ve Bill Frisell ile çıkartmış olduğu Goin' Back Home albümünden gelmektedir. "Aiko Biaye" ise Ginger Baker'in adapte ettiği bir Nijerya halk şarkısıdır. Yalnızca setin kapanış kapanış parçası olan "Why" yeni bir bestedir. Beklendiği gibi, davul buradaki tüm şarkıların ana odağı durumundadır. Buradaki etkileşim tamamen sanatçının perküsyoncu Dodoo ile yıllardır süregelen birlikteliği sayesinde gerçekleşmektedir. "Footprint" ve "Aiko Baye" parçalarında adeta Wayne Shorter'dan esinlenilen dairesel ritimler senkoplar ile birlikte yol almaktadır.

Marc Cary Focus Trio
Four Directions
Metema 233784 (2013)

Müzisyenler
Marc Cary (p)
Rashaan Carter (b)
Sameer Gupta (d)

Washington merkezli müzisyen Marc Cary'nin bu ikinci stüdyo albümünde perküsiyonist Sameer Gupta ve Rashaan Carter yer almaktadır. Sanatçı tıpkı Robert Glasper ve Herbie Hankock gibi Cary jazz dünyasında kendine iyi bir yer edinebilmiş ve daha önce Abbey Lincoln ile çalışma şansını yakalamıştır. Albüm Betty Carter'a ithaf edilmiş bir vals ile başlar ve diğer parçalarla taçlandırılır. Sanatçı bu albümde karmaşık ritimlerin cool-jazz ile nasıl birleştirilebileceğini ve müziğe yeni bir soluk katılabileceğini kanıtlamıştır.

The Pedrito Martinez
Group
Motema 233785 (2013)

Pedrito Martinez group, ilk albümlerini bir "Latin Jazz Devrimi" olarak nitelendirmekte ve bu konuda son derece başarılı işler yapmaktadır. Sanatçı müzik dünyasının en aranan müzisyenlerinden biri olmasını güzel sesi ve olağanüstü perküsyon yeteneğine borçludur. Önderliğini yaptığı gurup, imba, gospel, guaguanco, blues, jazz ve klasik müzik öğelerini son derece doğal bir şekilde harmanlamayı başarmış ve karşımıza son derece enerjik bir müzik tarzıyla çıkmışlardır. Grubun diğer üyeleri de en az Martinez kadar dikkat çekici sanatçılardan oluşmaktadır. Küba doğumlu Ariacne Trujillo çok yetenekli bir piyanist

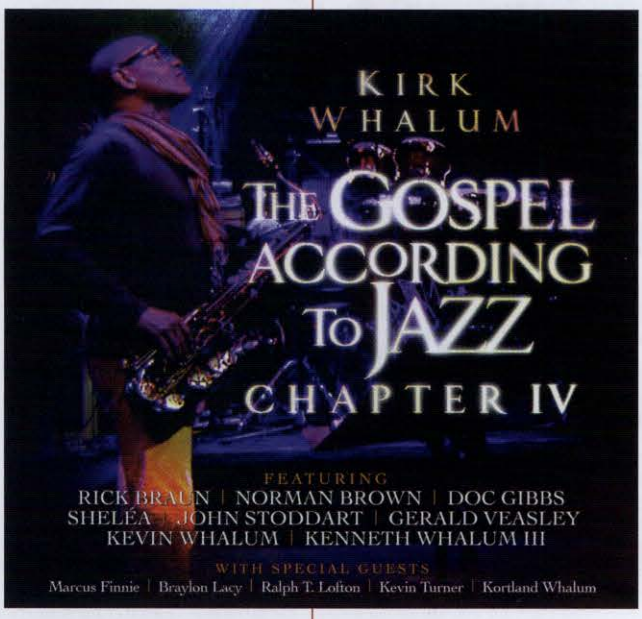

olmasının yanında oldukça başarılı bir vokalist ve dansçıdır. Venezüela'lı basçı Alvaro Benavides grubun demirbaşı olmakla beraber grubun tarzını yansıtmak konusunda oldukça başarılıdır. Peruvian doğumlu perküsyoncu Jhair Sala ise Martinez ile okul yıllarından beri birlikte olmanın şansını yakalamıştır.

Jacques Schwarz-Bart
Jazz Racine Haiti
Motema 233811 (2014)

Müzisyenler
Jacques Schwarz-Bart (ts)
Erol Josué (vo)
Rozna Zila (vo)
Stephanie McKay (vo)
Etienne Charles (tp)
Alex Tassel (flgh)
Milan Milanovic (p)
Gregory Privat (p)
Reggie Washington (b)
Ben Williams (b)
Obed Calvaire (d)

Jacques Schwarz-Bart'ın jazz ve Haiti vudu müziğini birleşimi bu albümde arka plan ile son derece güzel bir şekilde bağlanmıştır. Annesinin Guadeloupe'lu olmasının sanatçının müzikal gelişimindeki etkisi son derece önemlidir. Büyürken içselleştirdiği bu vudu müziğiyle jazz'ı birleştiren sanatçı iki müzik tarzındaki benzerlikleri keşfetmiş ve kendine ait bir tarz geliştirmiştir. 51 yaşındaki Fransız saksofoncu, Haiti'ye düzenlediği bir çok seyahatin sonucunda bu albüm ile karşımıza çıkmıştır. Sanatçı, albümde yer alan 10 parçayı kendi bestelemiş ve bunları bilindik ritim ve melodilerle kaynaştırmıştır.
Albümde one çıkan sanatçıları iki büyücü doktor olan vokalist Erol Josué ve perküsyonist Gaston "Bonga" Jean-Baptiste ile iki vokalist Rozna Zila ve Stephanie McKay oluşturmaktadır. Albümün kalbini oluşturan jazz müzisyenleri ise basçı Ben Williams, trompetçi Etienne Charles, piyanist Milan Milanovic ve Gregory Privat, davulcu Obed Calvaire ve basçı Reggie Washington oluşturmaktadır.

Vudu müziğiyle jazz müziğinin paylaştığı Afrika kökenlerini sergileyen açılış parçası "Kouzin" bir davul solosu ve Josué'nin ilahisi ile başlar, Milanovic'in piyano ve Calvaire'in davul ya da saksofon ve trompet girişleri pek doğal olmasa da kültürel birleşim oldukça doğaldır. Diğer parçalarda istenilen doğallık yakalanmış ve genel tarz daha çok jazz geleneğine doğru gitmiş, ancak Haiti ezgileri unutulmamıştır. Son parça olan "Legba Nan Baye" Zila'nın sesi ve Schwarz-Bart'ın saksofonu arasında bir diyaloğa dönüşmüş ve albümün amacına en çok hizmet eden parça olmuştur.

Kirk Whalum
A Gospel According to Jazz Chapter IV
Mac Avenue 51522 (2015)

Duygusal, tutkulu, heyecanlı... Kirk Whalum'un müziğini betimleyen öğelerdir. Sanatçının Memphis kökenli gospel tarzını 1980'lerin Houston müzik sahnesine taşıması ve kendi grubunu kurması ile taçlanan kariyeri kendi sesi ve şarkı yazarlığını geliştirmesi sayesinde dönemin en önemli müzisyenleri arasına girmesini sağlamıştır. Ayrıca, Houston müzik sahnesi sanatçının piyanist Bob James tarafından keşfedilmesine ve turneye çıkmasına, ardından da Columbia Plak ile beş önemli albüm çıkarmasına önayak olur. Sanatçının bir numaraya oturan ilk albümü olan Cache bu döneme denk gelir. Bob James ile ortaklaşa kayıt ettikleri albüm olan Joined at the Hip ile Grammy ödülüne layık görülür. Daha sonra Los Angeles'a taşınan sanatçı Barbara Streisand, Al Jarreau, Luther Vandross, Larry Carlton, Quincy Jones ve Whitney Houston gibi önemli isimlerden olukça talep almış, sesini de en çok "I Will Always Love You" parçası ile duyurmuştur.

Aaron Diehl
Space Time Continuum
Mac Avenue 1094 (2015)

Müzisyenler
Aaron Diehl (p)
David Wong (b)
Quincy Davis (d)

Konuklar; Benny Golson (ts), Joe Temperley (bs), Stephen Riley (ts), Bruce Harris (tp), Charenee Wade (vo).

Aaron Diehl Mack Avenue'ya bağlı bir sanatçı, piyanist/ besteci/ aranjör olmakla beraber American Pianists Association tarafından verilen prestijli 2011 Jazz Fellowship Awards ödülünün sahibidir . Diehl'in son albümü Space Time Continuum, kayıt esnasında beste lediği beş parça ile sanatçının yeteneklerini gözler önüne sermekle beraber, albümde seslendirilen 3 cover'da gözler önüne serilen yeni yaklaşım ve yorumlar ilgi çekicidir.

Diehl'in gelişmiş jazz dağarcığı ve piyanodaki ustalığı olağanüstü Fazioli F-228 piyanosu ve bassta David Wong, davulda Quincy Davis ile misafirleri olan Benny Golson, Joe Temperley, Stephen Riley, Bruce Harris ve Charenee Wade ile zenginleştirilmiştir.

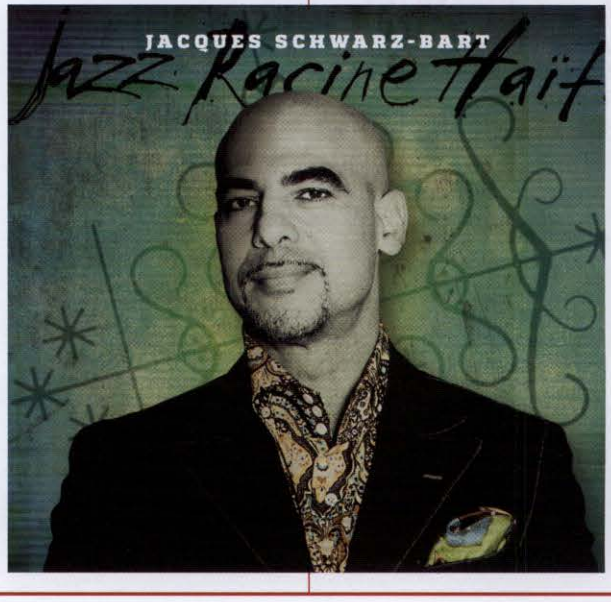

www.cemtuncer.com
cemtuncer@gmail.com

SEVEN COME ELEVEN

TAL FARLOW's Guitar solo

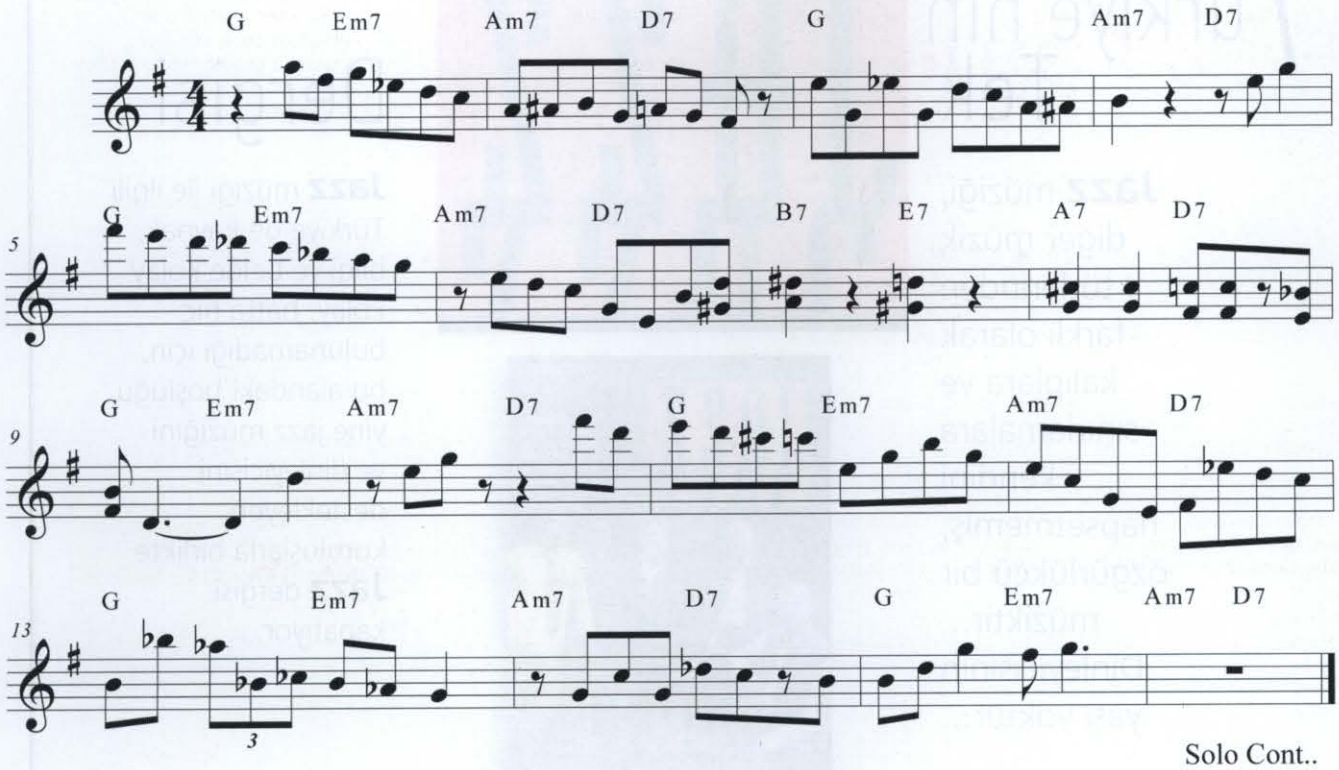

Solo Cont..

Selam,

Bu sayıda efsanevi jazz gitaristi Tal Farlow'dan bir solo var; Seven Come Eleven adlı standarda çaldığı solonun ilk 16 ölçüsü var. Solo'yu dinlemek isterseniz Youtube videolarında bulabilirsiniz.

Devamı önümüzdeki sayıda...

Jazz dolu bir yaz geçirmeniz dileği ile...

Türkiye'nin Tek

Dergisi

Jazz müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

Jazz müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlarla birlikte **Jazz** dergisi kapatıyor...

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYADI

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 40 ₺ 'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No: ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋ ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋ ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋ ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋

Adı Soyadı: ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋

Geçerlilik Tarihi: ⌊⌋⌊⌋ ⌊⌋⌊⌋ İMZA:

Şirket ise vergi dairesi ve no.su:.....

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 40 ₺ 'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ İŞ BANKASI HARBİYE ŞB. 396883 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ YAPI KREDİ MASSİT ŞB. 1001177 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ GARANTİ BANKASI YENİBOSNA ŞB. 6298375 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.413 33 34 no'lu fax'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34204 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel.0212.413 33 33

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 40.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋ ⌊⌋⌊⌋⌊⌋⌊⌋

Expiration Date: ⌊⌋⌊⌋ ⌊⌋⌊⌋

Signature:.....

PLEASE PRINT

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/ POSTAL CODE

■ After filling completely, please send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adress: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul
Phone: +90.212.413 33 33 - Fax: +90.212.413 33 34

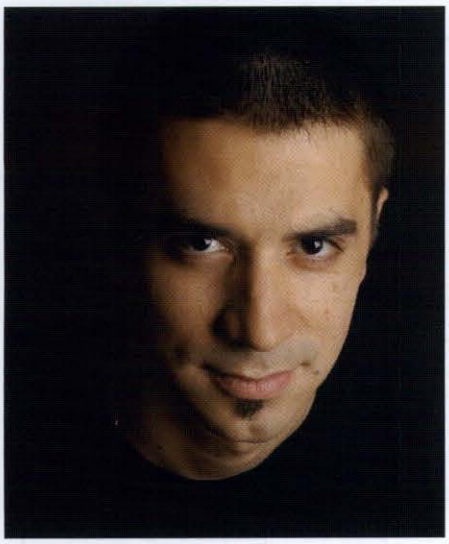

Ülkem Özsezen
ulkemplm@yahoo.com

Jef Giansily

Jef Giansily İstanbul'da yaşayan Fransız bir piyanist. Paris Bill Evans Akademisi'nden mezun olduktan sonra, İstanbul'da kurdugu grubuyla şehrin farklı jazz kulüplerinde ve bunun yanında yurtiçi ve yurtdışında çeşitli festivallerde çalıyor. Jef 'in kendisine ait olan Circle firmasından Sketches adlı bir albümü bulunuyor. Jef parçaları sonuna kadar dinliyor ve formlar ve müzisyenler hakkında analitik yorumlar getiriyor. İşte, Körleme'mizin bu ayki konuğu ve dört albümümüz...

Panamonk
Danilo Perez
GRP / 1996
Panamonk – Danilo Perez

Danilo Perez (p)
Avishai Cohen (b)
Jeff " Tain " Watts (d)
Terry Lyne Carrington (d)
Olga Roman (vo)

Piyanisti tanımıyorum. Bu kompozisyonun oldukça uzun bir formu var, *Monkvari* bir kompozisyon. Dinlemesi keyifli, *Monk* stilinde ve oldukça modern bir icra var burada.

Panamonk. Danilo Perez.

Evet, albümün ismi de Panamonk'muş!

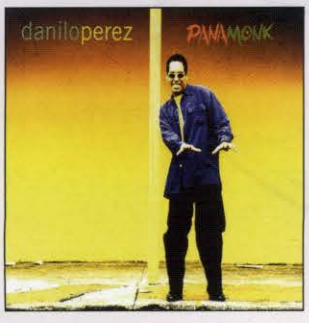

Lennie Tristano
Lennie Tristano
Warner Music / 1998
Line Up – L. Tristano

Lennie Tristano (p)
Peter Ind (b)
Jeff Morton (d)

Bu *Lennie Tristano*. Track'in ismi *Line Up. La Bemol Majör*'den çalıyorlar. *All Of Me* parçasının üstüne *paraphraseler* çalıyor. Transkripsiyonları yapıp, onları değiştirerek ve transpose ederek kendi çalışıma adapte ediyorum, bu soloyu da transkribe edip çalmıştım, oldukça uzundur! Bu kayıt orijinal kayıt alındıktan sonra hızlandırılmış bir track. Bu yüzden piyano aslında olması gerektiği gibi tınlamıyor. Doğal bir piyano sesi gibi değil... Ritim seksiyonu da bu yüzden çok metronomik, çünkü piyanonun üstüne overdub yapıyorlar. *Lennie*'nin aşağı yukarı bütün ritim seksiyonları bu *lineer* tarzda çalıyorlardı. Büyük *Clare Fischer* da tekli melodi mimarisinde benzeri bir yaklaşımı kullanıyordu. *Tristano*'nun *Waltz* isimli *Big Band* albümünde *Lennie's Pennies* (iki anlamlı!) isimli parçada da bu yaklaşımı duyabiliriz ama solo piyano icralarında bu daha belirgindir. *Alone Together* ve *Just Me* albümleri buna güzel örnekler olabilir. İstanbul'da yaşayan bir basçı arkadaşım bana bir saksofoncudan bahsetti, ismi *Van Gelder. Warne Marsh* veya *Lee Konitz*'den farklı olarak bu lineer melodik yaklaşımı kullanıyormuş. Bana hayli ilginç geldi...

Jef, parça bittikten sonra *Herbie Hancock*'un *Dolores* parçasında yaptığı solodan bir *transkription*'u *piyanoda* çaldı.

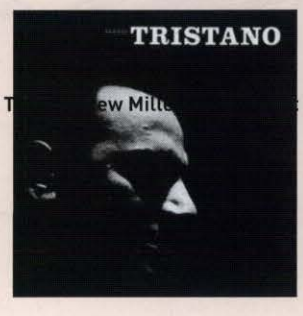

Yoshi's Vol.2
Mulgrew Miller
Maxjazz / 2005
Comes Love – Lew Brown / Sam Stept / Charles Tobias

Mulgrew Miller (p)
Derrick Hodge (b)
Karriem Riggins (d)

Buradaki *groove Ahmad Jamal Trio*'nun *Poinciana*'da çaldığına çok benziyor. Hatta davul neredeyse aynı. Bu parçada çok elegan ve swingy çalmışlar, aynı zamanda 50'ler ve 60'ları, *blues* ve günümüz müziğini de duyabiliyoruz. *Kenny Barron* olabilir. Burada minörde bazı cümleleri majör 6'lı ile bitirme şeklini çok sevdim. İlk derece minör, sonra V. dereceye gidiyor ve sonra II-V ile Fa minör'e geliyor, 16 mezürlük iki A bölümünden oluşuyor. F minor'den C7'ye geliyor... B kısmı ise 16 barlık bir Cycle of 5ths. F7 ile başlıyor ve Abmaj7 ile bitiyor II-V ile F Minöre bağlanıyor.Bunun *Kenny Barron*'ın hep birlikte çaldığı *trio*'su olduğunu tahmin ediyorum.

Mulgrew Miller Trio. Gerçekten de bence Kenny Barron ile stil olarak benziyorlar birbirlerine...

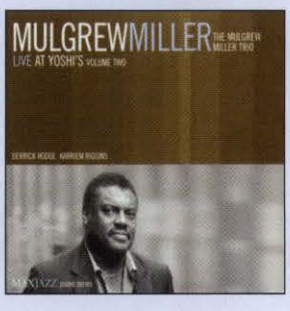

Pursuance: The Music Of John Coltrane
Kenny Garrett
Warner Bros / 1996
Equinox – John Coltrane

Kenny Garrett (as)
Pat Metheny (g)
Rodney Withaker (b)
Brian Blade (d)

Bu bir *Coltrane* parçası. Saksofonda *Kenny Garrett* var. Davulcu *Brian Blade* olabilir. Gitar tonundan *Pat Metheny* olduğunu çıkarıyorum. 80'ler sonu bir kayıt gibi duruyor. Harika çalıyorlar! *Coltrane* en çok dinlediğim müzisyenlerden biri. İlk olarak onu 14 yaşımda duymuştum. 1967 yılından *Stellar Regions* (bu ismi eşi koymuş) isimli bir albümü vardır. Bu yıllarda daha küçük bir grupla birlikte serbest doğaçlama çalıyordu. Grupta ise eski grubundan *Garrison* ve piyanoda eşi *Alice* vardı. *Brian Blade* ise bugünlerde benim en sevdiğim davulculardan biri. 2000'lerde *Coltrane ve Miles Tribute*'larında *Herbie Hancock* ve *Michael Brecker* ile birlikte yer almıştı. Bu ekibin *"Transition"* yorumu mükemmeldir.

Pursuance: The Music of John Coltrane. Kenny Garrett.

Harika bir albüm, ben de almalıyım mutlaka!

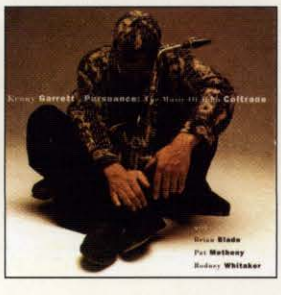

BULMACA

Ülkem Özsezen
ülkemplm@yahoo.com

Soldan Sağa

2. Dokuzlu
3. Gizli-Tema-Müzik-Dosyalar
4. Dünya Jazz Günü. Otuz ------
5. Bir Ediz Hafızoğlu albümü "Şerefe"
7. Jazz doğaçlamasında melodinin hepsinin veya bazı kısımlarının değiştirilerek, süslenerek çalınması safhası (İngilizcesi).
8. Ülkemizde ilk kez jazz eğitimi veren özel üniversite.
9. Norveçli bu piyanistin "Extended Circle" isimli bir albümü vardır. Tord ------

Yukarıdan Aşağıya

1. Ennio Morricone besteleri üzerine önemli bir albümü olan avant-garde jazz müzisyeni.
4. Paris'te ünlü bir jazz kulübü.
6. Bir Nota

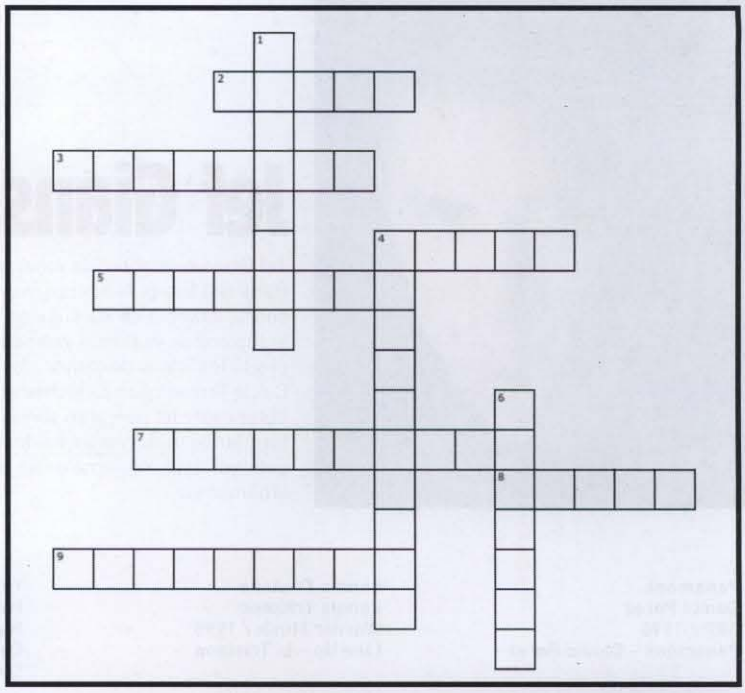

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız bizden CD kazanmışlardır.

Neslihan Say / Kadıköy İstanbul
Ayşenur Yüksekal / Beşiktaş İstanbul

GEÇEN SAYININ DOĞRU CEVAPLARI

Bu sayıdaki bulmacayı doğru yanıtlayanlar CD kazanıyor!
İsim, adres ve telefon numaralarınızı e-mail'lerinizi unutmayın!
(focan@nardisjazz.com)
Nardis Jazz Club,
Galata Kulesi Sokak
No. 8 Beyoğlu/İstanbul

Özgen Özman
ozgenozman@yahoo.com

ÇAZGIR

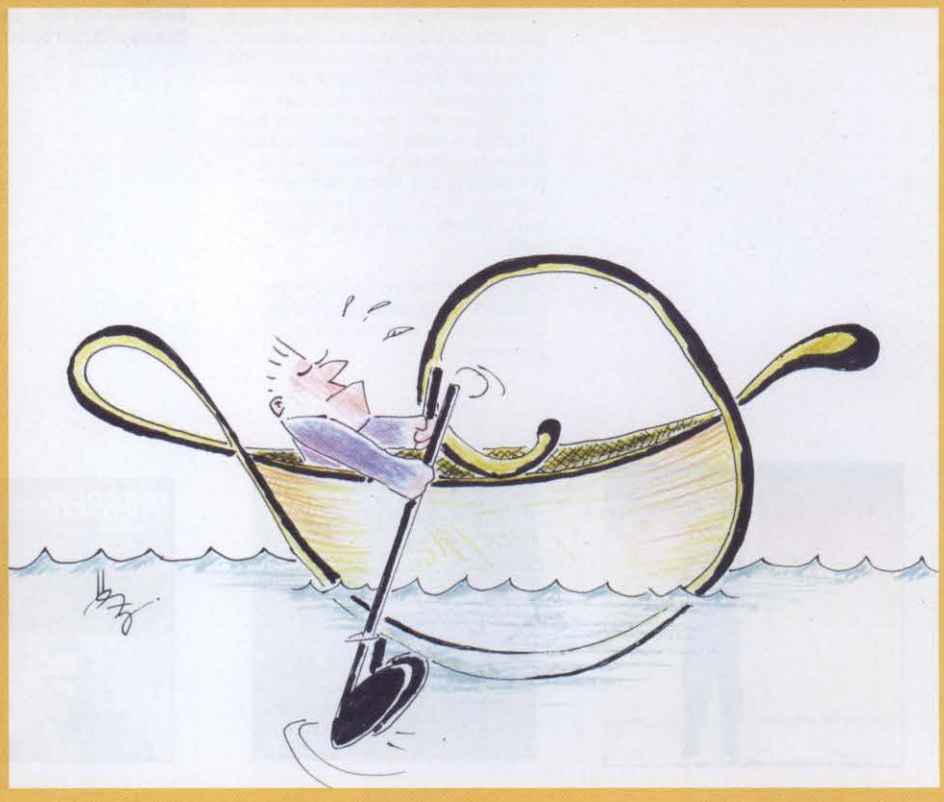

Gezi, seyahat, keşfetmek... ARA

Bir kitapçıdan çok daha fazlası **www.boyutstore.com**

BOYUT

twitter.com/boyutstore facebook.com/boyutstore

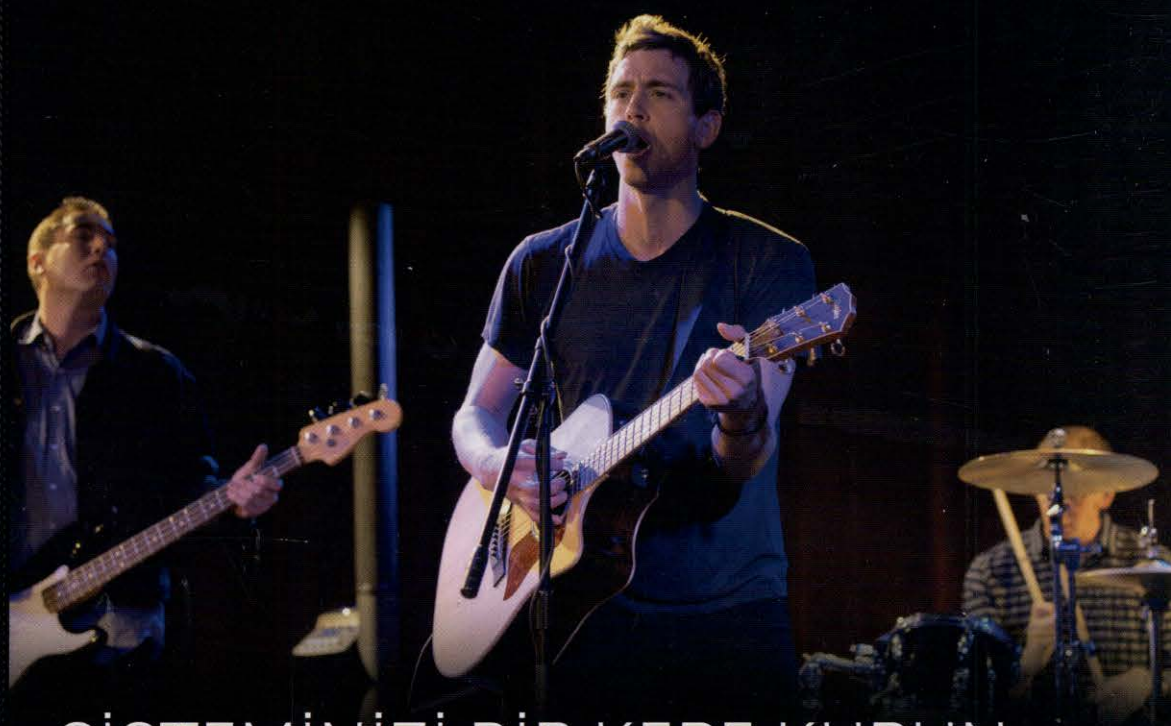

SİSTEMİNİZİ BİR KERE KURUN. SONRASINI UNUTUN.

YENİ BOSE® L1® MODEL 1S SİSTEM

Yeni L1® Model 1S sistemimiz L1® ailesinin PA ve monitörleri **tek bir taşınabilir sistemde** birleştiren son üyesidir. Müzik grubunun arkasına yerleştirilen sadece iki sistemle bile bulunduğu mekanı net ve eşit dağılan ses ile doldurur ve sahnedeki ve izleyiciler arasındaki ses miksajını kontrol eder. Tescilli 12-hoparlörlü Bose® çizgi dizilimli tasarımı sayesinde **180 derece net ve eşit dağılan ses** üreterek izleyicilerin duyduğunu duymanızı sağlar. Ayrıca, hoparlör standı olmadığı ve daha az bağlantı gerektirdiği için, **kurulum ve toplanması için daha az zaman harcarsınız** — ve mükemmel bir performans için size daha fazla zaman kalır.

Bose® L1® sistemleri hakkında daha fazla bilgi için
info@modern.com.tr adresine mail atın veya
(0212) 385 4747 numaralı telefondan bize ulaşın

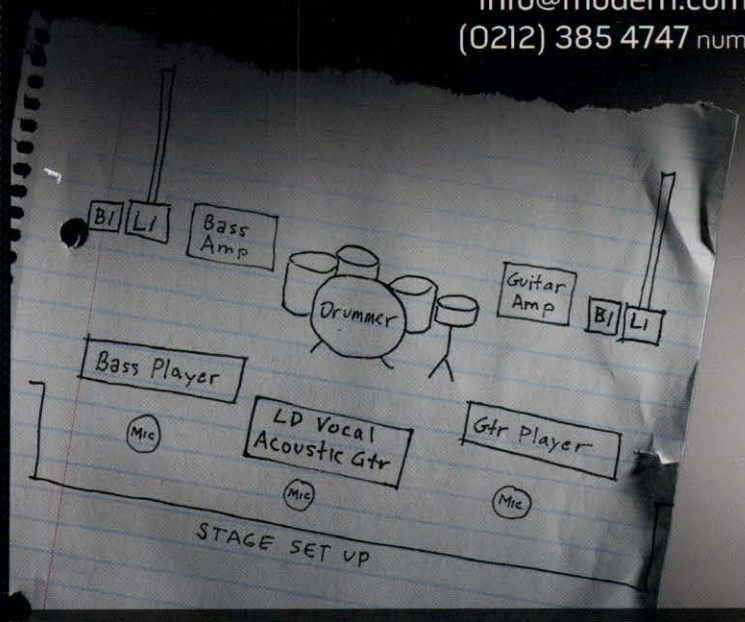

L1® Model 1S
B1 bas modülü ile

BOSE

ModernElektronik
Nispetiye Mah. Aydın Sok. No: 10 1. Levent İSTANBUL
T (0212) 385 47 47 www.modern.com.tr/bose

BOSE®
Better sound through research®